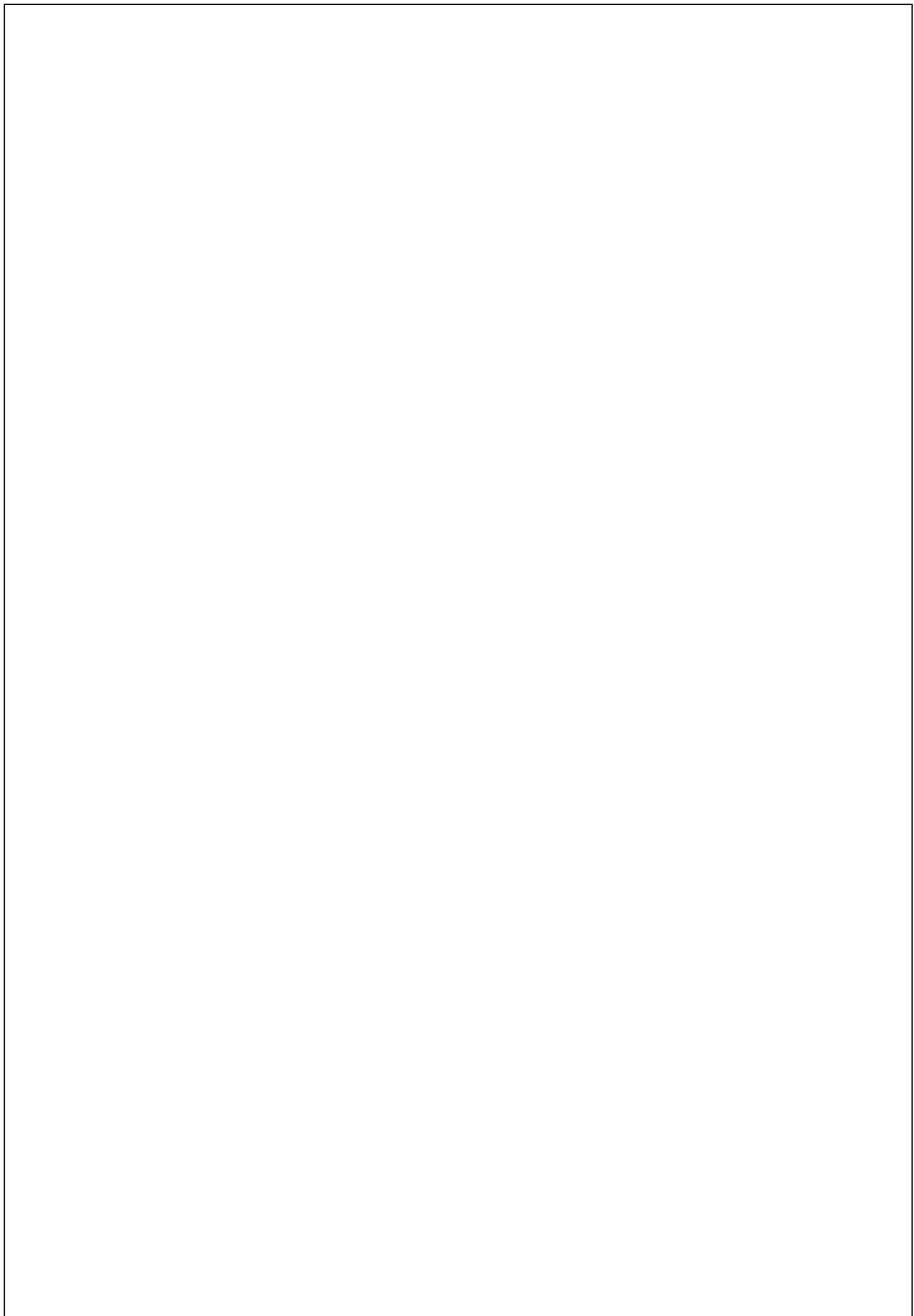

SULA KOMMUNE

BUDSJETT 2022-2025

Vedtatt

INNHOLD

1. Innleiande kommentar	Side 4
2. Økonomisk situasjon	Side 15
3. Kultur og oppvekst	Side 30
4. Helse og sosial	Side 56
5. Teknsik	Side 82
6. Økonomiplan 2022 – 2025, Drift	Side 97
7. Økonomiplan 2022 – 2025, Investeringar	Side 100
8. Obligatoriske tabellar	Side 105
9. Budsjett driftseiningane	Side 109
10. Tiltak som ikkje er innarbeidd	Side 125
11. Vedtak i kommunestyret 18.11.2021	Side 128

1. Innleiande kommentarar

Økonomiplanen er kommunen sitt langtidsbudsjett, og skal gi eit realistisk bilet av inntekter og utgifter for dei komande fire åra. God økonomistyring og økonomisk handlefridom er nødvendig for gode kommunale tenester og god utvikling av Sulasamfunnet. Kommunestyret har vedtatt finansielle måltall for Sula kommune. Måltalla er knytta til gjeldsgrad, dirftsresultat og oppsparte midlar. Dei finansielle måltalla gir gode siktslinjer for berekraftig kommunal økonomi.

Vedtatt økonomiplan i fjor – for perioden 2021-2024 – blei saldert ved å bruke 7,4 million kroner (mnok) av overskotsfondet i budsjettet for 2021 (41,3 mnok for heile planperioden). No ser det ut til at resultatet for 2021 blir betre enn budsjettet.

2020 og 2021 har vore heilt spesielle år. Koronapandemien har prega Noreg, verda – og Sula. For Sula kommune har dette utfordra dei tilsette på heilt spesielt vis. Lærarar har gitt undervisning til elevar som må halde seg heime frå skulen, strenge smitteverntiltak er iverksett på helseinstitusjonane våre, og kommuneoverlege og helseavdeling har hatt store oppgåver med testing og smittesporing.

Også økonomien i Sula kommune har blitt sterkt påverka av pandemien. Kostnader har auka, og inntekter er redusert. Regjering og Storting har vedtatt økonomiske tiltakspakkar som i stor grad har kompensert dei økonomiske konsekvensane for kommunesektoren. Kommunaldepartementet og KS har samarbeidd tett for å klarlegge dei økonomiske konsekvensane for kommunane. Sula kommune har deltatt som ein av eksempelkommunane i dette arbeidet.

Kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett er basert på regjeringa sitt forslag til statsbudsjett for 2022. Veksten som ligg inne i frie inntekter går i stor grad med på å dekke endringar i demografi. For sjuande året på rad, foreslår regjeringa at kommunane må betale meir for ressurskrevjande brukarar. Innslagspunkt for refusjon aukar også for 2022 med kroner 50.000. Gitt 15 brukarar som dette vil gjelde for i Sula kommune, utgjer dette kroner 750.000, og vi vil måtte omprioritere frå andre område. I sum betyr dette at kommunane må bruke stadig meir av ressursane på ei aukande gruppe med stort hjelpebehov. Veksten i kostnadane til pleie og omsorg er ei stor utfordring for tenestetilbodet og for økonomien til Sula kommune no og i åra framover.

Ultimo september 2021 kunngjorde myndighetene at Noreg skal tilbake til ein normal kvardag. Pandemien er forhåpentlegvis over. Dette betyr også at dei midlane vi har fått ekstra i 2020 og 2021 ikkje vil bli tilført Sula kommune i 2022. Inntektene og kostnadane må følgeleg tilbake til pre pandemi-nivå.

Sula kommune har lave inntekter. Samtidig så er Sula kommune mellom dei kommunane i landet som driv aller rimelegast. Dette betyr stramme økonomiske rammer i einingane, og kontinuerleg kvardagsomstilling er nødvendig for å gi så gode tenester som mulig.

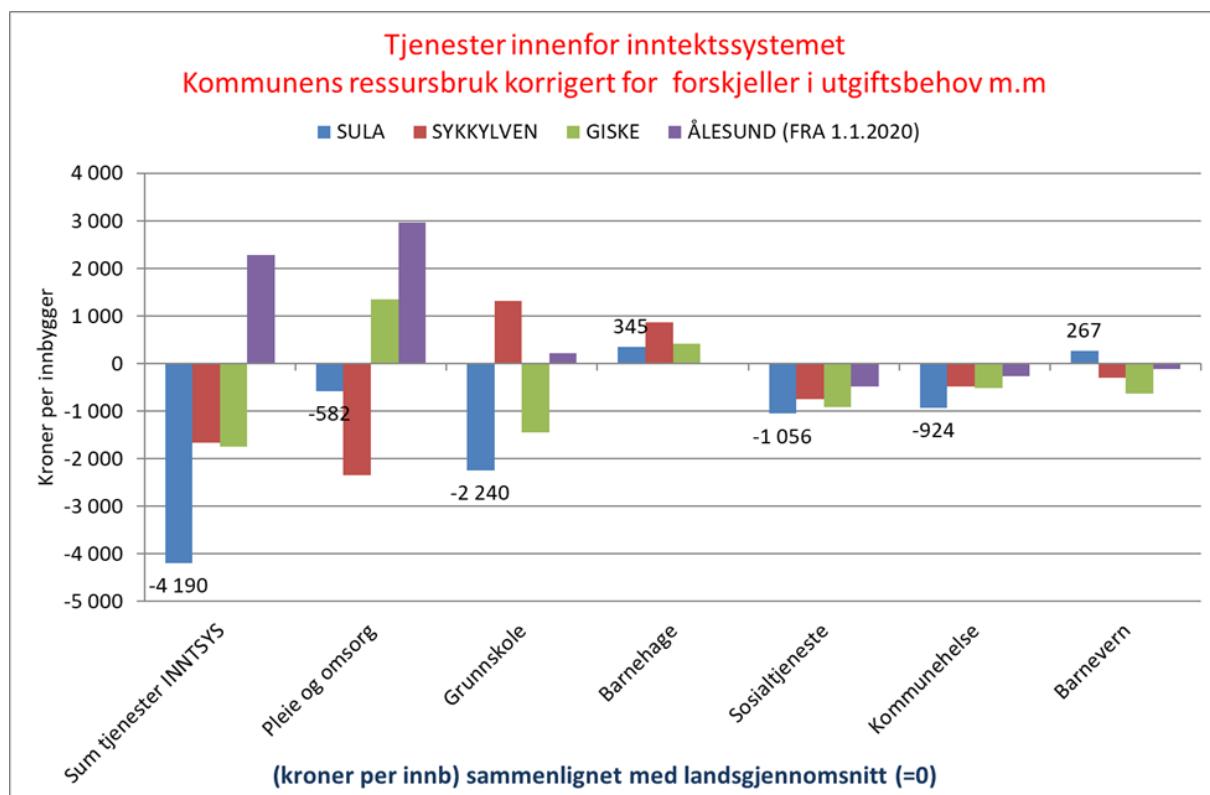
Prognosene for dei frie inntektene (skatt og rammetilskot) er gjennom satsbudsjettet redusert med 6,5 mok (ca 1%). Dette er ein følgje av endra kriteriedata i kostnadsmødellen som slår negativt ut for Sula kommune i forhold til resten av landet. Dette tilsvarer i underkant av kroner 600 pr innbygger.

I desember 2020 vedtok kommunestyre å budsjettere med ein million kroner meir i skatteinntekt enn det KS hadde prognostisert. Ut frå ei totalvurdering av den økonomiske situasjonen ser kommunedirektøren det som nødvendig og forsvarleg å budsjettere med ei forventning om at

skatteinntektene for 2022 blir 5 mnok høgare enn KS sine prognosar. Dette aukar risikoen i budsjettet tilsvarende. Ein må i komande periode være nøktern og iverksette nødvendige tiltak for å redusere risikoen i budsjettet.

Vanlegvis blir det relativt små endringar frå forslag til statsbudsjett frå regjeringa til vedtak blir landa i Stortinget. I år er dette noko annleis. Den nye regjeringa Støre skal legge fram si justering av regjeringa Solberg sitt budsjettforslag i eigen tilleggsproposisjon 10. november. Stortinget skal etter planen vedta statsbudsjettet for 2022 15. desember 2021.

Figuren under viser kommunen sin ressursbruk – samanlikna med nokre av nabokommunane - når vi korrigerer for forskjeller i utgiftsbehov (KOSTRA 2020):

Figuren viser at Sula kommune gjennomgående – korrigert for berekna utgiftsbehov - bruker mindre ressursar på dei fleste tenesteområda samanlikna med landsgjennomsnittet, og også samanlikna med nabokommunane våre. I sum bruker Sula kommune om lag 39,5 mnok mindre enn vi ville ha brukt dersom vi skulle ligge på landsgjennomsnittet.

Etter kommunedirektøren si meining er det i utgangspunktet ikkje økonomisk rom for nye tiltak i økonomiplanperioden. Det er derfor også berre heilt nødvendige auke i kostnader som er innarbeidd i budsjettforslaget. Vi må ha fokus på forbedringsarbeid og digitalisering i tida framover, både for å modernisere kommunale tenester, og også for å ta ut kostnadssparande effektar av ny teknologi. Brukarstyrt personleg assistent (BPA) og tiltak i bu- og aktivitetstenesta medfører sterkt auke i kostnadane. Det er også eit aukande press på heimetenestene i Sula. Det er i budsjettforslaget lagt

inn forslag om 14,25 mnok i styrking for 2022 for å finansiere pågående og nye tiltak på desse områda. Når vi ser reknaksapsrapportane for 2021, så ser vi at denne styrkinga ikkje dekker dei faktiske kostnadane i 2021. Situasjonen og innmeldte behov i 2022 tilseier at utfordringane blir store i forhold til foreslalte budsjetttramme i 2022. Rapporten om pleie- og omsorgstenestene frå Agenda Kaupang i 2018 peikte på meir tenlege boligar som eit viktig satsingsområde. Dette er vi i gang med, og dette arbeidet må halde fram også i åra som kjem. Bygginga av moderne og tenlege bustader i Jetmundgarden er eit første viktig steg i dette arbeidet. Prosjektet med å etablere eit burettslag for funksjonshemma i Bratthaugmyra må sjåast i same perspektiv.

Det er lagt inn midlar til å realisere lærarnorma, og det er lagt inn midlar til styrking av Tiltakseining for barn og unge (TBU) som følgje av barnevernsreforma. Det ligg inne innsparinger på drift av nye Rørstadmarka skule f.o.m. 2022. Vi har vidare lagt inn ein reduksjon i ramma til SFO. Kostnadane til SFO skal i hovudsak vere dekka av foreldrebetaling.

Vedtatt styrking i 2021 av politikargodtgjersle på 1,1 mnok vidareførast i planperioden.

Når det gjeld nye investeringar, er det Rørstadmarka skule som særleg slår inn i økonomien i løpet av økonomiplanperioden. Ein ny, større og meir moderne skule vil samtidig legge til rette for meir effektiv drift, og det er lagt inn driftsmessige innsparinger frå andre halvår 2022. Det er klar samanheng mellom skulestorleik og kostnad pr. elev.

Budsjettforslaget vert saldert ved følgjande disposisjonar og føresetnader:

- ✓ eigedomsskatt: to promille frå 2022. Det er vidare forslått å fjerne botnfrådraget frå 2023, og auke av eigedomsskatten til tre promille frå 2025.
- ✓ Statsbudsjettet sin reduksjon på 1% av frie driftsinntekter basert på kriteriedata og endra kostnadsnivå i Sula kommune sett i forhold til resten av landet. Budsjettreduksjonen på 1 % er forlått fordelt ut på einingane.
- ✓ bruk av omlag 12,5 mnok frå disposisjonsfond i løpet av fireårsperioden.

I tråd med ny kommunelov vedtok kommunestyret i desember 2020 følgande finansielle måltall:

Sula kommune skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevna vert ivareteke over tid. Kommunen skal innrette den langsiktige økonomiplanlegginga slik at ein styrer mot følgjande finansielle måltal:

1. ***Netto driftsresultat skal over tid utgjere minimum 1,5 % av brutto driftsinntekter. (utgjer ca 12 MNOK årleg)***
2. ***Disposisjonsfondet skal minimum utgjere 10 % av brutto driftsinntekter. (utgjer ca 80 MNOK)***
3. ***Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal ned på dagens nivå (under 130 %) innan 2030 og 100 % innan 2035. (100 % tilseier lånegjeld på 800 mnok)***

Dei finansielle måltala synleggjer viktige sider ved det økonomiske handlingsrommet for Sula kommune. I forhold til dei tilrådde måltalla, er netto driftsresultat for lavt, og gjelda for høg i økonomiplanen. Dette må vi gjere noko med i åra framover.

I kapittel 2 gir kommunedirektøren eit oversyn over den økonomiske situasjonen for Sula kommune, samt forslag til statsbudsjett for 2022 frå regjeringa Solberg. Regjeringsskiftet etter valet i september 2021 gjer at justert forslag frå regjeringa Støre og den endelige behandlinga av statsbudsjettet i Stortinget i desember gir større grad av usikkerheit om endringar enn det som elles er vanleg. Kommunedirektøren foreslår å kome tilbake til kommunestyret med eiga sak i 2022 om disponering av eventuelle endringar.

Kommunen har klart å få betre driftsresultat enn budsjettet dei siste åra. Dette er sjølv sagt bra, og gjer at vi i liten grad har tært på dei oppsparte midlane. Sula kommune har om lag 87 mnok på overskottsfond ved inngangen til budsjettåret 2021.

Fire forhold pregar elles den økonomiske situasjonen i Sula kommune:

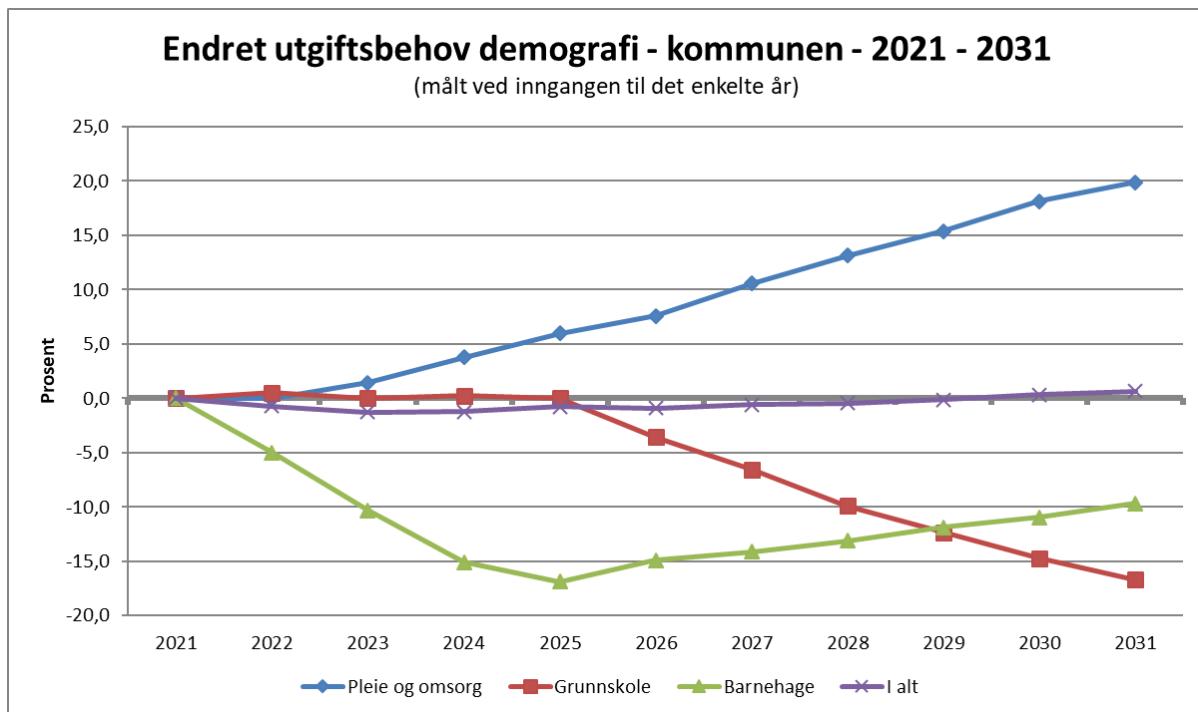
- ✓ lave frie inntekter samanlikna med andre kommunar
- ✓ lave kostnader på så godt som alle tenesteområda ift behov og samanlikningskommunar
- ✓ bruk av disposisjonsfond for å saldere budsjetta i økonomiplanperioden
- ✓ høg og aukande gjeld gir auka utgifter til renter og avdrag. Renter er budsjettet med 19,3 mnok i 2022 og 22,6 mnok i 2025. Avdrag er budsjettet til 45 mnok i 2022 og 52,5 mnok i 2025. Tilsaman 75 mnok av driftsbudsjettet går i 2025 til renter og avdrag (anslagsvis 12,5 % av frie inntekter).

Sula kommune har like fullt makta å ha god kontroll, handlefridom og økonomisk styring. Dette skuldast fleire faktorar. God budsjettdisiplin i einingane er nok den aller viktigaste enkeltfaktoren.

Figuren under viser endring i utgiftsbehov i Sula som følgje av den venta demografiske utviklinga i åra framover. Figuren illustrerer behovet for at vi må få på plass eit plandokument som legg føringar i eit lengre tidsperspektiv enn det som blir fanga opp i ein fireårig økonomiplanperiode.

Figuren viser at barnehageutgiftene kan forventast å gå ned utover i økonomiplanperioden. Utgiftbehovet for grunnskule er relativt stabilt fram til 2025, for deretter å avta. Utgiftbehovet i pleie og omsorg stig i åra framover, og relativt dramatisk frå 2023 og vidare framover.

Desse prognosane må vi planmessig førebu oss på når vi utviklar tenestene og investerer for framtidia.

Folketalsutvikling

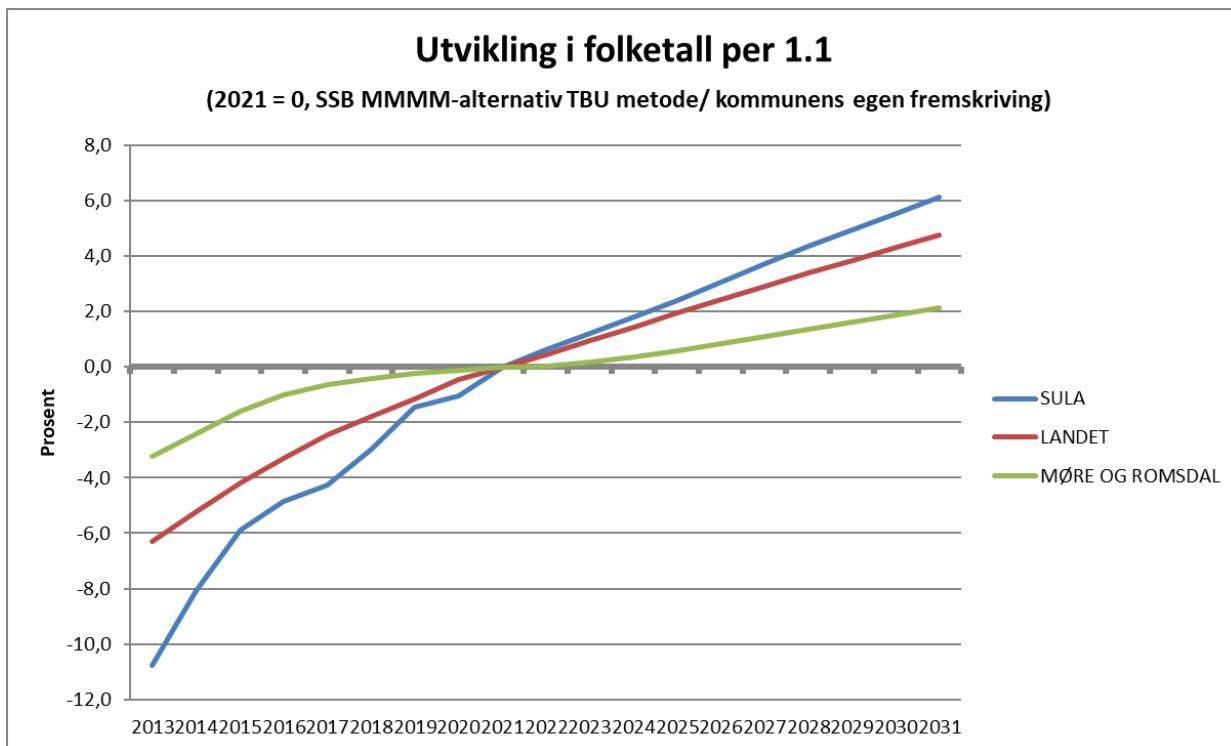
I Møre og Romsdal er Ålesundsregionen den sterkaste vekstregionen. Folkeveksten har vore sterk i Giske, Ålesund og Sula.

Den historiske folketalsutviklinga i Sula viser at veksten varierer ganske mykje frå år til år – sjølv om den langsiktige trenden har vore jamn vekst. Den sterke folketalsveksten som Sula har hatt dei siste åra, hadde ein topp i 2014 (3%). Folketalet i Sula var 9445 innbyggjarar ved utgangen av andre kvartal 2021.

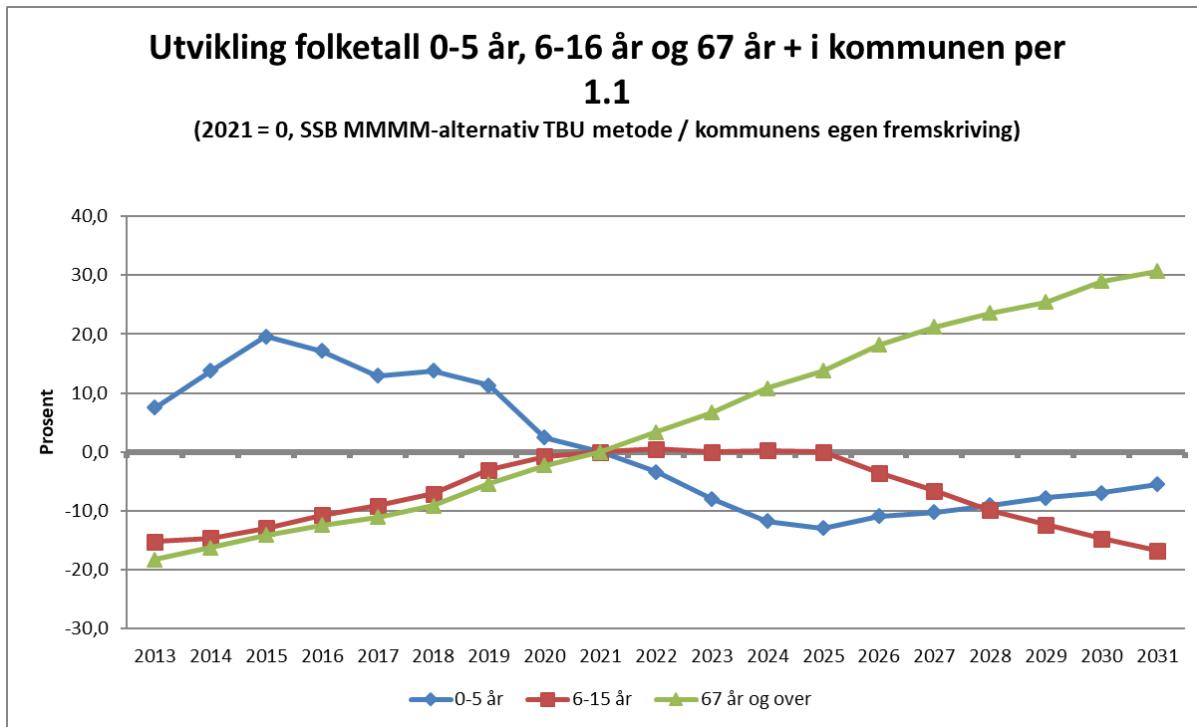
Prognosane dei neste ti åra viser ein folkevekst på mellom ein halv og ein prosent årleg:

Sula har over tid hatt sterk folkevekst. Dette er grunnleggande positivt, men det fører samtidig til stort behov for kommunale tenester – og medfølgjande utgifter for å finansiere desse tenestene. Særleg har dette dei siste åra gitt seg uttrykk i oppvekstsektoren.

I åra frå 2010 til 2015 hadde Sula sterk vekst i dei yngste aldersgruppene, og dette medførte dermed sterkt aukande barnetal i skular og barnehagar. Gjennom strukturendring og utbygging på barnehageområdet, har Sula kommune lykkast med å effektivisere drifta og innfri barnehageretten. Etter prognosane vil veksten i desse aldersgruppene flate ut i økonomiplanperioden. Ny Rørstadmarka skule vil gi eit kvalitativt godt skuletilbod på midtre delen av Sula, og også legge grunnlag for meir effektiv drift i skulesektoren. Sjå meir i kapittelet om kultur og oppvekst.

Den første eldrebølga (alder 80+) slo inn over Sula i perioden 1999-2014. I åra framover aukar talet på eldre svært sterkt:

Vi må få til god balanse mellom heimenestene og heildøgns omsorgspllassar. Dette inkluderer fleire forhold, mellom anna tilstrekkeleg kapasitet i tenestene og tenlege boligar. Vi må investere for å optimalisere framtidig drift.

Sjå nærmare om dette i kapittelet om helse og omsorg.

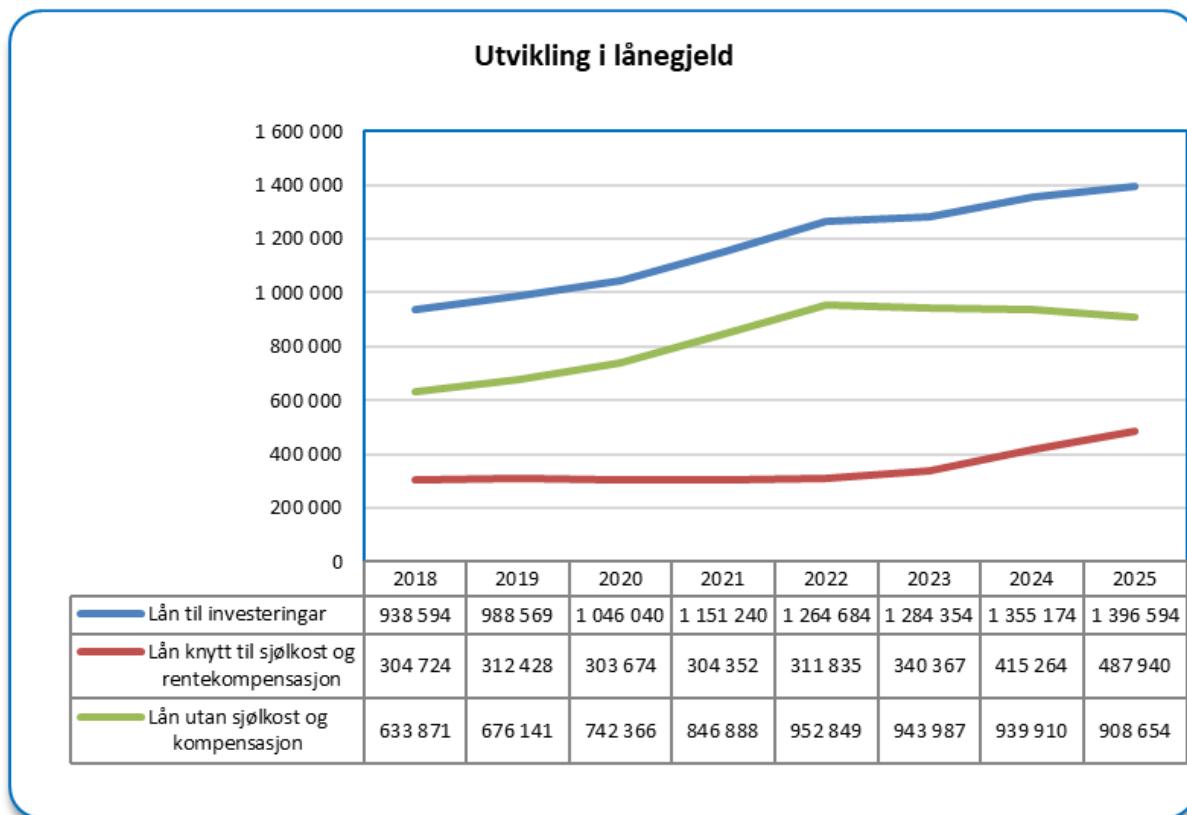
Gjeld

Lånegjelda har auka kraftig dei siste åra, særleg som følgje av nye skular i Solevåg og i Langevåg, ny barnehage i Langevåg samt nytt bukollektiv for personar med demens. Dersom vi skal gjere ytterlegare investeringar framover, må vi ha fokus på at dette er med på å redusere driftskostnader i dei kommunale tenestene.

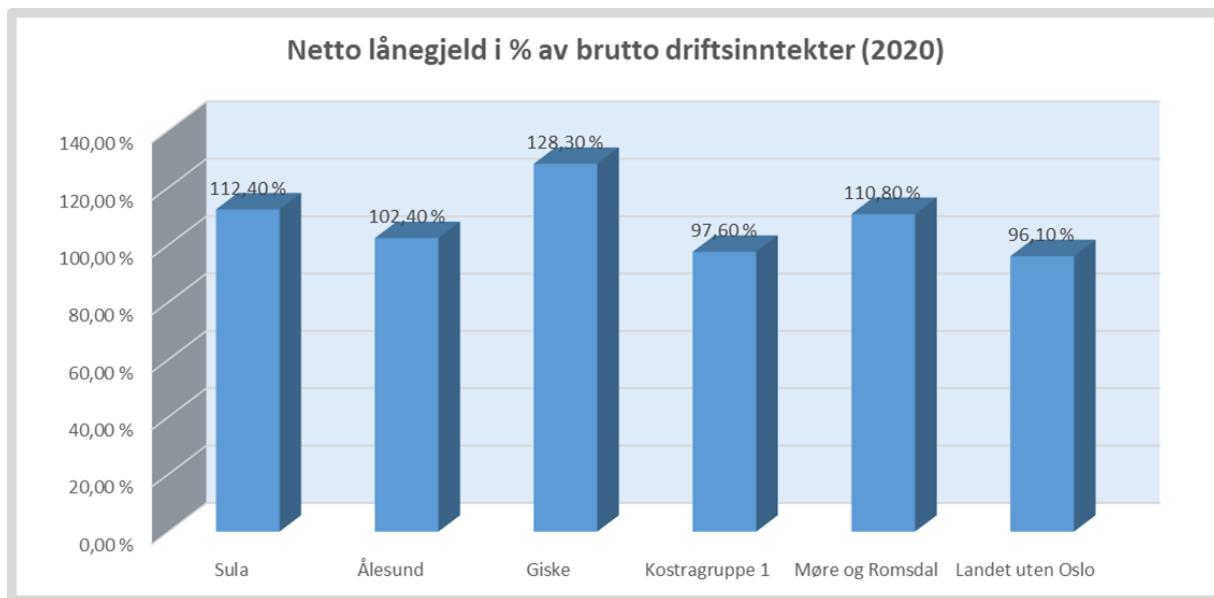
I økonomiplanperioden er det særleg ny skule på Rørstadmarka som slår inn i økonomien til Sula kommune. I tillegg held vi fram med allereie budsjetterte investeringar knytta til gjennomføring av kommunedelplanen for avløp.

Lånegjelda til investeringar har auka frå 542 mnok i 2012 til nærmare 1,2 milliard kroner i 2021. I kommunedirektøren sitt forslag til økonomiplan vil lånegjelda til investeringar auke til 1,4 milliard kroner i siste del av økonomiplanperioden. Det er imidlertid verdt å merke seg at mykje av denne auken er lån knytt til sjølkost jf. m.a. kommunedelplanen for avløp. Andel lån knytt til sjølkost utgjer 26,4% av låneporteføljen i 2021 og 35 % i 2025. Kostnadsauken for desse låna blir lagt på innbyggjarane i form av kommunale gebyr.

Etterfølgjande figur viser utviklinga i lånegjeld:

Auka lånegjeld kjem også til uttrykk når vi ser på lånegjelta i prosent av brutto driftsinntekter:

Sula har hatt kraftig auke i lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter dei siste åra: I 2012 var talet 94,2%, i 2015 104,7% og i 2020 112,4%. Sula ligg klart over gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 1, gjennomsnittet i Møre og Romsdal, landsgjennomsnittet, samt nabokommunen Ålesund. Giske kommune ligg fortsatt over Sula kommune.

Lånegjelda pr. innbyggjar i Sula er kroner 111.198 i 2020, i 2021 kroner 121.889. I 2025 er den berekna å være kroner 147.866 pr innbyggjar. Eit finansielt måltall på 100 % av brutto driftsinntekter tilseier lån på lag 800 mnok, tilsvarer kroner 80.000 pr innbygger.

Sjølv om mykje av auken i gjeld er lån knytt til sjølkost og rentekompensasjon, bør Sula kommune vere varsam med nye tunge investeringar.

Inntekter

Inntektene til kommunen er i stor grad sentralt gitt gjennom inntektssystem og overføringer frå staten. Avgifter og eigedomsskatt er område som kommunen sjølv kan ta i bruk. Avgiftene er imidlertid i stor grad knytta opp mot sjølkostområdet. Rammene for eigedomsskatt er også sentralt styrt.

Omlegginga av inntektssystemet i 2017 (knytta til kommunereforma) svekka inntektssida i Sula. I 2022 vil vi få kr. 750.000 i skjønnsmidler, ein reduksjon på kr.150.000 frå 2021.

Inntektssida er gjort nærmare greie for i kapittel 2.

Vedlikehald og investeringar i bygg og anlegg

Sula kommune eig og forvaltar ei stor bygningsmasse, og mange kommunale anlegg og vegar.

Vi har allereie gjennomført store investeringar i teknisk infrastruktur for vatn og avløp. I økonomiplanperioden er det foreslått ytterlegare til saman 20 mnok til investeringar i vassforsyning, og til saman 40 mnok til avløp. Renseanlegg er budsjettert i perioden 2022 til 2026 med tilsaman 261,5 mnok. Dei store investeringane i vatn og avløp dei siste åra gir høgare kommunale avgifter i økonomiplanperioden.

*Det pågår samarbeid med Ålesund kommune om utgreiing av nytt felles renseanlegg.
Reguleringsarbeid og vidare utgreingar skjer inn i 2022.*

Ny Rørstadmarka skule er gjort godt greie for i kapittelet om kultur og oppvekst og ferdigstilla etter plan og budsjett (totalt 254 mnok inkludert sti og gangveg).

Av andre viktige investeringstiltak med foreslått løying i 2022 kan nemnast:

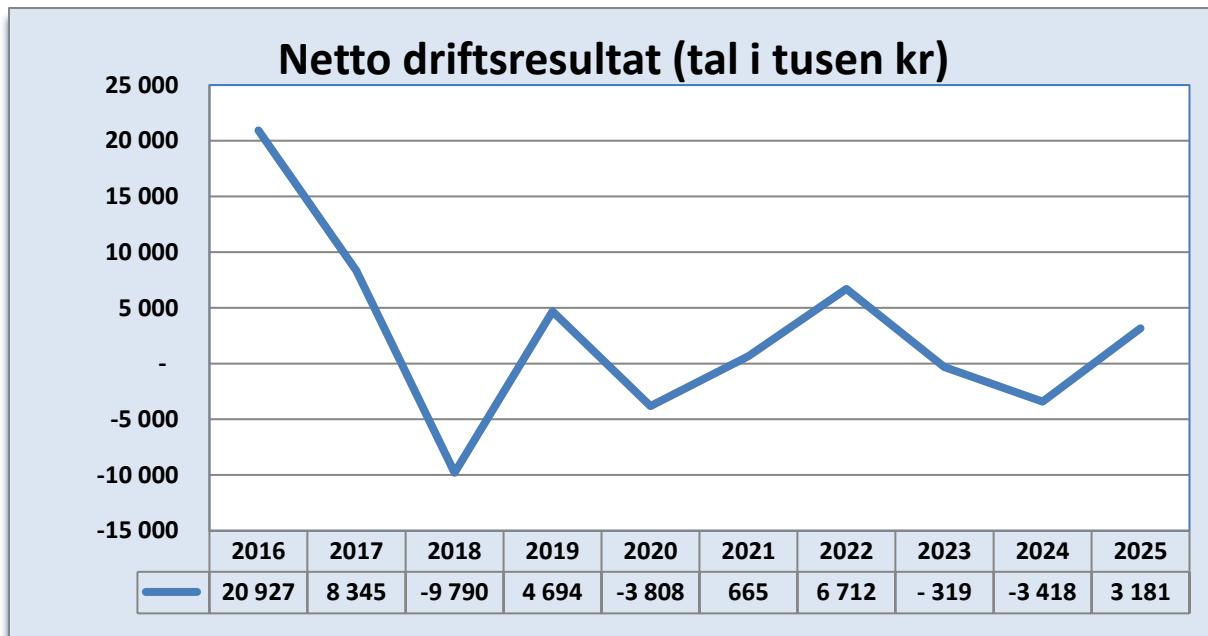
- ✓ Bustader for funksjonshemma og personar med særskilte behov er budsjettert til 49,7 mnok i byggekostnad fordelt over 2021 og 2022.
- ✓ Det er satt av midler til kjøp av tomt for eventuelt fleire bustader.
- ✓ Rammeløyving mindre investering bygg med 2 mnok.
- ✓ Sikring Molværsvatnet med 6,4 mnok
- ✓ Bjørkavågen aust veg 2 mnok i 2022 og 6 mnok i 2023
- ✓ Molværsbrauta 5 mnok
- ✓ Legane fortau 13,3 mnok totalt (hovedsaklig i 2023)
- ✓ Fortau Vågnesveien 12 mnok i perioden 2022-24
- ✓ Sentrumsutvikling Langevåg tilsaman 19,2 mnok i perioden 2021 til 2023

Investering	Investeringsbeløp	Lånebeløp	Årleg kostnad	Antall år
Rørstadmarka skule	254 060 000	203 248 000	9 558 149	37
Jetmundgarden	49 700 000	28 052 800	1 262 376	40
Kjøp av tomt for fleire bustader	5 000 000	5 000 000	225 000	40
Rammeløyve investering bygg	2 000 000	1 600 000	112 000	20
Sikring Molværsvatnet	6 400 000	5 120 000	230 400	40
Bjørkavågen aust veg	8 000 000	6 400 000	288 000	40
Molværsbrauta	5 000 000	4 000 000	180 000	40
Legane fortau	13 300 000	10 640 000	478 800	40
Fortau Vågnesvegen	12 000 000	9 600 000	432 000	40
Sentrumsutvikling Langevåg	19 200 000	15 360 000	691 200	40

Kolonna årleg kostnad viser verknaden på driftsrekneskapet (renter og avdrag) etter at investeringa er gjennomført. Det er i berekninga forutsatt 2% rente.

Resultatframskrivning i økonomiplanperioden

Figuren under viser netto driftsresultat dei seks siste åra, samt budsjetterte tal for økonomiplanperioden 2022-2025. 2021 er p.t. anslag i forhold til utvikling i m.a. skatteinntekter, renter og utbytte.

Netto driftsresultat viser et noe betre bilde av situasjonen enn det som er reelt sidan avsetning til fond på VAR område (4,7 mnok årleg) er inkludert, og ei avsetning til flyktningefond på 2,5 mnok i 2022.

Ser vi bort frå avsetningene er bruken av overskuddsfondet det som viser ein meir reell situasjon:

	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Bruk av overskotsfond i økonomiplanperioden	412 730	4 992 656	8 091 609	1 492 922
Avsetning til flyktningfond	-2 451 609	0	0	0
Avsetning til fond på VAR-området	-4 673 541	-4 673 541	-4 673 541	-4 673 541
Netto driftsresultat	-6 712 420	319 115	3 418 068	-3 180 619

(Negativt forteikn betyr positivt netto driftsresultat)

Bruk av overskotsfond i planperioden er på 15 mnok.

Sula kommune må i åra framover omstille ressursbruken i forhold til endringar i demografi og dermed endra utgiftsbehov for å få ein berekraftig økonomi framover. Inntekter og utgifter må balanserast og gi positive netto driftsresultat over tid.

Innføring av to promille egedomsskatt i Sula kommune gjer at vi i mindre grad bruker av oppsparte midlar. Vi må sette i verk utviklingsarbeid i Sula kommune i tida framover for å organisere og investere for effektiv drift med god kvalitet.

Oppsummering

Sula har lave totale inntekter samanlikna med landsgjennomsnittet. Utgiftene er også lave i forhold til store og aukande behov i tenestene. Sula kommune har over tid hatt sterkt vekst i aldersgruppa 0-15 år. Dette har ført til behov for nye barnehageplassar og fleire skuleklasser. No ser vi at presset på barnehageplassar er avtakande, og dei store barnetala fører til press på kapasiteten i skulane.

Det aukande talet på eldre fører til auka press på heimetenestene og behov for omsorgsbustader og heildøgns omsorgsplassar. Dette må vi planlegge for i dei komande åra.

Aukande låneopptak over tid, fører til press på økonomien i Sula kommune.

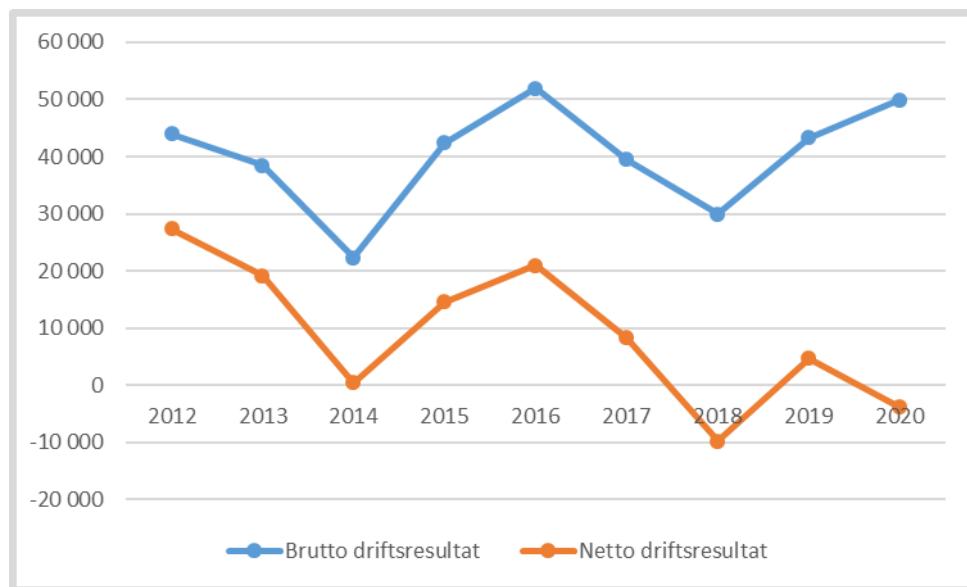
I dei påfølgjande kapitla ser vi først nærmere på den økonomiske situasjonen i kapittel 2. Så blir kultur og oppvekst, helse og sosial og teknisk område nærmere omtalt i eigne kapittel.

2. Økonomisk situasjon

Utviklingstrekk

I 2020 hadde Sula kommune eit negativt netto driftsresultat på 0,5%, -3,8 mnok. Netto driftsresultat er dei midlane ein har til avsetning og eigenfinansiering av investeringar. Negativt netto driftsresultat reduserer disposisjonsfond tilsvarende. Finansielt måltall for netto driftsresultat bør settas til minimum 1,5 % av brutto driftsinntekter, anslagsvis 10 mnok.

Finansielle måltall for Sula kommune omtales nærmare seinare i dette kapittel.

Sula kommune har eit kostnadsnivå i tenestene som er lågare enn landsgjennomsnittet og lågare enn kommunegruppe 1 som Sula er ein del av. Kommunegruppe 1 er ei gruppe kommunar med middels bundne kostnader pr. innbyggjar og lave frie disponibele inntekter. Sula kommune har dei siste åra vore blant dei 25 kommunane med dei lågaste samla netto driftsutgiftene per innbyggjar.

Årsaken til negativt netto driftsresultat i 2018 og 2020 er blant anna at Sula kommune er ein vekst kommune med lave frie inntekter og stor lånebelastning. I kommuneproposisjonen for 2022 er Sula kommune rangert blant dei 5 kommunane med lågast korrigert inntekt (2020).

Finansielle måltall

I tråd med ny kommunelov vedtok kommunestyre i desember 2020 følgande finansielle måltall:

**Sula kommune skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevna vert ivaretake over tid.
Kommunen skal innrette den langsiktige økonomiplanlegginga slik at ein styrer mot følgjande finansielle måltal:**

1. **Netto driftsresultat skal over tid utgjere minimum 1,5 % av brutto driftsinntekter. (utgjer ca 12 MNOK årleg)**
2. **Disposisjonsfondet skal minimum utgjere 10 % av brutto driftsinntekter. (utgjer ca 80 MNOK)**
3. **Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal ned på dagens nivå (under 130 %) innan 2030 og 100 % innan 2035. (100 % tilseier lånegjeld på 800 mnok)**

KØB modellen

Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) oppstår når økonomien gir handlekraft til å møte fremtidens utfordringer, slik at fremtidige generasjoner får samme muligheter for tjenester og utvikling.

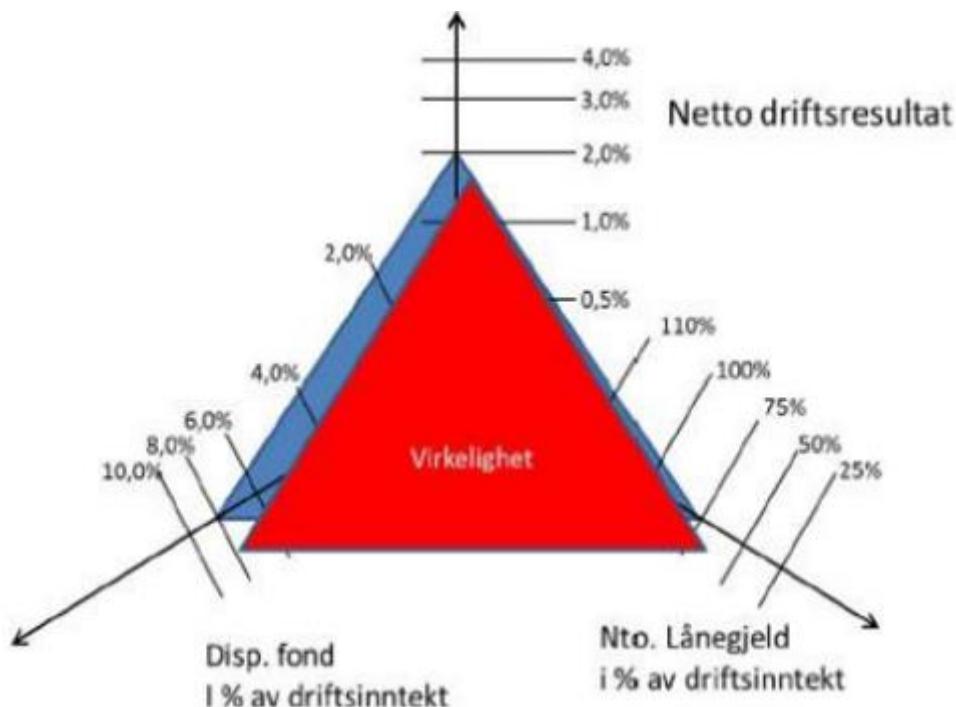
Modellen gir et godt grunnlag for en felles forståelse av den økonomiske handlefriheten og tar utgangspunkt i følgende finansielle måltall:

Målsetning

Sunne og balanserte økonomiske forutsetninger:

1. **Økonomisk bærekraft over 1 år (årsbudsjett perioden)** - **Netto driftsresultat minimum 1,5%. Gir handlingsrom i budsjettåret** og muliggjør strategiske tiltak og imøtekommehendelser.
2. **Økonomisk bærekraft over 4 år (økonomiplan perioden) – Disposisjonsfond over 10 %.** Muliggjør tiltak i økonomiplan perioden.
3. **Økonomisk bærekraft i en 10 til 40 års horisont – Netto lånegjeld på under 100%.** Økt gjeld reduserer kommunens kandlingsrom (drift)

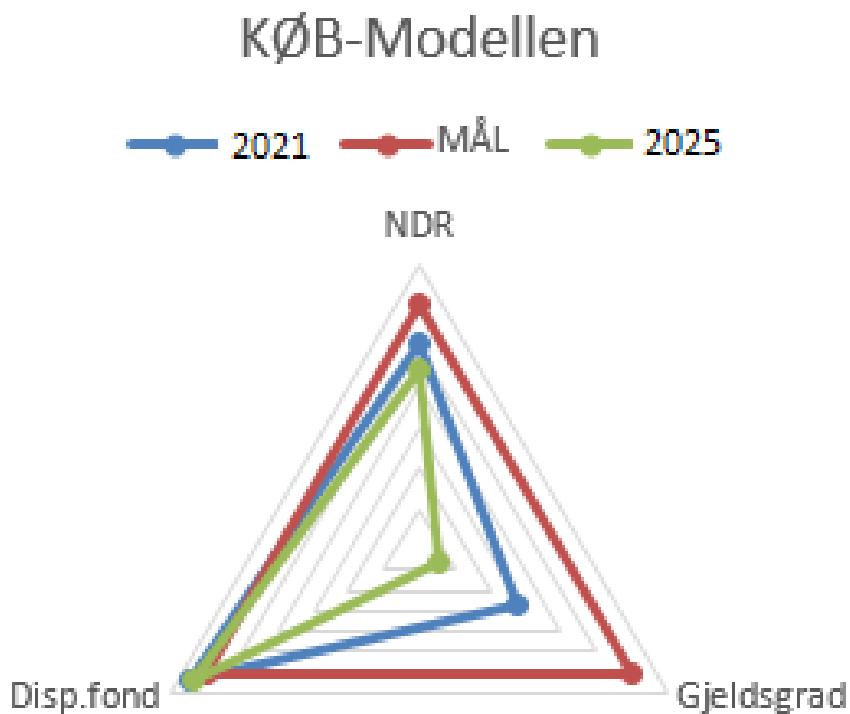
Målsetning kan synliggjøres i følgende figur:

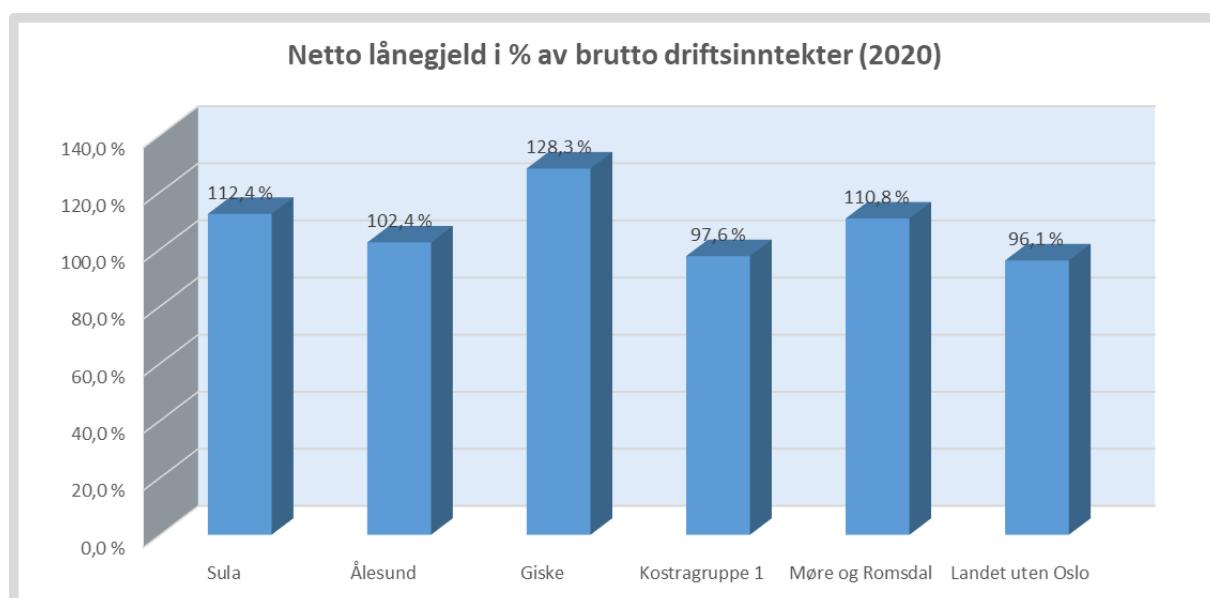
Modellen for økonomisk bærekraft setter krav til langsiktighet i økonomistyringen. Handlefrihet og robusthet er bærende element i modellen. Kommuneøkonomien skal kunne håndtere uforutsette hendingar utan at det får konsekvens for tjenestetilbodet på kort og lang sikt (også for framtidige generasjoner).

Modellen er lett å forstå og gir et fast referansepunkt. Langsiktig styring gir handlingsrom til politiske veivalg som igjen gir forutsigbare kommunale tjenester.

For Sula kommune ser dei økonomiske forutsetningane ut som følger:

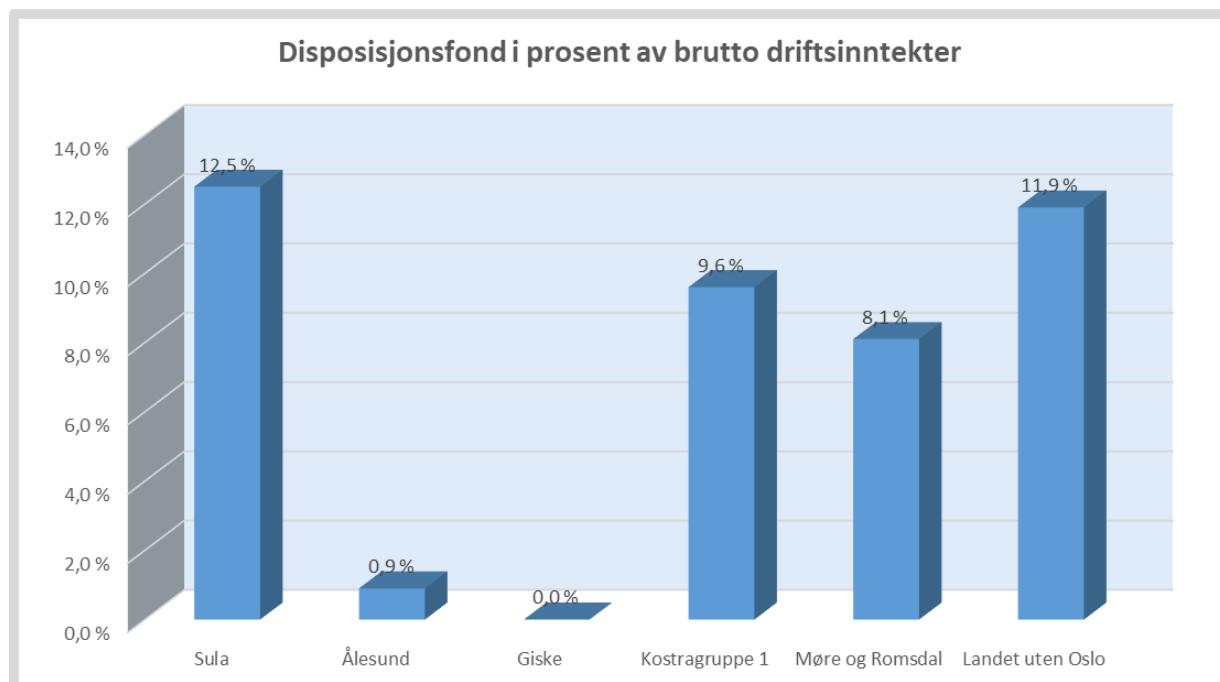
Vi ser at det økonomiske handlingsrommet reduseres kraftig i økonomiplan perioden. Kortsiktig ved at netto driftsramme er marginal og ikke gir rom for prioriteringer og tiltak. Gjeldsgraden øker til 161,4% noe som igjen binder opp en forholdsvis stor andel av driftsmidlene til avdrag og renter. I 2025 er 75 mnok bundne opp i avdrag og renter, dette utgjer 12,5 % av frie inntekter. Disposisjonsfond reduseres marginalt til 10,5% i 2025 og gir en mulighet til å iverksette strategiske tiltak i økonomiplanperioden. Tiltak må ha en økonomisk gevinst som gir en effekt i økonomiplanperioden med vedvarende reduserte driftskostnader. Dette vil igjen gi en positiv netto driftsramme som igjen vil kunne gi et økonomisk grunnlag for nye tiltak og derigjennom en positiv utvikling.

Lånegjelda har auka kraftig dei siste åra og vil fortsette å auke utover i økonomiplanperioden som følgje av større investeringar som bl.a. Rørstadmarka skule .

Sula kommune må ha ein ambisjon om å drifte på ein kostnadseffektiv måte som gir positive netto driftsresultat i åra som kjem. I tillegg ha eit klart langsiktig mål om å redusere lånegjelda ned til minimum dagens nivå i løpet av en 10 års periode.

Anbefalt finansielt måltall for netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter er på inntil 100% (KS). Sula kommune aukar til 112,4% i 2020 og aukar vidare til 161,4% i 2025.

Sula kommune har eit dispositionsfond på 12,5%. Dette gir eit handlingsrom til å iverksetje dei rette tiltaka for å oppnå ein sunn og langsiktig økonomi. Tiltaka må definerast og iverksetjast så snart som råd er i og med at den økonomiske føresetnaden reduserast årleg og dermed bergensar handlingsrommet seg tilsvarende.

Tidlegare har avkastning på finansielle instrumenter, skatteinntekter over det budsjetterte og ikkje minst god budsjettidisplin i driftseiningane vore med på å gi gode resultat. Dette har medført at vi har satt av midler på fond, overskotsfondet er berekna til 82,7 mnok etter 2021 og reduserast til 67,7 mnok i 2025. Store investeringar og aukande låneopptak i økonomiplanperioden vil føre til behov for krevjande prioriteringar ut i heile Sula kommune for å oppretthalde ein sunn og god driftssituasjon også etter 2025.

DISPOSISJONSFOND	Overskotsfond	Risikoreg.fond	Flyktningfond	Andre fond	Sum disp.fond
Fond pr. 31.12.2020	86 703 207	7 807 264	4 695 347	151 583	99 357 401
Budsjettert brukt/avsatt i 2021	-8 142 003		2 808 759		-5 333 244
Anslått meir/midreforbruk i 2021	4 165 000				4 165 000
Fond pr. 31.12.2021	82 726 204	7 807 264	7 504 106	151 583	98 189 157
Bruk/avsetning fond i økonomiplanper	-14 989 917		2 451 609		-12 538 308
Fond pr 31.12.2025	67 736 287	7 807 264	9 955 715	151 583	85 650 849

Kommunesektoren i statsbudsjettet for 2022

Statsbudsjettet legg opp til ein vekst i kommunane sine frie inntekter på 2 mrd. Gjennomsnittleg løns- og prisstigning vert anslått til 2,5 % neste år og lønsvekstanslaget er på 3,2 %.

	Mrd. kroner
Veksten i frie inntekter	2,0
Merkostnader til demografi	-0,9
Merkostnader til pensjon	-0,4
Satsinger innenfor veksten i frie inntekter	-0,2
Økt handlingsrom	0,5

Tabellen ovanfor viser veksten i frie inntekter i 2022 målt frå inntektsnivået i 2021 utan meirskattevekst.

Det er i berekningane ikkje tatt høgde for kutt i toppfinansieringsordninga for ressurskrevjande brukarar for 7 år på rad. Dette vil auke netto utgiftane med ytterligare 300 mnok, for Sula kommune betyr det 0,75 mnok.

Sula kommune sine frie inntekter.

KRD nyttar folketal pr. 01.01.2021 til berekning av inntektsutjamninga, og 01.07.2021 for utgiftsutjamning. Folketalet pr. 01.01.2022 skal til slutt brukast til berekning av inntektsutjamning.

Tabellen under viser berekna frie inntekter for Sula kommune:

(Tabell i heile 1000)

	Budsjett 2022	Budsjett 2021	Prognose 2021
Rammetilskot	286 700	284 325	290 571
Skatt	271 500	254 531	266 311
Inntektsutjevning	44 300	41 547	44 101
Sum frie inntekter	602 500	580 403	600 983

- "Koronatilskot" er inkludert i rammetilskot for budsjett 2021 og for prognose 2021. I prognosen for 2021 ligg det inne 12,6 mill i koronamidler som vi får over rammetilskotet. For 2022 er det ikkje lagt inn "koronatilskot" som ein del av rammetilskotet.
- Skjønnsmidlar i budsjett 2022 er på 750.000kr. I 2021 var dei på 900.000kr. Skjønnsmidlane er ein del av rammetilskotet.

I rammetilskotet er det lagt inn forventninger om nye oppgåver eller endring i eksisterande oppgåver for kommunane. Tabellen nedanfor gir ein oversikt over dei tiltaka (oppgåvekorrigeringar) som har innverknad på rammetilskotet for Sula kommune.

(Tall i tabell er i heile 1000)

Oppgåveoverføringer og korrekjonar som påverker rammetilskot for Sula kommune	Beløp	Ref
Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.-4. trinn	76	1
Nominell videreføring av kapitaltilskot i private barnehagar	- 514	2
Basistilskot til fastlegar - heilårseffekt av endring i 2021	134	3
Basistilskot til fastlegar - auke i 2022	89	4
Forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger	562	5
Økonomisk tilsyn med private barnehagar	- 10	6
Barnevernsreforma	2 664	7
Stillinger i det kommunale barnevernet	1 316	8
Redusert pensjonstilskot, private barnehagar	417	9
Dagsats tiltakspenger	78	10
Implementering av rusreforma	113	11
Barnekoordinator	174	12
Ekstra skuletime i naturfag i grunnskulen	211	13
Kompetansekrav i statleg og kommunalt barnevern	82	14
Sum Oppgåveoverføringer og korrekjonar for Sula kommune	5 392	

Kommentar til tabellen over:

1. Dette gjeld heilårseffekt av endring vedtatt av stortinget i 2021. Vi har ikke lagt inn kostnadstiltak knytt til denne
2. Stortinget vedtok i 2021 at satsane skulle videreføres i 2021 på 2020-nivå. Auka i rammetilskot som kompenserte for den midlertidige videreføringa av kapitaltilskot i 2021 korrigerast i 2022. Nivå på kapitaltilskot blir tatt hensyn til i budsjettering av tilskot til private barnehagar
3. Vi har ikke lagt inn kostnadstiltak knytt til denne
4. I statsbudsjettet foreslås det at basistilskot til fastlegar aukar ytterligare. Har ikke lagt inn kostnadstiltak knytt til denne
5. Som følge av forslag om endring i pasientjornalloven. Forlaget inneber plikt for kommuner til å betale for kostnadene til forvaltning og drift av helsenettet, inkludert grunndata og helseID, kjernejornal, r-resept og helsenorge.no. Vi har ikke lagt inn kostnadstiltak knytt til denne. Kostnadene belastes helsesektoren og kompensasjon vurderes omfordelt i forbindelse med endelig avklaring av statsbudsjettet.
6. Uvesentlig beløp
7. Barnevernsreform innførast frå 2022. Kommunene får økt faglig og økonomisk ansvar. 655 mill skal fordelast etter delkostnadsnøkkelen for barnevern, mens 655 mill fordeles særskilt. Særsilt fordeling for 2022 er på 1.462.000kr. Fordeling etter delkostnadsnøkkelen er på 1.201.818 kr. Forventa auke i rammetilskot er lagt som tiltak for barnevern
8. Som følge av barnevernsreforma foreslås det å innlemme det øremerka tilskuddet til stillinger i rammetilskotet. Forventa auke i rammetilskot er lagt som tiltak for barnevern
9. Det er foreslått å redusere pensjonspåslaget til private barnehager frå 13% til 11% frå 2022. Dette vil innebere lavere overføring frå kommune til private barnehagar. Kostnadsramme for overføring til private barnehagar er redusert med tilsvarande beløp som reduksjon i rammetilskot
10. Det foreslås å innføre ein felles dagsats for tiltakspenger. Det legges til grunn at tiltakspengemottakere som allerede mottar sosialhjelp vil motta meir sosialhjelp når tiltakspengane reduserast. Vi har ikke lagt inn kostnadstiltak knytt til denne

11. Stortinget har vedtatt at det skal opprettast rådgivande enheter i den kommunale helse- og omsorgstenesta. Kommunene kompenseres for etablering av enhetene. Vi har ikkje lagt inn kostnadstiltak knytt til denne
12. Som ein del av Likeverdsreformen blir det innført ein lovfesta rett til barnekorordinator. Det leggast opp til ikrafttredelse frå 1. august 2022. Vi har ikkje lagt inn kostnadstiltak knytt til denne
13. I statsbudsjettet er det foreslått at det skal innvørast ein ekstra time naturfag i grunnskulen frå skuleåret 2022/2023. Vi har lagt inn kostnadstiltak for oppvekst med tilsvarende beløp som vi får i auka rammetilskot.
14. Stortinget har vedtatt nye krav om relevant utdanning for ansatte i barnevernet. Vi har ikkje lagt inn kostnadstiltak knytt til denne

Frie inntekter i økonomiplanen:

(Tall i heile 1000)

	2022	2023	2024	2025
Rammetilskot	286 700	286 700	286 440	286 440
Skatt	271 500	271 500	271 500	271 500
Inntektsutjevning	44 300	44 300	44 300	44 300
Sum frie inntekter	602 500	602 500	602 240	602 240

Grunnlag for budsjetteringa av frie inntekter er KS sin prognosemodell publisert 15.10.2021.

Vi har lagt inn økt risiko i vår budsjettering av skatteinntektene. Budsjetterte skatteinntekter er 5 mill kr høgare enn i KS sin prognosemodell.

Rammetilskotet i 2024 og 2025 er kroner 260.000 lavere enn i 2022 og 2023. Grunnen til det er tilskot knytt til barnevernsreforma. I 2022 og 2023 blir halvparten av tilskotsbeløpet berekna med "særskilt fordeling". Andre halvpart blir fordelt med delkostnadsnøkkelen for barnevern. Frå 2024 blir heile beløpet fordelt med delkostnadsnøkkelen for barnevern. Dette slår negativt ut for vår del.

Inkludert i rammetilskot	2021	2022	2023	2024	2025
Omfordelte skjønsmidler	900	750	750	750	750

Skjønsmidlane er redusert med kroner 150.000 frå 2021 til 2022.

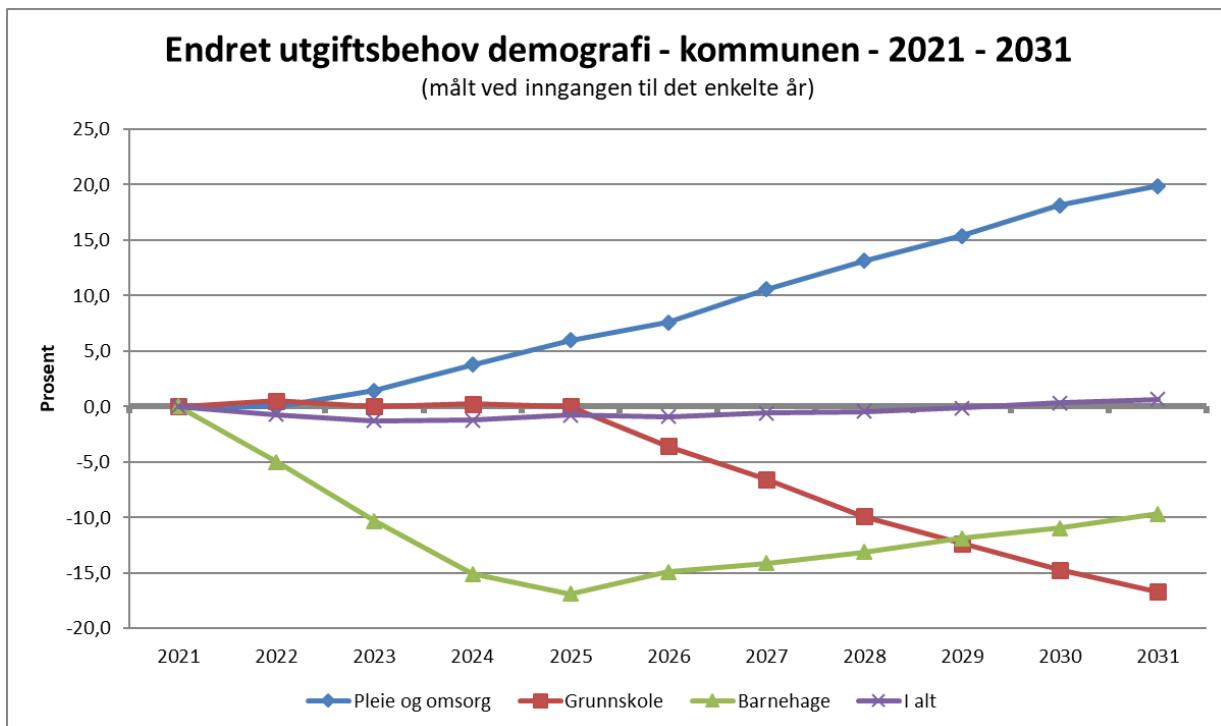
Skjønnsmidlane er tatt med vidare (2023-2025) sjølv om dei er svært usikre.

Dei frie inntektene er ikkje oppjustert med forventa auke i 2022 - 2025, årsaken til dette er:

- Befolningsveksten har flata ut, kun en marginal økning.
- Det er forventa ein strammare kommuneøkonomi framover.

Vi må ta høgde for at kostnadane vil auke. Dei demografiske endringane vil medføre at vi må auke drifta innanfor enkelte områder og omprioritere for eksempel frå barnehage og seinare frå undervisning til pleie og omsorg.

Diagrammet under frå KS viser korleis utgiftsbehovet ser ut til å endre seg i komande 10 års periode.

Eigedomsskatt

Det vart innført eigedomsskatt på boliger frå 2020. Eigedomskatten for 2020 vart satt til 1 promille og eit botnfradrag på verdifastsettelsen på 0,5 mnok. I 2021 vart det innført 1 promille eigedomsskatt på næringseigedom. Det foreslås å auke eigedomsskatten til 2 promille i 2022. Dette vil føre til anslagsvis økning på kroner 1.800 for ein gjennomsnittsbolig i Sula kommune (auka inntekt på 7,1 mnok). Det foreslås videre å fjerne botnfradraget frå og med 2023 (auka inntekt på 3,6 mnok). Dette medfører en økt inntekt på 3,6 mnok. Frå og med 2025 foreslås det å auke eigedomsskatten til 3 promille (auka inntekt på 9 mnok). Maksimalsatsen er 4 promille for boligeigedom og 7 promille for næringseigedom.

Føresetnader i framlegg til budsjett og økonomiplan 2022 – 2025

Forventa pris- og lønsauke i 2022 på 14,7 mnok og forhandlingane for 2021 er budsjettert til 8 mnok «til disposisjon» og vil bli fordelt ut på sektorane.

Regulering av betalingssatsane kjem opp som eigne saker, med unntak av husleiger som er regulert i forhold til konsumprisindeksen, dette er delegert til administrasjonen.

Pensjonsutgifter

Budsjetterte pensjonsutgifter i 2022 (KLP og SPK) er på 42,8 mill kr. Budsjetterte pensjonsutgifter i 2021 var på 41,5 mill kr. Pensjonsutgiftene består av pensjonspremien vi må innbetale til KLP og SPK (redusert for arbeidstakers andel på 2%), av premieavvik og av amortisering av premieavvik. Premieavvik og amortisering av premieavvik blir bokført "sentralt" for kommunen, medan kostnad basert på premiebetaling blir utgiftsført på einingane.

Utgifter til KLP (Kommunel pensjonskasse) og SPK (Statens pensjonskasse) er budsjettert med henholdsvis 14,61% og 10,52% (+2% frå arbeidstakarane) for 2022. I 2021 var prosentsatsane 16,62% og 8,91%. Forklaringsa på at prosenten har gått ned på KLP er at prognose for premieinnbetaling i prosent av pensjonsgrunnlag er lavere i 2022 enn den var i prognosene for 2021. Sjølv om prognose

for premieinnbetaling er lavere enn i 2021 så er likevel prognose for total pensjonskostnad høgare i 2022 enn i 2021. Dette har å gjøre med endring i prognose for premieavvik og amortisering av premieavvik.

Akkumulert premieavvik pr 31.12.2020 var 34,8 mill kr. Prognose for akkumulert premeiavvik pr 31.12.2021 er 52,2 mill kr og prognose for akkumulert premeiavvik pr 31.12.2022 er 58,7 mill kr.

Renter og utbytte

Lånerenta:

	2022	2023	2024	2025
Budsjettrente	1,67 %	1,84 %	1,98 %	2,03 %

Budsjettrenta er berekna ved å ta forventa andel av fastrentelån multiplisert med budsjettet fastrente, og forventa andel av flytande lån multiplisert med budsjettet rente på sertifikatlån.

Pr 13.10.21 har Sula kommune ei samla gjeld på 1,1 milliard. 688,5 mill av dette er fastrentelån. Ytterligare 354 mill kr er lån knytt til sjølvkost og lån som har rentekompensasjon.

Fondsforvaltning

Pr 30.09.21 har vi 83,6 mill kr til aktiv forvaltning. Dette er ein auke på 5,8 mill kr frå 31.12.2020

Det er forventa ein reduksjon i fond og likvide midlar i løpet av økonomiplanperioden.

Pkt. 8.1 i finansforvaltningsreglementet gir denne definisjonen av langsiktige finansielle aktiva: "Langsiktige finansielle aktiva er aktiva som ikkje skal nyttast til drifts- eller investeringsformål i rekneskap og budsjettåret samt økonomiplanperioden. Beløp til langsiktig forvaltning vert fastsett i årsbudsjettet og eventuelt i samband med enkeltsaker."

Vi vil ved årskifte ha eit kapitalfond (ubundet investeringsfond) på ca 70 mill kr. Ut ifrå det som er budsjettet så vil fondet bli redusert med 6,2 mill i økonomiplanperioden (eigenkapitalinnskot i KLP)

I henhold til prognose for 2021 så vil disposisjonsfondet vårt vere på 98,2 mill pr 31.12.21. Disposisjonsfondet består i hovedsak av overskotsfond som iht til prognose vil vere på 82,7 mill pr 31.12, risikoreguleringsfond (prognose 7,8 mill) og flykningfond (prognose 7,5 mill). I henhold til budsjettforslag så vil disposisjonsfondet bli redusert med 10,1 mill i økonomiplanperioden.

Utifrå dette så foreslår vi at beløp til aktiv forvaltning frå 1.1.2022 vert uendra, men blir det brukt meir enn foreslått i dette budsjettet må vi vurdere å redusere beløp til aktiv forvaltning slik at det ikkje blir i strid med finansforvaltningsreglementet.

Avdrag

I budsjett for 2022-2025 har vi lagt til grunn at vi skal betale minimumsavdrag. Minimumsavdraget blir berekna ved bruk av følgande formel:

$$\text{Minimumsavdraget} = \frac{\text{Sum avskrivninger} \times \text{Rest lånegjeld}}{\text{Sum bokført verdi varige driftsmidler}}$$

Avdraga i økonomiplanperioden vil auke frå ca 45 mill i 2022 til ca 52,5 mill i 2025. Auka skuldast auka låneopptak

Låneopptak og utvikling av samla gjeld

Investeringane i økonomiplanperioden er tilnærma 100 % lånefinansiert med unntak av mva kompensasjon og statstilskot på bustader.

Utvikling i lånegjeld 2016 – 2020 (tal i heile 1.000)

Utvikling lånegjeld 2016-2020	2016	2017	2018	2019	2020
Lånegjeld til investeringar	733 117	778 645	858 620	938 823	1 046 040

Videreformidlingslån er ikkje med. Totalt lån pr 2020 var 1.047.094.000kr + 34.196.000kr = 1.081.290.000kr

Forventa utvikling i lånegjeld 2021 – 2025 (tal i heile 1000).

Forventa utvikling i lånegjeld 2020-2024	2021	2022	2023	2024	2025
IB lån til investeringar	1 046 040	1 151 240	1 264 684	1 284 354	1 355 174
Låneopptak VAR	10 000	22 000	43 600	90 300	90 300
Låneopptak andre investeringar	140 000	136 444	25 970	31 620	3 620
Avdrag	(44 800)	(45 000)	(49 900)	(51 100)	(52 500)
UB lån til investeringar	1 151 240	1 264 684	1 284 354	1 355 174	1 396 594
Ubrukte lånemidler	130 000	110 000	100 000	90 000	85 000
Netto lånegjeld	1 021 240	1 154 684	1 184 354	1 265 174	1 311 594
Gjeld prinnbyggar (i tusen kr)	122	134	136	143	148
Netto lånegjeld prinnbyggar (i tusen kr)	108	122	125	134	139

Gjeld med inntekter knytt til husbankrente og - 5 års Nibor (VAR)

Gjeld med inntekter knytt til husbankrente og 5 års NIBOR (VAR)	2021	2022	2023	2024	2025
Vatn, avløp og renovasjon	259 487	271 412	304 388	383 728	460 847
Omsorgsbustader	17 956	16 156	14 357	12 557	10 758
skulepakken	7 077	6 125	5 173	4 221	3 269
Skulepakke II	17 658	16 300	14 942	13 583	12 225
Kyrkjelege formål	2 174	1 841	1 508	1 174	841
Sum	304 352	311 835	340 367	415 264	487 940

Lån utan rente- og avdragskompensasjon

Lån utan rente- og avdragskompensasjon	2021	2022	2023	2024	2025
	846 888	952 849	943 987	939 910	908 654

Som ein ser av tabellane så er ein del av låneauken ein konsekvens av investeringar innan vatn og avløp. Renter og avdrag på desse investeringane skal finansierast gjennom auke i årsgebyr. Derimot vil låneopptak til ny skule på Rørstadmarka gi betydelige rente og avdragsutgifter i dei komande 40 år, anslagsvis 9,5 mnok årleg gitt dagens rentenivå.

Avsetningar og bruk av avsetningar i økonomiplanperioden

(tabellane under viser tal i kroner)

DISPOSISJONSFOND	Overskotsfond	Risikoreg.fond	Flyktningfond	Andre fond	Sum disp.fond
Fond pr. 31.12.2020	86 703 207	7 807 264	4 695 347	151 583	99 357 401
Budsjettert brukt/avsatt i 2021	-8 142 003		2 808 759		-5 333 244
Anslått meir/midreforbruk i 2021	4 165 000				4 165 000
Fond pr. 31.12.2021	82 726 204	7 807 264	7 504 106	151 583	98 189 157
Bruk/avsetning fond i økonomiplanper	-14 989 917		2 451 609		-12 538 308
Fond pr 31.12.2025	67 736 287	7 807 264	9 955 715	151 583	85 650 849

Bundne driftsfond	
Saldo pr 31.12.2020	14 368 936

Dette er fond med midlar som er bunde til ulike formål og det vil bli brukt eller avsett midlar sjølv om det ikkje er budsjettert slik at saldoen endrar seg ved avslutning av rekneskapet.

Ubundne investeringsfond	
Saldo pr 31.12.2020	68 655 709
Budsjettert avsetning i 2021	1 925 487
Budsjettert brukt i 2021	-1 550 000
Saldo pr 31.12.2021	69 031 196
Forbruk i økonomiplanperioden	-6 200 000
Saldo pr 31.12.2025	62 831 196

Bundne investeringsfond	
Saldo pr 31.12.2020	1 019 355

Avsetningane her er innfridde startlån som skal gå til nedbetaling av husbanklån.

Likviditet

Likviditeten er god, men korrigert for fondsmidlar og unytta lånemidlar vært likviditeten svekka. Difor kan ein ikkje anbefale å bruke av disposisjonsfondet. Av disposisjonsfondet er det budsjettert brukt 12,5 mnok i planperioden. Det er berekna at vi normalt må ha nærare 45 mnok for å kunne betale ut lønn, skatt og sosiale utgifter.

Finansielle måltal

Indikatorene under er foreslått av Riksrevisjonen og vidareutvikla av KS.

	Handlingsrom			
	Svært utsatt	Lite	Moderat	Større
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	<0	<1	<2	>2
Dispositionsfond i prosent av brutto driftsinntekter	<2	<5	<8	>8
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	>85	>75	>65	<65

Måltal for Sula kommune:

I tråd med ny kommunelov vedtok kommunestyre i desember 2020 finansielle måltall (omtalt tidligere i kapittelet).

Netto driftsresultat på 1,5 % vil kunne gi kommunestyret anslagsvis 12 mnok årleg til ulike strategiske tiltak.

Dispositionsfond er det som gir Sula kommune eit visst handlingsrom i økonomiplan perioden og bør vurderast kun i forbindelse med grep som betrar den økonomiske situasjonen på sikt.

Netto lånegjeld; lånegjelda korrigert for utlån og ubrukte lånemidler gir netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter. Dette er den største utfordringa til Sula kommune. Lånegjelda øker frå 2020 nivå på 112,4% til 161,4% i 2025 som følgje av fleire store investeringar, bl.a. Rørstadmarka skole.

Riksrevisjonen definerer for høg lånegjeld til 75 % av driftsinntektene, KS antyder at ein gjeldsgrad på over 100% er ugunstig. Landsgjennomsnittet (utanom Oslo) er på 96,1%. Ei så høg lånegjeld bind opp ein uforholdsmessig stor del av driftsbudsjetet (12,5%) på lang sikt. Lån til vei og bygg bind opp økonomien hovudsakleg i eit 40 års perspektiv.

Om Sula hadde vore på landsgjennomsnittet ville dei hatt anslagsvis 44,7 mnok meir til fordeling av driftsmidler til tjenesteområda i 2025.

Finansielle nøkkeltal i Sula kommune i % av driftsinntektene

Sula kommune 2020	Handlingsrom			
	Svært utsatt	Lite	Moderat	Større
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-0,50 %			
Dispositionsfond i prosent av brutto driftsinntekter				12,50 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	112,40 %			

Sula kommune 2021-2025	Handlingsrom			
	Svært utsatt	Lite	Moderat	Større
Netto driftsresultat i prosent av brutto dr.innt 2021		0,09 %		
Disposisjonsfond i prosent av brutto dr.innt 2021				12,88 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto dr.innt 2021	133,98 %			
Netto driftsresultat i prosent av brutto dr.innt 2022		0,84 %		
Disposisjonsfond i prosent av brutto dr.innt 2022				12,52 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto dr.innt 2022	144,23 %			
Netto driftsresultat i prosent av brutto dr.innt 2023	-0,04 %			
Disposisjonsfond i prosent av brutto dr.innt 2023				11,84 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto dr.innt 2023	147,28 %			
Netto driftsresultat i prosent av brutto dr.innt 2024	-0,43 %			
Disposisjonsfond i prosent av brutto dr.innt 2024				10,84 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto dr.innt 2024	157,38 %			
Netto driftsresultat i prosent av brutto dr.innt 2025		0,39 %		
Disposisjonsfond i prosent av brutto dr.innt 2025				10,54 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto dr.innt 2025	161,37 %			

2021-resultatet er anslag etter dei siste budsjettprognosene.

Dispositionsfond / overskuddsfond

(Tal i kroner)

DISPOSISJONSFOND	Overskotsfond	Risikoreg.fond	Flyktningfond	Andre fond	Sum disp.fond
Fond pr. 31.12.2020	86 703 207	7 807 264	4 695 347	151 583	99 357 401
Budsjettert brukt/avsatt i 2021	-8 142 003		2 808 759		-5 333 244
Anslått meir/midreforbruk i 2021	4 165 000				4 165 000
Fond pr. 31.12.2021	82 726 204	7 807 264	7 504 106	151 583	98 189 157
Bruk/avsetning fond i økonomiplanperiode	-14 989 917		2 451 609		-12 538 308
Fond pr 31.12.2025	67 736 287	7 807 264	9 955 715	151 583	85 650 849

Dispositionsfond er en samling av fond som består overskuddsfond, samt avsetninger til risikoreguleringsfond, flyktningefond mv. Det som først og fremst er relevant i denne samanheng er overskuddsfond som kan disponeres litt friere av Kommunestyret. I planperioden reduserer overskuddfondet seg til 67,7 mnok. Det anbefales å kun disponere deler av fondet, og da kun til strategiske tiltak for å betre driften på sikt. For eksempel tiltak som har en tilbakebetaling av investering på 5 til 10 år. Overskuddfondet bør ikke bli mindre enn 65 mnok jf avsnitt om likviditet.

Netto driftsresultat som styringsparameter

(Tal i kroner)

	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Bruk av overskotsfond i økonomiplanperioden	412 730	4 992 656	8 091 609	1 492 922
Avesetning til flyktningfond	-2 451 609	0	0	0
Avesetning til fond på VAR-området	-4 673 541	-4 673 541	-4 673 541	-4 673 541
Netto driftsresultat	-6 712 420	319 115	3 418 068	-3 180 619

Budsjettforslaget frå kommunedirektøren viser eit positivt netto driftsresultat på 6,7 mnok eller 0,84% jf. måltall. 4,7 mnok av dette er som følgje av eit overskot på VAR område som avsettast på bundne fond. Dette for å dekke tidligare underskot og for å bygge opp fondet for å imøtekome større framtidige investeringar.

Netto driftsresultat inkluderer også overskot i flyktningbudsjettet som avsettast på fond for å dekke framtidige kostnader.

For å ha god økonomistyring av Sula kommune sin drift, er det difor viktig å fokusere på eit positivt resultat når ein ser bort frå desse avsetningane. Det vil seie resultat som kan avsettast til fond for overskot. For 2022 er det budsjettert med eit negativt driftsresultat på 0,4 mnok.

Vedtatt finansielt måltall på minimum 1,5 % tilseier eit positivt netto driftsresultat på 12 mnok. Dette vil generere eit tilsvarende strategisk handlefridom for Kommunestyre.

Strategiske midler I

Kommunedirektøren anbefaler at det settes av kroner 1.000.000 til strategiske tiltak. En målsetning er å øke denne opp mot 10 mnok på sikt (anslagsvis 1,5% av brutto driftsinntekt).

Strategiske midler avsettes for å kunne iverksette ulike tidsavgrensa tiltak som primært er av strategisk betydning for Sula kommune, herunder økonomisk gunstige tiltak.

Kommunedirektøren legger opp til å utarbeide en kommunalplan med tidshorisont 10-12 år og en strategisk overordna plan med tidshorisont 40 år. Planane vil bli fremma for kommunestyre første gong i juni 2022. Deretter revidert og justert årleg i kommunestyremøte i juni. Dette vil danne grunnlaget for høstens prosess med å utarbeide budsjett for kommande år og økonomiplan for kommande 4 års periode.

Kommunedirektøren meiner det da kan være nyttig å behandle sak om strategiske midler i Kommunestyremøte i juni kvart år.

Kommunedirektøren får ansvar for å utarbeide ytterlege mål, rammer og retningslinjer for ein strategisk pott ved Sula kommune.

Strategiske midler II

Budsjettforslaget som er fremma er i all hovedsak basert på kjente forutsetningar og forhold medio oktober. Statsbudsjettet for 2022 var offentliggjort den 12 oktober 2021. Ikke alle forhold er godt nok belyst og simulert inn mot denne saka. I tillegg vil ny regjering legge fram sine forslag til endringer den 10. november. Endelig behandling av budsjettet er 15 desember.

Kommunedirektøren foreslår at tilleggsbevilgninger og/eller instramminger legges i sin helhet til strategisk pott og fremmes som en egen sak for kommunestyre i løpet av første kvartal.

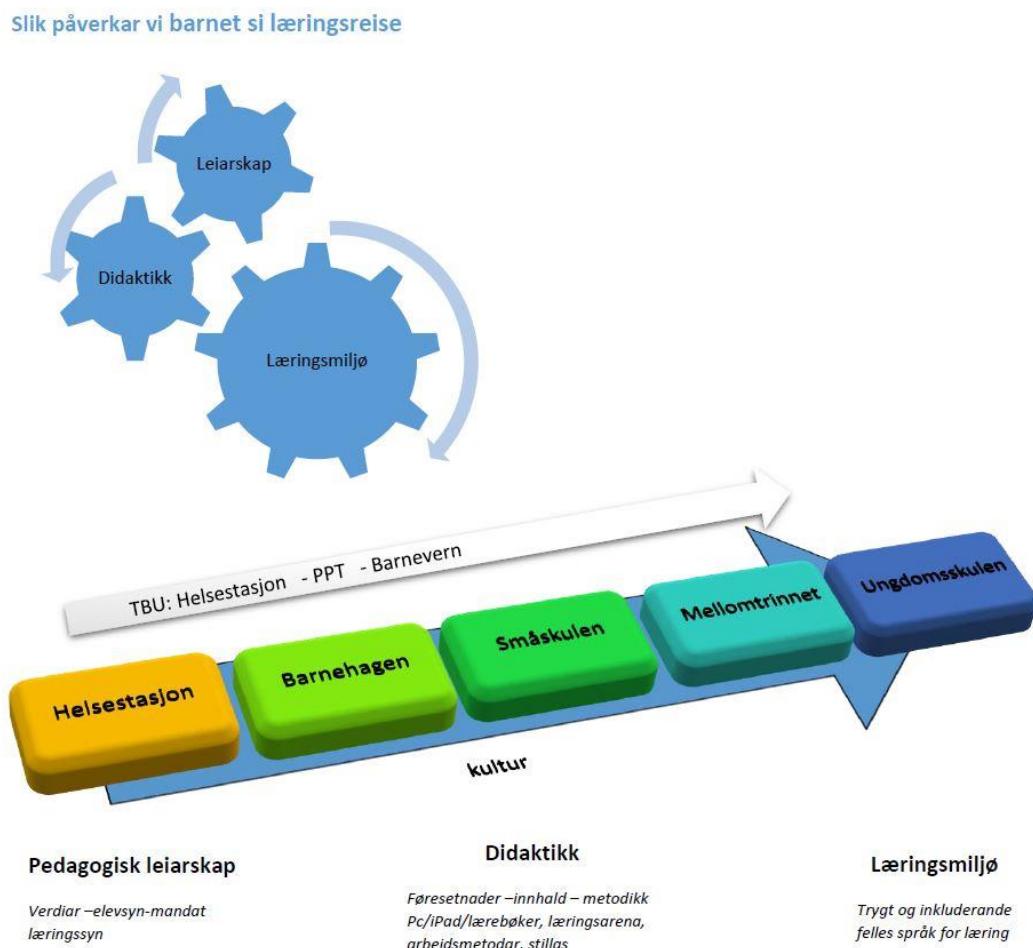
Avsette midler til viderefordeling; Kultur, idrett og folkehelse

Kommunedirektører anbefaler at det settes av et årlig beløp på kroner 500.000 som økonomisk bistand til å fremme kultur, idrett og folkehelse. Midlene avsettes på fond som disponeres og omfordeles av Fagutvalg for kultur og folkehelse. Fagutvalget får ansvar for å utarbeide retningslinjer for omfordeling av midler. Kommunedirektøren ser det som viktig at det tilrettelegges for en rettferdig omfordeling der alle potensielle søkerer får mulighet til å bli vurdert opp mot hverandre, gjerne en gang i året etter søknad. Det skal ikke omfordeles midler ut over disponible midler. Eventuelle ufordelte midler kan overføres til neste år.

3. Kultur og oppvekst

Barn som veks opp i Sula skal oppleve relevans, utfordringar, samanheng og mestring kvar dag i læringsreisa si. Alle skal møte høge forventningar og få kompetent hjelp når dei treng det. Barn som veks opp i Sula, skal fullføre vidaregåande skule.

Visionen i Kultur og oppvekst illustrerer vi slik for perioden 2017 – 2021.

Tannhjula illustrerer kjerneoppgåvane dei tilsette skal samarbeide om å løyse, for å bidra til at borna i Sula får ein god start i livet. Vi har fokus på trygge, tydelege og forutsigbare tilsette (autoritativt leiarskap), trygge og stimulerande læringsmiljø, relevant innhald og eit mangfold av metodar frå helsestasjonen til ungdomsskulen. Det vi gjer skal vere kunnskapsbasert; vi skal vite kvifor. PPT, skulehelsetenesta og barnevernet gir kompetent bistand i førebyggjande og hjelpende arbeid. I fritida er tilbod om aktivitet på biblioteket, i kulturskulen, på Dunken, i regi av utekontakten og gjennom samarbeid med frivillige lag og organisasjoner. Arbeidet i KO skal i hovudsak vere førebyggjande og bidra til å styrke folkehelsa i Sula. Dei som slit skal bli sett og raskt få god hjelp i møte med tilsette i Sula kommune.

Vision

«Sula skal vere den leiande kultur- og friluftskommunen i Ålesundsregionen med aktive innbyggjarar som opplever samkjensle og identitet.»

Visjon for kultureininga

Kultur for alle!

Kommuneplan

Frå Samfunnsdel 2010 – 20 (K-sak 35/11) kap. 3.2:

« *Førebyggjande innsats samt trygge og gode oppvekstvilkår. Ein må oppretthalde og vidareutvikle førebyggjande tilbod til barn og unge i kommunen, både i form av fritidstilbod, helserelaterte og pedagogiske tiltak.*»

Lovgrunnlag

Innbyggjarane sine rettigheter inn mot KO-sektoren er regulert i:

Lov om barnehagar (barnehagelova)

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, inkl. §13-6 Musikk- og kulturskoletilbod.

Lov om helse- og omsorgstenestene (helsesjukepleiar/skulehelsetenesta)

Lov om barnevern

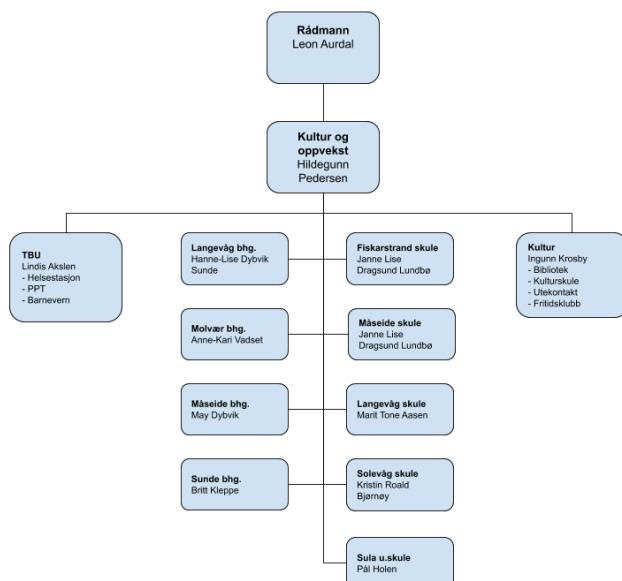
Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere

Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemeld (Kulturlova) og

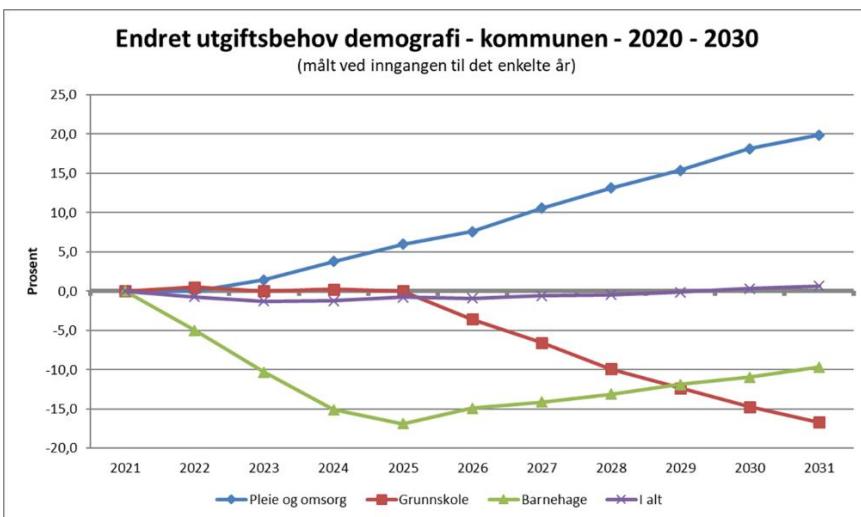
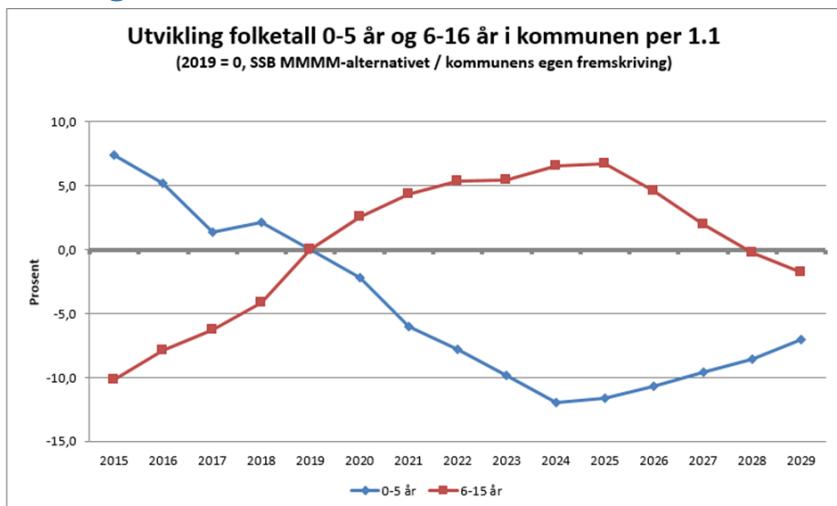
Lov om folkebibliotek

I tillegg ei rekke forskrifter (t.d. fag- og timebyteplan, læreplanane for fag og rammeverk), rundskriv og Barnekonvensjonen til FN.

Organisering

Demografi

Ved oppstarten av skuleåret 2021/22 er det i Sula 1352 born fordelt på fire barneskular og ein ungdomsskule. I barnehagen er det om lag 612 barn fordelt på fire kommunale barnehagar og fem private. Om lag 46% av borna går i kommunal barnehage.

Grafane syner ein nedgang i barnetal dei neste åra, for 2021 er det anslått omlag 108 fødslar i kommunen – i 2020 var talet 99. Dette viser at prognosa for nedgang i barnetal er svært usikker. Talet på elevar i skulen vil auke til og med 2025, spesielt er det ungdomsskulen som no vil merke dei store kulla som var i ei periode. Det vil nok bli ein nedgang etter 2025, men kor lenge det varer er usikkert og er heilt samanfallande med antall fødslar og tilflytting til kommunen.

Det er alltid knytt usikkerheit til denne type anslag, men den gir ein peikepinn på korleis det kan sjå ut i Sula kommune i åra framover. Sjølv om det har vore ein liten nedgang i fødslar så har Sula kommune fortsatt ein stor andel av befolkninga i aldersgruppa 0-17 år og det ser ut til at i fortsettinga også kjem til å ha ein høg andel. Per i dag ligg vi høgare enn landssnittet på andelen barn/unge i aldersgruppa 0-17, snittet for fylket og Norge er på om lag 20%. I oppvekstbarometeret for 2021 var det berekna at Sula har 24,7 % av innbyggjarane i denne aldersgruppa.

Tal personar i aldersgruppa											
0-17 år		18-49		50-66		67-79		80-89		90+	
2019	2030	2019	2030	2019	2030	2019	2030	2019	2030	2019	2030
2313	2291	3920	4273	1702	1964	857	1150	311	458	90	90

Aldersgrupa si del av befolkninga											
0-17 år		18-49		50-66		67-79		80-89		90+	
2019	2030	2019	2030	2019	2030	2019	2030	2019	2030	2019	2030
25,2	22,4	42,6	41,8	18,5	19,2	9,3	11,2	3,4	4,5	1,0	0,9

Ressursar

STILLINGAR OPPVEKST	2022 - forslag	2021	2020	2019
SUM	265,00	267,88	268,78	266,61
Kultur- og oppvekstadministrasjonen	1,00	1,00	1,00	1,00
Solevåg skule	25,43	25,43	27,55	26,67
Måseide skule	11,57	11,57	11,47	11,77
Fiskarstrand skule	14,23	14,23	14,23	14,23
Langevåg skule	44,37	44,37	44,37	43,70
Sula ungdomsskule	42,68	44,68	43,23	41,71
Solevåg SFO	3,03	3,03	3,70	3,84
Måseide SFO	2,21	2,21	2,21	2,21
Fiskarstrand SFO	3,20	3,20	3,00	3,30
Langevåg SFO	4,82	4,82	6,01	8,90
Sunde Barnehage	9,00	9,00	9,00	9,00
Måseide Barnehage	16,00	16,00	16,00	16,00
Langevåg Barnehage	25,50	25,50	25,50	25,50
Molvær Barnehage	16,00	16,00	16,00	16,00
Vaksenopplæring etter Oppl-lov, kap 4-2(Molvær sente)	3,03	3,03	2,70	2,77
TBU (Barnev., Helsest, PPT og spe.sped. bhg)	34,60	33,60	32,60	30,00
Kultureininga (eigen tabell)	10,21	10,21	10,21	10,01
Reduksjon Rørstadmarka skule	-1,88			
I kommunedirektøren sitt forslag ligg det ikke eit forslag til rammeauke for barnevern. Statsbudsjettet må framleggast før ein ser eksakte tal og kor mykje som kan fordelast mellom stilling og auka kostnader for tenestene.				

Kommentar til stillingsplanen

Stillingsplanen stemmer godt for TBU, Kultur og barnehagane. Her er det faste heimlar som kun vert justert ved K-vedtak. For skulane gjer vi endring på budjettramma til einingane (elevsjekken) frå år til år slik at ein tek omsyn til endring i klasseset og elevar, dette gjer at også antal årsverk vil variere noko.

Stillingar	Antal årsverk 2021 (pr.aug.)	Antal årsverk 2020 (pr. 31.12.)
Kulturleiar	1	1
Kulturskulen	4,89	4,89
Bibliotek	2,35	2,35
Fritidsklubb	0,87	0,87
Utekontakt	1	1
Koordinator for ungdomsråd	0,1	0,1
Sum faste tilsette	10,21	10,21

Kultur og oppvekst

Skulane. Dette vil vere siste skuleåret vi har fire barneskular i Sula. Frå og med skulestart 2022 vil Rørstadmarka skule vere i drift og vi kjem då til å ha tre barneskular og ein ungdomsskule i kommunen vår.

Frå skuleåret 2011 og fram til skulestart no i 2021 har elevtalet auka med 223 elevar. Sjølv med innføring av lærarnorm har antallet lærarar auka berre med 15 (Kilde: GSI), dette er kun antallet og seier ikkje noko om antal årsverk. I tillegg er det innført valfag på alle trinn i ungdomsskulen og ein ny time i naturfag på mellomtrinnet. Det betyr at timetalet for elevane har auka. Tiltaka er underfinansiert og inneber dermed innstrammingar. Ei berekning gjort for Arbøt våren 2021 syner at skulane i Sula får dekka berre 75% av utgiftsbehovet sitt, vi har av dei lågaste driftskostnadane per elev i vår Kostragruppe.

Kvar ny klasse (før norm) skal minimum ha ein lærar i kvar time. Deretter kjem timar til å dele klassen i praktiske fag og timar til enkeltvedtak om spesialundervisning etter tilråding frå PPT. Nokre elevar har også personleg assistent gjennom dagen, grunna helsetilstand/store funksjonsnedsettingar. Ein ser også i både barnehage og skule ein auke i elevar som av ulike årsakar treng tettare oppfølging enn det dei kan få i ordinær klasseromsundervisning. I snitt trengs det minimum 1,4 årsverk i barneskulen og 2 årsverk i ungdomsskulen for å dekke oppgåvene i ei ny klasse. Innstramminga over fleire år, gjer at ein stor andel Sulabarn får ei kvalitativt mindre god opplæring.

Ressursknappheit i skulen går først og fremst utover opplæringa og oppfølginga til dei mest sårbare borna, men det påverkar også kvaliteten på opplæringa generelt, og høge krav i kombinasjon låg lærartettleik (store grupper) medfører stort press på dei tilsette. Andelen born som treng spesialundervisning er framleis høg samanlikna med andre. Det er også slik at når timane til generell styrking i skulen går ned så aukar antall meldingar til PPT fordi ein har mindre handlingsrom for å hjelpe og støtte det enkelte bornet. Men, sidan fleire vedtak om spesialundervisning – sjølv om det er lovpålagt – ikkje fører til høgare ramme betyr dette at ein større andel av timane må brukast til spesialundervisning og det blir enda færre timer att til det ordinære tilbodet og til den tilpassa opplæringa.

Fagfornyinga vart innført i heile landet frå hausten 2020. Dette er den største omlegginga av skulen sidan 2006 og har medført ei endring av faga på alle trinn. Nytt innhald i faga og nye fag gjer at skulane har eit stort behov for utskifting av læreverk og mange treng også kompetanseheving for å stette dei nye krava.

SFO. Intensjonen med SFO er at ordninga skal møte foreldra si arbeidstid med ein stad borna kan vere før og etter obligatorisk skuletid. Her skal borna få omsorg, mat, kvile, men og få høve til å utfalde seg utifrå eigne interesser saman med andre i ein arena som bidrar til å trygge born sine oppvekstvilkår og kan ha førebyggjande effekt. SFO skal vere ein plass der ungar vert sett og får utfalde seg gjennom eit mangfold av aktivitetar. Gode SFO-ar er tilpassa borna sine behov og lokal kultur. Frå og med hausten 2021 har det kome ein nasjonal rammeplan for SFO. Dette gjer at fokuset på kvalitet og innhald i SFO er enda tydelegare enn tidlegare. I Sula er det i snitt knapt 18 born per vaksen (variasjon frå den minste på Måseide til den største på Langevåg skule). I Sula har det tradisjonelt vore ein relativt høg andel familiar som har nytta seg av ordninga, men vi ser ein nedgang i bruk dei siste åra. Dekningsgraden varierer frå om lag 70% midt på øya til vel 45% på dei største skulane. Det vart vedteke ei innsparing for SFO i 2021 og for 2022 som gjer at i 2022 skal SFO drivast etter sjølvkostprinsippet. Denne innsparingsa førte til ei vedtektsendring frå hausten 2021 og der ein

no skal følgje dei kommunale barnehagane og ha stengt i romjul og påskedagane. Det er også vedteke ein reduksjon i opningstid med til saman 30 minutt kvar dag.

Kommunedirektøren foreslår å justere foreldrebetalinga med kommunal deflator, dette vil gjelde for alle dei forskjellige plasstypane. Det er frå sentralt hald vedteke redusert foreldrebetaling for føresette med lav inntekt, dette gjeld frå 1.-4.trinn. Det er også vedteke at elevar med særskilte behov på 5.-7.trinn skal ha eit gratis SFO-tilbod. I Sula kommune vil ein også for 2022 ha to plassar til dette formålet.

Vaksenopplæring. Stillingane er knytt til opplæring på Molvær senter (rehabiliterande og habiliterende opplæring etter opplæringslova kap. 4A-2). Frå og med hausten 2019 er vaksenopplæringa i Sula ein del av Sula ungdomsskule med felles rektor. Det er tilsett ein undervisningsinspektør som har ansvar for den daglege drifta, det vil seie administrasjon av opplæringa ved Molvær senter samt koordinering og oppfølging av dei tenestene ein kjøper i anna kommune (p.t. Ålesund kommune).

TBU – tiltakseining for barn og unge. Samorganisering av dei tre fagområda helsestasjon/skulehelseteneste, barnevernet og PPT og eit tett samarbeid med barnehagar og skular har styrka kvaliteten i tilbodet til barn og unge i Sula. For enkelte innbyggjarar er dessuten tverrsektoriell samhandling ein kritisk suksessfaktor. Det er mange eksempel på at eit tett samarbeid aukar kvaliteten i den hjelpa som vert gitt. Med veksten i barnetalet og nye, omfattande og statleg definerte oppgåver i TBU, strevar faginstansane med å ta unna meldte saker. I alle tre faginstansane deler dei tilsette i TBU uroa i barnehage og skule over at dei ser mange som burde hatt meir hjelp.

Ved hjelp av prosjektmidlar og omfordeling av midlar internt har ein etter kvart fått på plass i TBU tiltaksstillingar for å kunne yte tidleg innsats. Ein har ei familierådgjevarstilling i barnevern, tiltakskoordinator som er knytt til helsestasjon, psykososial rådgjevar og ungdomsLos knytt til PPT. Viktige funksjonar som alle einingane i TBU kan gjøre seg nytte av, men neste steget no vil bli å sjå på om det er mogleg å samle stillingane i ein ressursbase. Det er ikkje bedt om midlar til dette no, men det vil vere naturleg å sjå på om dette er vegen vidare for å at tiltaksstillingane også kan dra vekslar på kvarandre i større grad enn i dag. Hausten 2021 vil også psykolog for barn og unge vere knytt til TBU.

Helsestasjon og skulehelsetenesta si oppgåve og kompetanse i Sula er å avdekke og forebygge helseproblem hos barn og ungdom 0-20 år. Frå 01.01.21 har helsestasjonen 50% stilling som psykiatrisk sjukepleiar. Det er avgjerande for heile sektoren at helsestasjonen er rigga til å arbeide systematisk med førebyggande tiltak og tidleg innsats.

Når innbyggjarane vert gravide, skal dei få tilbod om svangerskapskontroll i tilknytning til helsestasjon. Dei som arbeider i tenesta har ei viktig rolle i å sikre ein god omsorgssituasjon gjennom tiltak for å styrke foreldra si mestring i foreldrerolla, førebygge, avdekke og avhjelpe rusproblematikk og vald i nære relasjoner – og samarbeide tett med barnehage, skule, PPT og barnevern for å følgje opp uro for eit barn.

Når barnehagen aukar med ei avdeling eller skulen med nye klasser, er auken like mange nye brukarar i denne delen av tenesta. Når ferske rapportar om helsetilstanden i Sula syner at mange ungdommar slit psykisk, så kan innsatsen frå helsejukepleiar vere nett det som hjelpt ungdommen til å ta betre vare på seg sjølv og helsa si og unngå varige helseproblem. Det er gledeleg å sjå at ved at Helsestasjon for ungdom (HFU) har etablert seg på Snapchat så har bruken av HFU auka.

Vidare skal tenesta avdekke nedsette funksjonar hos barn og samarbeide om habilitering av barn og ungdom med spesielle behov, som kronisk sjukdom og funksjonsnedsetting. Skulehelsetenesta er og, saman med barnehage, skule og PP-tenesta, viktige aktørar i arbeidet med å fremje barn og unge sitt lærings- og utviklingsmiljø- og bidra til å legge til rette for godt psykososialt og fysisk miljø for borna i skule og barnehage. Helsesjukepleiarane samarbeider med omsorgstenesta og andre helsetenester i HS om tilbod til enkelte born og unge (IP).

PPT si oppgåve og kompetanse er å bidra til heilskap og samanheng i opplæringa i Sula for born i alderen 1-15 år som treng tilpassing ut over det barnehage og skulen sjølv utan vidare har kompetanse på. Dei har også kap 9A kompetanse. Med ein auke i barnetalet gjennom fleire år så har også PPT sine oppgåver auka. Det er heller regelen enn unntaket at det i kvar avdeling og i kvar klasse er eitt eller fleire born som treng ekstra oppfølging og tilrettelegging, t.d har det så vanskeleg at åferda krev eit ekstra blikk og ekstra hender. PPT har ansvar både for å rettleie lærarar og assistenter ute om korleis dei best kan legge til rette for barnet/elevn si læring i fellesskapet, dvs arbeidet med tidleg innsats. Gjennom heile 2021 har PPT hatt lange ventelister og det er rekordmange born som er meldt til PPT for utredning.

Frå 01.08.16 fekk vi ei endring i barnehagelova som pålegg PPT ansvaret for å gi rettleiing til ni barnehageeininger her i Sula. Det følgde ikkje ressursar med endringa.

Rettleiingsansvaret til PPT er knytt til både fagleg og sosial læring og skolemiljø/forebygging av mobbing. PPT skal i tillegg gjere utgreningar og undersøkingar når pedagogen/ læraren og foreldra ikkje har tilstrekkeleg kompetanse til å avdekke kva tiltak som kan gi eit barn den tilrettelegginga det har krav på. Undersøkingane skal gi råd om korleis dei tilsette og føresette kan hjelpe barnet. Dei borna som ikkje går i barnehage har også rett til hjelp frå PPT og dei som er elevar ved vaksenopplæringa etter opplæringslova kap 4A-2 er også PPT sitt ansvar. I tillegg har Sula kommune ansvar også for elevar som går på private skular i andre kommunar eller går i barnehage i anna kommune.

Barnevernstenesta si oppgåve og kompetanse er å bidra til at barn og unge i Sula har trygge oppvekstvilkår med forsvarleg omsorg. Får barnevernet melding om barn og unge fra 0-18 år som lever under tilhøve som kan vere skadeleg for helse og utvikling skal dei undersøke saka og gi naudsynt hjelp som sikrar betre omsorg, primært i heimen/ i anna nær familie, eller når det er best for barnet; i fosterheim eller institusjon. Om det er aktuelt med ettervern har barnevernet ansvar til ungdommen er 25 år. Å sikre at borna som er under omsorg av barnevernet fullfører skulegangen er eit nasjonalt satsingsområde. Det er framleis stort press på kapasiteten og den vil bli ytterlegare pressa når barnevernet frå 01.01.22 får overført fleire statlege oppgåver. Det er særskilt knytt til oppfølging av fosterheimar som no vil bli ei kommunal oppgåve.

Bustaden for EMF er erstatta med lettare tiltak. Frå og med 2022 vil Sula kommune ikkje lengre få tilskot.

Utviklingsarbeid

Fagfornying og med det nytt innhald i fag og nye fag er det som har hatt størst fokus i skulane det siste året og kjem til å ha det i tida framover. Skulane har samarbeidd om å utarbeide lokale læreplanar. Det har vore nedsett faggrupper på tvers av skulane og det er imponerande korleis dei har fått til dette på tross av pandemi og begrensingar i å møtast fysisk. Vi har i Sula over fleire år hatt «Læringsreisa» som eit visuelt bilete på visjonen til sektoren og eit viktig arbeid i å få til ei læringsreise og «Sulaskulen» er at ein samarbeider på tvers av skulane. Ei viktig kompetanseheving er den ein får i møte med kollegaer og det å kunne ha erfaringsdeling på tvers. Mange lærarar

melder attende at det har vore nyttig og at dei ønskjer å fortsette å ha denne arbeidsforma i åra framover også.

Alle skulane i Sula skal våren 2022 arbeide med PfDk som ein del av Dekompordninga som Nordre Sunnmøre har i lag med Høgskulen i Volda. Alle statsforvaltarembeta i Norge administrerer desentraliserte kompetansehevingsordningar og det vert bevilga midlar til dette over statsbudsjettet kvart år. Det vert forventa eit regionalt samarbeid kommunane i mellom og at ein samarbeider med ein nærliggande Høgskule eller universitet. For vår region er det Høgskulen i Volda som skal vere vår samarbeidspartner. Nordre Sunnmøre er ein samarbeidande region og består av kommunane Stranda, Sykkylven, Fjord, Giske, Ålesund og Sula. Det er ei tilsvarende satsing for barnehagane som går under namnet Rekomp.

Barnehagane avslutta hausten 2020 eit treårig samarbeid med Giske og firmaet «Ringer i vann», i tida etterpå og også i åra framover er det viktig å implementere det arbeidet som vart gjort slik at det blir ein naturleg del av arbeidskvardagen til alle tilsette. Fleire av barnehagane skal i forlenginga vere med på ei Rekomp satsing i regionen i samarbeid med Høgskulen i Volda. Det er særleg fokus på PfDk (profesjonsfagleg digital kompetanse).

I tillegg til Rekomp og Dekomp ordningane så har Utdanningsdirektoratet også initiert ei satsing som heiter Kompetanseløftet for inkluderande praksis og spesialpedagogikk. Tanken er at kommunane skal bygge kompetanse slik at det er tilstrekkeleg kompetanse tett på barna og elevane. Ein snakkar om laget rundt barnet og eleven. Region Nordre Sunnmøre er i gang med denne satsinga og skal hausten 2021 gjennomføre ei omfattande kartlegging av kompetanse i alle kommunane slik at ein hausten 2022 kan sette i gang med kompetanseheving på dei områda som kommunane treng. I tillegg til skular og barnehagar er PPT ein naturleg og viktig del av denne satsinga.

Sula kommune søkte hausten 2018 om midlar til BTI – betre tverrfagleg innsats. Vi kom i gang våren 2019 og er no hausten 2021 i gang med implementeringsfasa. Alle tilsette har fått opplæring i å nytte verktøyet og ein har ressurspersonar i alle einingar som skal drive dette vidare no når prosjektfasa er over. Det ligg mykje informasjon om dette på Sula kommune si heimeside. [Sula – BTI – Betre tverrfagleg innsats for barn og unge i Sula kommune \(betreinnsats.no\)](#)

Med tanke på barnevernsreforma og Kompetanseløftet så er BTI ei viktig satsing for Sula kommune. Vi har allereie på plass dette og i lag med mange andre tverrfaglege lavterskelttilbod så har vi starta å bygge eit godt lag rundt barnet. Vi er ikkje i mål, men vi er på god veg.

Leiarane i Kultur og oppvekst skal i perioda januar 2022 til og med juni 2023 i gang med eit leiarutviklingsprogram i samarbeid med Imtec, dette er eit program som KS støttar og som sektoren har fått innvilga OU midlar til.

Sula kommune er i lag med tre andre kommunar i Norge plukka ut til å vere med i ei satsing på internasjonalisering som Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse har lyst ut. Satsinga skal gje Sula kommune betre kompetanse til å satse på auka internasjonalisering i heile sektoren. Vi har søkt med det overordna temaet «Bærekraft».

Sjukefråvær

2019:

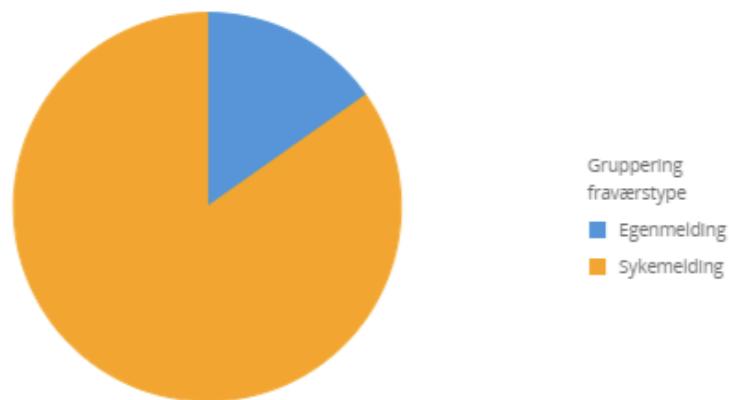
Totalt

I valgt periode: 7,91%

I år og i fjor - inkluderer sykemeldinger og egenmeldinger

Fordelt på egen- og legemeldt

2020:

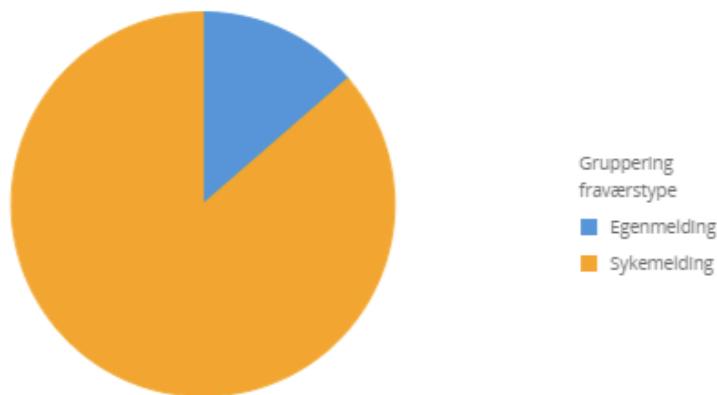
Totalt

I valgt periode: 10,04%

I år og i fjor - inkluderer sykemeldinger og egenmeldinger

Fordelt på egen- og legemeldt

Hittil 2021:

Totalt

I valgt periode: 8,79%

I år og i fjor - inkluderer sykemeldinger og egenmeldinger

Fordelt på egen- og legemeldt

Sjukefråveret i 2020 var høgare for sektoren enn det har vore dei siste åra. 2019 og så langt i 2021 ser ut til å vere om lag på linje. Det er variasjonar mellom einingane, men einingsleiarane arbeider godt med arbeidsmiljø og oppfølging av sjukmeldte arbeidstakrar. Tiltak vert sett inn der det er naudsynt.

Digitalisering

Det har over fleire år vore fokus på digitalisering i kultur og oppvekst. Ein til ein dekning med læringsbrett for alle elevar har vore ein stor suksess og ført til ei meir variert opplæring for våre elevar. Sula kommune er også ein av dei få kommunane i Norge der vi har inkludert kulturskulen i denne satsinga. Det gjer at elevane som går i kulturskulen får tilgang på appar dei treng i kulturskuleundervisninga på sine læringsbrett. I 2021 har vi starta eit arbeid med rullering av ikt-utstyr for sektoren, dette fordi leasingavtala vi har på læringsbretta går ut våren 2022. Lærarane i skulen har i tillegg til læringsbrett pc-ar frå 2013. Då det ikkje er økonomi til å ha ei både/og løysing i fortsettinga så testa ein våren 2021 ut om læringsbrett kan vere det einaste arbeidsverktøyet for lærarane i skulen og for pedagogane i barnehagen.

Gjennom pandemien har ein sett ein stor fordel med at tilgangen på utstyr har vore god og at tilsette og elevar hadde god opplæring i bruken av ulike program og appar. Dei periodane det var heimeskule så fekk elevane fortsatt god undervisning. I og med at dei tilsette allereie var trygge brukarar av Office365 og Teams så har ein klart å oppretthalde mykje utviklingsarbeid og møtevirksomheit til tross for begrensingar i møte fysisk.

Det har også vore ein stor fordel at alle i sektoren fekk tilgang på Office 365 då det har gjort det enklare med samarbeid.

Personvern og datasikkerheit er noko sektoren sett høgt. Sektoren har difor lenge vore på leit etter eit system der ein for eksempel kunne skrive IOP for elevar med spesialundervisning. Hausten 2020 og våren 2021 har sektoren i samarbeid med helse innført eit system som heiter Dipps samspel. I denne løysinga kan ein skrive IOP/IUP/IP og legge til t.d. føresette slik at dei har tilgang til dokumenta. I tillegg har vi to modular som heiter «enkelt samspel» og «stafettlogg». «Enkelt samspel» kan nyttast når t.d skulen skal ha kontakt med heimen eller når spesialpedagogen i barnehage skal ha kontakt med dei føresette til barnet. «Stafettlogg» nyttast når fleire instansar skal samarbeide og samhandle om eit barn, t.d. føresette, skule, barnevern og PPT. Frustrasjonsnivået er nok høgt når nye program skal takast i bruk, men på sikt vil desse systema gjere at kvaliteten på dette området blir heva betrakteleg.

Friskus aktivitetskalender har vore eit løft for samarbeidet mellom kommunen og dei frivillige. Når ein har ein felles portal som innbyggjarane finn enkelt på kommunen si heimeside så er det enklare å navigere i alle tilbod og arrangement.

Sektoren vil utvikle seg vidare og i løpet av hausten 2021 eller tidleg 2022 så vil ein få plass ein samtykkeportal der føresette kan gi og trekke diverse samtykke og skulane og barnehagane lett kan ta ut rapportar. I tillegg vil vi få på plass ein app der føresette kan logge seg inn og melde fråvær for sine born, sjå timeplan, sjå kva aktivitetar som skjer til ein kvar tid og einingane kan legge ut diverse informasjon.

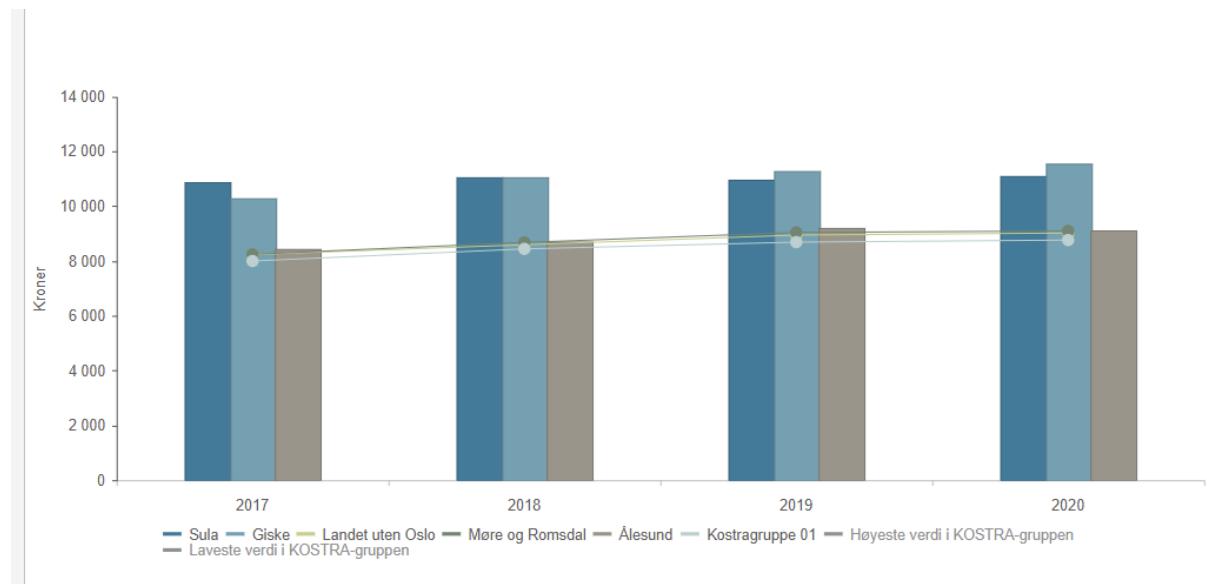
Rammer: - utvalgte Kostratal

Kostra 2020

Barnehage

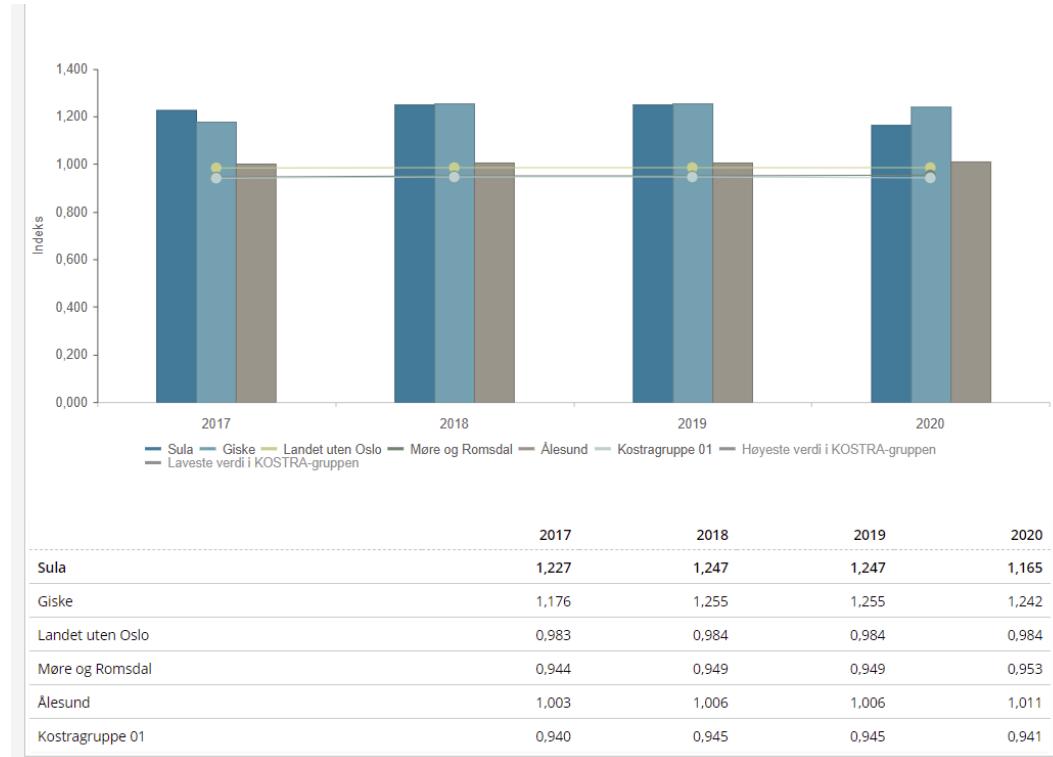
I Sula har vi relativt høge driftsutgifter samanlikna med andre kommunar, men vi har høg dekningsgrad og relativt mange 0 åringar i barnehagane. Det er også fleire barn i private barnehagar enn i kommunale som også gjer at driftskostnadane blir høgare.

Netto driftsutgifter per innbygger til barnehage:

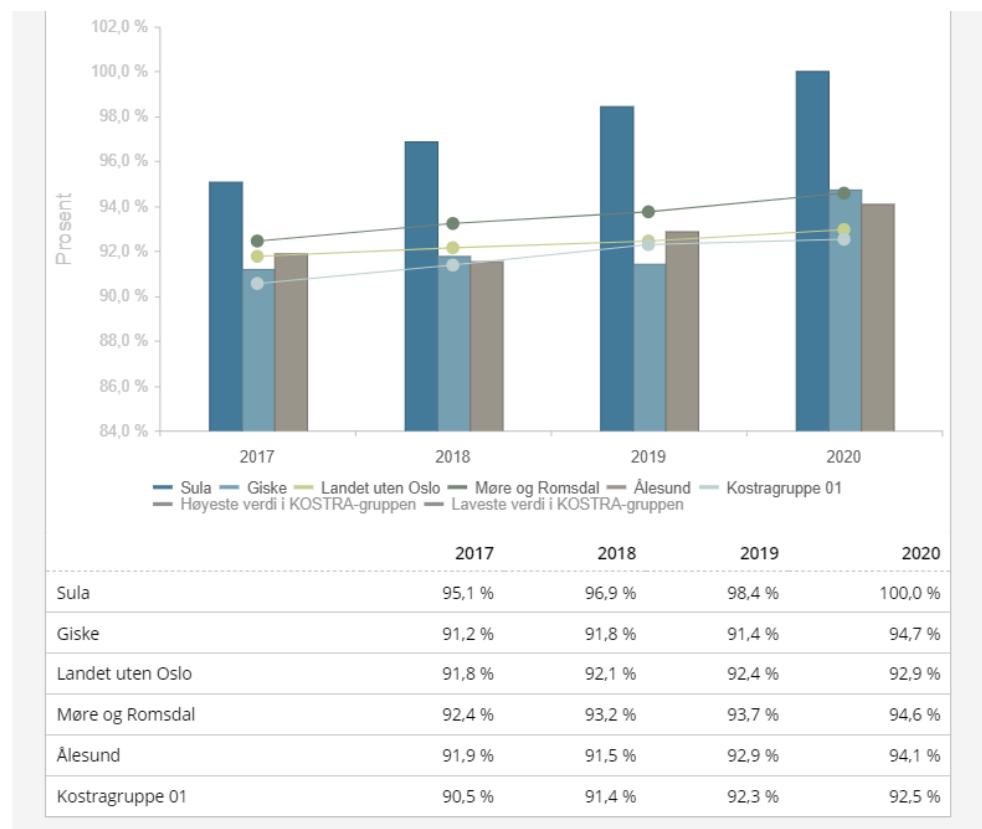

	2017	2018	2019	2020
Sula	10 875	11 037	10 972	11 098
Giske	10 297	11 039	11 283	11 557
Landet uten Oslo	8 225	8 586	8 935	9 012
Møre og Romsdal	8 235	8 668	9 033	9 084
Ålesund	8 429	8 712	9 220	9 108
Kostragruppe 01	7 990	8 433	8 680	8 755

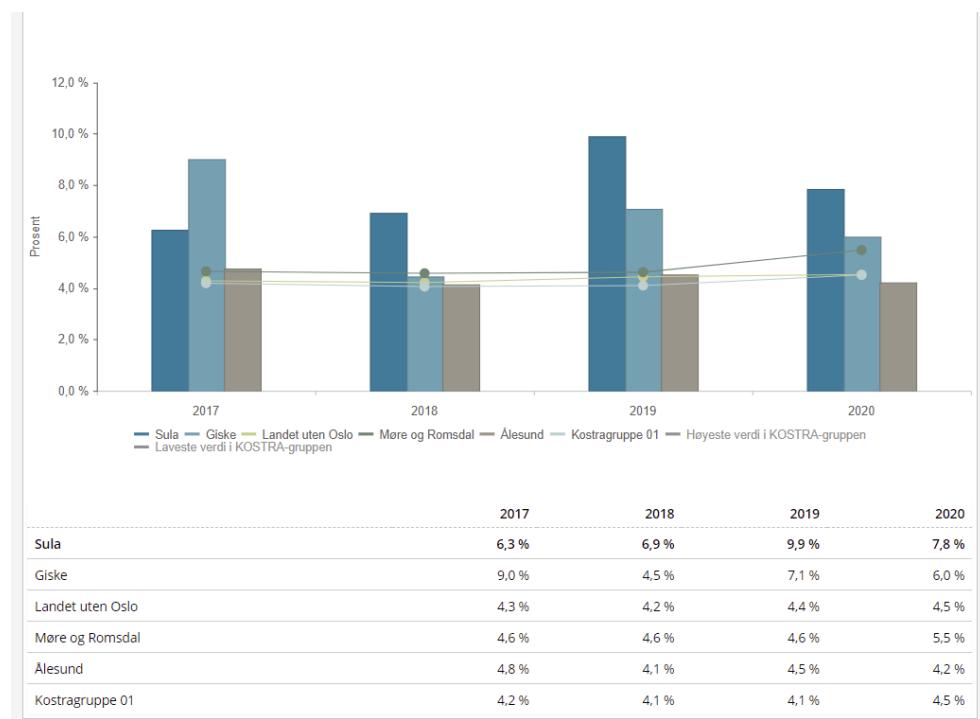
Utgiftsbehov barnehage:

Dekningsgrad

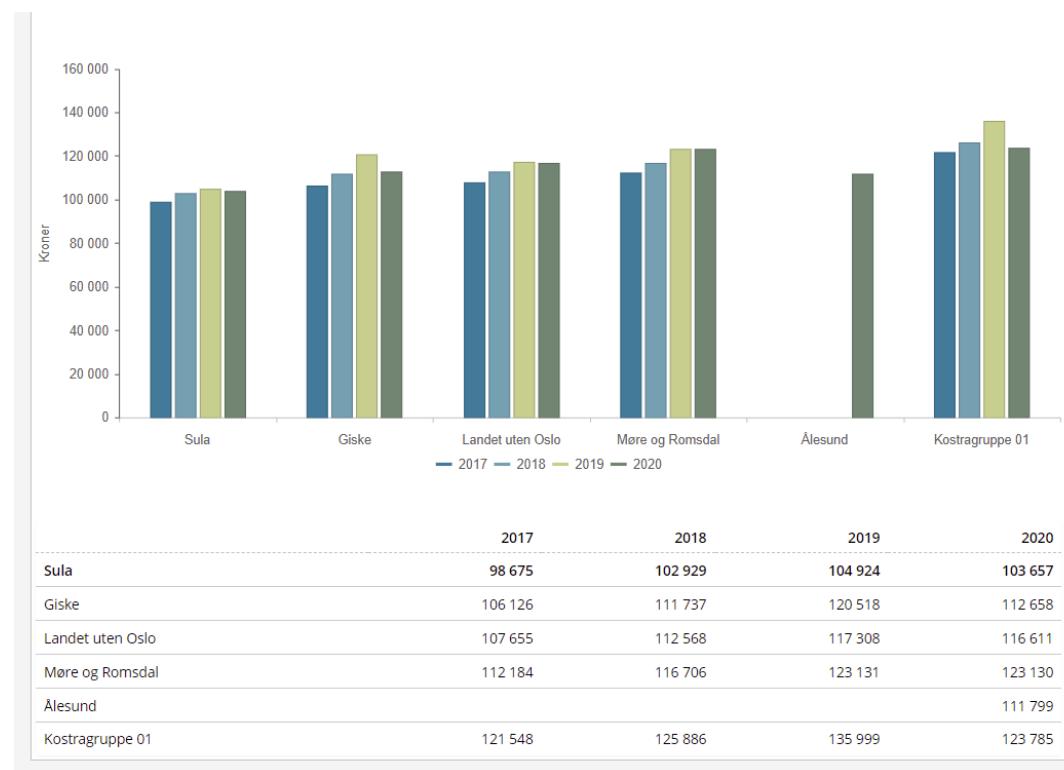
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år

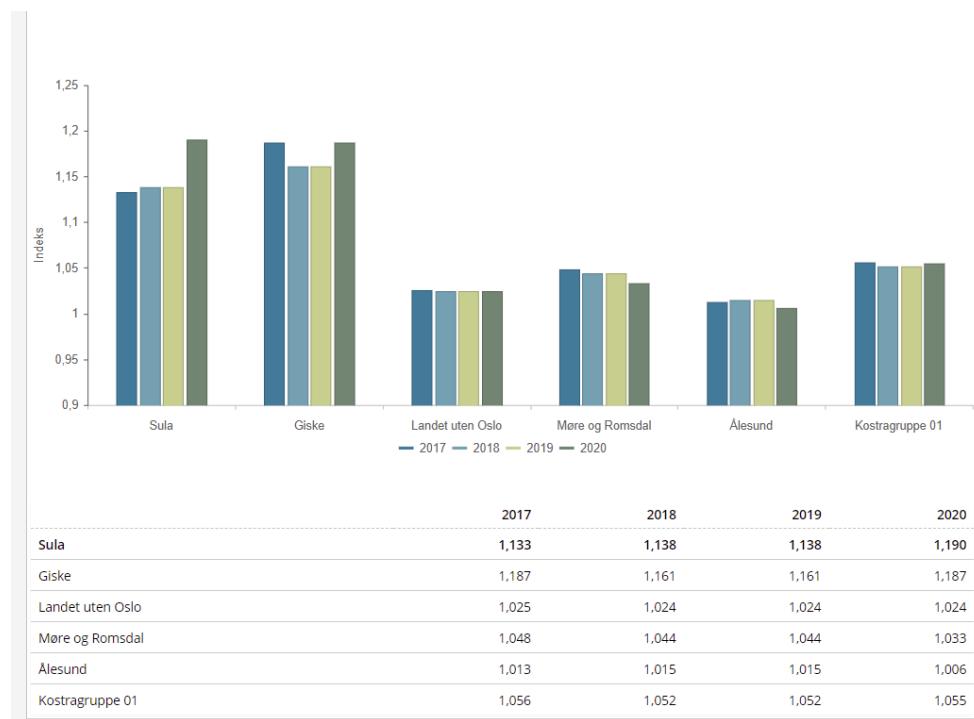
Grunnskule

Driftsutgiftene er låge medan utgiftsbehovet er stort. Dette må ein sjå i samanheng med at vi har ein stor andel av innbyggjarane våre i denne aldersgruppa. Særleg uroleg må ein vere for at bemanninga i skulane er så lav som ho er, det ser ein på gjennomsnittleg gruppestørrelse der vi jamt over ligg høgare enn andre og der ungdomsskulen kjem spesielt dårlig ut.

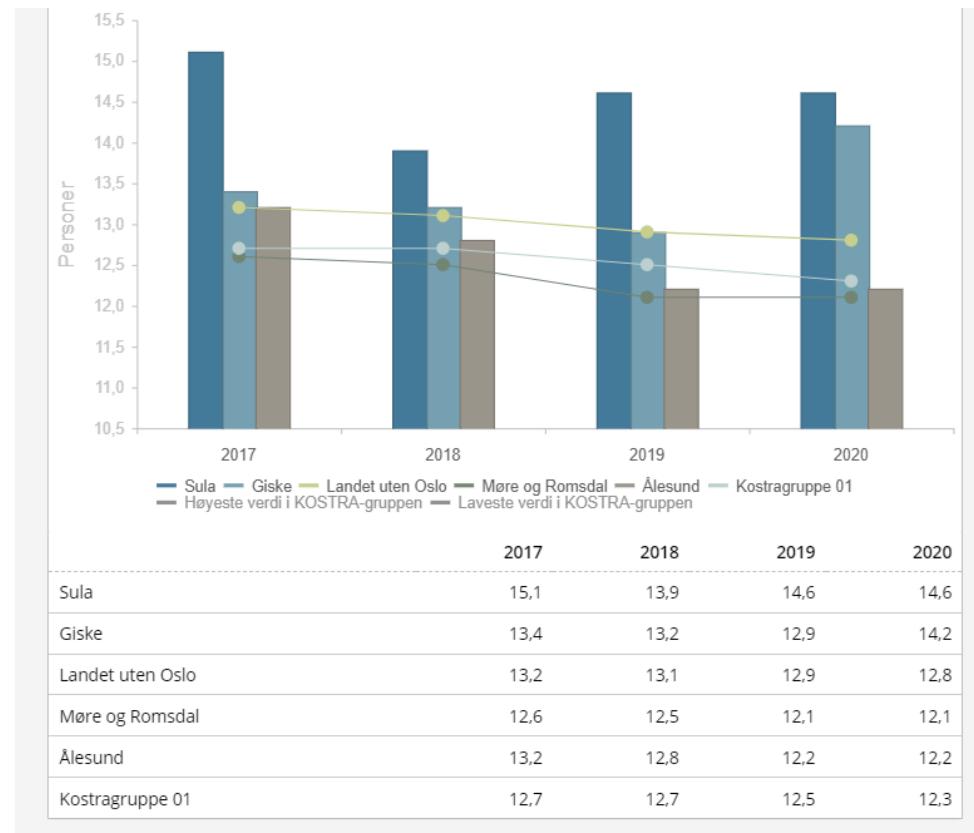
Netto driftsutgifter per innbygger 6 – 15 år

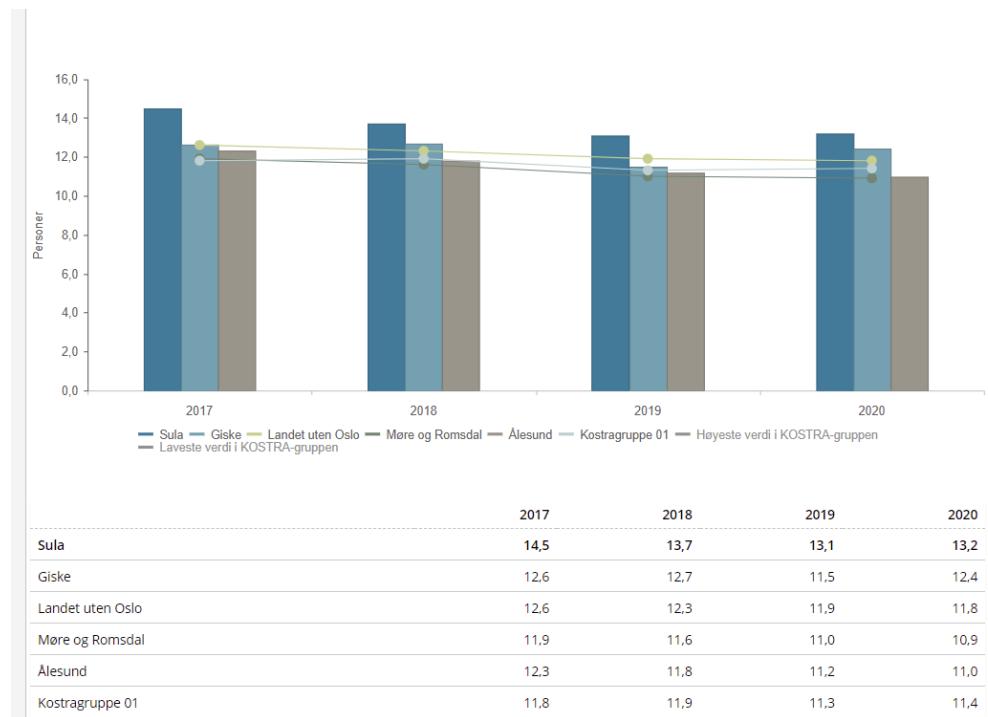
Utgiftsbehov

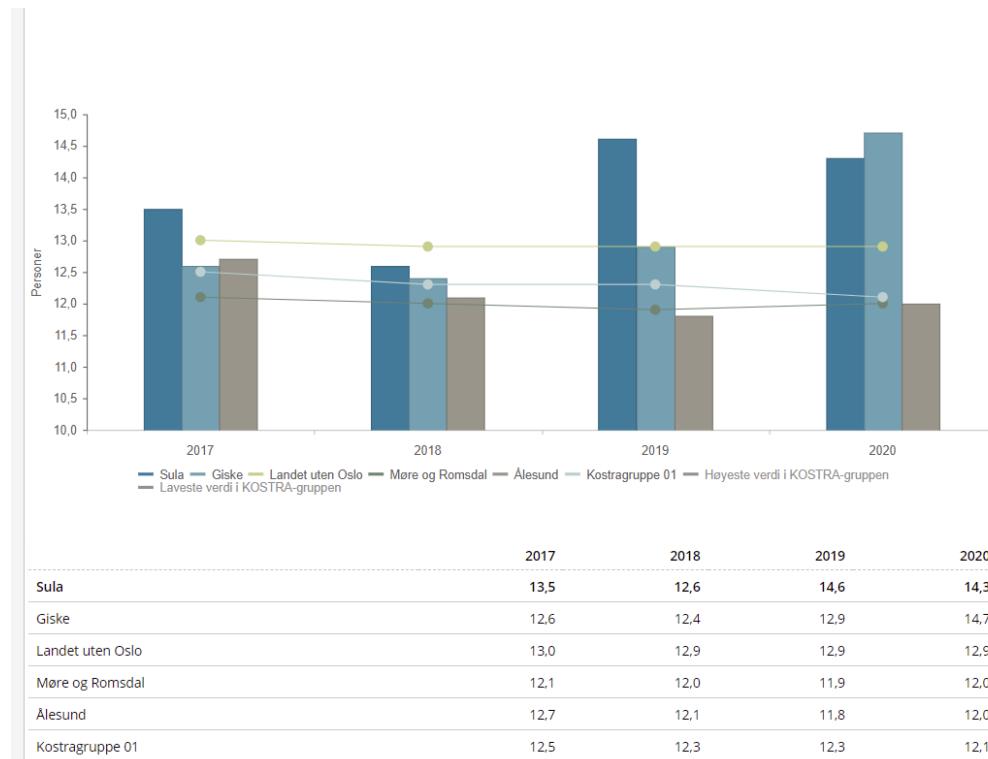
Gjennomsnittlig gruppестørrelse 1. – 10. årstrinn

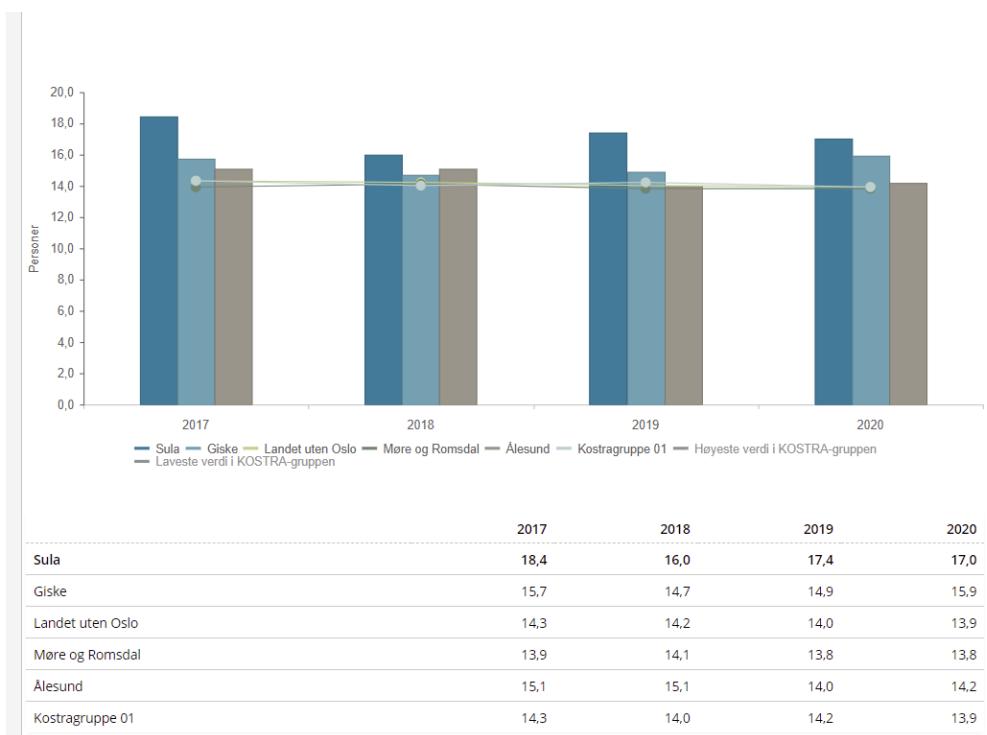
Gjennomsnittlig gruppестørrelse 1. – 4. årstrinn

Gjennomsnittlig gruppестørrelse 5. – 7. årstrinn

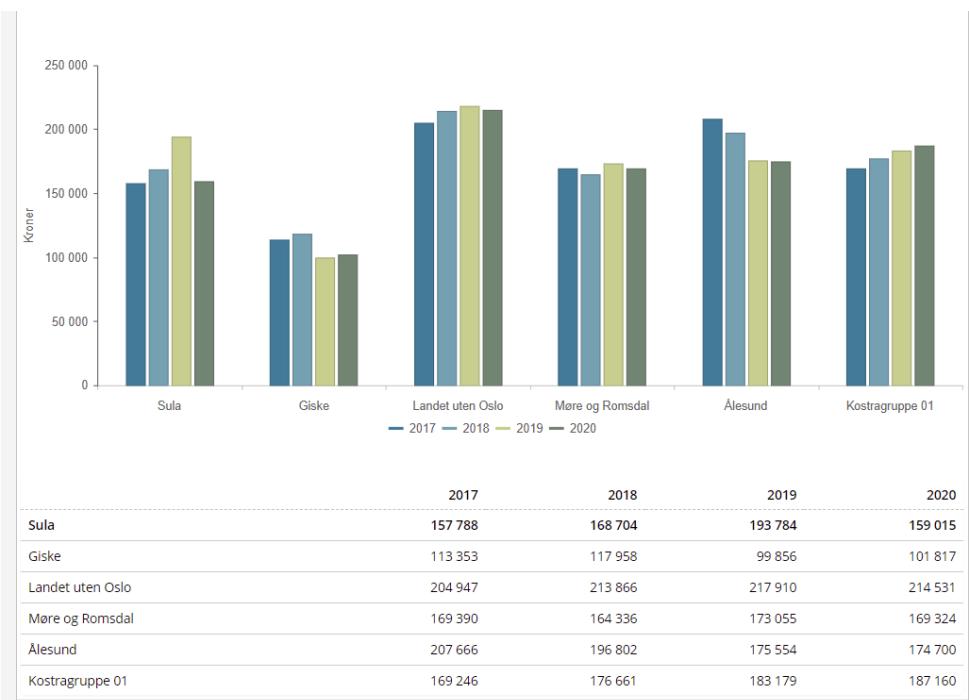

Gjennomsnittlig gruppestørrelse 8. – 10. årstrinn

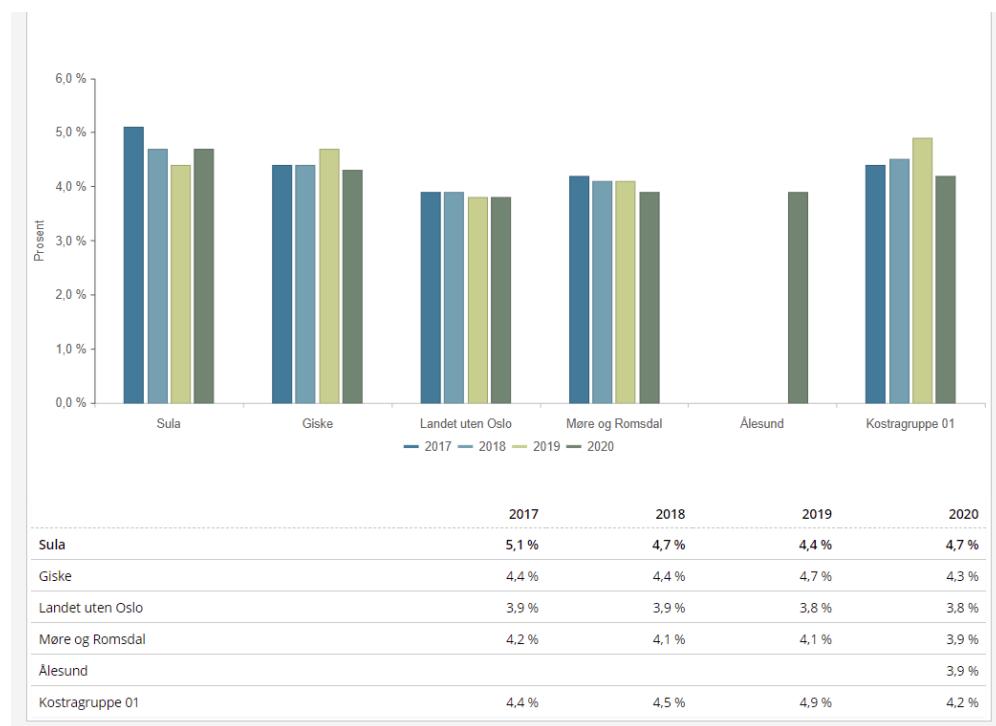

Barnevern

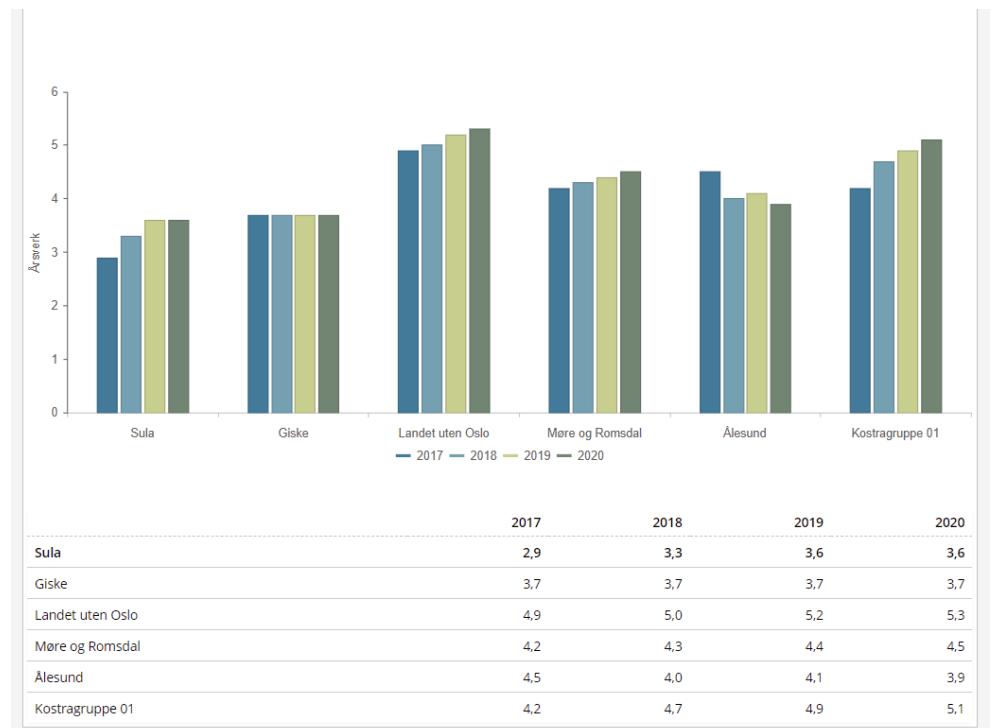
Netto driftsutgifter (funk 244, 251, 252) per barn (0-22 år) med tiltak

Andel barn med barnevernstiltak ift. Innbyggere 0-22 år

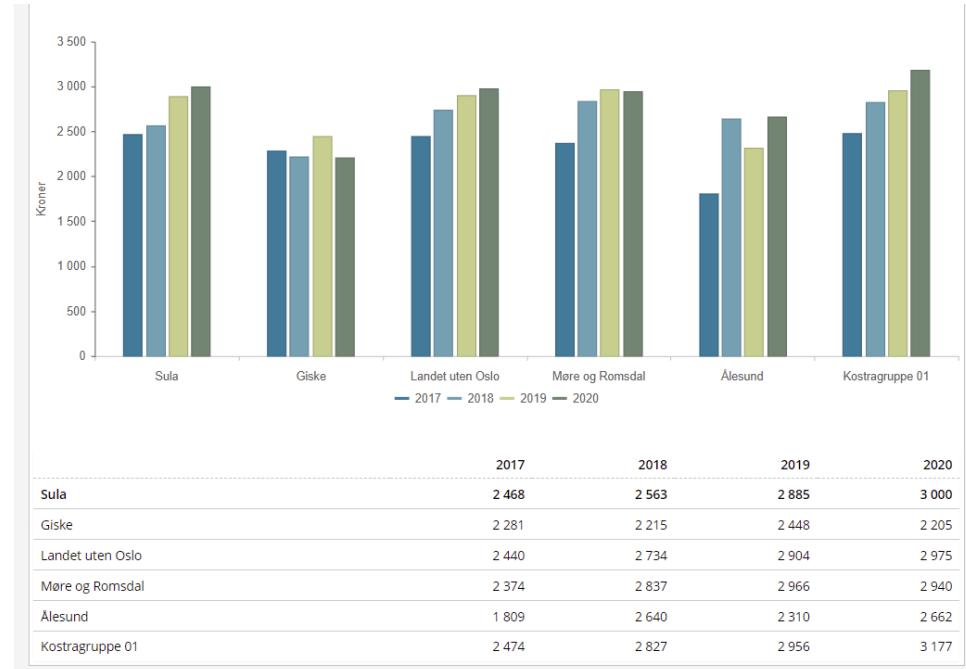

Stillinger med fagutdanning per 1000 barn 0-17 år

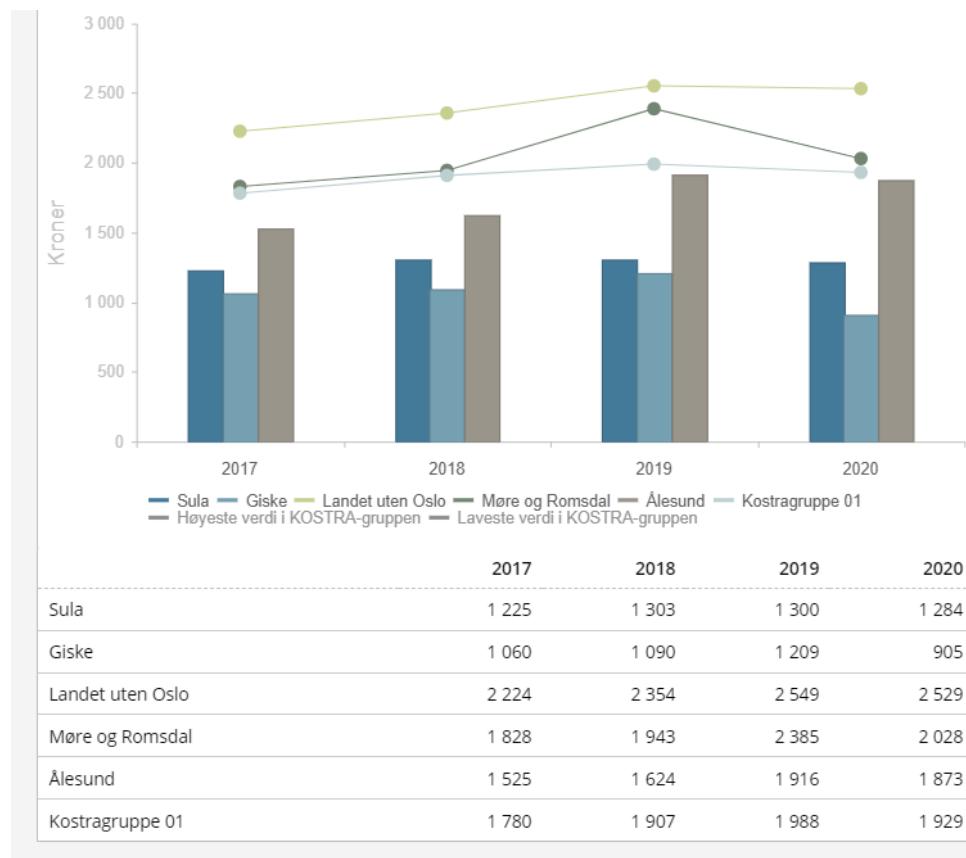
Helsestasjon

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. Pr. innb. 0-20 år

Kultur:

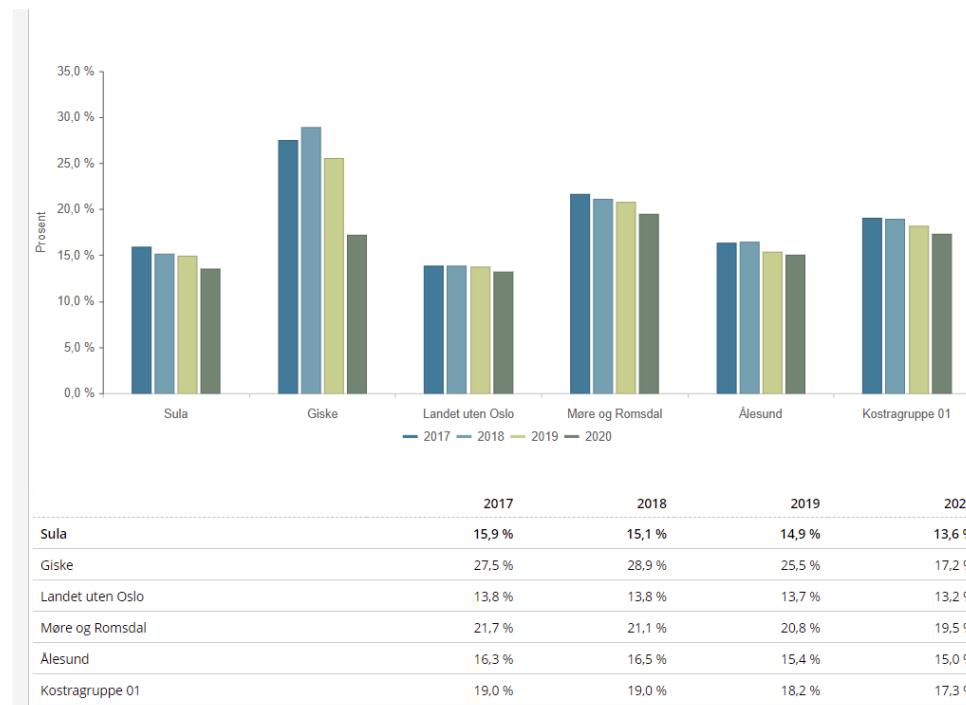
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger

Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge, per innbygger 6-18 år

Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk – og kulturskole, av ant. Barn

Kompetanse og kvalitet

Den viktigaste ressursen ligg i eit kompetent og kapabelt personale. Både formell kompetanse og at du er eigna og får god rettleiing, er viktig når du skal arbeide med barn si utvikling og læring. Tilsette i barnehagen er nøkkelpersonar i ein god oppvekst. Dei observerer dei minste kvar dag over fleire år. Dei er, i tillegg til foreldra og helsestasjonen, dei nærmeste til å fange opp tidleg om nokon treng hjelp. Det er viktig at dei veit kva dei da skal gjere og har handlingsrom for å gjere dei rette grepene. På same måte er den profesjonelle læraren si rolle godt dokumentert; læraren som får gode relasjoner til elevane, som er trygg fagleg og didaktisk, og som er ein god leiar av læringsarbeidet i klassen, får elevar som yt sitt beste og trivst fordi dei meistrar. Dess betre relasjon læraren har til kvar enkelt elev, dess betre vert forholdet mellom elevane – slik bygger den gode læraren godt klassemiljø og demmer opp for mobbing. Dette er kompetanse ein må ta vare på og vidareutvikle.

For å lukkast i arbeidet er godt leiarskap og tid til å utføre denne delen av leiaroppgåva, avgjerande. Ein felles plattform for leiarskap, som og styrarane i private barnehagar har vore aktivt med på å utforme, definerer verdigrunnlaget for leiing, og metoden for systematisk organisasjonsutvikling som skal brukast i einingane for å utvikle ei kunnskapsbasert vaksenrolle i alle fagområda. Eit viktig prinsipp er medskaping i personalet og å sikre at dei tilsette lukkast i sine møter med borna og familiane i Sula.

Vidareutdanning

Kompetansekravet til undervisningsstillingar er endra. Totalt var det 89 lærarar som mangla formell kompetanse etter dei nye kriteria (01.08.15), anten i norsk, matte eller engelsk. (Dette er ikkje unike lærarar, mange manglar den formelle kompetansen i fleire fag.) Per 2021 er det fortsatt vel 50 som manglar kompetanse i eit eller fleire fag.

9 lærarar tek vidareutdanning skuleåret 2021/22. 8 tek fag det er knytt kompetansekrav til og ein lærar tek faget spesialundervisning som det er eit stort behov for i organisasjonen.

Det er bindingstid i tråd med personalreglementet for dei som får støtte til vidareutdanning.

Behov for nye tiltak i kultur og oppvekst

Opplæringslova vart endra frå august 2018 slik at skulen no har plikt til å sette inn tiltak dersom born vert hengande etter i kjernefaga på 1.-4.trinn. Frå same tid vart det innført lærarnorm i skulen, med innskjerpning frå 2019. I barnehagane vart pedagognorma skjerpa frå 01.08.18. Oppveksten kjem ikkje i reprise. På den eine sida betyr det at dei tiltaka ein sett inn tidleg gir gevinst heile livet og på den andre sida så vil forsømming kunne ha alvorlege konsekvensar, både for den som ikkje får hjelpe og for samfunnsøkonomien.

Einingsleiarane i kultur og oppvekst er nøkterne i dei behova som er meldt, dei har meldt behov både innan drift, eigedom og IKT. Samla for kultur og oppvekst er det for 2022 meldt inn driftstiltak som summerer seg til 12,3 million.

Skulane melder om behov for stillingar. Alle ber om lærarårsverk og dei fleste ber i tillegg om miljøterapeut og/eller assistent. Totalt melder skulane eit behov for 6,5 årsverk lærar for å dekke nødvendig opplæring for alle elevar. Skulane melder også fortsatt eit behov for læreverk/læremiddel knytt til fagfornyinga. Sula ungdomsskule melder om eit fortsatt behov for å skifte ut/supplere

møblar, dette fordi elevtalet aukar og at det med åra har vorte fleire tilsette som har krav på arbeidsplass. Langevåg skule melder også om eit behov for utskifting av pulter og stolar. I økonomiplanen ligg det også inne ei forventa innsparing til Rørstadmarka skule på 3,5 mill. I det talet låg innsparing av å slå saman SFO og det var berekna på driftskostnadane til Solevåg. Til Arbøt våren 2021 vart det gjort ei reell simulering med alle kjente parameter og kommunedirektøren ser då at den reelle innsparinga vil vere 2,6 million – altså knappe 1,3 million for 2022 (5 mnd virkning). Eit tiltak som ligg inne er differansen på den forventa innsparinga i økonomiplanen og den reelle innsparinga ein kan klare.

I TBU merkar ein godt det auka barnetalet gjennom dei siste åra i Sula. PPT merkar også godt at det er knappe ressursar i skulane og det gjer at fleire blir tilmeldt PPT. Det har ført til lang venteliste og stor arbeidsbelastning på kvar enkelt rådgjevar. TBU melder av den grunn behov for 1 årsverk rådgjevar PPT.

Barnevernsreforma kjem for fullt i 2022 og med det vert det overført oppgåver frå stat til kommune. Dette vil også barnevernet i Sula merke godt. Per i dag har kvar sakhandsamar ei stor arbeidsbelastning og mange saker per tilsett. Frå 1.januar skal i tillegg det kommunale barnevernet ha ansvar som tidlegare staten hadde, spesielt i høve fosterheimar. Per i dag får barnevernet refusjon frå staten, denne refusjonen fell no vekk og kommunen får alle kostnader knytt til fosterheimane også. Ei forventa meirutgift for barnevernet er estimert til 560000 basert på det vi har hatt i refusjon dei siste åra. Det er meldt eit auka rammetilskot til kommunane for å kompensere noko av meirutgiftene, men det er ikkje klart kor mykje. TBU ber difor om 1 årsverk til fosterheimsrettleiar og auka ramme på 560000 for bortfall av refusjon og i tillegg 70000 for eit interkommunalt samarbeid for å stette det nye kravet til grupperettleiing og opplæring av fosterheimar.

Kvart år ser ein at utgiftene til logopedihjelp er mykje høgare enn budsjettet. TBU ber difor om å få auka ramma til logopedihjelp og ved det også vurdere om kommunen bør tilsette eigen logoped i staden for å vere avhengig av å kjøpe tenesta.

I skulehelsetenesta stettar vi per i dag normkravet for helsejukepleiarar. Dette klarer Sula kommune ved hjelp av tilskot frå Helsedirektoratet. For å få dette tilskotet må kommunen stille med ein eigenandel og TBU ber difor om 0,3 årsverk for å kunne søke om vidare tilskot frå direktoratet.

Kultursektoren melder også i år tiltaket om 0,7 årsverk til kulturkarusell for 3.trinn. Dette har dei siste åra vore gjennomført som eit samarbeid mellom Langevåg skule og kulturskulen, men det er eit ønskje om å utvide dette til å gjelde alle Barneskulane på øya. Elektronisk musikk har vore forsøkt og ein ber no om 0,1 årsverk for å kunne halde fram med tilbodet på fast basis. Det er også meldt eit behov frå kulturskulen i høve 0,3 årsverk til undervisning av korpsaspirantar. Biblioteket melder behov for inventar, men at ein må sjå det i samanheng med eit behov som er knytt til eigedom.

Gjennom året får Sula kommune henvendingar og søknader frå mange lag og organisasjonar som ønskjer tilskot til ulike gode formål. Det har vore diskutert med politisk leiing og administrativ leiing om det hadde vore ei god løysing å samle alle desse søknadane og få dei behandla samla i kultur og folkehelseutvalet. Kultureininga ber difor om ein «pott» på 600000 som etter søknadar og gitte kriteriar kan fordelast til lag og organisasjonar i Sula kommune.

Musea på Sunnmøre – no kalla Viti – har kome med framlegg til ein samarbeidsavtale for alle kommunar på Sunnmøre. Det er også fremma forslag til ei årleg avgift på vel 400000 kroner. Dersom Sula kommune skal underteikne denne avtalen så må kultureininga tilførast midlar tilsvarande beløpet som kommunen årleg skal betale til Viti.

Digitalisering har gjennom fleire år vore ei satsing i kultur og oppvekst og det har ført til mykje positivt for opplæringa til elevane både i skule og kulturskule. Våren 2022 går leasingavtala for læringsbretta ut og ein må ut på anbod for å få ei ny avtale. Felles for oppvekst er det difor lagt inn eit tiltak på 300000, dette fordi vi forventar ein prisauke ved signering av ny avtale og fordi vi ønskjer å gå over til læringsbrett som einaste verktøy for alle pedagogar i skule og barnehage. Dersom ein går over til kun læringsbrett vil ein «spare» Sula kommune for ei stor investering knytt til å skifte ut alle pc'ar til ca 200 tilsette. PC'ane dei har i dag er frå 2013 og modne for utskifting. Tiltaket er til meirkostnadane ein forventar ved leasing.

Totalt er det frå dei 10 driftseiningane i oppvekst meld inn behov for å auke drifta med vel 12,3 million kroner for 2022. Nye oppgaver og ei innsparing over år for skulane gjer at drifta er avhengig av at ein får innvilga ein del av tiltaka.

Bygg og lokalitetar

Molvær barnehage – 4 avdelingar: Eldre bygg. Oppgradert uteområde. Det er meldt inn behov for å skifte ut disser og utgangsdører samt ei generell oppussing av bygget. Det er også meldt om behov for utvendig solskjerming på tre av avdelingane.

Langevåg barnehage – 6 avdelingar: Nybygg, opna hausten 2015. Strøkent inne og ute. Kameraovervaking på kveldstid. Ingen nye behov meldt for 2022.

Sunde barnehage – 2,5 avdeling: Eldre, litt slitent bygg, toalettforholda er dårlige. Oppgradert uteområde. Denne barnehagen står på «neste steg»- lista med tanke på å få ein kostnadseffektiv struktur på kommunale barnehagar. Kan ikkje utvide kapasiteten der dei ligg. Dei melder om behov for å pusse opp eit bad på avd. Solhøla og pusse opp personalgarderobe og personaltoalett. Det meldast også om eit behov for å pusse opp inngangspartiet og yttergarderoba. Ønskje om beplanting ute og få sett opp ein gapahuk på nordsida av barnehagen. Styrar ber også om at det blir vurdert kameraovervaking på uteområdet.

Måseide barnehage – 4 avdelingar. Eldre bygg med nytt påbygg. Oppgradert uteområde. Barnehagen melder om behov for solskjerming til ei avdeling. Dei ber også om nytt gjerde og melder behov for å få utvide uteområdet sitt når Måseide skule blir avvikla. Melder også om at dei ønskjer å få ferdigstilt oppgradering av 1 toalett.

Solevåg skule – 1-7 skule, 14 klassar. Nytt tilbygg for å møte auka klassetal sto ferdig i 2018. Rektor melder om eit behov for å få ombygd administrasjonsfløya slik at kontora blir inndelt i tre separate kontor og ein ekspedisjonsdel. Lite hensiktsmessig slik det framstår i dag. Det er også meldt om behov for garderobe til personalet. Rektor peikar også på at det er ingen naturleg hovudinngang for besökande til skulen og det meldast eit behov for skilting og infotavle slik at besökande lettare finn fram. Uteområdet er nyleg oppgradert, men for dei eldste elevane er det få aktivitetar. Det meldast difor eit behov for basketballbane og bordtennisbord på uteområdet. Gamlebygget har også eit behov for maling og gjerne i ei eigna farge for at heilheitsinntrykket av skulen blir betre.

Langevåg skule – 1-7 skule, 24 klassar. Læringsareal vart i 2018 utvida ved å innrei og ta i bruk bygningen etter den vidaregåande skulen. Uteområdet er ferdigstilt. Ingen meldte behov.

Sula ungdomsskule – 8-10 skule, 15 klassar. Nytt skulekjøkken ferdig hausten 2018 slik at ein kan ha to grupper samtidig. Hausten 2019 sto ei oppgradering av «symjebassenget» ferdig slik at kunst og handverk er flytta dit og naturfag og musikk er flytta til den delen der kunst og handverk var tidlegare. Dette gjer at det no er kapasitet til å ta i mot dei store kulla som er på veg over i ungdomsskulen. Uteområdet er nyleg oppgradert og innbyr til aktivitet. Videoovervaking på

kveldstid. Det er meldt om behov for solskjerming i alle læringsareal. Med nye digitale skjermar i staden for tavler er behovet for solskjerming annleis enn dei vurderingane ein gjorde då skulen vart oppussa. I skulekjøkkenet frå 2008 er det behov for å skifte ut steikeomnane og platenoppante då desse no er defekte. Sula ungdomsskule står framom store elevtalskull og fleire og fleire elevar med særskilte behov. Det meldast difor eit behov for to grupperom i midtbygget.

TBU (barnevern, PPT og helsestasjon): Lokalisert som før omorganiseringa. Helsestasjon fekk nye lokalar i 2018 og i 2019 var det mindre ombygging på PPT for å få plass til nye funksjonar. Frå og med oktober 2021 er det tilsett psykolog for barn og unge og det er behov for kontorplass til denne på helsestasjonen. Samlokalisering av tenestene i TBU er like aktuelle no som tidlegare og ein ser at det ville vore ein stor gevinst ved å få dei samla under samme tak.

Kultur. Har mange forskjellige lokalar. Melder i år eit behov for oppgradering av kjøkkenet på biblioteket. Kjøkkenet er frå 1980 og er lite hensiktsmessig slik det er i dag. Det er foreslått at ein slår saman kjøkken og personalrom.

IKT

Alle einingane i kultur og oppvekst melder behov for IKT utstyr. For oppvekst felles er det meldt inn behov for tre program knytt til fagsystemet vårt IST. Desse programma vil gjere samhandlinga og informasjonen til føresette meir brukarvennleg enn i dag.

Langevåg skule. Melder behov for skjermar til klasserom.

Sula u. Melder behov for digital møteromsløysing og skjerm til eit klasserom.

Måseide og Fiskarstrand skular. Begge skulane melder behov for skjermar til klasserom. Ein må sjå behova i samanheng med kva ein treng på Rørstadmarka skule.

Solevåg skule. Melder om behov for skjermar til møterom og personalrom. I tillegg infotavler til besökande. Dei melder også behov for digital møteromsløysing.

TBU. Melder om behov for nytt fagsystem til barnevern. Det eksisterande vil ikkje bli oppgradert og ein må skifte system. Det er naturleg å følgje nabokommunane og sjå kva dei skifter over til.

Kultur. Skulebibliotekløysinga må skiftast ut og tiltaket er differansen mellom gammal og ny løysing. Biblioteket har dei siste åra arbeidd for å kunne bli eit meirope bibliotek. No gjenstår diverse tekniske løysingar som dei ber om midlar til.

Sunde. Ber om prosjektor og tre veggengte skjermar.

Måseide. Styrar melder behov for å skifte ut 2-4 prosjektorar og 5 iPadar for å kunne nytte desse til ungane på avdeling.

Langevåg. Dei melder behov for møteromsløysing til to møterom. Dei ber også om veggfeste til skjermar på møterom. I tillegg ber dei om skjermar og lydplanker til alle avdelingar. Dei ber også om infoskjermer til garderobene.

Molvær. Ber om 2 lydplankar til møterom samt eit kamera til det eine møterommet.

Budsjettprosessen

Talbudsjett 2022 vert i hovudsak utarbeidd innanfor ramma av 2021 budsjettet, justert for løns- og prisvekst og pensjonskostnadene. For barnehagane er budsjetta utarbeidd ved hjelp av eigne rekneark på samme måte som tidlegare år. Det er ein auke i overføring til private barnehagar kontra 2021.

Driftsbudsjettet til Sulaskulen for 2022, vert også lagt innafor 2021 ramma, uavhengig av endra føresetnader (t.d. nye ressurskrevjande elevar og nye klassar i året ein legg budsjettet for.) Ramma er redusert med dei tiltaka som har lagt inne siste året (læremiddel, SFO, sårbare barn og unge etc.) Administrasjonen matar inn nye nøkkeltal (ved skulestart inneverande år) i elevsjekken. Den endringa som då kjem fram i bunnlinja, syner kva det vil koste å oppretthalde kvaliteten i undervisninga. Med mindre ein får tilført nye midlar i budsjettvedtaket i desember, så må ein «skru» ned utgiftene på papiret til dei, oppsummert, tilsvrar revidert budsjett for 2021. Elevsjekken fordeler denne innstramminga mellom skulane etter objektive kriterier. Dette er ein lettare operasjon på papiret, enn ute i Sulaskulen, der alle skuleborna i Sula, også dei nye, allereie er. Auken i elevtal og innstrammingane dei seinare åra merkast godt ute i skulane og det er krevjande å få gitt alle elevar eit godt tilbod.

Nye tiltak som er meldt inn frå einingane, er ikkje lagt inn i budsjetta, men er framstilt i eigne vedlegg og sortert etter om dei er innarbeidd i kommunedirektøren sitt framlegg eller ikkje.

Budsjettframlegg frå kommunedirektøren for kultur og oppvekst 2022 - 2025

(For fullstendig oversikt over innmelde behov og kva tiltak som er innarbeidd i budsjettframlegget, vert det synt til samla oversikt).

Drift

Den økonomiske situasjonen i Sula kommune er krevjande og det er difor lagt inn ein rammereduksjon på 1% for 2022 og vidare 1% kvart år i økonomiplanperioda. Dette betyr ein reduksjon på 2,49 mill for oppvekst og vel 98000 for kultur. I ei allereie stram ramme så betyr dette at det blir krevjande å yte gode tenester i sektoren i åra framover.

I den forrige økonomiplanperioda var det lagt inn ei forventa innsparing knytt til Rørstadmarka skule på 3,5 million. Etter meir nøyaktige berekningar ser ein at 2,6 million er det ein kan få til. Tiltaket knytt til Rørstadmarka skule er knytt til dette.

Leasingavtala på læringsbretta i Sula kommune går ut våren 2022 og ved forhandling av ny avtale må ein pårekne at kostnadane auker. Vi skal også over på læringsbrett som arbeidsverktøy for alle tilsette og ein må difor lease fleire einhetar.

Barnevernsreforma fører til auka utgifter og oppgåver for kommunen og det er ei rammeauke for kommunane knytt til dette. Rammeauka ligg inne som tiltak til barnevern.

Ein ser at det til formannskap, kommunestyre og til fagutvalget for kultur og folkehelse kjem søknadar om støtte til mange formål. Eit tiltak som ligg inne i kommunedirektøren sitt forslag er å opprette eit fond med fast søknadsfrist og at tildeling blir delegert til fagutvalget for kultur og folkehelse. Det vil då bli likebehandling av alle søknadar som kjem.

I Statsbudsjettet som vart framlagt 12.10 så vart det foreslått ein naturfagtime ekstra i grunnskulen, rammeoverføringa til dette er lagt inn som tiltak.

OPPVEKST , RAMME FØR NYE TILTAK	249 051 381	247 301 381	247 301 381	247 301 381
Rammereduksjon	-2 490 514	-2 473 014	-2 473 014	-2 473 014
Endring private barnehager som følge av redusert pensjon	-415 000	-415 000	-415 000	-415 000
Tiltak Rørstadmarka skule	450 000	900 000	900 000	900 000
Økte kostnader leasing Ipad	150 000	300 000	300 000	300 000
Innføring av ekstra time naturfag i grunnskulen	210 000	210 000	210 000	210 000
Barnevernsreform	3 980 000	3 980 000	3 720 000	3 720 000
OPPVEKST , RAMME ETTER NYE TILTAK	250 935 867	249 803 367	249 543 367	249 543 367
KULTUR OG FOLKEHELSE, RAMME FØR NYE TILTAK	9 828 956	9 828 956	9 828 956	9 828 956
Rammereduksjon	-98 290	-98 290	-98 290	-98 290
Kultur og idrettsfond	500 000	500 000	500 000	500 000
KULTUR OG FOLKEHELSE, RAMME ETTER NYE TILTAK	10 230 666	10 230 666	10 230 666	10 230 666

Oppsummerande kommentar til budsjett for Kultur- og oppvekstsektoren 2022-budsjettet

KO er ein den største sektoren i kommunen, med 10 driftseiningar og mange ulike oppgåver inn mot over 2000 barn og unge, og familien deira. I alle barnehagane og skulane er det born med utfordringar av ulike slag. Dersom ein kan møte behova deira tidleg, er mykje vunne.

Veksten i aldersgruppa 0-15 år har sprengt alle prognosar og utfordra både tenesteproduksjon og strategisk planlegging. Dei store kulla beveger seg oppover i grunnskulen, og nye bustadprosjekt berekna for barnefamiliar, er vedtekne i alle krinsane. Alle skulane ser fram til at Rørstadmarka skule står klar til innflytting – slik at driftsbudsjettet for skulane kan nyttast på ein betre og meir berekraftig måte, enn det som er mogleg med to einparallelsskular.

Dersom Sula i framtida får behov for å auke kapasiteten i barnehagane igjen, vil det vere gunstig for økonomien totalt å prioritere å utvide Sunde barnehage til ein fireavdelings-barnehage. Det inneber å bygge nytt, men det vil løne seg for kommunen å ha effektiv drift og kapasitet i dei kommunale barnehagane.

TBU, som i stor grad arbeider inne i alle barnehagane og skulane, har godt merka konsekvensane av veksten. Saman med lovendringar som set større krav til tenesteutøving og pålegg alle dei tre fagområda nye oppgåver, har veksten auka etterspurnaden og presset. Det er behov for ei avklaring om kva standard ein god oppvekst i Sula skal ha.

Dei tilsette har høge ambisjonar, vilje og kompetanse, i fleire samanhengar høgare enn rammene tillet. Dei veit at om dei får høve til å dreie fokus over på førebygging, parallelt med å handtere dei pågående oppgåvene, er det god samfunnsøkonomi med relativt låg økonomisk innsats.

Det tek tid før ein kan hauste gevinsten i kommuneøkonomien, men for den enkelte innbyggjar kjem uttellinga raskt.

4. HELSE OG SOSIAL

Gapet mellom sentralt uttrykte forventingar om tenester og ressursane kommunen har til å møte desse, er aukande. Innbyggjarane får stadig nye lovfesta rettar, t.d. utvida rett til brukarstyrt assistanse (BPA) som no er til høyring. Nye statlege reformer gir kommunane nye oppgåver. Effektar av samhandlingsreforma, nye behandlingsformer og effektivisering ved sjukehusa drar i same retning. Fastlegeordninga er under sterkt press. Dei nye oppgåvene er ofte ikkje fullfinansiert.

KS legg til grunn at slike oppgåveendringar skal fullfinansierast og går langt i å antyde at rammene ikkje dekker demografikostnader og oppgåvevekst. Seinast i statsbudsjettet for 2021 er den statlege toppfinansieringsordninga underregulert, for 6. året på rad. Kostnaden pr brukar aukar med dette med kr 46.000 pr år. For Sula kommune utgjer det om lag kr 700.000 i auka kostnader i 2021 og seinare år.

Resultatet blir krevjande omstettingsprosessar og hardare prioriteringar. Dette gjer det vanskeleg å drive omstettingsarbeid og finne rom for å prioritere førebyggande arbeid og auke bruken av velferdsteknologi, som i primærhelsemeldinga ([St.m 26, 2014/2015](#)) er peika på som viktige satsingsområde for å møte den demografiske utfordringa med ei stadig aldrande befolkning.

Helse og sosial kort fortalt

- Berekna utgiftsbehov høgre enn landet og den er sterkt veksande (20%) komande tiår – demografiutfordring – eldrebølge
- Effektiv drift – lågare driftskostnader enn landet og kommunegruppa
- Stor etterspurnad etter tenester – større enn ein har klart å finansiere siste åra => aukande underfinansiering
- Ressurs- og kompetanseutfordring – oppgåveoverføring frå spesialisthelsetenesta
- Sterk vekst i ressurskrevjande tenester
- Stort meirforbruk i 2021
- Få plassar for heildøgns omsorg (HDO) og lite funksjonelle bygg – stort behov for investeringar
- Kontinuerlige omstillingar, strukturforbetringar er igangsett.

Visjon:

«Mestring og tryggleik for alle»

Tanken bak visjonen er at mestring er viktig i kvardagen for alle, frå dei største oppgåvene i livet til dei kvardagslege. Mestring er eit sentralt omgrep i alt rehabiliteringsarbeid. Opplevd mestring er ein føresetnad for tryggleik. Uhelse, funksjonstap og sosiale utfordringar trugar mestrings- og tryggleikskjensla til den enkelte, og det er i førebygginga, behandlinga, (re)habiliteringa og omsorga knytt til desse utfordringane at sektoren sine kjerneoppgåver ligg.

Lovgrunnlag:

Det meste av verksemda innanfor sektoren er regulert av ulike lover med ei lang rekke av forskrifter, rundskriv og retningslinjer. Vi går i retning mot eit "rettighetssamfunn" der lovverket gir tenestemottakarane rettigheter som kommunen er pliktig til å yte. Kommunane blei ved den nye helse- og omsorgsteneste-lova pålagt eit «sørge-for-ansvar» som ofte ikkje er nærmere konkretisert enn at tenestene skal vere forsvarlege. Kor den grensa går blir ofte definert av Fylkesmannen gjennom avgjerder i klagesaker og/eller av ulike spesialistenester som ofte sender «bestillingar» til kommunane.

Dei viktigaste særlovene er (ikkje uttømmande liste):

- Helse- og omsorgstenestelova
- Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetslova)
- Lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtenestelova)
- Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nykomne innvandrarar
- Psykisk helsevernlova
- Helsepersonellova

Organisering:

Sektoren er organisert i 6 driftseiningar. Einingane varierer i storleik og kompleksitet. Einingsleiar har ansvar for fag, økonomi og personell og for løpende drift og utvikling.

Ressursar:

Stillingar

Tenesteområdet helse og sosial disponerer no 262,4 godkjente årsverk, før vedtak for 2022.

STILLINGAR HELSE OG SOSIAL	2022	2021	2020
SUM	262,38	256,01	257,23
Helse- og sosialadministrasjonen	1	1	1
Helseavdelinga *	16,19	14,79	14,52
NAV -sosial	7	7	7
Sulatunet**	51,9	51,3	51,1
Heimetenesta ***	64,9	62,56	61
Butenesta ****	75,39	74,21	77,46
Bukollektiva *****	46	45,15	45,15

* a) 0,4 st budsjettvedtak 2021; b) 100% verksemndo verdraging Vågen legekontor. C) 20% st for komuneoverlege er auka +justering off legearbeid

** a) 80% stilling for konsulent velferdsteknologi overført IKT b) 140% auke i budsjett 2021

*** a) Auke HBO skuldast styrking 140% st budsjettvedtaket for 2020 b) 100% stilling psykisk helset ifb budsjettvedtaket 2022

**** a) mellombels tenestekjøp av Ecura til to brukarar. b) Omdisponering og intern tilpassing

***** Budsjettvedtaket 2022,

Det må nemnast at Bu- og aktivitetstenesta (BUA) har mange tiltak/stillingar i drift som ikkje er finansierte. Dette er lovpålagde tenester til ressurskrevjande brukarar som det vart bede om midlar til i budsjettet for 2020 utan at det vart løyvd midlar. Eininga må yte tenester likevel. Behovet har auka ytterlegare utan at det er funne dekning for alle behova. Meir om dette seinare.

Kompetanse

Tendensen siste åra med aukande spesialisering av oppgåver på primærhelsetenestenivå, fører til auka behov for internopplæring. Samhandlingsreforma og den teknologiske utviklinga har ført til oppgåveforskyvingar som ytterlegare har auka behovet for spesialisering på kommunenivå. Det er aukande behov for personell med formell vidareutdanning innan basisfaga. Viljen og interessa til å skaffe seg etter og vidareutdanning er god, og vi har god nytte av ordninga med Kompetanseløftet 2025. Sula nyttar seg av hospitering i helseføretaka eller i andre kommunar med spesialisert kompetanse når ein treng auka kompetanse i høve prosjekt vi driv eller i høve spesielle pasientforløp.

Vi har ein god kompetanseplan, som gir oss oversikt over kompetansebehov i organisasjonen. Denne dannar grunnlaget for planlegging, prioritering og tildeling av statleg øyremerkte opplæringsmidlar tildelt via Fylkesmannen (Kompetanseløftet 2025).

Vi har som mål å heile tida ha i gong nokre felles hovudsatsingsområde for utvikling og kompetanseheving. Vi erfarer at slike spesialiserte satsingar også gir eit generelt kvalitets- og kompetanseløft for tenestene. Dette er ein medviten strategi. Døme på slike satsingar er:

- ✓ Etisk refleksjon, vi har til ei kvar tid fleire refleksjonsgrupper i sving i dei ulike einingane. Målet for 2022 er å i større grad gjere dette til eit leiavarkevtøy for fagleg kompetanseheving og bygging av gode helse- og omsorgskulturar. I tillegg skal vi bruke etisk refleksjon i fleire større utviklingsprosjekt i sektoren.
- ✓ Leiaturutviklingsprogram for alle einingsleiarar og avd.leiarar, i nært samarbeid og med støtte frå NAV. Programmet blir vidareført i 2022, og målet er å styrke den positive trenden i sjukefråver og legge til rette for tenester med god fagleg og etisk standard.
- ✓ Lindrande behandling – omsorg ved livets slutt. Prosjektet er støtta av Helsedirektoratet og Fylkesmannen, og omfattar fleire av omsorgseiningane i

kommunen. Vi fekk tildelt midlar til nytt prosjekt innan palliasjon i 2014, som er vidareført i fram til og med 2020. Sula er vert for eit samarbeidsprosjekt som involverer alle kommunane i fylket og helseføretaket. Prosjektet har namnet Palliativ plan i Møre og Romsdal. Det vil bli søkt om prosjekstøtte i 2021.

- ✓ Velferdsteknologi vert ei ny stor satsing for oss, som heng heilskapleg saman med mange av prosjekta over. Satsing på teknologi skal hjelpe oss å betre nå målet i visjonen vår om «mestring og tryggleik for alle».

Denne typen satsingar er vanskeleg for oss å prioritere innanfor dei rammene vi rår over, både når det gjeld tid og ressursar. Vi har difor lagt mykje arbeid i å utvikle prosjekt som også vert oppfatta som interessante utover kommunen, og som slik har fått støtte gjennom eksterne midlar. I tabellen under er nokre av fellessatsingane våre lista opp:

Prosjektet Palliativ plan i Møre og Romsdal, som vert leia frå Sula, fekk Fylkesmannen sin omsorgspris i 2018.

Felles utv.prosjekt	Støttespelar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Leiarutvikling HS	NAV							Fv*
Etikksatsing	Fylkesmannen			150'				Fv*
Palliativ plan i M & R (tidlegare lindrande behandling)	Helsedirektorat et	400'	1 400'	1 200'	400'	0	Uavkl art	Fv*
Aktivisering einsame eldre	Fylkesmannen					530'	800'	C**
Velferdsteknologi	Fylkesmannen		200'	150'				Fv*

*Forventa vidareføring **Coronarelatert

Vi har også medvite satsa på å tilsette kompetanse og funksjonar som er viktig på tvers av sektoren (og utanfor), gjennom å søkje støtteordningar som har gjort det mogleg for oss å prioritere dette. Vidare har vi lagt mykje arbeid i å nytte oss av støtteordningar for å legge til rette for vidareutdanning av eigne tilsette. Døme på denne typen støtteordningar er lista opp under (*Forventa vidareføring):

Støtteordning/funksjon	Støttespelar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunepsykolog	Helsedirektoratet	510'	400'	400'	400'	IR**	IR**	IR**

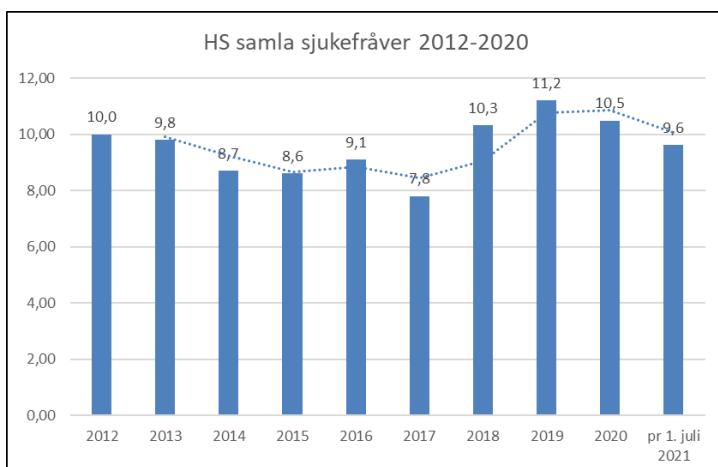
Støtteordning/funksjon	Støttespelar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kreftkoordinator	Kreftforeningen	140'	75'	25'	0	0		Fv*
Ruskonsulent	Fylkesmannen	550'	550'	550'	0			Fv*
God Helse-partnarskap/ folkehelsekoordinator	M&R fylke	125'	125'	125'	125	125'	125'	Fv*
Kompetanseløftet 2015	Fylkesmannen	249'	238'	237'	180'	120'	120'	Fv*

*Forventa vidareføring, med eller utan tilskot **Inkludert i rammetilskot

Det er viktig å understreke at vi ikkje jaktar ekstern finansiering for finansieringa si eiga skuld; det ligg ein gjennomtenkt strategi bak satsingane, forankra i planverk og tenestene sine uttrykte behov.

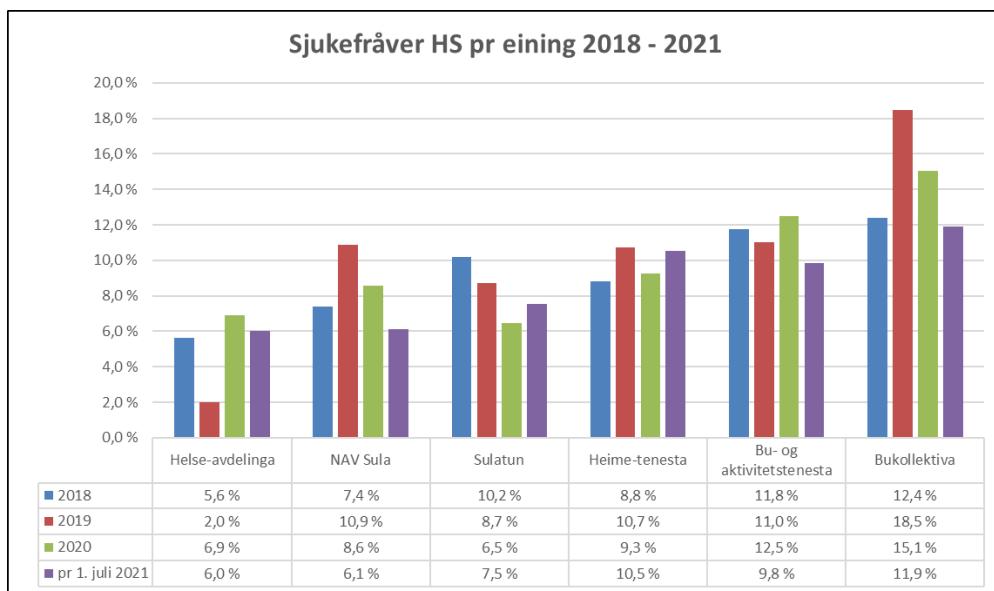
HMT:

Det meldast om høgt tempo i alle einingane. Vi ser som vanleg svingingar i fråveret.

Etter å stige til ein topp i 2019, har fråveret gradvis avtatt igjen, ned mot 9,6% til no i 2021.

Samla fråvær i sektoren er høgt. Fråværet ligg no om lag på gjennomsnittet for sektoren helse/pleie/omsorg i norske kommunar.

Som vanleg ser vi større svingingar mellom einingane og over tid. Mange faktorar som truleg kan ha negativ innverknad på det fysiske arbeidsmiljøet har blitt løyst. Bustadstrukturen i i bu- og aktivitetstenesta er no under arbeid og nye bygg vil verte klar ila få år. Dette vil fjerne

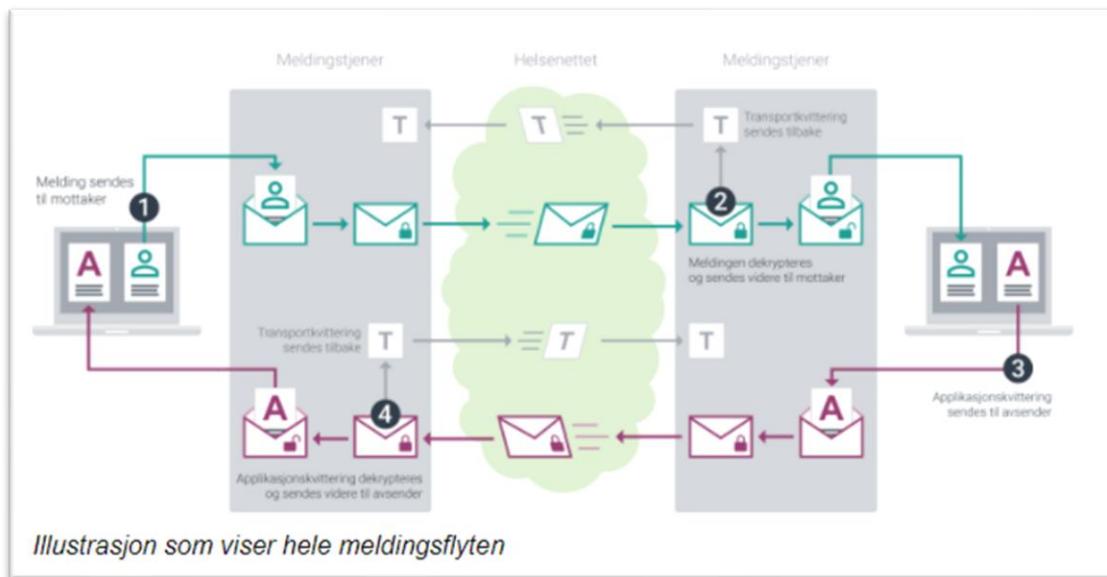
Gjengangar i vernerunderrapportane er uro knytt til for stor arbeidsmengd og tempo, særleg i heimetenestene, men alle einingane har stor arbeidsbelastning. Det blir meldt om uro knytt til sterkare vekst i oppgåver enn i ressursauke.

Ein del av frå veret site 1,5 år er knytt til korona og kohortinndeling og noko lågare terskel for å melde seg sjuk, gjerne i påvente av testsvar. Dette viser derimot ikkje att i sjukefråverstala. Dei syner som nemnt ovanfor ein fallande trend.

IKT/VFT:

Einingane er heilt avhengige av ei stabil og god IKT-drift for å kunne yte kvalitetstenester på ein forsvarleg og rasjonell måte. 24/7 programma må ha prioritet på oppetid og funksjonalitet. Oppetid og vel fungerande IT-system blir viktigare i åra som kjem etter kvart som vi tar i bruk meir velferdsteknologi og snart blir fullt ut digitalisert.

Innføring av «meldingsløftet» har vore ei stor satsing på veg mot det nasjonale målbiletet *Ein innbyggjar – ein journal*. Meldingsløftet er ei sikker kommunikasjonsplattform for utveksling av sensitiv pasientinformasjon mellom kommunen og spesialisthelsetenesta og internt i kommunen. Systemet vert stadig utvida og vert breidda ut til å omfatte nye meldingstypar og nye einingar vert kopla på. Det går no langt over 200 million helsemeldingar årleg over helsenettet. Datatrafikken går over nasjonalt HelseNett med dobbelkryptering og kvitteringsmeldingar i begge retningar. Tryggleikskrava er svært strenge og kommunen må dokumentere at den stettar dei nasjonale krava i «Normen».

Når Helseplattformen vert innført vil det systemet gjere behovet for e-meldingar mindre ved at dei aller fleste helsearbeidarane i regionen dokumenterer i det same systemet. E-meldingar må uansett nyttast for kommunikasjon med helsetenesta i andre helseregionar. Kommunestyret vert invitert til å løyse ut sin oppsjon på deltaking i Helseplattformen AS med siktemål om oppstart i PD3 som er medio 2023.

Satsinga på å ta i bruk meir velferdsteknologi i helse- og omsorgstenesten går sin gang og vi er med i fleire spennende utviklingsprosjekt som vi har søkt og fått, utviklingsmidlar til. Pandemien har diverre bremsa framdrifta i mange av utviklingsprosjekta.

Bygningar:

Bygga vi har til rådvelde er på det jamne av god teknisk kvalitet, men nokre einingar opplever réell plassmangel og nokre av bygga er lite tenlege og ikkje tilpassa korkje brukarane eller dei tilsette sine behov, jf. tenesteanalyse frå Agenda Kaupang 2018. Vi har i dag tenester som har vokse ut av bygga sine og har akutte utfordringar i fht plass, t.d. psykisk helseteneste.

Behovet for å samle fleire helse- og omsorgsfunksjonar i eit «Helsehus» er stort. Samling av helse- og omsorgsfunksjonar og TBU og gjerne også eksterne helse- og sosialfaglege funksjonar, som NAV, apotek mfl., vil skape eit fagleg og kompetent senter for primærhelsetenester og tidleg og byggande innsats. Kortidsavdelinga ved Sulatunet er lite eigna for dei å løyse dei oppgåvane som blir utført ved avdelinga i dag. Tidlege utskrivingar frå sjukehusa med stadig meir krevjande etterbehandling, stiller heilt andre krav til ei slik avdeling enn det korttidsavdelinga vart planlagd for snart 25 år sidan. Fagleg samlokalisering i helsehus vil vere eit viktig fagleg og rasjonelt tiltak for å møte utfordringane kommunen får i framtida, uavhengig av kommunestruktur. Det er ikkje avsett investeringsmidlar til å møte desse behova i budsjett/økonomiplan.

For å løyse på nokre av dei akutte plassproblema, kjøpte kommunen 1. og 2. etg i Stadsnesvegen 9. Med dette grepet, kjøpte kommunen seg noko tid. Heile 1. etg vart i 2018

tatt i bruk til helsestasjon og heimetenester som med det fikk tilfredstillande lokale. Men det vart ikkje rom for å samlokalisere heimetenestene i ein felles base, slik ein har tenkt og som òg vart peika på i tenesteanalysen frå Agenda Kaupang.

Helseavdelinga har fått løyst sine plassproblem ved at 2. etg som no blir disponert av helseavdelinga åleine. Lokala er bygde om og pussa opp. Ny fastlege er tilsett og vi har rom til endå ein, men då er kapasiteten sprengt. Med vår vekst må vi rekne med å tilsette ein ny lege kvart 3-4 år. Legekontoret er no moderne og tenleg for tilsette og ikkje minst for pasientane som m.a. har fått nye venterom. Korona-pandemien har likevel avdekt manglar. Det er t.d. nærest uråd å drive effektivt smittevern utan høve til å kunne dele drifta i ein luftvegsklinikks skilt frå den ordinære drifta. Risikoen for smitte mellom pasientar og mellom pasientar og personale er for høg. Faren for at tenesta vert slått ut for ein periode er stor, jf hendinga i Giske kommune i mars 2020.

NAV har framleis for lite plass. Der var 9 årsverk i 2009 og dei er 17 faste årsverk no. Mobile løysingar og strakstiltak har hjelpt noko, men situasjonen er uhaldbar i lengda og nye lokale bør derfor vurderast. NAV er klar for å starte prosess for å skaffe meir tenlege lokale. Kommunen er forespurt om vi har tenlege lokale.

Storkjøkkenet ved Sulatunet er sprengt på kapasitet og plass og behovet for vedlikehald etter over 22 års intensiv drift, er påtrengande. Kjøkkenet har ikkje kapasitet til å produsere meir med dagens rammer. Det hastar med å få planlagt nytt storkjøkken i kommunen.

Bygningsmassen i Bu- og aktivitetstenesta er därleg tilpassa brukarane og lite eigna for effektiv og trygg tenesteyting. Ueigna bygg gir därlegare tenestekvalitet og aukar faren for unødig bruk av tvang. Dette vart godt skildra i tenesteanalysen til Agenda Kaupang. Viktige grep vert no tatt. Bygging av nye bustadar til personar med store utfordringar startar hausten 2021 og vil stå klart til innflytting ultimo 2022. Kommunestyret har vidare reservert tomta til tidlegare Langevåg barneskule til nye bustadar for mennesker med funksjonshemmning. Gamleskulen blir riven med det første og tomta klargjort for nye formål. I skrivande stund er det ikkje beslutta korleis denne tomta skal utviklast.

Meir detaljar om behov for omsorgsbygg kan lesast i helse- og omsorgsplanen og i budsjettframlegga frå einingsleiarane.

Kvalitet:

Det vart ikkje gjennomført brukarundersøkingar i 2021, men det er planlagt til neste år.

Det er relativt få som formelt klagar på tenestevedtak eller utøvinga av tenestene. Det er likevel aukande tilbakemeldingar på at tenestetildelingane er for knappe, spesielt for

heimetenestene og avlastingstenestene. Behova vert vurdert som reelle og dei overstig tildelte rammer i budsjettet.

Rammer:

Som nemnt i innleiinga i kappitelet, opplevast som knappe. Einingane strevar med å etterkome lovkrav og samstundes halde rammene. Kommunedirektøren har ikkje klart å finne dekning for ei rekke lovpålagde tiltak i bu- og aktivitetstenesta. Det har ført til ei stor akkumulert underfinansiering.

Drifta har derfor lagt over ramma dei to siste åra og slik blir det komande år òg.

Hovudårsaken er at det blir ytt lovpålagde tenester i BUA som det ikkje vart lagt inn finansiering for. Einingane kan ikkje nekte å yte tenester og omstilling treng tid.

Fagutvalet har i sine økonomirapportar bede kommunestyret avklare om rammene skulle justerast ytterlegare ned. Slike avklaringar har ikkje blitt gitt og fagutvalet har tolka det som eit signal om å gjere det beste ut av situasjonen utan å sette i verk nye kutt.

Einingane i helse- og sosialsektoren ber på ny om finansiering av ei rekke driftstiltak, langt over det kommuneramma toler. I alt blir det bedt om ca kr 30 million til nye driftstittiltak neste år, om lag kr 20 million brutto til ressurskrevjande brukarar i BUA.

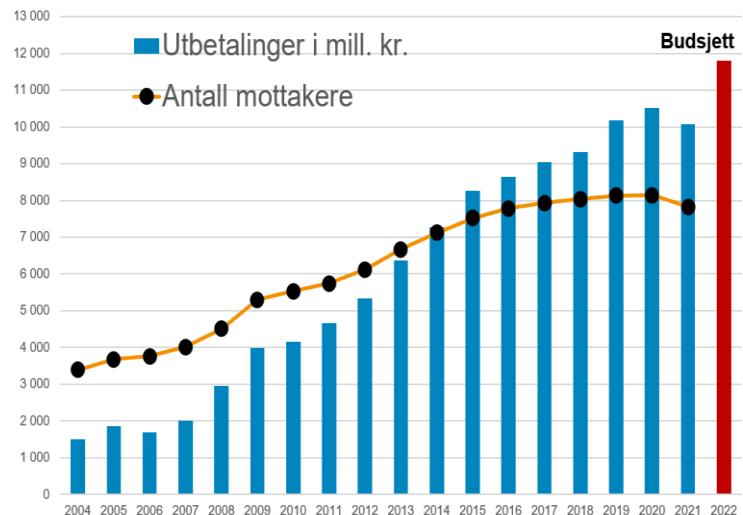
Kommunedirektøren har funne rom for ei netto styrking av ramma til helse- og sosial etter generelt kutt på 1%. Bu- og aktivitetstenesta får redusert underfinansieringa og helseavdelinga blir prioritert komande år.

Som vanleg er lista over melde tiltak lang, jf. eiga liste bak i heftet. Også i 2022 er det tiltak til yngre personar som krev prioritet, auka behov i butenesta pga. personar med psykisk utviklingshemming som krev meir tenester pga. krevjande åtferd. Det er desse brukargruppene som står for veksten i helse- og sosial sitt budsjett komande år også.

Konsekvensen blir at viktige tiltak i dei andre einingane ikkje kan prioriterast og blir «sett på vent». Så «tunge tiltak» på så unge personar, fører til at stadig større ressursar blir låst opp i mange tiår framover. Nye brukarar er på veg inn i tenestene og når regjeringa for 7. år på rad aukar den kommunale eigenandelen med kr 46.000 pr. person utover prisstigninga, betyr dette rammekutt på om lag kr 700.000 for Sula kommune.

Ressurskrevende tjenester

- Sterk vekst i ordningen over tid
- I 2021 ble utgiftene lavere pga. lavere pensjonspremie og arbeidsgiveravgift
- Underliggende vekst i ordningen er sterkt
- Øker innslagspunktet med 50 000 kroner utover lønnsveksten
- Innstramming på 300 mill. kroner
- Påvirker ikke tilbuddet til mottakerne

Kjelde: KMD

KOSTRA-tala syner at kommunen bruker lite på dei ulike deltenestene samanlikna med andre.

Utvilte KOSTRA-nøkkeltall, kommunar - nivå 1 (konserntal, justert for utgiftsbehov)	1531 Sula 2019	1531 Sula 2020	1532 Giske 2020	Kommune-gr. 01 2020	Gj.snitt Møre og Romsdal 2020	Landet eks. Oslo 2020
Prioritering						
Nb driftsutg. pr. innbygger i kroner, diagnose, behandling, rehabilitering	1 786	1 814	2 364	2 346	2 394	2 374
Nb driftsutg. pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorg	19 131	19 586	21 186	19 529	21 365	19 582
Netto driftsutgift til sos.hjelpepr innbyggjar	177	193	684	958	801	1 175
Dekningsgrad						
Avtalte legeårsverk pr 10 000 innbygg, F: 241	8,6	8,2	10,6	9,1	9,9	9,4
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbygg, kommunehelset	5,5	5,7	3,6	7,8	7,8	7,7
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	4,1	4,4	1,4	10,4	11,8	11,2
Andel innbyggere 80 år og overi bustad med heildøgnsbemannning	12,9	13,1	15,5	5,8	5,8	3,7
Andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbygg. 18-24 år	0,8	1,8	2,6	5,1	4,1	5,4
Produktivitet / enhetskostnader						
Netto driftsutgift til økonomisk sos.hjelpepr innbyggjar 20-66 år	301	324	1 166	1 620	1 343	1 942
Korrigerte bbl driftsutgifter pr mottaker av pleie og omsorgstjenester	356 179	336 912	580 321	261 820	293 380	283 689
Korrigerte bbl driftsutgift, institusjon, pr. kommunal plass	1 231 392	1 255 280	1 076 000	1 263 246	1 301 100	1 303 122

Kjelde: www.kostra.no, og Framsikt AS

Behov:

Einingane melder om mange vel dokumenterte behov, både for stillingar og utstyr. Det er først og fremst mangelen på hender som går igjen, men også arealknapphet og lite tenlege bygg på nokre område, gjer seg sterkt gjeldande, på kort sikt mest prekært for Psykisk helseteneste, NAV og BUA.

I budsjettet for 2021 er et svært lite rom for nye tiltak i rådmannen sitt budsjettframlegg. Dette gjer det ekstra vanskeleg for tenestene.

Driftstiltak:

Sjølv om helse og sosial får eit rammekutt på 1% i kommunedirektøren sitt budsjettframlegg, vil styrkinga av BUA og helseeininger utgjere meir, slik at nettoramma på sektor nivå likevel aukar. Underfinansieringa av lovpålagde dyre tiltak sidan 2020, vil med dette framlegget minke.

Investeringstiltak:

Det er relativt lite som er meldt. Dei største behova er knytt til bygningsstrukturen og det vert meldt frå eigedomsavdelinga og omtala i Helse- og omsorgsplanen som er under rullering. Stikkordmessig kan nemnast: behov for ny bustadstruktur for betre drift i BUA, ny kortidseining, nytt storkjøkken, auka kapasitet HDO og helsehus.

Det er ikkje funne rom i økonomiplanen for vidare kapasitetsutvidingar i heildøgns omsorgsplassar for målgruppa hovudsakleg eldre. Midlane vart tekne ut for tre år sidan med begrunning av at ein hadde meir tid. Framskrivingane syner no at tal eldre vil stige sterkt frå 2023 og utover. Det er eitt år til.

Behov for meir tenelege bustadar for yngre personar med utviklingshemmingar og åferdsproblematikk er erkjent. Jetmundgarden er under bygging med planlagt overtaking rundt årsskiftet 2022/-23. Prosjektering av 8 nye bustadar i Jetmundgarden er i sluttfasen og bygging tar venteleg til tidleg på nyåret.

Planane for nye private omsorgsbustadar på Vasset (vasset boretslag) er under prosjektering med tanke på etablering av boretslag der kommunen bygger og etablerer og selger andelane til dei som skal flytte inn i ettertid. Anbodsutlysing vil etter plan skje inneverande år.

Utfordringar:

Sula kommune har hatt over 70% vekst i den eldste delen av befolkninga (80+) frå 1999 – 2015, eldrebølge nr 1. Deretter flata veksten noko ut. Vi har om lag same tal døgnbemanna bustadar no som for 15 år sidan. Tenestene har derfor gjennomgått store omstillingar. Helse- og sosialtenestene si utfordring er å holde tritt med veksten i etterspurnaden, og samstundes unngå at kvaliteten i tenestene blir svekka. Veksten i tal eldre komande tiår må møtast med nye grep og metodar som auka bruk av velferdsteknologi og kvardagsrehabilitering. Dette fører til oppgåveforskyving med auka behov for innovasjon, ny kompetanse og omstilling i tenestene.

Generelt kan ein seie at utfordringsbiletet for helse- og omsorgstenestene framover står framfor:

- MEIR oppgåver. Både i volum pga. demografiske endringar og i kompleksitet pga. medisinsk teknologisk utvikling, behov for ytterlegare spesialisering av sjukehusa og politisk ønska oppgåveoverføringer.
- FÆRRE: høvesvis færre kompetente tilsette til å utføre oppgåvene. Kampen om arbeidskrafta er i gang. Vi opplever aukande rekrutteringsvanskar

- BETRE: Det blir stilt stadig strengare krav til kvalitet og sørvis og oppfylling av rettigheter.
- MINDRE: Det blir mindre pengar og mindre vekst enn både den demografiske-, teknologiske- og organisatoriske- (oppgåveforskyvingane) utviklinga tilseier.

Det skal ikkje mykje fantasi til å skjøne at tenestene står overfor store utfordringar. Digitalisering, kompetanseutvikling i alle ledd, auka bruk av velferdsteknologi og tenesteinnovasjon blir som nemnt peika på av myndighetene som viktige grep for å møte desse utfordringane.

Siste åra har vi fått styrka heimetenesta. Kapasitetsauken etter opning av Molværsvegen var heilt naudsynt og gav «litt slakk», men det uroar at vi alt no har større etterspurnad etter HDO-plassar for personar med demens i bukollektiv, enn vi kan tilby. Staten hentar inn ventelistetal for HDO-tilbod og vi melder no at vi har personar på venteliste.

Vi forsøker å vri ressursane i retning av å kome tidlegare inn og trenere brukarar meir heime. Vi ser gode resultat av kvardagsrehabiliteringsprosjektet vårt og det er ønskeleg å auke innsatsen ytterlegare i den retninga. Slik utvikling er i tråd med vår omsorgsideologi, den er fagleg rett, den er i tråd med brukarar sine eigne ønske og den er rimelegast. Det er likevel urealistisk å tru at ein kan møte denne veksten utan å bygge inn meir kapasitet i tenestene i tillegg til auka bruk av VFT og kvardagsrehabilitering.

Nye brukarar kan ikkje bli ståande utan eit forsvarleg tenestetilbod, og hovudutfordringa er og blir, å kunne ta inn nye brukarar i tenestene våre utan å få auka ressursane tilsvarande. Det er ei kjennsgjerning at yngreomsorga er krevjande. I Norge er det grovt sett slik at 1/3 av brukarane (oftast yngre) tar 2/3 av ressursane. Nye ressurskrevjande brukarar som kjem inn i tenestene i tidleg vaksen alder, blir i tenesta lenge, kanskje i 40-50 år. Biletet er gjenkjenneleg i Sula. Det blir derfor ekstra krevjande å prioritere eldreomsorg og auka førebyggande innsats og finne ressursar til tenesteinnovasjon og auka bruk av velferdsteknologi. Det er grunn til å undre seg over at veksten i Møre og Romsdal kjem tidlegare og synast sterkare enn i resten av landet:

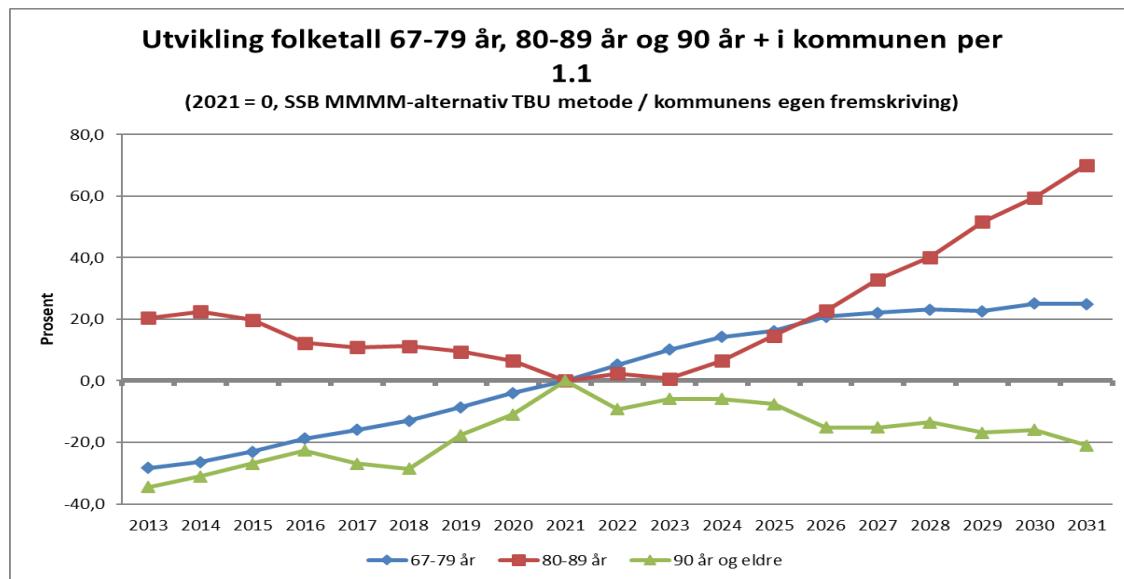
Samhandlingsreforma, nye behandlingsmetodar og effektiviseringsprosessane ved sjukehusa fører ubønhøyrlig til flytting av oppgåver over til kommunane. Alle einingane merkar dette. Nedbygging av døgnbehandlingskapasiteten og hardare prioriteringar på poliklinisk behandling i sjukehuspsykiatrien er gode døme på ikkje-finansiert oppgåveoverføring. Dette merkar vi godt i Sula. Det blir no forventa at kommunane skal overta denne behandlinga. For få år sidan dreiv vi mest med støttesamtalar, no er det mest aktiv behandling.

Befolkningsutvikling og dekningsgrad heildøgns omsorg (HDO)

Sula kommune vil få ein sterk vekst i dei eldste aldersgruppene i åra som kjem. Veksten akselererer i flg. framskrivingane frå 2023.

Faktiske tal for 80+ i 1999 var 257 personar og vi hadde 76 plassar for heildøgns omsorg (HDO-plassar) for eldre. 01.01.19 var talet 420 og vi har no 90 HDO-plassar. I denne veksten har personar 90+ har auka frå 45 til 98 personar, dvs. meir enn dobling. Erfaringsvis krever 50% i denne gruppa eit HDO-tilbod. Vi har altso bak oss ein vekst på om lag 70% siste 15-20

år blant dei eldste (eldrebølge 1), med beskjeden auke i HDO-plassar. Ressursveksten i same periode har hovudsakleg gått til styrking av «yngreomsorga».

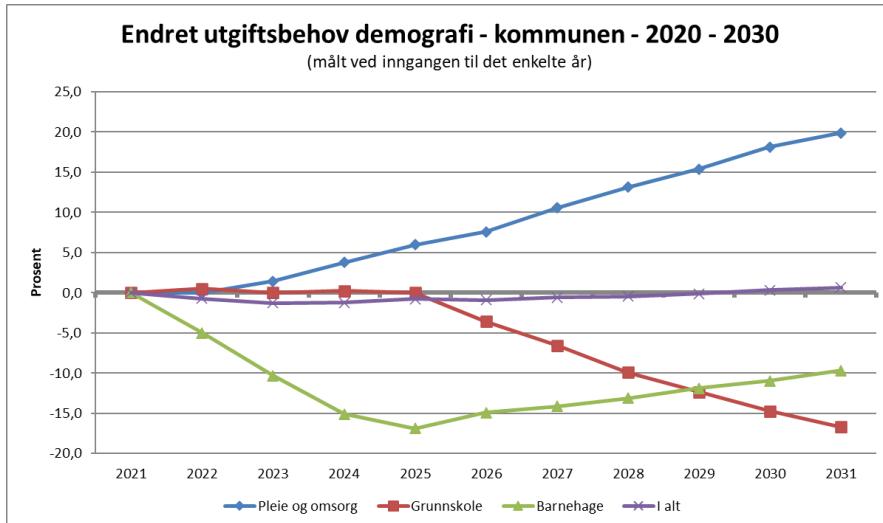
Kjelde: KS sin demografimodell

Ser vi bakover, har vi altså hatt ein sterkt vekst i aldersgruppa 80+ sidan 1999, noko som førte til ein etterfølgande sterkt vekst i aldersgruppa 90+, meir enn dobling i faktiske tal, jf. figuren over. Veksten i gruppa 90+ vil flate ut og falle svakt nokre år, for på nytt å stige utover 2030-talet (utanfor figuren).

Aldersgruppa 80+ har ein kraftig vekst bak seg, men ser vi framover, er det langsiktige biletet ein tydig – relativt stabilt komande år, før vi får ein ny kraftig vekst frå ca. 2023 (eldrebølge 2). Dette er lett å skjøne når vi ser kor sterkt gruppa 67-69 veks, den vil vekse med 35% fram mot 2027, eller samla ca. 60% om ein reknar frå 2011. Tilsvarande vekst får vi i 80+ med nokre års forskyving og etter kvart i aldersgruppa 90+. Tabellane under viser den same utviklinga fordelt på aldersgrupper og faktiske tal og prosentvis auke for aldersgruppa 80+ samla. Vi ser at den samla auken samanlikna med tal personar 80+ i 1999, blir på over 100% komande tiår.

I KS sitt demografiverktøy kan ein også rekne ut endringar i forventa utgiftsbehov med utgangspunkt i befolkningsframskrivningane. Dette er illustrert i tabellane under.

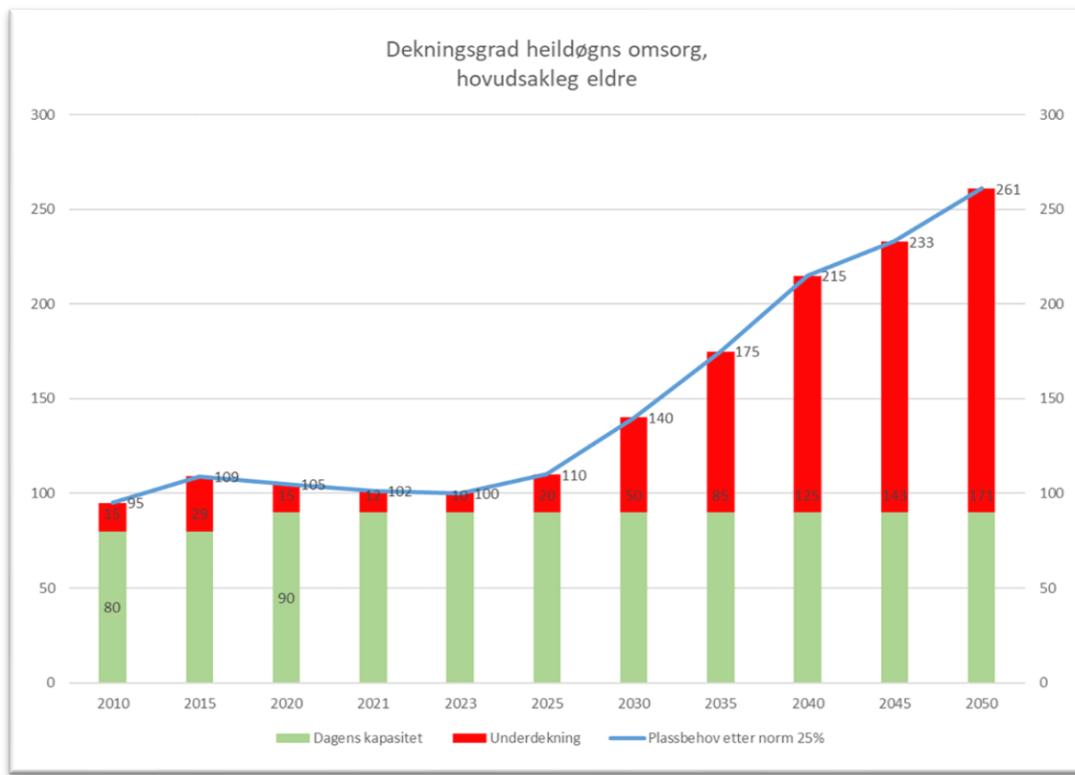
Utgiftsbehovet vil auke med over 20% i flg. framskrivningane, i same periode.

Kjelde: KS sin Demografimodell

Utgiftsbehovet i Sula kommune samla sett vil ikkje stige ila. samme periode. Helse og omsorgsin del er venta å stige med 20%. Denne demografidrivne utgiftsveksten kan påvirkast. Skal kommunen makte å møte denne utfordringa på ein god måte, hastar det med å gjere kloke val både når det gjeld investeringar og drift. Denne utfordringa er nærmare skildra i Helse- og omsorgsplanen som skal vedtakst no i haust.

Sula kommune har lav dekningsgrad for HDO for eldre samanlikna med landet og kommunane i M&R. Det er få i dei eldste aldersgruppene som har tilbod om HDO i Sula samanlikna med landet. Det betyr at tilsvarande fleire bur i eigen heim med bistand frå heimetenestene. Demografiutviklinga vil føre til at dekningsgraden for HDO vert dramatisk forverra komande tiår.

Den blå linja syner normtalet 25% HDO av alle personar over 80 år i kommunen. Mange kommuner ligg langt over dette normtalet og erfarer likevel at kapasiteten er knapp. Grøne søyler viser dagens kapasitet for HDO hovudsakleg for gruppa eldre. Raude søyler illustrerer manko i høve normtalet, eller det vi må bygge ut for å halde oss på normtalet.

Dekningsgrad HDO eldre og kapasiteten i ambulante heimetenester:

Sula kommune, til liks med andre kommunar, har erfart at staten sitt normaltal på 25% dekningsgrad for HDO, er for lågt. Denne dekningsgraden vert opplevd å vere knapp sjølv om ein berre skal dekke behovet til eldre (80+). 420 personar eldre enn 80 år pr. 1. januar 2019 og 90 plassar til HDO, gir ein dekningsgrad på 21,4%. Denne dekningsgraden vil falle raskt etter kvart som talet personar over 80 år stig. Det begynner derfor å haste med å auke kapasiteten.

Når ein vurderer dekningsgrad for heildøgns omsorg (HDO), må ein alltid vurdere kapasiteten til den ambulante heimetenesta samstundes. Låg dekningsgrad HDO må kompenserast med heimetenestorientering av omsorgstenesta. Det vil seie ei kompetent og godt utrusta ambulant heimeteneste med tilsvarande god kapasitet. Poenget er at det må vere samsvar og balanse, slik at det samla tilbodet blir tilstrekkeleg og godt nok (forsvarleg).

Kommunedirektøren er no uroa for denne balansen. Når ein reknar inn at veksten i heimetenestene hovudsakleg har kome i «yngreomsorga» siste åra og at sjukehusa sparar og effektiviserer, forklarer det godt kvifor heimetenestene i lang tid har rapportert om kapasitetsvanskar.

Samanhengane mellom befolkningsutvikling, tenesteprofil og økonomi blir belyst og utdjupa i helse- og omsorgsplanen som vert vedtatt ila hausten.

Det er flott at mange klarer seg heime. Det er i tråd med det dei aller fleste ønsker, det er i tråd med omsorgsideologien i kommunen og det er bra for kommuneøkonomien. Men det er ei grense for kor effektiv heimetenesta kan vere. Kommunestyret vedtok å styrke heimetenestene i budsjettet for 2021. Kapasiteten opplevast likevel som knapp. Kjensla av at demografiutvikling og oppgåvevekst ikkje blir tilstrekkeleg kompensert er reell.

Samhandlingsreforma

Samhandlingsreforma utfordrar kommunane på fleire måtar. Ressursdiskusjonen har fått mest merksemd til no. Sula kommune har til no hatt god kontroll i forhold til finansieringsordninga for utskrivingsklare pasientar. Vi har knapt betalt helsebot.

Kombinasjonen stram sjukehusøkonomi og rivande medisinsk teknologisk utvikling fører i sum til auka press på kommunane. Helse M&R skal spare på drifta for å makte eigenfinansieringsdelen for SNR. Kortare liggetider og forventing om at kommunane skal handtere stadig meir avanserte behandlingsregimer i forlenginga av sjukehusbehandling, blir resultatet. Vi får utfordring med å rekruttere og utvikle kompetanse. Personellet vårt synest dei nye oppgåvene er spanande, men at det er for lite tid og ressursar til å kunne makte det på ein forsvarleg måte. Prosessane er ikkje synkroniserte godt nok og opplevast underfinansierte.

Innan psykisk helseteneste er oppgåveoverføringsa særleg merkbar. Tenesta vart styrka særskilt med eitt årsverk for psykiatrisk sjukepleiar fom i år.

Bygningsstruktur i omsorgstenestene

Det er stort behov for å betre strukturen i bygningsmassen innan pleie og omsorg. Årsakene er peika på ovanfor, m.a. spesialisering og oppgåveoverføring. Betre byggstryktur vi vere ein viktig faktor for å klare å møte dei mange behova med tenester av tilstrekkeleg kvalitet og innanfor ei berekraftig økonomisk ramme. Agenda Kaupang peika tydeleg på dette i sin tenesteanalyse frå 2018.

Vi er i gang med ny struktur i BUA. Første steg der blir dei nye bustadane i Jetmundgarden. Der blir det byggestart i haust. Planlegging av bustad med 10 husvære, fellesareal og personalbase på Vasset, er under planlegging. Dette er to viktige tiltak for å betre bustadstrukturen for BUA. Videre må det lagast ein konkret plan for korleis ein skal møte resten av bustadbehova for mennesker med funksjonnedsetting.

Sulatunet egnar seg ikkje lenger til kortidsopphald og rehabilitering. Det må tenkast nytt. Det er til dels svært sjuke personar som skal ha avansert behandling og oppfølging som i stadig større grad nyttar desse plassane. Institusjonsplassane bør flyttast til nytt bygg og plassane ved Sulatunet omgjerast til plassar i bukollektiv for langvarig opphold.

Storkjøkkenet har nådd taket for sin produksjonskapasitet og klarer no ikkje å dekke etterspurnaden og behov i einingane. Dette fører til vansker med å innfri måla i måltidsreforma. Nytt storkjøkken må planleggast i andre lokale.

Psykisk helseteneste har akutt plassmangel lokala stettar ikkje lenger dagens behov/krav. Tenesta har ikkje kontorplass til alle medarbeidarane.

Den sterke veksten i tal personar over 80 år om få år, gjer det naudsynt å utvide kapasiteten for heildøgns omsorgstilbod. Planlegginga bør starte omgåande.

Koronapandemien har avslørt at mange av helsebygga våre ikkje er gode nok for å kunne gjennomføre effektiv isolering og effektivt smittevern. Det gjeld både HDO-bygga og ikkje minst legekontoret der utforminga gjer at risikoen for å bli slått ut av smitte er altfor stor. Gode lokale for alternativ drift fins ikkje dd. Dette må vi ha med oss når nye bygg skal planleggast.

I samband med rullering av Helse- og omsorgsplanen vil byggningsstrukturen bli heilskapleg omtalt.

Rekruttering og heiltidskultur

Vi merkar at det har blitt vanskelegare over tid å rekruttere fagfolk. Særleg innan omsorgstenestene har dette vore merkbart siste åra. Vi taper i lønnskonkurransen både i høve helseføretaket og nabokommunane. Spesielt Ålesund bruker lønn som virkemiddel for å trekke til seg våre tilsette.

Rekrutteringsutfordringa gjer det heilt naudsynt å nytte vikarbyrå i periodar. Bruken av vikarbyrå har auka. Det er derfor viktig å ha offensive strategiar for å møte konkurransen om arbeidskrafa. Å huke tak i ungdommane ved t.d. å tilby gode lærlingplassar, er noko kommunen er medviten på og gjennomfører i praksis. Vi har òg gjort oss erfaringar med alternative arbeidstidsordningar (langturnus), noko som har synt seg populært og eit godt rekrutteringstiltak, men det er og utfordringar knytt til det. Ordninga brer seg i organisasjonen. Med omsyn til kvalitet har slike ordningar klare føremoner, då bruken av små stillingar går ned. For brukarane betyr dette færre personar å forhalde seg til og for kommunen færre å lære opp osb.

Det kunne sikkert vore gjort meir for å utvikle ein sterkare heiltidskultur i kommunen og særleg innan omsorgsyrka, sjølv om mellombelse undersøkingar til no viser at stoda ikkje er noko verre enn i andre kommunar. Sula kommune ligg på same nivå som gjennomsnittet i kommunenorge.

Spørreundersøking blant våre tilsette gir mange nyttige innspel i arbeidet for ein sterkare heiltidskultur. Mange deltidstilsette er nøgde med stillingsprosenten sin, m.a.o. frivillig deltid. Eit anna viktig funn er att at dei fleste som ønsker større stilling, ønsker primært å utvide stillingane sine på andre tidspunkt enn der behova er størst. Det blir problematisk då det vil auke kostnadene.

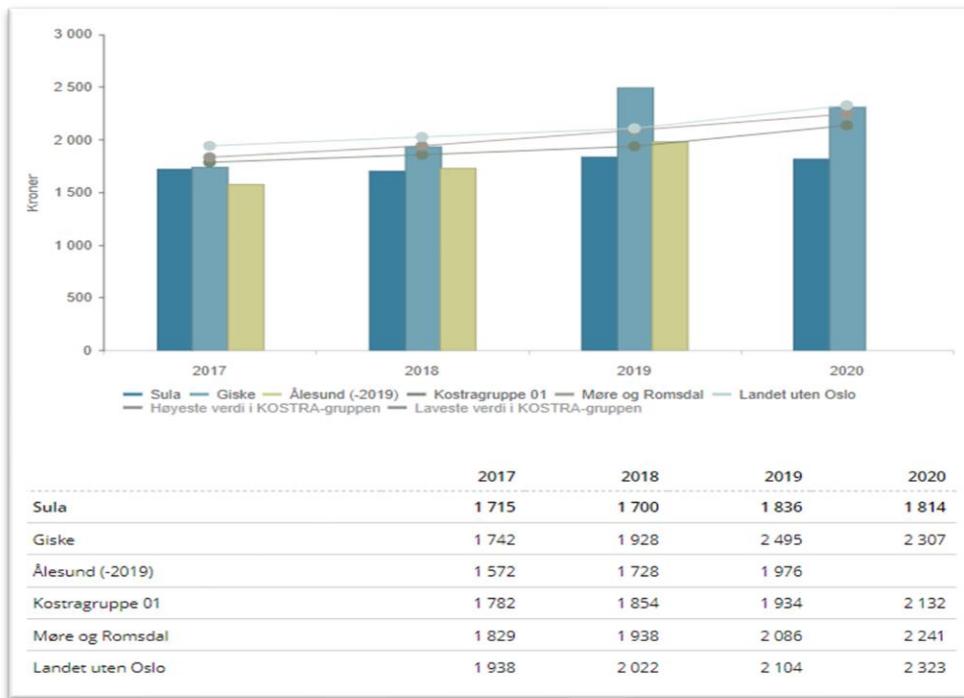
Kort omtale av einingane:

For detaljert omtale av einingane vert det vist til framlegga frå einingsleiarane.

Helseavdelinga

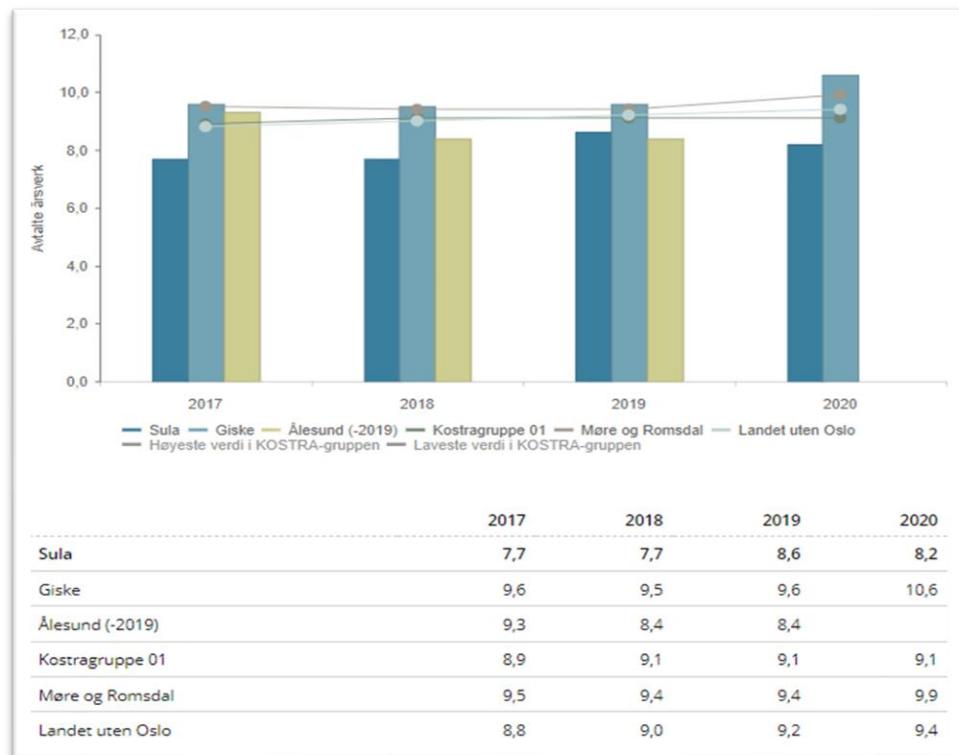
Driftskostnadene ved helseavdelinga er låge samanlikna med landsgjennomsnittet og Kostragruppe 1 (KG1) Dekningsgraden for legar er låg.

Netto driftsutgift 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering pr.innb:

Kjelde: Framsikt AS Sula har låge kostnader pr innbyggjar. Vi kan merke oss at no ligg Ålesund høgre enn Sula.

Legeårsverk pr 10.000 innbyggjarar, funksjon 241:

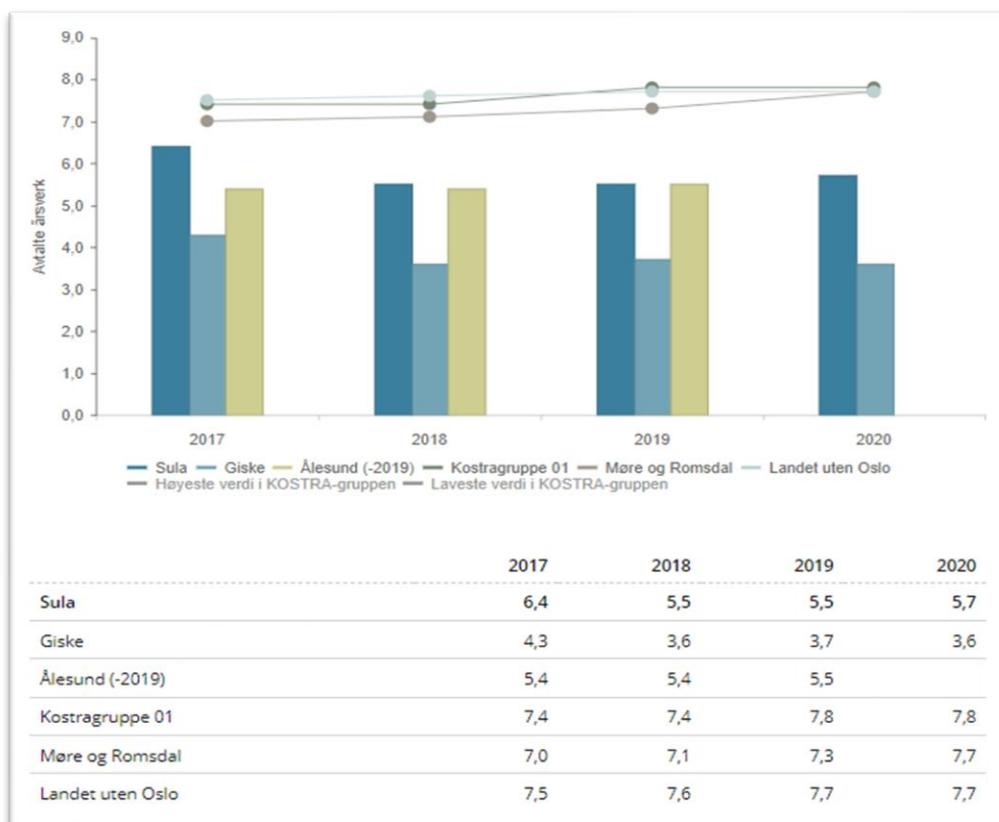

Kjelde: Framsikt AS

Legedekninga er lav i Sula. Noko av forklaringa er at mange innbyggjarar vel fastlege i andre kommunar av praktiske og forståelege grunnar. Sett frå fagleg side, kan dette vere utfordrande, spesielt ved behov for øyeblikkeleg hjelp, då legane våre då vil ha mangelfulle journalopplysningar. Dette vil betre seg når Helseplattformen vert tatt i bruk.

Sula har rekruttert godt siste tida. Dette har samanheng med måten vi har organisert fastlegeordninga på og korleis vi legg til rette for at legane skal få gjort godt arbeid og ha ein leveleg arbeidskvardag. Samarbeidet med fastlegane er godt. Det vert lagt opp til å følgje opp Handlingsplan for fastlegeordninga der det m.a. vert styrka med eit nytt legeårsverk og tilsvarende styrking på hjelpepersonellssida.

Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggjarar, Funksjon 241:

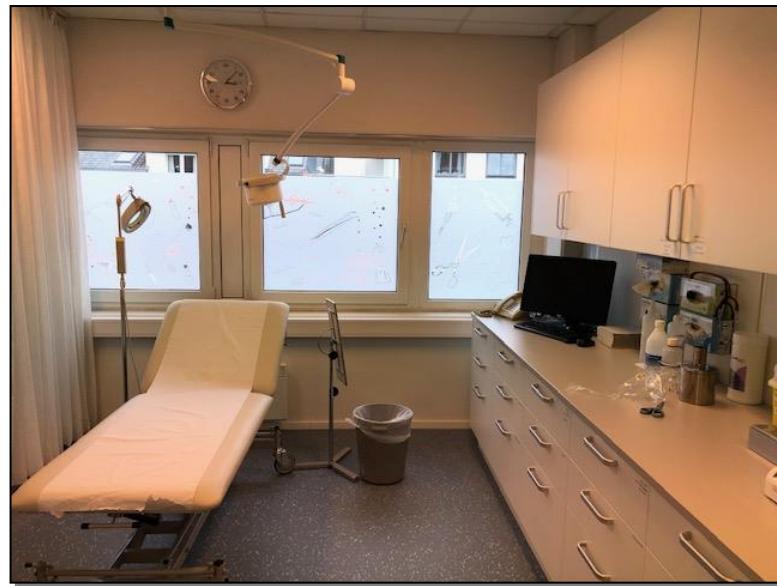
Kjelde: Framsikt AS

Fysioterapidekninga er også låg i Sula kommune, noko som vert opplevd problematisk når ein skal prioritere førebyggande arbeid og meir heimerehabilitering.

Kvardsrehabiliteringsprosjektet og førebyggande besøk til eldre har for knapp kapasitet. Sula har 3,66 driftstilskot for privatpraktiserande fysioterapeutar som er fordelt på 4 utøvarar. Det vert lagt opp til å utvide til 4 heile driftsavtalar. Ny fysioterapeut har teke til i driftsavtalen etter Sula Fysioterapi AS la ned verksemda.

Helseavdelinga disponerer no heile 2.-etasjen Stadsnesvegen 9A. Meir plass betyr mykje. Vi fikk plass til ein ny fastlege som alt er i god sving og alle har no fått eigne kontor. Vi må lyse ut etter enda ein lege komande år. Då er kapasiteten heilt utnytta.

Kontoret har fått skiftestue nr 2 (jf biletet), oppgradert laboratorium, ekspedisjon og ikkje minst er venterommet utvida og betre tilrettelagt for pasientane enn før.

Koronapandemien har likevel sett eininga på prøve og avdekt manglar ved lokalitetane. Det er krevande å drive effektivt smittern. Det er m.a. ikkje høve til å dele drifta med eigne inngangar for luftvegsklinikk. Konsekvensen er høg risiko for å blir satt ut av spel for ein lengre periode dersom det oppstår smitte i staben.

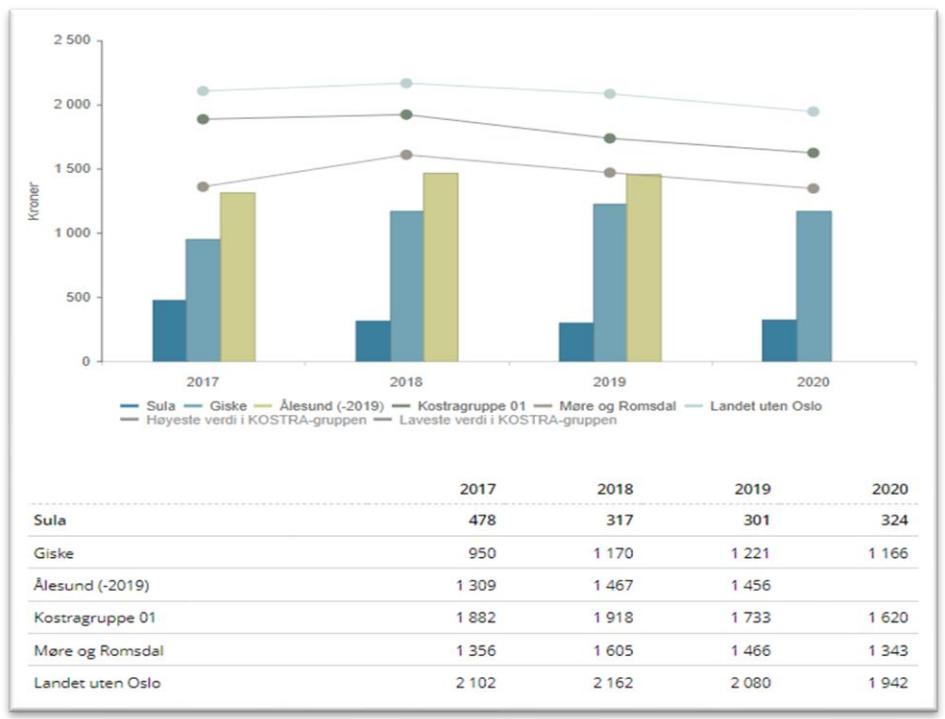
Rehabiliteringstenesta i kommunen arbeider godt med mange jarn i elden som nyoppredda trimgrupper, kvardagsrehabilitering, førebyggande heimebesøk til eldre m.m. Det er behov for å styrke det førebyggande og rehabiliterande arbeidet i komande år i samsvar med føringane i helse- og omsorgsplanen.

Pandemien har avslørt at kommunen ikkje er rigga for å drive smittevernarbeid, TISK og vaksinering i den skala vi har gjort sidan mars 2020. Det har blitt organisert samarbeid på kryss og tvers mellom einingar og sektorar og helseeinininga har blitt styrka fleire gongar for å makte alle oppgåvane. Personalet har over lang tid strekt seg lengre enn det forsvarlege. For å styrke ytterlegare inn mot komande influensasesong, blir det inngått samarbeid med Ålesund om beredskapsamarbeid for smittevernlegane. Det vil avlaste kommuneoverlegen (KOL) vår på ein god måte. Vidare vert det etablert eit 3-delt bakvaktsjikt for smittesporing av personell utanfor helseeinininga for å avlaste ytterlegare.

Det er laga eigne kontinuitetsplanar for testing og for vaksinering. Dei har blitt revidert fleire gongar. Den kommunale teststasjonen er ytterlegare styrka etter at regjeringa la om teststrategien til «test for karantene» i samband med skulestart. No er det personell frå andre einingar innan HS som bistår med testing. Helsesjukepleiarane får no sleppe då dei får ansvaret for å vaksinere barn og ungdom.

NAV

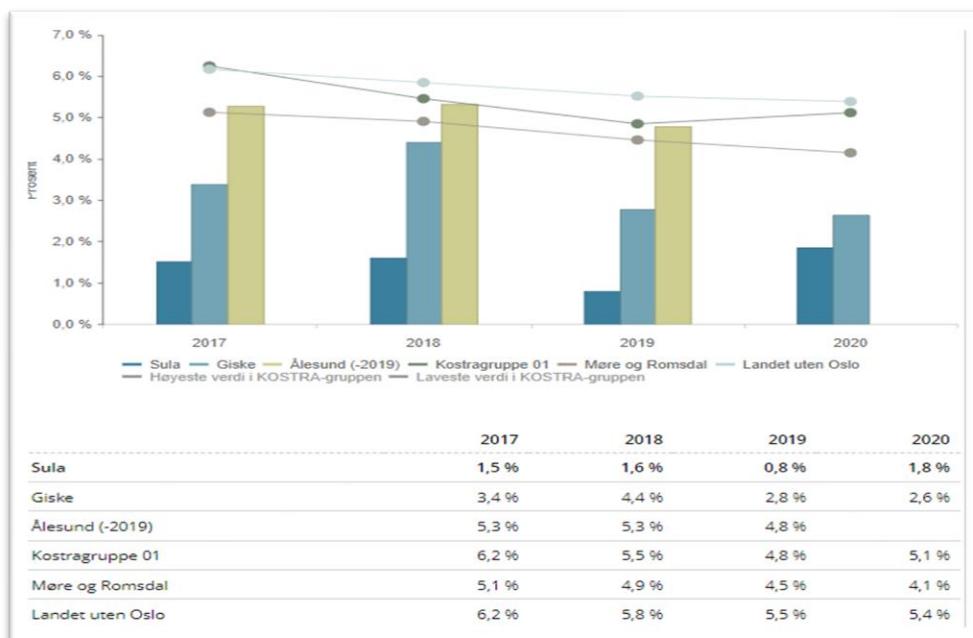
Netto driftsutgift til økonomisk sosialhjelp pr. innbyggjar 20-66 år:

Kjelde: Framsikt AS

Sula kommune har i alle år hatt låge utgifter til økonomisk sosialhjelp. NAV Sula har god måloppnåing når det gjeld å få fleire avklart til arbeid og aktivitet og færre på stønad. Dette ser vi tydeleg på utbetalingane av sosialhjelp, som er låge samanlikna med andre. Vi ser at det er få personar i arbeidsfør alder som mottar sosialhjelp og dei er kort tid inne i systemet.

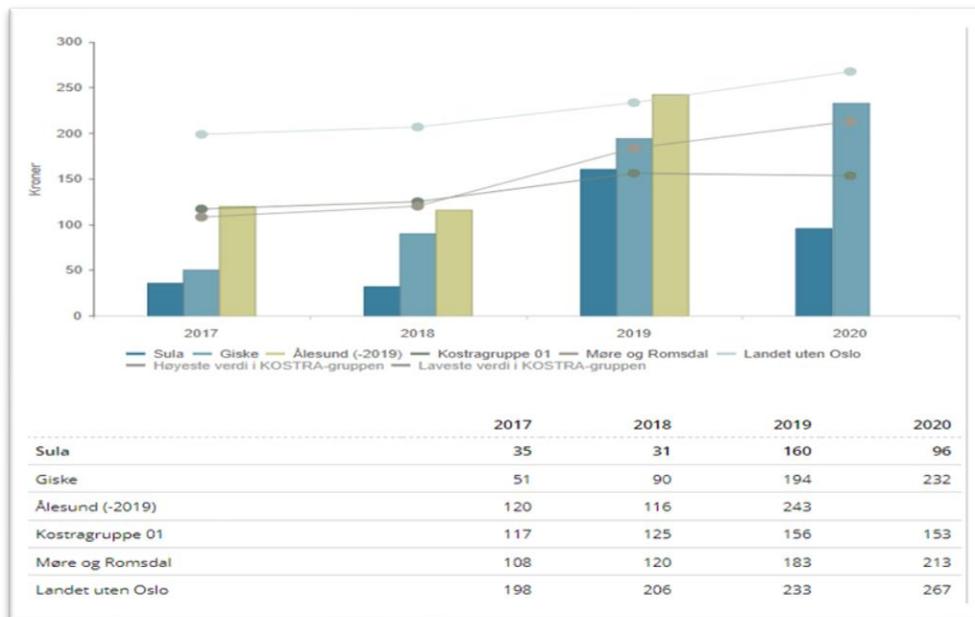
Andel sosialhjelpsmottakarar i alderen 18 - 24 år, av innbyggjarane (19) - 24 år:

Kjelde: Framsikt AS

Andelen unge sosialhjelpsmottakarar er òg låg i Sula. Dette er eit viktig måltal då personar som blir gåande lenge på sosialhjelp står i fare for å verte kronifiserte.

Netto driftsutgift pr innbyggjar (276) i kvalifiseringsprogram:

Kjelde: Framsikt AS

Sula har òg låge utgifter til kvalifiseringsprogram. Auken frå 2018 til 2019 var truleg ein konsekvens av innstrammingane i den statlege AAP-ordninga. Regelverket for arbeidsavklaringspengar (Folketrygdlova kap. 11)vart stramma inn fom 2018 og vi såg tendensar til auka press på kommunale tenester, gjerne i form av økonomisk sosialhjelp og auka bruk av KVP. NAV Sula har vore merksam på denne utfordringa og har møtt den på ein god måte.

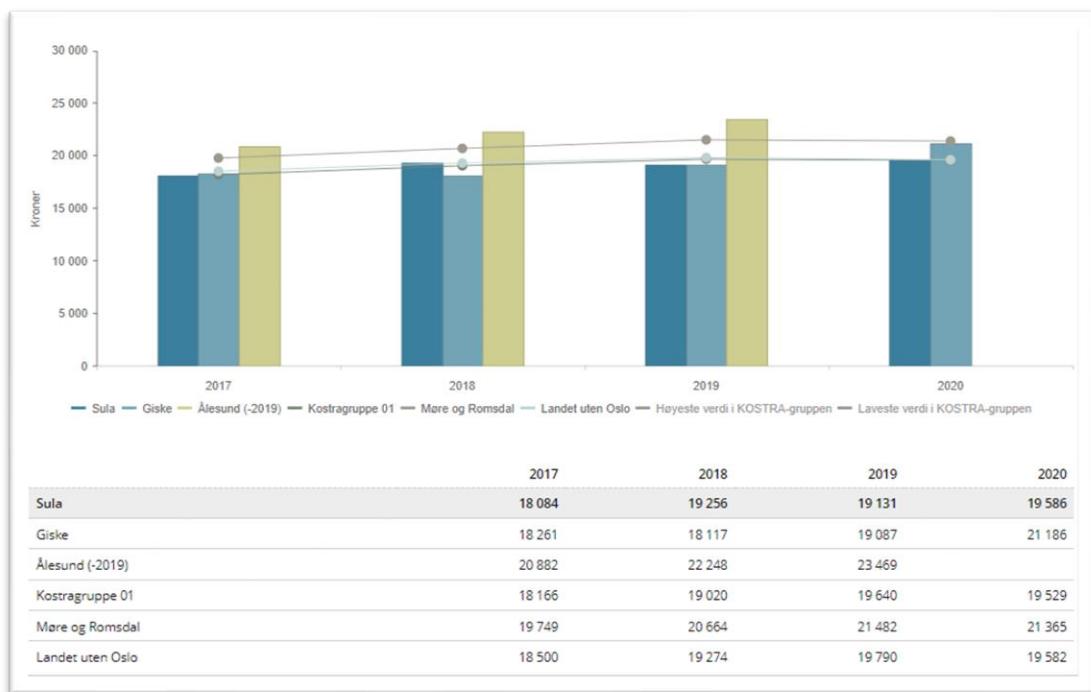
Utfordringar komande år blir å følgje opp flyktningane som har kome og ev nye flyktningar kommunen måtte få som familiesameining. Som nemnt ovanfor er det store endringar på trappene i samband med at ny integreringslov trådde i kraft frå nyttår. Programmet skal få sterke differensiering med høve til lenger programtid. Fylkeskommunane er tiltenkt ei ny rolle ved at mange fleire skal få tilbod om utdanning på vidaregåande nivå. Vi ser at fleire av flyktningane har større problem enn før. Signalar frå IMDI tilseier det same. Totalt bosettingstal til landet går svakt ned, men bosettingskommunane blir færre (sentralisering), og anmodingane pr kommune vert derfor høgre. Det er usikkert om stoda i Afghanistan vil føre til auka behov for busetting av flyktningar.

I rådmannen sitt framlegg er det budsjettert med inntekter og utgifter for å følgje opp dei flyktningane vi har. I tillegg har vi teke høgd for inntil 12 nye personar. Utgiftene blir regulert i samsvar med oppgåvane/inntektene.

Lokala til NAV er som kjent heilt sprengt. Planlagt for 9 tilsette, i dag er dei 17. Dette er kompensert ved ulike bygningstiltak og ved at dei tilsette er utstyrte med mobile løysingar og arbeider meir ute i felten.

Omsorgstenestene (Sulatunet, heimetenesta og bukollektiva)

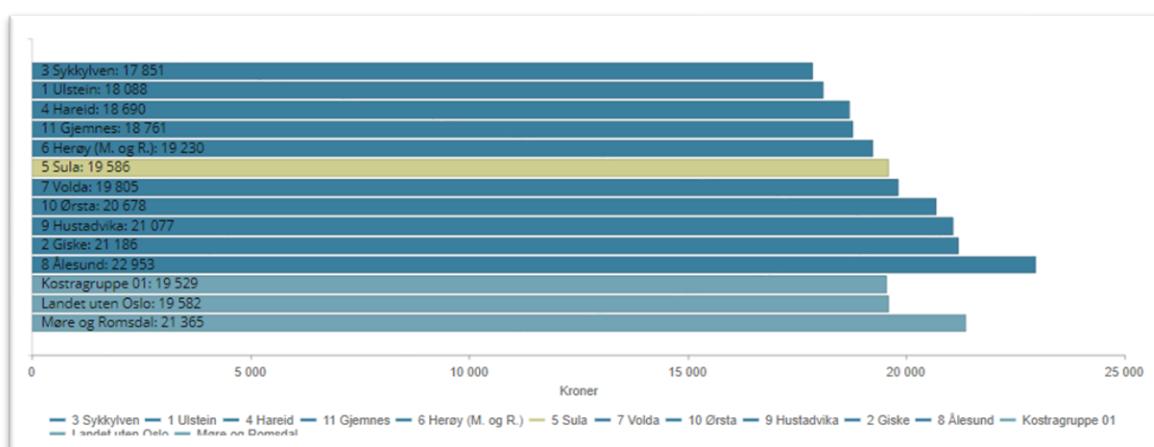
Netto driftsutgift pr. innbyggjar i kroner, pleie- og omsorgstenesta, behovsjustert:

Kjelde: Framsikt AS

Sula kommune brukar lite ressursar på omsorgstenestene sine. Vi har likevel ein urovekkande sterk vekst. Denne veksten kjem i det alt vesentlige til yngre funksjonshemma personar under 66 år med store bistandsbehov og i liten grad i eldreomsorga. Vi ser at t.d. Ålesund kommune brukar vesentleg meir enn Sula. Giske, KG7 har om lag same ressursbruk pr innbyggjar som Sula. Vi ligg godt under snittet for Møre og Romsdal og godt under landssnittet.

Netto driftsutgift pr. innbyggjar i kroner, pleie- og omsorgstenesta, behovsjustert, samanlikna med dei 10 lavast i M&R fylke, landet – Oslo og Kostragruppera:

Kjelde: Framsikt AS

Kostnadene til pleie- og omsorg kryp sakte oppover. Likevel kryp Sula nedover på lista over kommunar med lav ressursbruk til pleie og omsorg. Det er kun nokre få kommunar som

brukar færre kroner pr innbyggjar enn Sula i fylket vårt. Vi har ikkje studert driftsføresetnadene i desse kommunane, jf tabell under.

Sula kommune har få plassar med heildøgns bemanning (HDO), jf tabell ovanfor under omtale av utfordringar. Sula sin andel av eldre over 80 år som bor i HDO (institusjon + HDO) var i 2019 17%, det er lavt. Staten sitt normaltal for kapasitet i omsorgstenestene er 25% av befolkninga 80%. Dette talet er romslig i fht gruppa 80+, men er då tenkt å romme HDO-tilbodet for alle aldersgrupper. Mange kommunar opplever likevel dette talet som altfor knapt og har derfor høgre HDO-dekning, mange kommunar har godt over 30% dekning. Tar vi med alle boligar som tilbyr HDO og alle brukargrupper, er Sula sin dekningsgrad om lag 25%.

Samhandlingsreforma, medisinsk-teknologisk utvikling, nye oppgåver og rettigheter og stram sjukehusøkonomi fører til auka press på tenestene, jf. omtale av utfordringar ovanfor. Alle omsorgseiningane merkar dette, men presset er nok aller størst på heimetenestene. Resultatet blir hardare prioriteringar og knappare utmåling av tenester. Prioritering av utskrivingsklare pasientar går ut over heimebuande som har behov for rehabiliterings- eller avlastingsopphold ved korttidseininga ved Sulatunet. Slike opphold er avgjerande for at personar kan vedlikehalde ferdigheter og funksjonar lengst råd, slik at dei kan nå måla sine om å få bu lengst muleg heime.

Ein HDO-plass for eldre i Sula kostar netto gjennomsnittleg om lag kr 1,1 NOK. Det betyr etter ei reint økonomisk betrakting, at vi kan sette inn hjelp i heimen for inntil denne bløpet, før det blir rimlegare å tilby HDO. Strategien vår må derfor framleis vere å styrke den heimebaserte omsorga, ein strategi som samsvarar godt med ønska til dei fleste eldre og som er ei gjennomgåande føring i den reviderte Helse- og omsorgsplanen for 2021 – 2025.

Innføring av Helseplattformen nærmar seg og fleire nøkkelpersonar i helseomsorgstenesta vert etter kvart meir involvert i planlegging og førebuing. Innføringsprosjektet blir omfattande og vil krevje ressursar. Det vil verte naudsynt å kjøpe fri personell til dette og det er lagt inn eigne midlar til dette i ØP fom 2022. beløpa vil måtte justerast etter kvart som vi får meir detaljert kunnskap om oppgåver, kostnader og framdriftsplan.

Psyksik helseteneste slit veldig med kapasiteten, jf omtale under utfordringar ovanfor. Innan psykisk helseteneste er oppgåveoverføringa særleg merkbar. Tenesta vart styrka med eit årsverk i 2021 og utgjer no 5,3 årsverk inkl psykologstillinga som ft står vacant etter å ha vore utlyst fleire gongar. Tenesta ber om ytterlegare ressursar for komande år pga kapasitetsvanskar.

Alle omsorgseiningane ber om fleire stillingar, langt meir enn rammene gir rom for. Rådmannen har ikkje funne rom for å styrke omsorgseiningane den styrkinga som er lagt inn til BUA.

Bu- og aktivitetstenesta (BUA)

BUA er den klart største eininga i kommunen, målt etter tal årsverk, med 75 årsverk. Det er nye brukarar, hovudsakleg finansiert av storbrukarordninga, som har stått for veksten.

Eininga bad om midlar til mange nye og dyre tiltak for 2020 og 2021. Desse tiltaka vart det ikkje løyvd midlar til. Eininga må likevel svare på søknader om lovpålagede tenester og fatte vedtak om bistand. Eininga søker finansiering av dei igangsette tiltaka OG nye tiltak for komande år. Endringar og organisasjonstilpassingar skjer i betydeleg grad for å utnytte ressursane best råd og for å redusere meirforbruket. Kommunen har til no ikkje makta å finansiere opp denne driftsauken. Kommunedirektøren har no lagt ein plan for dette. Det er i 2022 foreslått å styrke driftsramma med netto kr 11.250.000. Planen omfattar òg utbetring av bustadstrukturen i BUA, jf helse- og omsorgsplanen.

Vi vil sjå effektar på drifta, både kvalitet og økonomi, etter kvart som meir hensiktsmessig bustadstruktur vert gjennomført. Trinn 1 i denne planen er bustadane i Jetmundgarden, trinn 2 er Vasset boretslag. Vidare forbetingar/utvidingar må planleggast i heilskapleg plan for byggstruktur i helse- og omsorgstenestene.

Veksten og dei nye brukarane med auka behov for spesialisering, gir oss utfordringar med omsyn til rekruttering, kompetanse og organisering og det uløyser behov for nye og meir tenlege bustadar med gode personalbasar. Det er ei stor utfordring for eininga at det blir søkt om dyre tenester midt i budsjettåret og vedtak om tiltak må fattast. Det fører til drift av dyre tiltak utan at ein kan gjere faste tilsettingar, noko som fører til auka bruk av vikarar og vikarbyrå. Slik drift er krevjande og det blir dyrare enn å tilsette eige personell.

Agenda Kaupang peika i sin tenesteanalyse i 2018 på at bustadstrukturen i tenesten til funksjonshemma ikkje var god og at ein derfor snarast burde betre den. Dette var heilt i tråd med våre eigne analyser. Etablering av betre bustadstruktur i BUA er no i gang.

Ansvaret for privatavlasting er aukande. Tiltakskontoret melder om auke i tal familiar med til dels små barn med autismespekerdiagnosar som søker avlasting. Etterspurnaden er større enn rammene tillet. Det er krevjande å rekruttere nye avlastingsfamiliar, noko som vil føre til at vi må vurdere å utvide tilbodet om avlasting i institusjon ved Geilneset 9. Agenda Kaupang peika også på dette, at kommunar som lukkast godt med tiltak til denne brukargruppa, er gode på avlastning og «lette» tiltak. Vi evaluerer ordningane og forsøker å vri ressursbruken i den leia. Dette tar tid.

Rekruttering av kvalifisert personell er ei stor utfordring. Ved gjennomføring av tvangsvedtak, er det lovkrav om at høgskuleutdanna personell skal vere til stades. Dette kravet strevar vi med å etterkome og må stadig søkje dispensasjonar.

Då mange brukarar får tilbod på dagtid av andre, blir arbeidstidsordningane i butenesta ofte ugunstige med mykje kvelds- og helgearbeid. Resultatet blir lett lett mange små stillingsbrøkar med påfølgande rekrutteringsvanskar og ikkje optimal kvalitet i tenestetilbodet. Det er innført turnusordning med bruk av langvakter. Interessen og viljen til å arbeide i

langturnusar, særleg på helg, er aukande. Resultatet ser vi no i form av reduksjon i tal tilsette og ytterlegare auke i gjennomsnittleg stillingsstorleik.

Molvær senter opplever øg auka etterspurnad og vekst i oppgåver. Hjelphemiddelhandteringa veks i omfang framleis og arbeidet med reingjering, reparasjon og resirkulering av hjelphemiddel er ei krevjande logistikkutfordring. Auka bruk av VFT-hjelphemiddel vil forsterke dette. Behovet for eigen teknisk kompetanse i eininga er stort. Ein løyser dette enn so lenge, gjennom eit godt samarbeid med vaktmeistrane. Hygienekrava til drifta er store ikkje minst i pandmitider. Organiseringa med delt ansvar for eit komplisert og aukande driftsområde er ikkje optimal og bør evaluerast på nytt med tanke på endra organisering og styrking.

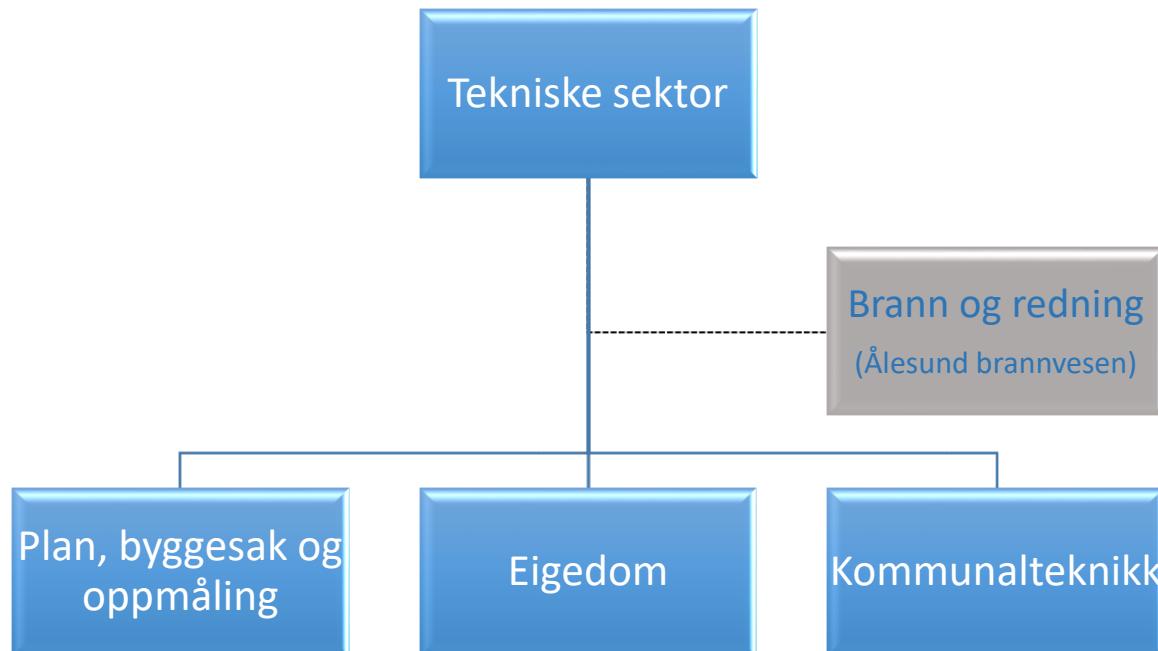
Mange av brukarane i BUA har blitt gamle og får med det endra behov for tenester. Fleire av dei klarer ikkje å nytte tilbodet ved Molvør senter slik det er i dag. For å kunne gi eit tilpassa tilbod på dagsid og for å unngå å måtte bemanne opp rundt den einskilde i eigen bustad, må vi etablere eit eige, tilpassa og skjerma dagtilbod for desse personane.

Eit anna behov som melder seg er behovet for ei ambulerande miljøarbeidarteneste som skal yte tenester til mennesker med funksjonsnedsettingar som har behov for tilsyn, bovegledning og omsorg, men som ikkje har behov for stadleg fast bemanning. Heimetenesta yter tenester til nokre, men har ikkje ressursar til å fange opp det aukande behovet. Konsekvensen er auka etterspurnad etter dyrare tenester.

5. Teknisk sektor

Teknisk sektor

Dei tekniske tenestene i Sula kommune omfattar plansaker, byggesakshandsaming, oppmåling, eigedomsforvalting, veg, vatn, avlaup, slam, renovasjon, feiing, brann og redning. Drifta innan teknisk sektor er organisert i tre einingar medan brann- og redningsteneste og feietenester vert kjøpt av Ålesund brannvesen.

Mål for teknisk sektor er å tilby kvalitativt gode tenester til alle brukarar (innbyggjarar), næringsliv eller andre driftseininger (til dømes skule, barnehage eller andre kommunale institusjonar) så rasjonelt som mogleg med ressursane som er tilgjengelig.

Utfordingane innan teknisk sektor er først og fremst knytt til kapasitet til å følge opp drift parallelt med gjennomføring av investeringar i bygg og anlegg. Budsjett og økonomiplanen i perioden 2022-2025 viser som tidlegare år at tunge investeringar skal gjennomførast samtidig som det ikkje vert tilført større ressursar til dagleg drift. For 2022 er det særlig grunn til å uttrykke bekymring for driftsramme for eigedom og at det i praksis må gjennomførast kostnadsreduserande tiltak. Vedtak om full sjølvkostfinansiering av plan, byggesak og oppmåling vil verte følgd opp i 2022 og bør vurderast nærmare når forskrift og forslag til gebrysatsar er klart.

Lovgrunnlag

Teknisk sektor har ansvar for eit vidt spekter av tenester og saksutgreiing. I tillegg til kommunelova og forvaltingslova er det mange særlover og forskrifter som skal leggjast til grunn. Eit utval av dei mest sentrale lovane er som følgjande:

- *Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)*
- *Lov om eierseksjoner (eierseksjonsloven)*
- *Lov om eigedomsregistrering (matrikkellova)*
- *Lov om motorferdsel i utmark (motorferdselloven)*
- *Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*

- *Lov om vegar (veglova)*
- *Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg*
- *Forskrift om vannforsyning og drikkevann (Drikkevannsforskriften)*
- *Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven).*
- *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen*
- *Lov om husleieavtaler (husleieloven)*
- *Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven)*

Oversikt over ressursar

Stillingsressursar for teknisk sektor

Teknisk sektor hadde i 2021 samla 31,7 årsverk og det er ikkje foreslått endringar i stillingsheimlar innan teknisk sektor i budsjett for 2022.

Stillingsressursar fordelt på driftseinings/avdelingsnivå	2022 inkl. nye tiltak	2021	2020	2019	2018
Administrasjon, sektornivå:					
SUM	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Plan, byggesak og oppmåling					
SUM	7,500	7,500	7,500	7,000	7,000
Administrasjon,leiing av driftseining	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Byggesak	2,500	2,500	2,500	2,000	2,000
Tilsyn	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Plan	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
Oppmåling	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
Eigedomsforvalting					
SUM	13,200	13,200	13,200	14,200	14,200
Administrasjon,leiing av driftseining	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Administrasjon/ ingeniører	3,000	3,000	3,000	2,000	2,000
Arbeidsleiing/vaktmeistrar	7,000	7,000	7,000	8,000	8,000
Park/kyrkjegardsdrift	2,200	2,200	2,200	2,200	2,200
Reinhalld (Sulahallen)	0,000	0,000	0,000	1,000	1,000
Kommunalteknikk					
SUM	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
Administrasjon,leiing av driftseining	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Administrasjon, ingeniører	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000
Arbeidsformann/utearbeidalarar	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
Brann og redning					
SUM	0,000	0,000	1,726	1,176	1,176
Administrasjon, leiing	0,000	0,000	1,000	0,450	0,450
Mannskaper	0,000	0,000	0,726	0,726	0,726
Totalt:	31,700	31,700	32,926	33,376	33,376

Stillingsressursar fordelt på funksjon	2022	2021	2020	2019	2018
	inkl. nye tiltak				
Sum	31,70	31,70	32,93	33,38	33,38
Administrasjon/ leiing	4,00	4,00	5,00	4,45	4,45
Ingeniørar (kommunalteknikk, eigedom)	7,00	7,00	7,00	6,00	6,00
Driftspersonell (utestyrke, vaktmeistrar, park/grønt, reinhald)	14,20	14,20	14,20	16,20	16,20
Brann og redning (mannskaper)	0,00	0,00	0,73	0,73	0,73
Byggesak	2,50	2,50	2,00	2,00	2,00
Plan/miljø	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Oppmåling	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00

3.2 Driftsbudsjett for teknisk sektor 2022 – sektor og driftseiningar

Driftsbudsjett for rekneskapsartane lønn, kjøp av varer og tenester (også eigenproduserte), overføringsutgifter, salginntekter og refusjonar.

Ansvar:		B 2022	B 2021	R 2020
5 TEKNISK OG EIGEDOM		26 774 822	25 876 571	59 296 172
511 ADMIN. OG FELLESTENESTER KOMMUNAL TEKNISK		1 158 070	1 623 576	1 803 980
520 VEGER		3 829 958	3 843 719	12 411 612
530 EIGEDOMSFORVALTNING OG PARK/GRØNT		6 347 467	4 967 013	4 653 396
531 KOMMUNALE BYGG		6 129 327	6 132 296	33 557 200
541 BRANN		9 310 000	9 309 968	6 869 983
6 VAR		-18 074 169	-16 866 387	-4 607 291
7 PLAN, BYGGESAK OG OPPMÅLING		3 417 104	3 266 356	3 450 998

3.3 Driftstiltak for teknisk sektor

Dei økonomiske rammene er i hovudsak ei vidareføring frå 2021 med unntak at driftsramme for Eigedom vert styrka med kr. 500 000,-. Oversikt over nye driftstiltak er som følgande:

Driftstiltak	2 022	2 023	2 024	2 025
Teknisk sektor - ramme før nye driftstiltak	27 233 990	27 233 990	27 233 990	27 233 990
Teknisk sektor - ramme etter nye tiltak	30 191 650	28 891 650	28 541 650	28 291 650
Rammereduksjon	-272 340	-272 340	-272 340	-272 340
Eigedomsutvikling (knytt til helse og omsorgsplan)	1 000 000			
Eigedom, auke i driftsramme	500 000	500 000	500 000	500 000
Eigedom, vedlikehald av kommunale bygg		1 000 000	1 000 000	1 000 000
Innsparing som følge av ENØK tiltak		-100 000	-200 000	-200 000
Leige av gravemaskin til gravplass på indre Sula kyrkjegard	30 000	30 000	30 000	30 000
Reguleringsplan, fortau Remane		250 000		
Reguleringsplan G/S-veg til Langevåg skule		250 000		
Reguleringsplan for Veddevika inkl veg til Holsneset	500 000			

Reguleringsplan Olamyra			250 000	
Reguleringsplan Solevågen	800 000			
Plan, byggesak og oppmåling – ½ årsverk, tidsavgrensa	400 000			

Det er lagt inn forslag om å prioritere 2 planar i 2022. Forslaget er sett opp med grunnlag i prioriteringa i Sula kommunestyre i juni 2021 og ut frå vurdering av administrativ kapasitet. Reguleringsplanar for Solevåg og Veddevika er to relativt krevande planprosessar. Det er ikkje lagt inn budsjett for å starte regulering av areal til ny hovudveg i Langevåg, men det er eit mål å legge fram sak til politisk handsaming hausten 2021 med siktet på ei avklaring. Ein reguleringsplan for ny hovudveg i Langevåg vil være ressurskrevjande og er venta å få relativt store økonomiske konsekvensar.

Styrking av driftsramme for Eigedom med kr. 500 000,- vil virke positivt inn i høve til å oppretthalde driftsnivå, men det vil likevel truleg være nødvendig med kostnadsreduserande tiltak i 2022.

Tilsvarande vil det være nødvendig med ei streng prioritering innan drift av kommunal veg. På sikt kan det være aktuelt å fremme forslag om å legge ned kommunal veg (vil i praksis seie at private må overta ansvar for drift og vedlikehald av kommunale vegar som eventuelt vert lagt ned).

3.4 Investeringstiltak

Forslag til investeringstiltak (innan teknisk sektor) i budsjett og økonomiplanperioden er som følgande:

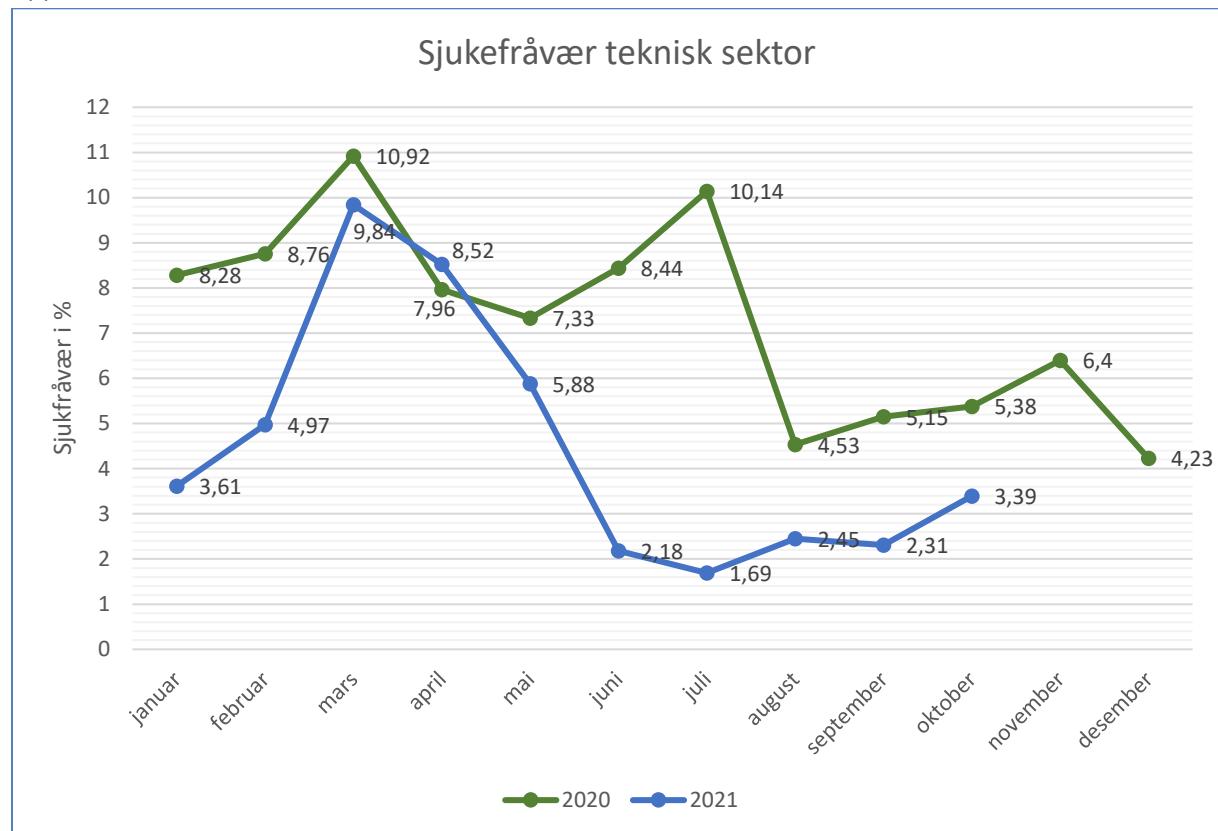
Investeringstiltak	2 022	2 023	2 024	2 025
Rammeløyving – mindre investering bygg	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Utviding av Langevåg kyrkjegard	1 000 000		8 000 000	
Jetmundgarden (kjøp av areal)	5 000 000			
Jetmundgarden	40 966 667			
Biler eigedom	500 000			
Sentrumsutvikling Langevåg	7 200 000	10 000 000		
Renseanlegg, Kvasnes	7 000 000	28 600 000	75 300 000	75 300 000
Biler vatn		300 000		
Biler avløp		300 000		
Kartgrunnlag, ortofoto			250 000	
Bil PBO	500 000			
Rammeløyving vatn	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Rammeløyving avløp	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Molværsvatnet sikring	6 357 377			
Fortau Vågnesvegen	2 000 000	6 000 000	4 000 000	
Mikkalvegen				6 000 000
Legande Fortau	500 000	10 000 000		
Legane Fortau, vatn - rebudsjettering		1 150 000		
Legane Fortau, avløp - rebudsjettering		1 600 000		
Trafikktryggingstiltak	500 000			
Smievegen	1 000 000			
Bjørkavågen Aust – veg 1	2 000 000	6 000 000		

Bjørkavågen Aust – veg 1 Vatn (rebudsjettering)	1 000 000			
Bjørkavågen Aust – veg 1 Avløp (rebudsjettering)	2 000 000			
Molværabrauta	5 000 000			
Traktor		1 500 000		
Lagerplass/kildesortering Vedde	1 000 000			
Kartverk brannbil	150 000			
Tiltak Vågevatnet	300 000	1 000 000		
Sula Rådhus fasade prosjektering	500 000			
Sula Rådhus nødstrøm		1 500 000		
Sula Rådhus SD Anlegg	1 300 000			
Nausthaugen, HBO Carport	600 000			
Solevåg skule SD Anlegg	500 000			
Stor klipper, Park	150 000			
Rørstadmarka skule	32 801 541			
Rørstadmarka skule - uteområde	9 116 000			
Rørstadmarka skule - inventar	7 420 000			
Rørstadmarka skule - fleir brukshall inventar	1 272 000			
Rørstadmarka skule - fleir brukshall	30 508 396			
Rørstadmarka skule - IT-utstyr	1 590 000			
Rørstad sti og gangveg	19 531 714			
Byggetrinn 2 i BUA			50 000 000	
Utviding av kyrkjegard - rebudsjettering	2 000 000			
Harhaugen (vatn) - rebudsjettering	1 000 000			
Harhaugen (avløp) - rebudsjettering	2 500 000			
Prosjekt omsorgsb./riving gamle Langevåg skule - Rebudsjettering	1 500 000			
Bratthaugmyra prosjektering - rebudsjettering	1 000 000			
Overvasstette kummer - rebudsjettering	2 000 000			
Overbygg HBO Eikrem - rebudsjettering	400 000			
Skulevegen - Lynggjerdet (vatn) - rebudsjettering	200 000			
Skulevegen - Lynggjerdet (avløp) - rebudsjettering	400 000			
Salen pumpestasjon - rebudsjettering	3 620 000			
Pumpestasjon Sivertgarden - rebudsjettering	2 700 000			

Den administrative kapasiteten til å følge opp investeringsprosjekt er avgrensa og sluttføring av pågående investeringar til dømes som Rørstadmarka skule med gang og sykkelvegar må prioriterast. Ved overskridning av kapasiteten til å følge opp investeringsprosjekta dagleg vil den økonomiske risikoen for avvik auke i tillegg til andre negative konsekvensar.

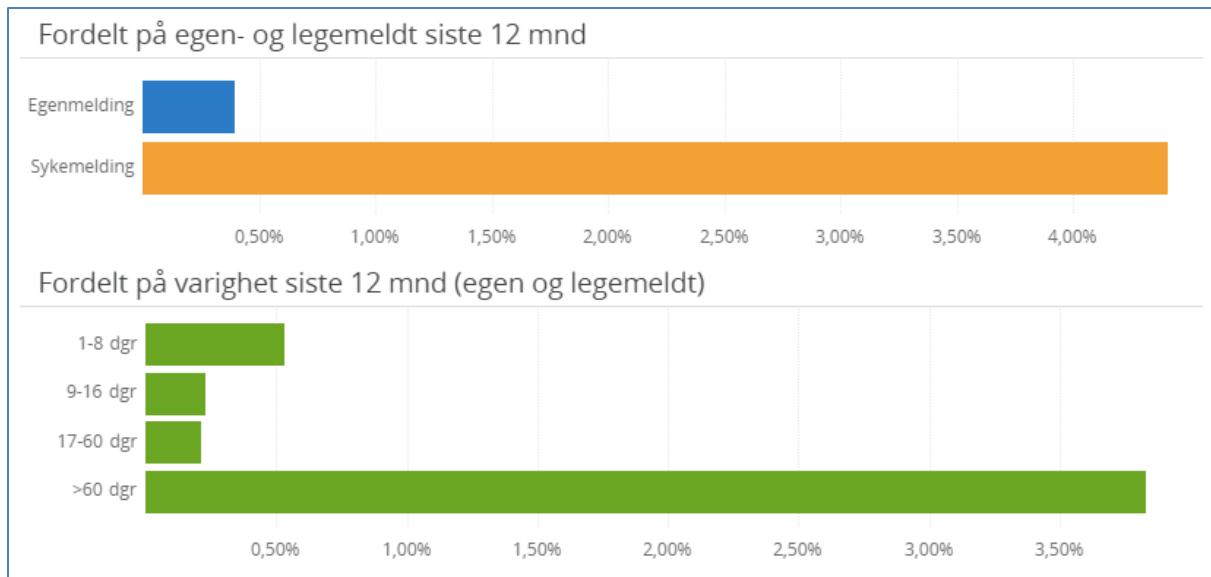
Helse, miljø og tryggleik

Teknisk sektor har eit variert arbeidsmiljø med store skilnader mellom driftseiningane og internt i einingane. Arbeidsmiljø knytt til drift innan kommunaltekniske anlegg og drift av bygg er klart mest krevjande. Oppgåvene medfører mellom anna eksponering for kjemikaliar, gass, bakteriar/virus, fallskadar og klemskadar. Alt driftsrelatert personell skal følgast opp med helsekontroll og vaksinering for dei som arbeider med sanitær/avlaupsanlegg. Tiltaksplan for HMT i 2022 vert å sette opp i samarbeid med bedriftshelsetenesta.

Samla sjukefråvær i teknisk sektor har vært relativt høgt i 2020 sjølv om det dei siste månadane (september – desember) var noe gunstigare. I 2021 er det ein periode med høgt fråvære i perioden mars – mai.

Generelt er det små eininger innan teknisk sektor og enkeltilfelle av langtidssjukemelding gjev difor relativt store utslag på sjukefråværsstatistikken. Eigedom og Kommunalteknikk er delt i to hovudgrupper med driftspersonell (vaktmestrar/utestyrke) og administrativt tilsette (leiarar/ingeniørar). Med så små grupper er det vanskelig å gå i detalj og samstundes ivareta personvern og unngå at sjukefråvær vært knytt til enkelpersonar.

Statistikken viser at ein svært liten del av sjukefråværet er eigenmeldt. Denne fordelinga stadfester vurderinga av at sjukefråværet i stor grad er knytt til sjukdomstilfeller som det tek tid å verte frisk av. Eininger har godt fokus på tilrettelegging slik at tilsette kan komme tilbake i jobb så snart praktisk mogleg. I tillegg til fortsatt fokus på fysisk tilrettelegging er det også viktig med fokus på andre faktorar som psykososialt arbeidsmiljø, opplæring og å gjennomføre effektivisering og endringar på ein inkluderande måte. Det er ikkje lagt inn driftstiltak i form av nye faste stillingar i teknisk sektor i budsjett for 2022 og det er difor viktig å fokusere på rasjonell drift utan at det går ut over helse og arbeidsmiljø.

Analyse av drift og kostnadsnivå

Kontinuerlig fokus på forbetring av drift i eininger vil som tidlegare også være viktig i 2022. Generelt vert drifta innan sektoren vurdert som nøktern og med god kvalitet. Kostra tal for 2020, som er nyaste statistikk basert på rekneskapstal, viser samme hovudtrekk som tidlegare. Sula kommune hører etter prosessen med kommunenesamanslåing til Kostragruppe 1 frå 2020. Denne gruppa er nytta som samanlikning.

Innan plan, byggesak og oppmåling viser siste års statistikk at kostnadane varierer relativt mykje frå år til år. Av generelle trekk ser vi at Sula har høgare kostnadar innan byggesakshandsaming enn kostragruppe 1 og landssnittet. Det er gjort vedtak om å innføre full sjølvkostdekning innan plan, byggesak og oppmåling og det er eit mål om å ha slik dekning frå andre halvår 2022 når ny forskrift er vedteken med tilhøyrande gebyrsatsar.

Kostratala viser at Sula driv ei effektiv eigedomsforvalting. I 2020 har Sula eit kostnadsnivå på 60% av landsgjennomsnittet utan Oslo. På den andre sida kjem det fram at Sula har langt høgare kostnadar til drift av kommunale bustader med 404 kr./innbyggjar mot 108 kr./innbyggjar for landsgjennomsnittet utan Oslo. Det er truleg vesentlige skilnadar i kor utgifter vert ført i rekneskapet mellom dei enkelte kommunane. Samla er det likevel ikkje tvil om at utgifter til eigedomsforvalting, kommunale bustadar og idrettsbygg er svært låge samla for Sula samanlikna med landsgjennomsnittet utan Oslo. Vi vurderer at viktige faktorar for resultatet er generelt godt

vedlikehald av tekniske anlegg (varme og ventilasjon), effektiv utnytting av areal, kompetent driftspersonell og god leiing innan eigdedomsforvaltinga.

Tilsvarande viser Kostratala at utgifter til drift og vedlikehald av kommunal veg fordelt på innbyggjarar er låge med omtrent 75% av landsgjennomsnittet utan Oslo. Kostnadane fordelt på km veg er derimot på landssnittet (99,2%) av landsgjennomsnittet utan Oslo. Viktige faktorar for i høve kostnadane til kommunal veg er at Sula er ein relativt kompakt kommune med små avstandar og konsentrert busetting på deler av øya. I tillegg har Sula stort sett fast dekke (asfalt) på det meste av kommunal veg. Motstykke er distriktskommunar med større avstandar, spredt bersetting og høg andel grusveg. Utfordringa i høve veg på Sula er i stor grad smale vegar med dårleg (manglande) bærelag og aukande fortetting ettersom areal vert bygd ut med nye bustadar utan at infrastruktur vert oppgradert tilsvarande.

Tenestene knytt til vatn, avløp, renovasjon og slam vert nærmare omtalt i eige kapittel for Komunalteknikk, men som omtalt tidlegare år vil samla avgiftsnivå auke på Sula først og framst som følge av investeringar. Når prognosene for avgifter og prioriteringar vert vurdert er det viktig å ta omsyn til at aukinga dels kjem som følge av krav heimla i lovverk (krav om bedre avløpsrensing) og dels som følge av at ny avtale om levering av drikkevatn frå Ålesund kommune.

Brann og redningstenesta på Sula er som nemnt tidlegare endra frå å ha eige brannvesen til kjøp av tenester frå Ålesund brannvesen. Kostratal frå 2020 viser at Sula har eit lågare kostnadsnivå enn kostragruppe 1 (83%) og landsgjennomsnittet utan Oslo (85%). Ein vesentlig faktor som verkar inn på resultatet er at det ikkje er etablert fast vaktordning. Det er eit mål å etablere slik vaktordning i løpet av 2022.

Driftsområde (funksjon)	2020	2019	2018	2017
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 302 <u>Byggesaksbehandling og eierseksjonering, Sula kommune</u>	123	93	123	141
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 302 <u>Byggesaksbehandling og eierseksjonering, Kostragruppe 01</u>	35	133	85	49
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 302 Byggesaksbehandling og eierseksjoneing, EAKUO Landet uten Oslo	22	35	31	18
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 301 <u>Plansaksbehandling, Sula</u>	196	374	299	264
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 301 <u>Plansaksbehandling, Kostragruppe 01</u>	300	196	296	272
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 301 <u>Plansaksbehandling, EAKUO Landet uten Oslo</u>	267	287	270	244
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 303 Kart og oppmåling, Sula	111	125	178	111
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 303 Kart og oppmåling, Kostragruppe 01	131	152	139	112

Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 303 Kart og oppmåling, EAKUO Landet uten Oslo	98	111	101	90
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for FGK6a Eiendomsforvaltning, kommune, Sula	3 239	3 207	3 042	2 833
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for FGK6a Eiendomsforvaltning, kommune, Kostragruppe 01	5 239	6 075	5 114	4 763
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for FGK6a Eiendomsforvaltning, kommune, EAKUO Landet uten Oslo	5 629	5 598	5 397	5 082
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for FGK16 Kommunale boliger, kommune, Sula	404	-180	26	-122
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for FGK16 Kommunale boliger, kommune, Kostragruppe 01	-29	-235	-153	-204
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for FGK16 Kommunale boliger, EAKUO Landet uten Oslo	108	-87	17	0
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg, kommune, Sula	210	209	235	208
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg, kommune, Kostragruppe 01	471	469	351	295
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg, EAKUO Landet uten Oslo	614	592	559	513
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 332 Kommunale veier, Sula	921	947	754	722
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 332 Kommunale veier, Kostragruppe 01	1 214	1 268	1 180	1 105
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for 332 Kommunale veier, EAKUO Landet uten Oslo	1 229	1 218	1 160	1 072
Netto driftsutgifter i kroner per km veier og gater, Sula	149 397	152 017	122 579	115 702
Netto driftsutgifter i kroner per km veier og gater, Kostragruppe 01	105 276	90 213	83 358	81 682
Netto driftsutgifter i kroner per km veier og gater, EAKU Landet uten Oslo	150 639	147 675	140 444	130 403
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for FGK17 Brann- og ulykkesvern, Sula kommune	757	830	724	683
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for FGK17 Brann- og ulykkesvern, Kostragruppe 01	913	971	1045	928
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger for FGK17 Brann- og ulykkesvern, EAKUO Landet uten Oslo	894	919	889	822

Omtale av einingane

Plan, bygesak og oppmåling

Omtale av avdeling

Eininga skal sørge for saksbehandling av bygge- og delingssaker samt utarbeiding og saksførebuing av overordna planar. Eininga skal yte service til brukarane/innbyggjarane innanfor sitt fagfelt, og utføre tenester i samband med eigedomsdeling. Eininga har også ansvar for vedlikehald og fornying av det kommunale kartverket og Sula kommune sitt geografiske informasjonssystem.

Behov

Det er vurdert å være samsvar mellom ressursar og dei daglege oppgåvene ved avdelinga med unntak av tilsynsfunksjon. Eininga har få tilsette og vil være sårbar i høve langtidssjukemeldingar.

I tillegg til manglande kapasitet til å gjennomføre tilsyn vert det vurdert å være behov for å styrke den juridiske kompetansen ved eininga med vekt på plan og bygningsloven. Ein ressurs med juridisk kompetanse vil kunne styrke sakshandsamingskapasiteten i tillegg til å ha ein rettleiingsfunksjon. Det er eit mål å etablere ein slik ressurs ved eininga i 2022.

Utfordringar

Utfordringar er hovudsakelig knytt til kapasitet til å følgje opp tilsynsfunksjon og å realisere vedtekne planar. Innan bygesak er digital sakshandsaming tatt i bruk i 2020, men det er likevel viktig arbeide vidare med sikte på etablere digital søknadsprosess fullt ut.

Dette vil kunne gje ein gevinst i form av rasjonell sakshandsaming, kortare responstid på enkelte søknadar og auka kvalitet i tenesten mot publikum.

Driftsbudsjett

Det er vedtatt å sette i gang mange regulerinsplanprosesser i Sula kommune. Planarbeida er ikkje finansiert gjennom dei enkelte vedtaka. Ramme i framlegg til driftsbudsjett for 2022 er sett opp med grunnlag i vedtak i Sula kommunestyre i sak K-061/21.

Det er starta eit arbeid med sikte på full sjølvkostdekning innan plan, bygesak og oppmåling. For å oppnå full sjølvkostdekning må ny lokal forskrift utformast og handsamast politisk. Målet er å ha grunnlaget på plass til andre halvår 2022.

Investeringsbudsjett

I høve investeringsbudsjett for 2022 er det meldt inn behov for å skifte ut ein eldre bil som vert nytta ved synfaring, tilsyn og landmålingsoppgåver.

Reguleringsplan for Langevåg sentrum er ein prioritert planoppgåve

Eigedomsforvalting

Omtale av avdelinga

Eigedomsforvalting har ansvar for kommunale bygg og husvære. Eininga har også ansvar for parkvesen/kyrkjegardsdrift, kjøp og sal av eigedom, reinhald og leigeavtaler, og prosjektering av nybygg.

Utfordringar

Dei største utfordringane for driftseininga er knytt til kapasitet. Det har over fleire år vore vekst i sektorane for oppvekst og helse og omsorg, og bygningsmasse knytt til barnehage, skule og omsorg er aukande. Eininga har fleire prosjekter i 2022 der dei største enkeltinvesteringane er:

- Rørstadmarka skule – fullføring av byggeprosjekt til skolestart hausten 2022
- Jetmundgarden – oppstart og gjennomføring av byggeprosessBustader for unge menneske med nedsett funksjonsevne
- Vasset burettslag – oppstart av byggeprosess i 2022

Planlagte bustadar i Jetmundgarden

Figur 1 Uteområde ved Solevåg skule

Det vert ikkje lagt fram forslag om nytt driftstiltak med nye stillingar i 2022 sjølv om samla bygningsmasse aukar. Auke i bygningsmasse utan nye stillingsheimlar vil i praksis innebære høgare krav til rasjonell byggdrift. Dette gjeld dagleg tilsyn, men også oppfølging i form av internkontrollar (rømningsvegar, naudlys, brannslokkingsutstyr, elektriske anlegg).

Eininga har tilsette med god erfaring og kompetanse til å planlegge og gjennomføre investeringsprosjekt, men det må takast hensyn til at det er få personar som i praksis skal følge opp både investeringar og dagleg drift. Prioritering av oppgåver i tid må leggast til grunn når det ikkje er rammer for å auke personellressursane ved eininga.

Rammer for drift

Ramme for driftsbudsjetten gjer det vanskelig å gjennomføre større vedlikehaldsoppgåver knytt til tak, fasade, ventilasjon og varmeanlegg. I økonomiplan for 2023 – 2025 vert det foreslått å auke ramme for vedlikehald med kr. 1 000 000,- årleg. Tilsvarande er ramme for mindre investeringar i bygg redusert med samme beløp. Endringa vil først og fremst bety at det som i rekneskapsamanheng er vurdert som vedlikehald også vert kostnadsført på drift og ikke som investering. Omlegginga vil gje korrekt føring rekneskapsmessig samtidig som behovet for driftsmidlar til vedlikehald av bygg vert synleggjort.

Nytt forvaltingssystem FAMACWEB vart tatt i bruk i 2019, og erfaringene er gode. Systemet er godt eigna til oppgåver knytt til utleige og drift/vedlikehald av kommunale bygg og handterer følgande oppgåver:

- Internkontroller og oppfølging av lovpålagte oppgåver
- Husleige/indeksregulering omsorgsbustader/utleigebustader/skuler-haller
- Fakturering
- Vedlikehald av oversikt over leidgetakrar, inn-utflytting (ledige bustader/leiligheter)
- Bestilling av vaktmeistertenester via eigen app/pc

Kommunalteknikk

Omtale av avdelinga

Driftseining for kommunalteknikk driftar infrastrukturen knytt til veg, vatn og avlaup. I tillegg har eininga ansvar for tenestene knytt til renovasjon, slam og feiing. Kommunalteknikk har også ansvar for trafikktryggingstiltak og saker om lokal forureining.

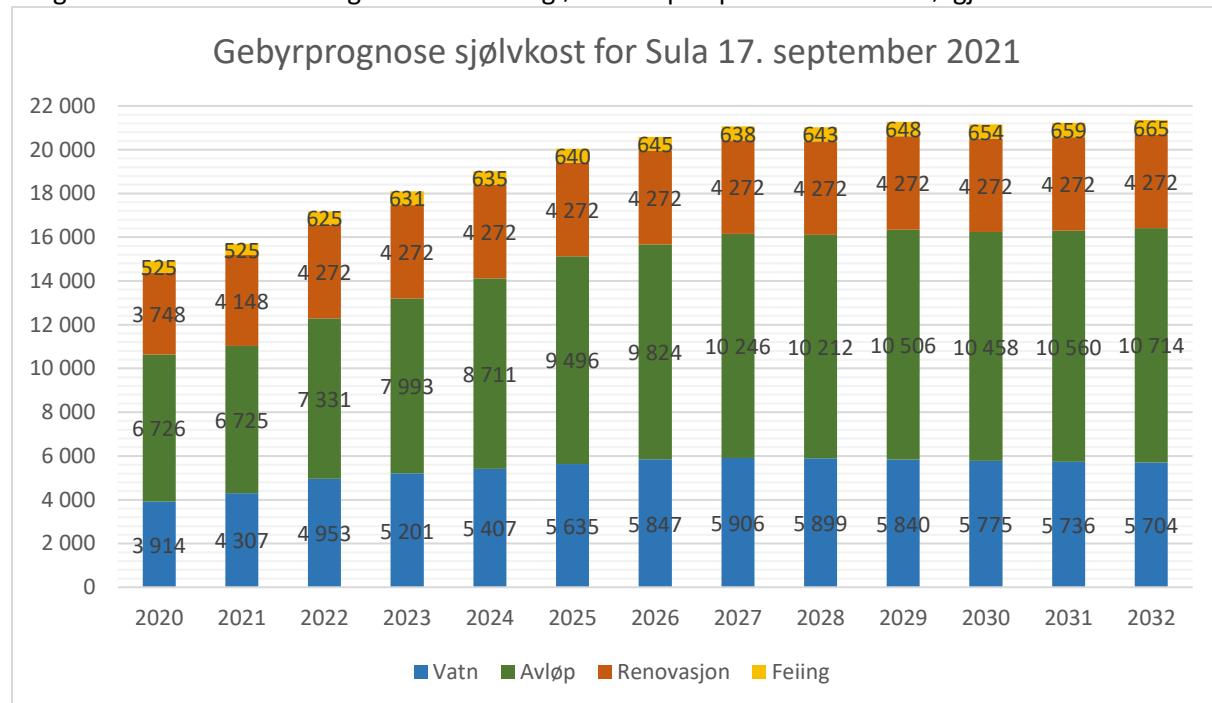
Tenester knytt til vatn, avlaup, renovasjon, slam og feiing er organisert etter sjølvkostprinsippet. For renovasjon og slam er kravet absolutt og inneber at kommunen skal ha full kostnadsdekning for tenestene. For vatn, avlaup og feiing er kravet at brukere bør bære kostnadane ved tenestene.

Sula kommune er tilknytt det regionale samarbeidet om innsamling av hushaldsavfall og slam i form av ÅRIM. Målet med samarbeidet er å organisere tenestene på ein rasionell og kvalitativt god måte.

Tilsvarande kjøper Sula kommune feietenester av Ålesund kommune. Ut frå dagens organisering vert dette vurdert som rasionelt samanlikna med å utføre i eigen regi.

Sula kommune tek sjølv ansvar for drift og vedlikehald av dei kommunaltekniske anlegga for veg, vatn og avlaup. Sula har ikkje eige vassforsyning, men kjøper vatn frå Ålesund kommune.

Prognose for kommunale avgifter for 2022 og økonomiplanperioden er som følgjande:

Det går fram av kalkylene at vass- og avlaupsgebyret vil auke i økonomiplanperioden. Auken i avlaupsgebyret er knytt til oppfølging av kommunedelplan for avløp og at Sula kommune må innfri krav om rensing snarast mogleg. For vassgebyret er auken knytt til ny avtale om kjøp av vatn frå Ålesund kommune. Avtalen om kjøp av vatn er tufta på sjølvkostprinsippet og Sula kommune skal etter det betale faktisk pris for produksjon og leveranse av vatn. I tillegg kjem utgifter til vedlikehald og drift av kommunalt leidningsnett på Sula. Auken gjer at det er viktig å prioritere vedlikehald og reduksjon av lekkasjer frå leidningsnettet.

Utfordringar

Sula kommune har gjennomført mange tiltak i samsvar med kommunedelplan for avløp vedteken i 2012. Fjerning av direkteutslepp av kloakk og separering av overvatn og avlaup har vært i fokus. Arbeidet med etablering av nytt renseanlegg for avlaup har teke tid. Samarbeid om felles renseanlegg vart etablert med Ålesund kommune i 2016 og det vart i 2018 vedtatt å starte opp regulering av området. Forprosjektfasen vart avslutta våren 2021 med politisk handsaming kommunestyremøter i Ålesund og Sula i juni. Begge kommunestyra vedtok å fortsette samarbeidet og å starte ein detaljprosjekteringsfase med sikte på å realisere felles reinseanlegg på Veibust/Kvasnes. Planlegginga vil være ein stor og ressurskrevjande oppgåve ved driftseining for Kommunalteknikk dei nærmaste åra.

Det er framleis høg aktivitet med utbygging av nye felt og enkeltbustadar. Det er knytt utfordringar til veksten og kommunal infrastruktur innan veg, vatn og avlaup. Av disse områda er utfordringane størst i høve veg ut frå tilgjengelige investerings og driftsrammer.

Driftsbudsjett

Det er meldt inn behov for auka ressurser til vedlikehald av vassforsyningssanlegg. Behovet vert grunngjeve med at det er relativt store lekkasjar på leidningsnettet og at dette er svært uheldig økonomisk og av omsyn til forsyningssikkerheit og ut frå fare for følgjeskadar. Den nye avtalen med Ålesund viser at innkjøpspris på vatn vil auke dramatisk, dette fører til betydeleg auke i vassgebyra. Det vert da svært viktig og prøve å begrense vasslekasjane i leidningsnette for å halde gybyra på eit lavast mulig nivå. Det er ikkje tilstrekkelig kapasitet i eininga til å følgje denne oppgåva i tillegg til alle andre oppgåver tilfredsstillande. Behovet må sjåast i samanheng med store oppgåver som til dømes realisering av nytt avlaupsrenseanlegg som vil krevje relativt mykje tid administrativt i fleire år framover.

Investeringsbudsjett

I budsjett for 2022 vert det lagt opp til rammeløyvingar på 5 millionar for vatn og 10 millionar for avlaup. Det er lagt opp til fleire investeringar på veg i 2022 som gjeld bygging av ny veg, utbetring av bru og trafikktryggingstiltak. Sikringstiltak på dam i Molværsvatnet er og planlagt gjennomført i 2022 innan frist frå NVE (oktober 2022).

Brann og redning

Sula kommune gjennomførte i juni 2020 ei verksemdsoverdraging av brann og redningstenesta til Ålesund brannvesen. Ålesund brannvesen har i tillegg ansvar for brann og redningsteneste i Giske kommune. I budsjett for 2022 er det lagt til grunn av samarbeidet med Ålesund brannvesen skal fortsette. Det er ikkje gjort vesentlige endringar i driftsbudsjett for brann og redningstenesta i 2022 samanlikna med budsjett for 2021.

6. Økonomiplan 2022-2025, drift

Budsjett og økonomiplan i 2022 priser	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Sum justering av ramme	-5 793 399	-5 823 228	-5 823 228	-5 823 228
Prosentvis justering av ramme	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Frie inntekter (skatt og rammetilskot)				
Frie inntekter ekls. Skjønnsmidler	-592 770 000	-592 770 000	-592 770 000	-592 770 000
Frie inntekter ekstra som følge av barnevernsreform	-3 980 000	-3 980 000	-3 720 000	-3 720 000
Esimert meirinntekt skatt ut over KS sin prognose	-7 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Skjønnsmidler	-750 000	-750 000	-750 000	-750 000
Andre statstilskot				
Tilskot flyktninger	-8 066 800	-8 066 800	-8 066 800	-8 066 800
Bruk/Avsetning fond ubrukt tilskot flyktninger	2 451 609	0	0	0
Tilskot frivillighetssentral	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000
Skulepakken - rentekompensasjon	-374 502	-370 116	-352 533	-314 537
Omsorgsbustader - rente og avdragskompensasjon	-2 099 292	-2 096 707	-2 083 697	-2 069 694
Rentekompensasjon kykje	-51 391	-47 818	-41 982	-33 328
Refusjon ressurskrevjande brukarar	-31 000 000	-31 000 000	-31 000 000	-31 000 000
Pensjon				
Premieavvik inkl arbeidsiveravgift (prognose KLP/SPK)	-18 648 656	-18 508 829	-18 522 106	-18 518 056
Amortisering premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift	12 125 720	13 784 188	16 989 417	20 469 506
Renter og utbytte, avdrag				
Låneadministrasjon	110 000	110 000	110 000	110 000
Renteutgifter på eksisterande lån	18 119 579	18 993 075	19 164 236	18 428 261
Avdrag på eksisterande lån	45 000 000	45 000 000	45 000 000	45 000 000
Renter og utbytte	-4 000 000	-3 500 000	-3 500 000	-3 500 000
Til fordeling på sektorane	-591 383 733	-588 653 007	-584 993 466	-582 184 647
SENTRALADM, avsette lønnsmidler 2021	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
SENTRALADM, avsette midlar til lønns- og prisvekst 2022	14 700 000	14 700 000	14 700 000	14 700 000
SENTRALADM, RAMME FØR NYE TILTAK	51 698 104	51 698 104	51 698 104	51 698 104
Rammereduksjon	-516 981	-516 981	-516 981	-516 981
Maling av Indre Sula kyrkje. Overføring til Sula Sokn	375 000			
Driftstiltak IKT	800 000	800 000	800 000	800 000
Strategisk pott til fordeling på tiltak	400 000	400 000	400 000	400 000
SENTRALADM, RAMME ETTER NYE TILTAK	52 756 123	52 381 123	52 381 123	52 381 123
OPPVEKST , RAMME FØR NYE TILTAK	249 051 381	247 301 381	247 301 381	247 301 381
Rammereduksjon	-2 490 514	-2 473 014	-2 473 014	-2 473 014
Auka ramme. Vedtatt i kommunestyre	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
TBU. 30% stilling skulehelsejukepleier	225 000	225 000	225 000	225 000
TBU. 50% stilling psykiatrisk sjukepleiar TBU-ungdom	375 000	375 000	375 000	375 000
Endring private barnehager som følge av redusert pensjon	-415 000	-415 000	-415 000	-415 000
Tiltak Rørstadmarka skule	450 000	900 000	900 000	900 000
Økte kostnader leasing Ipad	150 000	300 000	300 000	300 000
Innføring av ekstra time naturfag i grunnskulen	210 000	210 000	210 000	210 000
Barnevernsreform	3 980 000	3 980 000	3 720 000	3 720 000
OPPVEKST , RAMME ETTER NYE TILTAK	252 535 867	251 403 367	251 143 367	251 143 367

Budsjett og økonomiplan i 2022 priser	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
HELSE OG SOSIAL , RAMME FØR NYE TILTAK	241 527 452	246 260 361	246 260 361	246 260 361
Rammereduksjon	-2 415 275	-2 462 604	-2 462 604	-2 462 604
Auka ramme. Vedtatt i kommunestyre	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Endring helseplattform		500 000		
Styrking av ramme til helseeininger	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Styrking av ramme til bukollektiva	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Styrking av ramme til bu- og aktivitetstenesta	12 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Effektivisering bu- og aktivitetstenesta	-750 000	-750 000	-750 000	-750 000
Innsparing som følge av bygging Jetmundgarden		-1 500 000	-3 000 000	-3 000 000
Innsparing som følge av byggetrinn 2 i BUA				-2 000 000
HELSE OG SOSIAL , RAMME ETTER NYE TILTAK	254 362 177	258 047 757	256 047 757	254 047 757
KULTUR OG FOLKEHELSE, RAMME FØR NYE TILTAK	9 828 956	9 828 956	9 828 956	9 828 956
Rammereduksjon	-98 290	-98 290	-98 290	-98 290
Kulturkarusell	255 000	510 000	510 000	510 000
Kultur og idrettsfond	500 000	500 000	500 000	500 000
KULTUR OG FOLKEHELSE, RAMME ETTER NYE TILTAK	10 485 666	10 740 666	10 740 666	10 740 666
Kommunal teknikk, eigedom og PBO, ramme før nye tiltak	27 233 990	27 233 990	27 233 990	27 233 990
Rammereduksjon	-272 340	-272 340	-272 340	-272 340
Eigedomsutvikling (ref. helse og omsorgsplan mm.)	1 000 000			
Rammeauke eigedom	500 000	500 000	500 000	500 000
Eigedom. Vedlikehald bygg		1 000 000	1 000 000	1 000 000
Innsparing som følge av ENØK tiltak		-100 000	-200 000	-200 000
Leige av gravemaskin til gravplass på indre Sula kyrkjegard	30 000	30 000	30 000	30 000
Reguleringsplan, fortau remane		250 000		
Reguleringsplan G/S-veg til Langevåg skule		250 000		
Reguleringsplan for Veddevika inkl veg til Holsneset	500 000			
Reguleringsolan Olemyra			250 000	
Reguleringsplan Solevågen	800 000			
Økt kapasitet plan og byggesak (jurist/byggesaksbehandler)	400 000			
Kommunal teknikk, eigedom og PBO, ramme etter nye tiltak	30 191 650	28 891 650	28 541 650	28 291 650
VAR (sjølvkostområde)	-18 074 169	-18 074 169	-18 074 169	-18 074 169
SUM SEKTORRAMMER, ETTER NYE DRIFTSTILTAK	604 957 315	606 090 395	603 480 395	601 230 395
RENTER OG AVDRAG NYE TILTAK				
Renter på nye tiltak	1 108 744	2 797 053	3 407 863	3 383 733
Avdrag på nye tiltak		4 787 927	6 130 594	6 747 261
Renter og avdrag knytt til byggetrinn 2 BUA			300 000	1 500 000
RESULTAT FØR EIGEDOMSSKATT	14 682 326	25 022 368	28 325 387	30 676 742
Eigedomsskatt på eigedomar utanom næringseigedom	-8 150 000	-8 150 000	-8 150 000	-8 150 000
Eigedomsskatt på næringseigedom	-750 000	-750 000	-750 000	-750 000
Taksering og bistand eigedomsskatt	150 000	150 000	150 000	150 000
BRUK AV OVERSKUDDSFOND	5 932 326	16 272 368	19 575 387	21 926 742

DISPOSISJONSFOND	Overskotsfond	Risikoreg.fond	Flyktningfond	Andre fond	Sum disp.fond
Fond pr. 31.12.2020	86 703 207	7 807 264	4 695 347	151 583	99 357 401
Budsjettert brukt/avsatt i 2021	-8 142 003		2 808 759		-5 333 244
Anslått meir/midreforbruk i 2021	4 165 000				4 165 000
Fond pr. 31.12.2021	82 726 204	7 807 264	7 504 106	151 583	98 189 157
Bruk/avsetning fond i øk.planperioden	-63 706 823		2 451 609		-61 255 214
Fond pr 31.12.2025	19 019 381	7 807 264	9 955 715	151 583	36 933 943

Avstemming mellom bruk av overskotsfond i økonomiplanperioden og netto driftsresultat i bevilgningsoversikt drift og økonomisk oversikt drift:

	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Bruk av overskotsfond i øk.planperioden	5 932 326	16 272 368	19 575 387	21 926 742
Avsetning til flyktningfond	-2 451 609	0	0	0
Avsetning til fond på VAR-området	-4 673 541	-4 673 541	-4 673 541	-4 673 541
Netto driftsresultat	-1 192 824	11 598 827	14 901 846	17 253 201

(Negativt forteikn betyr positivt driftsresultat)

7. Økonomiplan 2022-2025, investeringar

	Investeringer				Drift			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Felles IKT investeringar	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000				
Kompensasjon merverdiavgift	- 220 000	- 220 000	- 220 000	- 220 000				
Lån	- 880 000	- 880 000	- 880 000	- 880 000				
Renter og avdrag					7 348	200 288	392 075	579 806
Utviding av Langevåg kyrkjegard	1 000 000		8 000 000					
Kompensasjon merverdiavgift	- 200 000	-	- 1 600 000					
Lån	- 800 000	-	- 6 400 000					
Renter og avdrag					6 680	34 720	98 804	322 100
Kyrke. Rammeløving investeringar	500 000	500 000	500 000	500 000				
Lån	- 500 000	- 500 000	- 500 000	- 500 000				
Renter og avdrag					4 175	30 467	57 753	84 510
Bilar Heimetenesta	840 000	840 000	840 000	840 000				
Lån	- 840 000	- 840 000	- 840 000	- 840 000				
Renter og avdrag					7 014	107 184	207 917	306 566
Bilar Bu-og aktivitetstenesta	300 000	-	-	-				
Lån	- 300 000	-	-	-				
Renter og avdrag					2 505	35 520	35 346	34 872
Rammeløye mindre investering bygg	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000				
Kompensasjon merverdiavgift	- 400 000	- 400 000	- 400 000	- 400 000				
Lån	- 1 600 000	- 1 600 000	- 1 600 000	- 1 600 000				
Renter og avdrag					13 360	124 160	237 616	348 808
Boliger for funksjonshemma. Tomt	5 000 000	-	-	-				
Lån	- 5 000 000	-	-	-				
Renter og avdrag					41 750	217 000	221 525	221 425
Gjeld kjøp av tilleggsareal.								
Jetmundgarden	40 966 667		-	-				
Statstilskot	- 11 707 200		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 8 193 333		-	-				
Lån	- 21 066 134		-	-				
Renter og avdrag					175 902	914 270	933 335	932 914
Totalbudsjettet for Jetmundgarden (includert budjettbeløp i tidlegare år) er 49,7 mill								
Biler eidegod	500 000							
Lån	- 500 000							
Renter og avdrag					4 175	59 200	58 910	58 120
Sentrumsutvikling Langevåg	1 900 000	17 300 000						
Kompensasjon merverdiavgift	- 380 000	- 3 460 000	-	-				
Lån	- 1 520 000	- 13 840 000	-	-				
Renter og avdrag					12 692	193 296	687 376	687 241
Rørstadmarka skule	32 801 541		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 6 560 308		-	-				
Lån	- 26 241 233		-	-				
Renter og avdrag					219 114	1 138 870	1 162 618	1 162 093
Rørstadmarka skule - uteområde	9 116 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 1 823 200		-	-				
Lån	- 7 292 800		-	-				
Renter og avdrag					60 895	620 374	620 958	614 491
Rørstadmarka skule - inventar	7 420 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 1 484 000		-	-				
Lån	- 5 936 000		-	-				
Renter og avdrag					49 566	702 822	699 380	690 001

	Investeringer				Drift			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Rørstadmarka skule - fleirbrukshall	30 508 396							
Kompensasjon merverdiavgift	- 6 101 679							
Lån	- 24 406 717							
Renter og avdrag					203 796	1 059 252	1 081 340	1 080 851
Rørstadmarka- fleirbrukshall inventar	1 272 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 254 400		-	-				
Lån	- 1 017 600		-	-				
Renter og avdrag					8 497	44 164	45 085	45 064
Rørstadmarka skule - IT-utstyr	1 590 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 318 000		-	-				
Lån	- 1 272 000		-	-				
Renter og avdrag					10 621	277 805	274 548	269 893
Rørstad sti og gangveg	19 531 714		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 3 906 343		-	-				
Lån	- 15 625 371		-	-				
Renter og avdrag					130 472	678 141	692 282	691 970

Budsjettet for Rørstadmarka skule, inkludert sti og gangveg er på 254.060.793kr. Beløpet er det same som i økonomiplan for perioden 2020-2023 og for perioden 2021-2024. Delar av budsjettet ligg i 2020 og 2021. Oppsummert ser budsjettet slik ut:

Rørstadmarka skule	2 020	2 021	2 022	SUM
Rørstadmarka skule	14 663 906	99 636 094	32 801 541	147 101 541
Rørstadmarka skule uteområde	0	0	9 116 000	9 116 000
Rørstadmarka skule inventar	0	0	7 420 000	7 420 000
Fleirbrukshall inventar	0	0	1 272 000	1 272 000
Fleirbrukshall	0	28 000 000	30 508 396	58 508 396
Rørstadmarka skule IT-utstyr	0		1 590 000	1 590 000
Sti- og gangveg	1 415 823	8 105 319	19 531 714	29 052 856
SUM	16 079 729	135 741 413	102 239 651	254 060 793

	Investeringer				Drift			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Rammeløyving vatn	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000				
Lån	- 5 000 000	- 5 000 000	- 5 000 000	- 5 000 000				
Rammeløyving avløp	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000				
Lån	- 10 000 000	- 10 000 000	- 10 000 000	- 10 000 000				
Renseanlegg Kvasnes	7 000 000	28 600 000	75 300 000	75 300 000				
Lån	- 7 000 000	- 28 600 000	- 75 300 000	- 75 300 000				
Biler vatn	-	300 000						
Lån	-	- 300 000						
Biler avløp	-	300 000						
Lån	-	- 300 000						
Kartgrunnlag, ortofoto		-	250 000	-				
Kompensasjon merverdiavgift		-	- 50 000	-				
Lån		-	200 000	-				
Renter og avdrag					-	-	1 980	24 060
Bil PBO	500 000							
Lån	- 500 000							
Renter og avdrag					4 175	59 200	58 910	58 120
Molværsvatnet sikring	6 357 377	-		-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 1 271 475	-		-				
Lån	- 5 085 902	-	-	-				
Renter og avdrag					42 467	220 728	225 331	225 229
Fortau Vågnesvegen	2 000 000	6 000 000	4 000 000					
Kompensasjon merverdiavgift	- 400 000	- 1 200 000	- 800 000	-				
Lån	- 1 600 000	- 4 800 000	- 3 200 000	-				
Renter og avdrag					13 360	113 600	317 608	430 820

	Investeringer				Drift			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Mikkalvegen			-	6 000 000				
Kompensasjon merverdiavgift			-	- 1 200 000				
Lån			-	- 4 800 000				
Renter og avdrag								48 720
Legende Fortau	500 000	10 000 000	-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 100 000	- 2 000 000	-	-				
Lån	- 400 000	- 8 000 000	-	-				
Renter og avdrag					3 340	90 960	376 122	376 054
Legende Fortau (vatn), rebudsjettering		1 150 000						
Lån		- 1 150 000						
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Legende Fortau (avløp), rebudsjettering		1 600 000						
Lån		- 1 600 000						
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Trafikktryggingstiltak	500 000	-	-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 100 000	-	-	-				
Lån	- 400 000	-	-	-				
Renter og avdrag					3 340	17 360	17 722	17 714
Smivegen	1 000 000	-	-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 200 000	-	-	-				
Lån	- 800 000	-	-	-				
Renter og avdrag					6 680	34 720	35 444	35 428
Bjørkevågen Aust - Veg1	2 000 000	6 000 000	-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 400 000	- 1 200 000	-	-				
Lån	- 1 600 000	- 4 800 000	-	-				
Renter og avdrag					13 360	113 600	285 928	285 860
Bjørkavågen aust - veg 1 - Rebud.(vatn)	1 000 000	-	-	-				
Lån	- 1 000 000	-	-	-				
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Bjørkavågen aust - veg 1 - Rebud. (avløp)	2 000 000	-	-	-				
Lån	- 2 000 000	-	-	-				
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Molværsbrauta	5 000 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 1 000 000		-	-				
Lån	- 4 000 000		-	-				
Renter og avdrag					33 400	173 600	177 220	177 140
Traktor		1 500 000	-	-				
Kompensasjon merverdiavgift		- 300 000	-	-				
Lån		- 1 200 000	-	-				
Renter og avdrag					-	11 040	143 760	141 924
Lagerplass/kildesortering Vedde	1 000 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 200 000		-	-				
Lån	- 800 000		-	-				
Renter og avdrag					6 680	34 720	35 444	35 428
Kartverk brannbil	150 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 30 000		-	-				
Lån	- 120 000		-	-				
Renter og avdrag					1 002	26 208	25 901	25 462
Tiltak Vågevatnet	300 000	1 000 000	-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 60 000	- 200 000	-	-				
Lån	- 240 000	- 800 000	-	-				
Renter og avdrag					2 004	17 776	46 473	46 462
Sula Rådhus fasade prosjektering	500 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	- 100 000	-	-	-				
Lån	- 400 000	-	-	-				
Renter og avdrag					3 340	17 360	17 722	17 714

	Investeringer				Drift			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Sula Rådhus nødstrøm		1 500 000	-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	-	300 000	-	-				
Lån	-	1 200 000	-	-				
Renter og avdrag					-	11 040	83 760	83 142
Sula Rådhus SD anlegg	1 300 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	-	260 000	-	-				
Lån	-	1 040 000	-	-				
Renter og avdrag					8 684	123 136	122 533	120 890
Nausthaugen, HBO carport	600 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	-	120 000	-	-				
Lån	-	480 000	-	-				
Renter og avdrag					4 008	20 832	21 266	21 257
Solevåg Skule SD anlegg	500 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	-	100 000	-	-				
Lån	-	400 000	-	-				
Renter og avdrag					3 340	47 360	47 128	46 496
Stor klipper park	150 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	-	30 000	-	-				
Lån	-	120 000	-	-				
Renter og avdrag					1 002	14 208	14 138	13 949
Byggetrinn 2 BUA		50 000 000	-	-				
Statstilskot		- 12 000 000	-	-				
Kompensasjon merverdiavgift		- 10 000 000	-	-				
Lån		- 28 000 000	-	-				
Renter og avdrag					-	-	277 200	1 268 400
Utviking av kyrkjegard - rebudsjettering	2 000 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	-	400 000		-				
Lån	-	1 600 000		-				
Renter og avdrag					-	-		
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Harhaugen (vatn) - rebudsjettering	1 000 000							
Lån	- 1 000 000							
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Harhaugen (avløp) - rebudsjettering	2 500 000							
Lån	- 2 500 000							
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Prosjekt omsorgsb./riving gamle Langevåg	1 500 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	-	300 000		-				
Lån	-	1 200 000		-				
Renter og avdrag					-	-		
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Bratthaugmyra - rebudsjettering	1 000 000		-	-				
Kompensasjon merverdiavgift	-	200 000		-				
Lån	-	800 000		-				
Renter og avdrag					-	-		
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Overvassatte kummer - rebudsjettering	2 000 000							
Lån	- 2 000 000							
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Overbygg HBO Eikrim - rebudsjettering	400 000							
Lån	- 400 000							
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Skulevegen - Lyngjerdet (vatn) - rebud.	200 000							
Lån	- 200 000							
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								
Skulevegen - Lyngjerdet (avløp) - rebud.	400 000							
Lån	- 400 000							
Investeringsbeløpet blir strøket fra investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022								

	Investeringer				Drift			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025

Sula pumpestasjon - rebudsjettering	3 620 000							
Lån	- 3 620 000							

Investeringsbeløpet blir strøket frå investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022

Pumpestasjon Sivertgarden - rebudsjetteri	2 700 000							
Lån	- 2 700 000							

Investeringsbeløpet blir strøket frå investeringsbudsjett i 2021 og lagt inn på nytt i investeringsbudsjett for 2022

SUM	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Investeringar i varige driftsmidler	221 023 695	94 690 000	156 990 000	100 740 000				
Bruk av lån	- 174 203 756	- 85 410 000	- 131 920 000	- 98 920 000				
Kompensasjon for merverdiavgift	- 35 112 739	- 9 280 000	- 13 070 000	- 1 820 000				
Tilskudd frå andre	- 11 707 200		- 12 000 000					
Sum renter og avdrag					1 108 744	7 584 980	9 838 458	11 630 993

8. Obligatoriske tabeller

I heftet til «Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.» (§ 5-1) skal budsjett/økonomiplan innehalde bevilgningsoversikt drift (§5-4), bevilgningsoversikt investering (§5-5), økonomisk oversikt drift (§5-6) og oversikt over gjeld og andre vesentlige forpliktelser (§5-7). Oppstillingane etter § 5-4 til § 5-6 skal også vise beløp for det forrige budsjettåret og det sist vedtatte årsregnskapet.

Bevilgningsoversikt drift

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4, 1. ledd	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
1 Rammetilskudd	330 078 807	325 872 000	331 000 000	331 000 000	330 740 000	330 740 000
2 Inntekts- og formueskatt	236 661 625	255 531 000	273 500 000	271 500 000	271 500 000	271 500 000
3 Eiendomsskatt	6 098 947	6 800 000	8 900 000	8 900 000	8 900 000	8 900 000
4 Andre generelle driftsinntekter	12 906 144	12 301 980	11 041 985	11 031 441	10 995 012	10 934 359
5 Sum generelle driftsinntekter	585 745 523	600 504 980	624 441 985	622 431 441	622 135 012	622 074 359
6 Sum bevilgninger drift, netto	535 854 295	545 203 559	563 021 495	565 952 869	566 534 822	567 778 963
7 Avskrivninger	46 947 952	47 000 000	47 000 000	52 000 000	53 000 000	54 000 000
8 Sum netto driftsutgifter	582 802 247	592 203 559	610 021 495	617 952 869	619 534 822	621 778 963
9 Brutto driftsresultat	2 943 276	8 301 421	14 420 490	4 478 572	2 600 190	295 396
10 Renteinntekter	3 644 986	1 575 000	2 500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
11 Utbytter	100 032		0	0	0	0
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	2 924 701	1 400 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
13 Renteutgifter	18 893 743	16 903 217	19 227 666	21 789 471	22 871 443	22 601 336
14 Avdrag på lån	41 475 060	44 823 476	45 000 000	49 787 928	51 130 594	52 447 261
15 Netto finansutgifter	-53 699 084	-58 751 693	-60 227 666	-68 077 399	-70 502 037	-71 548 597
16 Motpost avskrivninger	46 947 952	47 000 000	47 000 000	52 000 000	53 000 000	54 000 000
17 Netto driftsresultat	-3 807 857	-3 450 272	1 192 824	-11 598 827	-14 901 847	-17 253 201
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:						
18 Overføring til investering	-560 000	-560 000				
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-1 300 570	-1 883 000	-4 673 541	-4 673 541	-4 673 541	-4 673 541
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	5 668 427	5 893 272	3 480 717	16 272 368	19 575 388	21 926 742
21 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0				
22 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	3 807 857	3 450 272	-1 192 824	11 598 827	14 901 847	17 253 201
23 Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Spesifikasjon av post nr 6 "Sum bevilgninger drift, netto" i bevilgningsoversikt drift ovenfor:

Oversikt netto bevilgninger etter § 5-4, 2. ledd	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
SENTRALADMINISTRASJONEN	51 942 033	71 756 806	75 456 123	75 081 123	75 081 123	75 081 123
OPPVEKST	259 240 282	251 109 476	252 535 867	251 403 367	251 143 367	251 143 367
HELSE OG SOSIAL	253 852 698	243 684 719	254 362 177	258 047 757	256 047 757	254 047 757
KULTUR	9 922 644	10 015 737	10 485 666	10 740 666	10 740 666	10 740 666
TEKNISK (eksklusiv VAR)	30 732 978	28 895 725	30 191 650	28 891 650	28 541 650	28 291 650
VAR (eksklusiv avsetning/bruk av bundet fond)	-15 506 834	-18 765 387	-22 747 710	-22 747 710	-22 747 710	-22 747 710
KOMMUNESTYRET SITT OMRÅDE						
Konsulenttenster	487 980	440 000	110 000	110 000	110 000	110 000
Nto. Pensjon (premieavvik, amortisering mm)	-25 532 272	-11 695 517	-6 522 279	-4 723 985	-1 532 033	1 962 109
Ressurskrevjande brukarar	-30 798 000	-30 838 000	-31 000 000	-31 000 000	-31 000 000	-31 000 000
Utgift taksering eigedomsskatt	1 512 786	600 000	150 000	150 000	150 000	150 000
SUM	535 854 295	545 203 559	563 021 495	565 952 869	566 534 822	567 778 963

Bevilgningsoversikt investering

Bevilgningsoversikt - invest. etter § 5-5, 1. ledd	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
1 Investeringer i varige driftsmidler	47 546 063	292 321 100	221 023 695	94 690 000	156 990 000	100 740 000
2 Tilskudd til andres investeringer	1 000 000	0	0	0	0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 507 373	1 550 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000
4 Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
5 Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter	50 053 436	293 871 100	222 573 695	96 240 000	158 540 000	102 290 000
7 Kompensasjon for merverdiavgift	6 783 231	50 052 388	35 112 739	9 280 000	13 070 000	1 820 000
8 Tilskudd fra andre	6 264 897	8 176 752	11 707 200	0	12 000 000	0
9 Salg av varige driftsmidler	157 730	2 108 181	0	0	0	0
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	255 000	0	0	0	0	0
13 Bruk av lån	34 714 959	233 349 266	174 203 756	85 410 000	131 920 000	98 920 000
14 Sum investeringsinntekter	48 175 816	293 686 587	221 023 695	94 690 000	156 990 000	100 740 000
15 Videreutlån	14 809 519	15 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
16 Bruk av lån til videreutlån	14 785 929	15 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
17 Avdrag på lån til videreutlån	1 956 368	700 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
18 Mottatte avdrag på videreutlån	1 626 499	700 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
19 Netto utgifter videreutlån	353 459	0	0	0	0	0
20 Overføring fra drift	560 000	560 000	0	0	0	0
21 Netto avs. til eller bruk av bundne inv.fond	163 706	0	0	0	0	0
22 Netto avs. til eller bruk av ubundet inv.fond	1 507 373	-375 487	1 550 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000
23 Dekning av tidligere års udekkeket beløp	0	0	0	0	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetn.	2 231 079	184 513	1 550 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000
25 Fremført til inndekn. i senere år (udekkeket bel)	0	0	0	0	0	0

Spesifikasjon av post nr 1 "Investeringer i varige driftsmidler" i bevilgningsoversikt ovanfor:

Oppstilling etter § 5-5, 2. ledd	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
SENTRALADMINISTRASJONEN	1 025 911	21 165 099	4 600 000	1 600 000	9 600 000	1 600 000
OPPVEKST	116 822	100 000	0	0	0	0
HELSE OG SOSIAL	1 615 080	1 890 000	1 140 000	840 000	840 000	840 000
TEKNISK (eksklusiv VAR)	35 755 141	235 697 722	177 463 695	45 300 000	56 250 000	8 000 000
VAR	9 033 109	33 468 279	37 820 000	46 950 000	90 300 000	90 300 000
SUM	47 546 063	292 321 100	221 023 695	94 690 000	156 990 000	100 740 000

Spesifikasjon av post nr 3 "Investeringer i aksjer og andeler i selskaper" i bevilgningsoversikt ovanfor:

Oppstilling etter § 5-5, 2. ledd	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
SENTRALADMINISTRASJONEN	1 507 373	1 550 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000
SUM	1 507 373	1 550 000				

Beløpet gjeld eigenkapitalinnskot i KLP.

Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt drift etter forskrift § 5-6	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
1 Rammetilskudd	330 078 807	325 872 000	331 000 000	331 000 000	330 740 000	330 740 000
2 Inntekts- og formuesskatt	236 661 625	255 531 000	273 500 000	271 500 000	271 500 000	271 500 000
3 Eiendomsskatt	6 098 947	6 800 000	8 900 000	8 900 000	8 900 000	8 900 000
4 Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	12 906 144	12 301 980	11 041 985	11 031 441	10 995 012	10 934 359
6 Overføringer og tilskudd fra andre	97 951 078	56 765 413	57 470 644	57 470 644	57 470 644	57 470 644
7 Brukerbetalinger	24 272 229	27 524 575	28 645 415	28 645 415	28 645 415	28 645 415
8 Salgs- og leieinntekter	73 527 282	77 453 830	86 727 586	86 727 586	86 727 586	86 727 586
9 Sum driftsinntekter	781 496 112	762 248 798	797 285 630	795 275 086	794 978 657	794 918 004
10 Lønnsutgifter	389 593 083	377 366 224	394 209 087	393 915 558	391 555 558	389 555 558
11 Sosiale utgifter	91 231 841	100 801 806	101 329 233	103 127 527	106 319 480	109 803 621
12 Kjøp av varer og tjenester	216 527 352	207 619 176	217 886 194	219 687 803	219 437 803	219 197 803
13 Overføringer og tilskudd til andre	34 252 610	21 160 171	22 440 626	22 065 626	22 065 626	22 065 626
14 Avskrivninger	46 947 952	47 000 000	47 000 000	52 000 000	53 000 000	54 000 000
15 Sum driftsutgifter	778 552 838	753 947 377	782 865 140	790 796 514	792 378 467	794 622 608
16 Brutto driftsresultat	2 943 274	8 301 421	14 420 490	4 478 572	2 600 190	295 396
17 Renteinntekter	3 644 986	1 575 000	2 500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
18 Utbytter	100 032	0	0	0	0	0
19 Gévinster og tap på finansielle omløpsmidler	2 924 701	1 400 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
20 Renteutgifter	18 893 743	16 903 217	19 227 666	21 789 471	22 871 443	22 601 336
21 Avdrag på lån	41 475 060	44 823 476	45 000 000	49 787 928	51 130 594	52 447 261
22 Netto finansutgifter	-53 699 084	-58 751 693	-60 227 666	-68 077 399	-70 502 037	-71 548 597
23 Motpost avskrivninger	46 947 952	47 000 000	47 000 000	52 000 000	53 000 000	54 000 000
24 Netto driftsresultat	-3 807 858	-3 450 272	1 192 824	-11 598 827	-14 901 847	-17 253 201
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:						
25 Overføring til investering	-560 000	-560 000	0	0	0	0
26 Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	-1 300 570	-1 883 000	-4 673 541	-4 673 541	-4 673 541	-4 673 541
27 Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	-14 550 248	5 893 272	3 480 717	16 272 368	19 575 388	21 926 742
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	20 218 676	0	0	0	0	0
28 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	3 807 858	3 450 272	-1 192 824	11 598 827	14 901 847	17 253 201
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

Lånegjeld	2 021	2 022	2 023	2 024	2 025
Total lånegjeld 01.01	1 081 290 445	1 199 490 445	1 316 694 201	1 350 204 201	1 429 024 201
Låneopptak ordinære lån	150 000 000	154 203 756	75 410 000	121 920 000	93 920 000
Låneopptak startlån	15 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Avdrag på ordinære lån	-44 800 000	-45 000 000	-49 900 000	-51 100 000	-52 500 000
Avdrag på startlån	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Total lånegjeld 31.12	1 199 490 445	1 316 694 201	1 350 204 201	1 429 024 201	1 478 444 201
Viderefommidlingslån (startlån)	48 250 000	56 250 000	64 250 000	72 250 000	80 250 000
Lån til investeringar	1 151 240 445	1 260 444 201	1 285 954 201	1 356 774 201	1 398 194 201
Ubrukte lånemidler	130 000 000	110 000 000	100 000 000	90 000 000	85 000 000
Netto lånegjeld	1 021 240 445	1 150 444 201	1 185 954 201	1 266 774 201	1 313 194 201

I avsnittet «Låneopptak og utvikling av samla gjeld» i kapittel 2 er det ei oppstilling som viser kor stor andel av «Lån til investeringar» som er knytta til VAR (sjølvkostområde) og kor stor andel av låna som er knytta opp mot ordningar der vi får rente- og avdragskompensasjon.

Andre vesentlige forpliktelser

I note til årsrekneskapet spesifiserer vi vesentlege forpliktelser. Den største av desse er våre årlege overføringer til private barnehager. I 2022 har vi budsjettert med ei overføring til private barnehagar på 52,6 mill. Av andre forpliktelser av vesentlig karakter har vi avtale med Ålesund brannvesen (budsjettet med ca 9,5 mill kr), avtale med eKommune Sunnmøre på rundt 5 mill i året, avtale med Ålesund kommune om legevakt, nødnett, overgrepsmottak og øyeblikkhelg hjelp på totalt rundt 6 mill i året.

9. Budsjett driftseiningane

		B 2022	B 2021	R 2020
1	SENTRALADMINISTRASJONEN	75 456 389	68 573 017	56 158 121
10	LØNN	27 073 660	27 314 504	26 445 151
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	11 277 047	11 335 238	12 620 857
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	2 536 179	3 651 247	3 462 708
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	6 651 183	5 590 000	5 409 663
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	32 794 420	25 123 628	10 818 917
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	5 403 184
16	SALGSINNTEKTER	-1 800 000	-1 770 000	-857 466
17	REFUSJONER	-3 076 100	-2 671 600	-5 983 990
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-1 160 903

Budsjettetramma til sentraladministrasjonen er ca 6,9 mill kr høgare enn budsjettetramme 2021. Forskjellen kjem i hovudsak av:

Forklaring	
Avsatte koronamidler i 2021 (ikkje i budsjett 2022)	-8 243 000
Nytt tiltak i 2022: Strategisk pott	400 000
Nytt tiltak i 2022: Rammeauke IKT	800 000
Avsetning til lønns- og prisvekst 2022	14 700 000
Rammeredusjon. Innsparing 1%	-517 000
Pensjon inkl AGA. Mindre ført på einingane, meir sentralt	-401 000
SUM	6 739 000

STILLINGAR SENTRALADMINISTRASJONEN	2022	2021	2020
SUM	28,32	28,32	27,14
Rådmann m/stab	8,60	8,60	9,60
Fellestenester *	9,90	9,90	7,90
HTV/HVO/barnerepresentant	2,32	2,32	2,14
Støttestab	7,50	7,50	7,50

* 100% stilling IKT konsulent (VFT) frå 2021. I hovudsak finansiert av 80% stillingsoverføring frå HS sitt område. 15% stilling som barnerepresentant er videreført og delvis ført som funksjonstillegg på ansvar 11230.

		B 2022	B 2021	R 2020
110	POLITISK UTVAL	28 358 242	21 557 229	5 671 152
10	LØNN	3 103 155	3 217 803	2 498 773
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	278 000	446 925	1 521 771
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	30 000	1 123 774	881 125
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	1 435 087	105 000	406 600
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	23 512 000	16 663 727	906 595
17	REFUSJONER	0	0	-543 712

14900.11070.180 Til formannskapet sin disposisjon	300 000
14900.11070.180 Strategisk pott 2022	400 000
14901.11070.180 Avsette midlar til lønns- og prisvekst	22 700 000

		B 2022	B 2021	R 2020
112	RÅDMANN M/STAB	41 400 846	41 318 487	44 357 765
10	LØNN	23 970 505	24 096 701	23 436 801
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	10 999 047	10 888 313	11 097 751
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	2 506 179	2 527 473	2 581 583
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	5 216 096	5 485 000	5 003 063
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	3 585 119	2 762 600	4 291 062
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	5 403 184
16	SALGSINNTEKTER	-1 800 000	-1 770 000	-857 466
17	REFUSJONER	-3 076 100	-2 671 600	-5 437 310
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-1 160 903

14900.11241.120 Nytt tiltak 2022: Rammeauke IKT	800 000
14900.11210.120 Rammeredusjon. Innsparing 1%	-516 981
14900.11242.285 Tilskot til etablering og tilpassing eigen bustad	546 000

		B 2022	B 2021	R 2020
114	OVERFØRING TIL TRUDOMSSAMFUNN	5 697 301	5 697 301	6 129 204
10	LØNN	0	0	509 578
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	0	0	1 335
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	5 697 301	5 697 301	5 621 260
17	REFUSJONER	0	0	-2 969

		B 2022	B 2021	R 2020
2	OPPVEKST	252 535 974	252 687 919	258 976 336
10	LØNN	193 624 253	197 477 769	215 906 766
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	12 906 288	13 486 910	12 173 920
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	5 756 205	5 687 175	4 448 598
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	62 169 202	60 209 661	68 020 686
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	8 165 475	5 319 490	6 214 767
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	1 028 218
16	SALGSINNTEKTER	-19 490 079	-18 439 239	-16 267 849
17	REFUSJONER	-10 595 370	-11 053 847	-31 381 136
18	OVERFØRINGSINNTEKTER	0	0	124 529
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-1 292 163

Budsjettramma til oppvekst er ca 0,2 mill kr lavere enn budsjettramma 2021. Forskjellen kjem i hovudsak av:

Forklaring	
Meir budsjettet til overføringer til private barnehagar i 2022	1 616 000
Tiltak fagformning ligg i ramma for 2021, men ikkje i 2022	-1 950 000
Tilskot til Røde kors bassenget ligg i ramma for 2021, men ikkje i 2022	-750 000
Auke i 2022-ramme knytt til lærarstilling (vedtatt i øk.plan 2021-2024)	850 000
Redusjon i 2022-ramme SFO (vedtatt i øk.plan 2021-2024)	-1 000 000
Redusjon/innsparing Rørstadmarka skule (vedtatt i øk.plan 21-24)	-1 750 000
Redusjon knytt til bortfall av tilskot EMF (vedtatt i øk.plan 21-24)	-750 000
Nytt tiltak i 2022: Rørstadmarka skule (redusjon i innsparing)	450 000
Nytt tiltak i 2022: Økte kostnader til leasing lpad	150 000
Nytt tiltak i 2022: Barnevernsreform	3 980 000
Nytt tiltak i 2022: Ekstra time naturfag i grunnskulen	210 000
Pensjon inkl AGA. Mindre ført på einingane, meir sentralt	-377 000
Rammeredusjon. Innsparing 1%	-2 490 000
Nytt tiltak i 2022: Rammeauke vedtatt i kommunestyret	1 000 000
Nytt tiltak i 2022: TBU. 30% stilling skulehelsejukepleier	225 000
ungdom	375 000
SUM	-211 000

STILLINGAR OPPVEKST	2022	2021	2020
SUM	265,00	267,88	268,78
Kultur- og oppvekstadministrasjonen	1,00	1,00	1,00
Solevåg skule	25,43	25,43	27,55
Måseide skule	11,57	11,57	11,47
Fiskarstrand skule	14,23	14,23	14,23
Langevåg skule	44,37	44,37	44,37
Sula ungdomsskule	42,68	44,68	43,23
Solevåg SFO	3,03	3,03	3,70
Måseide SFO	2,21	2,21	2,21
Fiskarstrand SFO	3,20	3,20	3,00
Langevåg SFO	4,82	4,82	6,01
Sunde Barnehage	9,00	9,00	9,00
Måseide Barnehage	16,00	16,00	16,00
Langevåg Barnehage	25,50	25,50	25,50
Molvær Barnehage	16,00	16,00	16,00
Vaksenopplæring etter Oppl-lov, kap 4-2(Molvær senter)	3,03	3,03	2,70
TBU (Barnev., Helsest, PPT og spe.sped. bhg)	34,60	33,60	32,60
Kultureininga (eigen tabell)	10,21	10,21	10,21
Kulture Reduksjon Rørstadmarka skule	-1,88		

I kommunedirektøren sitt forslag ligg det inne eit forslag til rammeauke for barnevern. Statsbudsjettet må framleggast før ein ser eksakte tal og kor mykje som kan fordelast mellom stilling og auka kostnader for tenestene

		B 2022	B 2021	R 2020
210	ADMINISTRASJON OG FELLESUTG. OPPVEKST	785 937	2 152 969	1 455 621
10	LØNN	1 308 677	1 369 425	1 389 441
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	682 000	713 844	62 047
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	20 774	49 700	4 133
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	55 000	20 000	0
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	-1 277 514	3 000	3 319
17	REFUSJONER	-3 000	-3 000	-3 319

14900.21020.120 Rammereduksjon, innsparing 1%	-2 490 514
14900.21020.120 Rammeauke vedtatt i kommunestyret	1 000 000
14900.21020.202 Tiltak 2022: Innføring av ekstra time naturfag	210 000

		B 2022	B 2021	R 2020
221	UNDERVISNING FELLESUTG.	8 336 969	7 626 023	8 307 395
10	LØNN	857 233	789 728	794 136
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	2 761 300	2 787 000	2 757 750
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 528 436	1 360 241	1 541 179
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	2 480 000	2 309 000	4 492 195
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	2 000 000	1 681 000	694 124
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	705 224
16	SALGSINNTEKTER	0	0	941 724
17	REFUSJONER	-1 290 000	-1 300 946	-3 618 937

14900.22120.215 Avsatt styrkingsressurs SFO til fordeling	1 050 000
---	-----------

		B 2022	B 2021	R 2020
222	SOLEVÅG SKULE OG SFO	17 054 853	17 623 335	20 571 440
10	LØNN	20 303 645	19 154 739	24 106 810
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 208	638 596	784 715
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	0	30 000	143 279
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	0	0	151 260
16	SALGSINNTEKTER	-2 200 000	-2 200 000	-2 209 638
17	REFUSJONER	-1 050 000	0	-2 404 986

		B 2022	B 2021	R 2020
223	MÅSEIDE SKULE OG SFO	4 684 603	9 059 479	9 291 866
10	LØNN	5 948 793	9 929 029	10 532 638
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	302 103	300 450	343 548
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	18 380	45000	-164 645
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	0	0	21 200
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	-840 581	63 000	85 790
16	SALGSINNTEKTER	-556 476	-975 000	-1 032 061
17	REFUSJONER	-187 616	-303 000	-494 604

7/12 av budsjett ligg på Måseide skule. 5/12 av budsjettet ligg på Rørsradmarka skule

14900.22310.202 Beløp som må fordelast	-890 107
--	----------

		B 2022	B 2021	R 2020
224	FISKARSTRAND SKULE OG SFO	6 648 437	11 306 364	12 343 654
10	LØNN	7 166 392	12 135 149	13 532 666
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	273 460	425 000	524 444
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	897	15 000	-85 178
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	0	0	24 919
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	15 000	89 215	93 934
16	SALGSINNTEKTER	-760 812	-1 290 000	-1 241 198
17	REFUSJONER	-46 500	-68 000	-505 933

7/12 av budsjett ligg på Fiskerstrand skule. 5/12 av budsjettet ligg på Rørsradmarka skule

		B 2022	B 2021	R 2020
228	RØRSTDMARKA SKULE OG SFO	6 794 355	0	0
10	LØNN	6 871 915	0	0
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	553 000	0	0
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	450 000	0	0
16	SALGSINNTEKTER	-1 080 560	0	0

7/12 av budsjett ligg på Fiskerstrand og Mauseidvåg skule. 5/12 av budsjettet ligg på Rørsradmarka skule

14900.22810.202 Tiltak: Redusert innsparing	450 000
---	---------

		B 2022	B 2021	R 2020
225	LANGEVÅG SKULE OG SFO	34 393 523	34 125 852	37 619 257
10	LØNN	38 103 925	37 616 907	42 790 170
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 291 410	2 018 945	1 199 249
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	50 000	90 000	94 520
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	-651 812	0	277 923
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	18 975
16	SALGSINNTEKTER	-4 200 000	-4 000 000	-3 813 803
17	REFUSJONER	-200 000	-1 600 000	-2 947 777

14900.22510.202 Beløp som må fordelast	-651 812
--	----------

		B 2022	B 2021	R 2020
227	SULA UNGDOMSSKULE	34 374 051	35 819 936	33 435 440
10	LØNN	33 936 247	35 614 450	34 451 847
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 337 804	1 116 450	1 262 906
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	300 000	201 068	363 296
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	150 000	179 000	201 566
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	52 808
17	REFUSJONER	-1 350 000	-1 291 032	-2 896 983

		B 2022	B 2021	R 2020
231	KOMMUNAL BARNEHAGE	37 671 545	39 397 269	41 211 638
10	LØNN	44 711 418	45 777 633	51 389 916
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	2 018 482	2 038 711	2 309 159
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	202 550	227 075	446 813
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	0	0	301 100
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	1 755 914	1 496 424	2 831 408
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	49 138
16	SALGSINNTEKTER	-10 692 231	-9 974 239	-8 912 123
17	REFUSJONER	-324 588	-168 335	-7 012 432
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-191 341

		B 2022	B 2021	R 2020
2311	FELLESUTGIFTER BARNEHAGE	982 723	982 723	2 862 348
10	LØNN	0	0	5 135
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	13 100	78 723	628 648
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	0	30 000	33 631
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	0	0	301 100
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	984 623	874 000	1 921 816
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	49 138
16	SALGSINNTEKTER	0	0	1 012 115
17	REFUSJONER	-15 000	0	-897 894
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-191 341

		B 2022	B 2021	R 2020
2 312	SUNDE BARNEHAGE	5 014 405	5 410 259	5 501 379
10	LØNN	6 000 240	6 279 874	7 310 925
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	273 226	258 658	219 203
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	25 816	25 248	55 708
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	92 578	71 495	76 494
16	SALGSINNTEKTER	-1 323 960	-1 169 201	-1 231 722
17	REFUSJONER	-53 495	-55 815	-929 229

		B 2022	B 2021	R 2020
2 313	MÅSEIDE BARNEHAGE	8 852 271	9 003 468	9 317 199
10	LØNN	10 751 076	10 752 714	12 182 878
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	487 880	473 941	409 753
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	54 732	52 389	200 362
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	216 329	233 821	277 020
16	SALGSINNTEKTER	-2 558 666	-2 406 877	-2 375 272
17	REFUSJONER	-99 080	-102 520	-1 377 542

		B 2022	B 2021	R 2020
2 315	LANGEVÅG BARNEHAGE	13 973 748	14 421 600	13 923 765
10	LØNN	17 115 255	17 297 945	19 316 503
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	754 755	748 409	643 942
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	73 165	71 472	108 429
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	348 875	203 368	331 180
16	SALGSINNTEKTER	-4 161 289	-3 894 594	-3 808 523
17	REFUSJONER	-157 013	-5 000	-2 667 766

		B 2022	B 2021	R 2020
2 316	MOLVÆR BARNEHAGE	8 848 398	9 579 219	9 606 947
10	LØNN	10 844 847	11 447 100	12 574 476
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	489 521	478 980	407 613
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	48 837	47 966	48 682
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	113 509	113 740	224 897
16	SALGSINNTEKTER	-2 648 316	-2 503 567	-2 508 721
17	REFUSJONER	0	-5 000	-1 140 000

		B 2022	B 2021	R 2020
232	PRIVATE BARNEHAGER	52 629 287	51 012 830	51 626 604
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	53 789 587	52 218 030	54 490 425
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	750 000	750 000	581 269
17	REFUSJONER	-1 910 300	-1 955 200	-3 445 090

		B 2022	B 2021	R 2020
240	VAKSENOPPLÆRING	2 359 219	2 328 545	3 068 138
10	LØNN	2 110 085	2 132 547	1 921 941
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	43 500	56 800	39 660
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	5 000	9 500	248 250
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	1 305 000	1 385 000	2 045 385
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	0	0	105 855
17	REFUSJONER	-1 104 366	-1 255 302	-1 292 953

		B 2022	B 2021	R 2020
251	TILTAK BARN OG UNGE	46 803 195	42 235 317	40 045 284
10	LØNN	32 305 923	32 958 162	34 997 201
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	3 642 021	3 391 114	2 890 443
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	3 630 168	3 659 591	1 856 951
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	4 539 615	4 277 631	6 645 462
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	5 814 468	1 057 851	1 188 318
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	202 073
16	SALGSINNTEKTER	0	0	-750
17	REFUSJONER	-3 129 000	-3 109 032	-6 758 121
18	OVERFØRINGSINNTEKTER	0	0	124 529
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-1 100 822

14900.25140.244 Tiltak: Barnevernsreform	3 980 000
14900.25100.120 Tiltak: 30% stilling skulehelsesjukepleier	225 000
14900.25100.120 Tiltak: 50% stilling psykiatrisk sjukepleiar TBU-	375 000

		B 2022	B 2021	R 2020
3	HELSE OG SOSIAL	254 362 179	244 802 559	254 957 317
10	LØNN	221 199 309	223 823 526	229 723 660
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	10 213 856	10 647 916	10 076 912
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	3090780	2823350	10 814 492
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	21 974 427	22 833 203	25988483
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	19 735 903	5 998 218	5 392 910
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	1 568 264
16	SALGSINNTEKTER	-11 110 922	-10970938	-8 652 512
17	REFUSJONER	-10 741 174	-10 352 716	-19 383 017
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-571 875

Budsjettramma til helse og sosial er 9,6 mill kr høgare enn budsjettramma 2021. Forskjellen kjem i hovudsak av:

Forklaring	
Helseplattformen. Rammeauke for 2022 vedtatt i øk.plan 21-24	500 000
Driftstiltak 2022: Styrking av ramme helseeininger	1 000 000
Driftstiltak 2022: Styrking av ramme bukollektiva	2 000 000
Driftstiltak 2022: Styrking av ramme bu- og aktivitetstenesta	11 250 000
Rammereduksjon, innsparing 1%	-2 415 000
Driftstiltak 2022: Rammeauke vedtatt i kommunestyret	1 000 000
Pensjon inkl AGA. Mindre ført på einingane, meir sentralt	-3 733 000
SUM	9 602 000

STILLINGAR HELSE OG SOSIAL	2022	2021	2020
SUM	262,38	256,01	257,23
Helse- og sosialadministrasjonen	1	1	1
Helseavdelinga *	16,19	14,79	14,52
NAV - sosial	7	7	7
Sulatunet**	51,9	51,3	51,1
Heimetenesta ***	64,9	62,56	61
Butenesta ****	75,39	74,21	77,46
Bukollektiva *****	46	45,15	45,15

* a) 0,4 st budsjettvedtak 2021, b) 100% verksemdoverdraging Vågen legekontor, c) 20% st for kommuneoverlege er auka +justering off legearbeid

** a) 80% stilling for konsulent velferdsteknologi overført IKT, b) 140% auke i budsjett 2021

*** a) Auke HBO skuldast styrking 140% st budsjettvedtak for 2020, b) 100% stilling psykisk helset ifb budsjettvedtaket 2022

**** a) mellombels tenestekjøp av Exura til to brukarar, b) omdisponering og intern tilpassning

***** Budsjettvedtaket 2022

		B 2022	B 2021	R 2020
301	ADMINISTRASJON OG FELLESUTGIFTER HS	2 072 302	3 051 556	2 338 889
10	LØNN	1 333 567	1 394 555	1 745 641
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	81 500	75 702	193 681
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	262510	0	48 883
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	404 725	1 588 299	1 109 744
16	SALGSINNTEKTER	0	0	-130 173
17	REFUSJONER	-10 000	-7 000	-183 766
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-445 121

14900.30110.254 Helseplattform	500 000
14900.30120.120 Rammereduksjon, innsparing 1%	-2 415 274
14900.30120.120 Rammeauke vedtatt av kommunestyret	1 000 000

		B 2022	B 2021	R 2020
302	HELSEAVDELINGA	21 025 561	20 228 875	19 322 719
10	LØNN	11 989 616	12 257 174	12 083 131
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	992 835	957 637	1 015 910
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	221 000	220 500	385 955
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	8 778 894	9 312 564	9 178 709
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	1 919 216	261 000	429 046
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	427 279
16	SALGSINNTEKTER	-1 207 000	-1 127 000	-1 001 419
17	REFUSJONER	-1 669 000	-1 653 000	-3 094 882
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-101 010

14900.30220.241 Tiltak 2022, rammeauke	1 000 000
14900.30220.241. Midlar merka til satsing fastlegeordninga	658 213

		B 2022	B 2021	R 2020
303	NAV	11 828 976	11 909 108	11 856 029
10	LØNN	7 658 976	8 415 770	8 832 655
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	35 000	32 338	85 399
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	250 000	150000	341 271
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	2 870 000	3 170 000	2 234 953
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	1 965 000	991 000	1 901 347
17	REFUSJONER	-950 000	-850 000	-1 539 596

		B 2022	B 2021	R 2020
355	SULATUNET	42 870 960	43 637 139	43 089 642
10	LØNN	43 908 935	44 680 459	40 194 129
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	5 318 525	5 302 180	4 892 739
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 643 100	1 651 100	5 621 152
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	207 700	207 700	153 570
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	1 517 400	1 517 400	1 262 324
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	325 395
16	SALGSINNTEKTER	-6 390 200	-6 390 200	-5 830 827
17	REFUSJONER	-3 334 500	-3 331 500	-3 528 840

		B 2022	B 2021	R 2020
356	HEIMETENESTER	52 437 288	53 359 000	56 237 402
10	LØNN	53 096 360	54 035 679	56 381 792
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 302 997	1 227 837	1 254 918
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	438 654	445 564	1 303 187
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	10 000	75 000	139 822
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	408 302	408 302	287 587
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	528 528
16	SALGSINNTEKTER	-896 972	-896 972	-766 719
17	REFUSJONER	-1 922 053	-1 936 410	-2 891 713

		B 2022	B 2021	R 2020
357	BUKOLLEKTIVA	39 647 398	38 293 964	39 591 906
10	LØNN	37 295 781	37 782 020	39 020 886
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 326 617	1 406 904	1 195 387
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	185 000	230 040	2 778 003
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	2 130 000	190 000	219 627
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	53 641
16	SALGSINNTEKTER	-360 000	-350 000	-281 719
17	REFUSJONER	-930 000	-965 000	-3 393 919

14900.35710.254 Tiltak 2022, rammeauke	2 000 000
--	-----------

		B 2022	B 2021	R 2020
358	BU- OG AKTIVITETSTENESTA	84 479 694	74 322 917	82 520 729
10	LØNN	65 916 074	65 257 869	71 465 426
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 156 382	1 645 318	1 438 877
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	90 516	126 146	336 041
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	10 107 833	10 067 939	14 281 429
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	11 391 260	1 042 217	183 235
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	233 421
16	SALGSINNTEKTER	-2 256 750	-2 206 766	-641 655
17	REFUSJONER	-1 925 621	-1 609 806	-4 750 301
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-25 744

14900.35810.254 Tiltak 2022, rammeauke	11 250 000
--	------------

		B 2022	B 2021	R 2020
4 KULTUR		10 485 673	10 240 068	10 082 453
10 LØNN		7 634 020	7 809 076	8 032 112
11 KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON		931 432	920 202	782 199
12 KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON		595 604	609 678	482 479
13 KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON		288 642	250 400	233 385
14 OVERFØRINGSUTGIFTER		2 256 975	1 800 562	2 117 683
15 FINANSUTGIFTER M.V.		0	0	260 800
16 SALGSINNTEKTER		-1 020 000	-970 600	-1 057 017
17 REFUSJONER		-151 000	-129 250	-668 198
18 OVERFØRINGSINNTEKTER		-50 000	-50 000	0
19 FINANSINNTEKTER M.V.		0	0	-100 990

Budsjettetramma til kultur er ca 0,3 mill høgare enn i 2021. Forskjellen kjem i hovedsak av:

Forklaring	
Tiltak i 2021 som er tatt bort i 2022 (tilskot servicebygg Langevåg)	-200 000
Nytt driftstiltak i 2022. Kultur og idrettsfond	500 000
Nytt driftstiltak i 2022. Kulturkarusell	255 000
Rammeredusjon, innsparing 1%	-98 000
Pensjon inkl AGA. Mindre ført på einingane, meir sentralt	-131 000
SUM	326 000

STILLINGSHEIMLAR FOR KULTUR	2022	2021	2020
SUM	10,21	10,21	10,21
Kulturavdelinga	1,00	1,00	1,00
Musikk- og Kulturskulen	4,89	4,89	4,89
Bibliotek m filialer	2,35	2,35	2,35
Fritidsklubbar	0,87	0,87	0,87
Sekretær ungdomsråd	0,10	0,10	0,10
Utekontakten	1,00	1,00	1,00

	B 2022	B 2021	R 2020
410 ADMINISTRASJON OG FELLESTENESTER KULTUR	1 205 984	1 401 986	1 318 437
10 LØNN	1 079 485	1 186 896	1 137 785
11 KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	115 185	110 090	121 559
12 KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	69 604	65 000	8 742
14 OVERFØRINGSUTGIFTER	-38 290	65 000	81 235
16 SALGSINNTEKTER	0	0	-4 649
17 REFUSJONER	-20000	-25000	-26 235

14900.41020.385 Rammeredusjon, innsparing 1%	-98 290
--	---------

	B 2022	B 2021	R 2020
420 MUSIKK OG KULTUR	3 317 894	3 125 345	3 384 531
10 LØNN	3 581 499	3 673 557	3 977 957
11 KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	156 000	135 000	137 420
12 KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	80 000	72 788	122 420
13 KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	245 395	184 000	186 428
14 OVERFØRINGSUTGIFTER	305 000	25 000	36 485
16 SALGSINNTEKTER	-1 000 000	-940 000	-1 010 816
17 REFUSJONER	-50 000	-25 000	-50 363
19 FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-15 000

14900.42010.383 Tiltak 2022, kulturkarusell	255 000
---	---------

		B 2022	B 2021	R 2020
430	BIBLIOTEK	2 113 540	2 142 055	2 021 376
10	LØNN	1 636 373	1 657 665	1 638 786
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	165 167	155 500	145 903
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	322 000	341 890	289 137
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	49 000	48 000	47 510
16	SALGSINNTEKTER	-10 000	-13 000	-10 995
17	REFUSJONER	-49 000	-48 000	-62 975
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-25 990

		B 2022	B 2021	R 2020
450	BARN OG UNGE	1 520 543	1 542 971	1 398 003
10	LØNN	1 336 663	1 290 959	1 277 584
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	119 880	158 512	77 468
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	74 000	80 000	62 180
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	0	20 000	0
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	14 000	14 000	18 671
16	SALGSINNTEKTER	-10000	-6500	-19 229
17	REFUSJONER	-14 000	-14 000	-18 671

		B 2022	B 2021	R 2020
460	ANNA KULTUR	2 327 712	2 027 712	1 960 106
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	375 200	361 100	299 849
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	50 000	50 000	0
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	43 247	46 400	46 957
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	1 927 265	1 648 562	1 933 781
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	260 800
16	SALGSINNTEKTER	0	-11 100	-11 328
17	REFUSJONER	-18 000	-17 250	-509 953
18	OVERFØRINGSINNTEKTER	-50 000	-50 000	0
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	0	-60 000

14900.46010.254 Kultur/idrettsfond	500 000
------------------------------------	---------

		B 2022	B 2021	R 2020
5	TEKNISK OG EIGEDOM	26 774 822	25 876 571	59 296 172
10	LØNN	19 127 889	19 686 821	12 270 467
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	14 414 800	12 973 942	12 456 158
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	11 948 697	11 420 840	14 960 764
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	9 660 000	9 609 968	3 916 281
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	877 436	1 187 000	8 560 412
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	31 871 357
16	SALGSINNTEKTER	-27 717 000	-27 582 000	-17 710 271
17	REFUSJONER	-1 537 000	-1 420 000	-7 028 996

Budsjettetramma til teknisk og eigedom 0,9 mill kr høgare enn budsjettetramme 2021. Forskjellen kjem i hovudsak av:

Forklaring	
Rammeredusjon, innsparing 1%	-272 000
Driftstiltak i 2022: Eigedomsutvikling	1 000 000
Driftstiltak i 2022: Rammeauke eigedom	500 000
Pensjon inkl AGA. Mindre ført på einingane, meir sentralt	-315 000
SUM	913 000

STILLINGAR TEKNISK, EIGEDOM, OPPMÅLING/PLAN	2022	2021	2020
Totalt	31,70	31,70	32,93
Administrasjon, sektornivå:			
SUM	1,00	1,00	1,00
Plan, byggesak og oppmåling			
SUM	7,50	7,50	7,00
Administrasjon,leiing av driftseining	1,00	1,00	1,00
Byggesak *	2,50	2,50	2,00
Tilsyn	0,00	0,00	0,00
Plan	2,00	2,00	2,00
Oppmåling	2,00	2,00	2,00
*Det er foreslått ei auke på 0,5 stilling.			
Eigedomsforvalting			
SUM	13,20	13,20	13,20
Administrasjon,leiing av driftseining	1,00	1,00	1,00
Administrasjon/ingeniører	3,00	3,00	2,00
Arbeidsleiring/vaktmeistrar	7,00	7,00	8,00
Park/kyrkjegardsdrift	2,20	2,20	2,20
Reinhalld (Sulahallen)	0,00	0,00	0,00
Kommunalteknikk			
SUM	10,00	10,00	10,00
Administrasjon,leiing av driftseining	1,00	1,00	1,00
Administrasjon, ingeniører	4,00	4,00	4,00
Arbeidsformann/utearbeidalar	5,00	5,00	5,00
Brann og redning			
SUM	0,00	0,00	1,73
Administrasjon, leiing	0,00	0,00	1,00
Mannskaper	0,00	0,00	0,73

Ansatte er overført til Ålesund Brannvesen

		B 2022	B 2021	R 2020
511	ADMIN. OG FELLESTENESTER KOMMUNAL TEKNISK	1 158 070	1 623 576	1 803 980
10	LØNN	9 289 753	9 469 774	1 316 662
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	775 300	847 802	43 748
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	350 357	187 000	154 309
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	0	0	344 189
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	-100 340	155 000	118 441
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	189 262
16	SALGSINNTEKTER	-8 985 000	-8 881 000	0
17	REFUSJONER	-172 000	-155 000	-362 631

14900.51100.120 Rammereduksjon, innsparing 1%	-272 340
---	----------

		B 2022	B 2021	R 2020
520	VEGER	3 829 958	3 843 719	12 411 612
10	LØNN	873 618	887 379	902 296
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	600 000	578 500	599 933
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	2 589 340	2 610 840	4 705 680
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	1 132 000	1 032 000	3 942 969
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	3 683 913
17	REFUSJONER	-1365000	-1 265 000	-1 423 179

		B 2022	B 2021	R 2020
530	EIGEDOMSFORVALTNING OG PARK/GRØNT	6 347 467	4 967 013	4 653 396
10	LØNN	3 941 467	3 982 013	2 855 516
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 722 000	1 214 000	1 222 886
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	610 000	680 000	515 649
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	1 000 000	0	209 989
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	412 999
16	SALGSINNTEKTER	-926 000	-909 000	-7 048
17	REFUSJONER	0	0	-556 595

14900.53010.121 Tiltak 2022: Eigedomsutvikling	1 000 000
14900.53110.190 Omposteres til husleigeinntekt	-654 224

		B 2022	B 2021	R 2020
531	KOMMUNALE BYGG	6 129 327	6 132 296	33 557 200
10	LØNN	5 023 051	5 347 656	5 101 418
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	11 317 500	10 333 640	9 658 562
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	8 399 000	7 943 000	9 484 514
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	350 000	300 000	334 721
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	-1 154 224	0	4 171 428
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	27 039 063
16	SALGSINNTEKTER	-17 806 000	-17 792 000	-17 703 223
17	REFUSJONER	0	0	-4 529 283

14900.53110.190 Omposteres til husleigeinntekt	-700 000
14900.53110.190 Må fordelast	-454 224

		B 2022	B 2021	R 2020
541	BRANN	9 310 000	9 309 968	6 869 983
10	LØNN	0	0	2 094 575
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	0	0	931 029
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	0	0	100 612
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	9 310 000	9 309 968	3 237 371
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	0	0	117 586
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	546 120
17	REFUSJONER	0	0	-157 310

		B 2022	B 2021	R 2020
6	VAR	-18 074 169	-16 866 387	-4 607 291
10	LØNN	4 843 170	4 642 829	5 471 911
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	2 925 100	2 928 762	3 482 799
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	8 874 020	7 772 650	9 724 164
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	19 643 000	16 400 000	14 478 919
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	0	0	11 646
15	FINANSUTGIFTER M.V.	4 675 070	2 073 000	11 318 375
16	SALGSINNTEKTER	-59 033 000	-50 509 628	-48 265 743
17	REFUSJONER	0	0	-410 530
19	FINANSINNTEKTER M.V.	-1 529	-174 000	-418 832

		B 2022	B 2021	R 2020
611	VATN	-10 866 137	-10 091 925	-4 282 386
10	LØNN	2 879 408	2 739 675	3 188 971
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 679 500	1 683 000	1 945 979
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	4 390 000	3 856 000	4 333 331
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	660 000	663 000	622 146
15	FINANSUTGIFTER M.V.	3 094 955	1 703 000	7 071 841
16	SALGSINNTEKTER	-23 570 000	-20 736 600	-21 239 948
17	REFUSJONER	0	0	-204 706

		B 2022	B 2021	R 2020
621	AVLØP	-10 866 137	-10 091 925	-4 282 386
10	LØNN	2 879 408	2 739 675	3 188 971
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 679 500	1 683 000	1 945 979
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	4 390 000	3 856 000	4 333 331
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	660 000	663 000	622 146
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	3 094 955	1 703 000	7 071 841
15	FINANSUTGIFTER M.V.	-23 570 000	-20 736 600	-21 239 948
17	REFUSJONER	0	0	-204 706

		B 2022	B 2021	R 2020
631	SLAM	-85 882	-88 288	28 784
10	LØNN	28 769	38 589	69 199
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	32 600	32 123	27 316
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	1 020	0	2 800
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	470 000	470 000	681 367
15	FINANSUTGIFTER M.V.	39 729	0	6 485
16	SALGSINNTEKTER	-658 000	-550 000	-501 853
17	REFUSJONER	0	0	-2 651
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	-79 000	-253 879

		B 2022	B 2021	R 2020
641	RENOVASJON	-936 259	-735 089	1 148 330
10	LØNN	43 154	43 911	173 068
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	76 000	76 000	80 876
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	85 000	135 000	77 256
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	10 860 000	10 549 000	9 916 045
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	0	0	3 386
15	FINANSUTGIFTER M.V.	579587	364000	662 202
16	SALGSINNTEKTER	-12 580 000	-11 903 000	-9 686 265
17	REFUSJONER	0	0	-78 238

		B 2022	B 2021	R 2020
651	FEIAR	-112 488	-210 789	-70 332
10	LØNN	11 769	11976	38444
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	13 500	20235	14032
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	3 000	0	3 040
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	1 430 000	1 278 000	1 369 016
15	FINANSUTGIFTER M.V.	29 243	0	0
16	SALGSINNTEKTER	-1 600 000	-1 426 000	-1 329 467
17	REFUSJONER	0	0	-444
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	-95000	-164953

		B 2022	B 2021	R 2020
671	FORUREINING	-2 952	1 268	-20 532
10	LØNN	13 077	12 242	6 137
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	10 500	10 404	9 240
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	180 000	196 650	0
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	0	0	300
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	6000	170 253
16	SALGSINNTEKTER	-205000	-224028	-205 780
17	REFUSJONER	0	0	-682
19	FINANSINNTEKTER M.V.	-1 529	0	0

		B 2022	B 2021	R 2020
7	PLAN, BYGGESAK OG OPPMÅLING	3 417 104	3 266 356	3 450 998
10	LØNN	5 731 299	5 800 428	6 044 465
11	KJØP AV VARER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	722 000	882 000	829 321
12	KJØP AV VARER OG TENESTER I EIGEN TENESTEPRODUKSJON	2 415 805	1 864 928	1 347 650
13	KJØP AV TENESTER SOM ERSTATTER EIGENPRODUKSJON	125 000	125 000	61 729
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	720 000	250 000	273 914
15	FINANSUTGIFTER M.V.	0	0	201 049
16	SALGSINNTEKTER	-5 977 000	-5 390 000	-4 988 653
17	REFUSJONER	-320 000	-250 000	-318 477
19	FINANSINNTEKTER M.V.	0	-16 000	0

14900.71010.302 Tiltak 2022: jurist/byggesaksbehandler	400 000
--	---------

Budsjettetramma til PBO er 150.000 kr høgare enn budsjettetramme 2021. Forskjellen kjem i hovudsak av:

Forklaring	
Driftstiltak i 2021 som er trukke ut av ramma for 2022	-1 450 000
Driftstiltak i 2022: Reguleringsplaner	1 300 000
Driftstiltak i 2022: Jurist/byggesaksbehandler	400 000
Pensjon inkl AGA. Mindre ført på einingane, meir sentralt	-100 000
SUM	150 000

10. Tiltak som ikkje er med

ØKONOMIPLAN 2022 - 2025 TILTAK DRIFT OG INVESTERING								
	INVESTERING				DRIFT			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
OPPVEKST								
SULA UNGDOMSSKULE								
Fagfornyning, læreverk/middel					750 000	750 000	750 000	750 000
Fagarbeidar og miljøarbeidar					800 000	800 000		
Pultar, stoler og skap, elevar	100 000	100 000	100 000					
Arbeidsplassar tilsette	250 000	250 000	250 000					
FISKARSTRAND SKULE								
Fagfornyning læreverk/læremiddel					300 000			
Auka ramme til elevar med helseutfordringar					175 000			
Lærar 0,6 årsverk					480 000			
MÅSEIDE SKULE								
Fagfornyning læreverk/læremiddel					200 000			
Auka ramme til elevar med helseutfordringar					265 000			
Lærar 0,6 årsverk					480 000			
RØRSTADMARKA SKULE								
Fagfornyning læreverk/læremiddel					500 000	500 000	500 000	
Lærar 1,0 årsverk					800 000	800 000	800 000	
Auka ramme til elevar med helseutfordringar					440 000	440 000	440 000	
LANGEVÅG SKULE								
Utskifting av pultar og stolar	100 000							
Lærar 1,4 årsverk					930 000	930 000	930 000	930 000
Lærar 1,4 årsverk					423 000	423 000	423 000	423 000
Fagfornyning, læreverk/middel					750 000	750 000	750 000	750 000
SOLEVÅG SKULE								
Utvide inspektørstilling 40%					350 000	360 000	370 000	380 000
Utvide stilling sakshandsamar					140 000	140 000	140 000	140 000
Miljøterapeut 1,0 årsverk					550 000	550 000	550 000	550 000
Lærar 1,5 årsverk					975 000	975 000	975 000	975 000
Fagfornyning, læreverk/middel					200 000	200 000	200 000	200 000
SUNDE BARNEHAGE								
Møbler					20 000			
TBU								
1,0 årsverk fosterheimsrettleiar					750 000	750 000	750 000	750 000
1,0 årsverk rådgjevar PPT (ind. og system)					890 000	890 000	890 000	890 000
Auka ramme til kjøp av logopedhjelp					200 000	200 000	200 000	200 000
SUM OPPVEKST	450 000	350 000	350 000	0	9 628 000	9 458 000	8 668 000	8 678 000

ØKONOMIPLAN 2022 - 2025 TILTAK DRIFT OG INVESTERING								
	INVESTERING				DRIFT			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
KULTUR								
Elektronisk musikk 0,1 årsverk					37 000	37 000	37 000	37 000
Inventar bibliotek, sjå tiltak meldt eigedom					30 000			
Undervisning korpsaspirantar 0,3 årsverk					255 000	255 000	255 000	255 000
SUM KULTUR	0	0	0	0	322 000	292 000	292 000	292 000

ØKONOMIPLAN 2022 - 2025								
TILTAK DRIFT OG INVESTERING								
	INVESTERING				DRIFT			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
HELSE OG SOSIAL								
HELEAVDELINGA:								
auke driftstilskot privat fysioterapeut 34%					162 000	162 000	162 000	162 000
Kommunalfysioterapeut 100%					320 000	426 000	426 000	426 000
ny fastlegestilling 20% kommunaleoppg.					220 000	220 000	220 000	220 000
Helsesekretær 70%					186 000	372 000	372 000	372 000
Tiltak som er lagt inn i budsjettforslag. Rammeauke					-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
NAV:								
Inventar/utstyr til nye lokaler for NAV	400 000							
Stilling IPS, utvida oppfølging					720 000	720 000	720 000	720 000
SULATUNET:								
D-vakt korttidsavdelinga 140% stilling					969 000	969 000	969 000	969 000
Heiltidskultur, kortvakter 100% stilling					759 000	759 000	759 000	759 000
Administrasjonsdag sjukpleiarar 20%					139 000	139 000	139 000	139 000
Kjøkkenet 50 % stilling					296 000	296 000	296 000	296 000
Hjelpemiddel til korttidsavdelinga	200 000	200 000						
Motiview	250 000							
HEIMETENESTENE:								
Psykiatrisk spl, 70%					480 000	480 000	480 000	480 000
Palliativ koordinator, 50%					370 000	370 000	370 000	370 000
HBO ytre, spl 20%					125 000	125 000	125 000	125 000
Molvvn 11, avd.leder 20%					125 000	125 000	125 000	125 000
BUKOLLETTIVA:								
Mv 17, 2 rom, sykepl.207%					1 675 000	1 675 000	1 675 000	1 675 000
Slhv. 28, nattevakter, hjpl. 198%					1 448 000	1 448 000	1 448 000	1 448 000
Seniorsenteret opent i ferien.					70 000	70 000	70 000	70 000
Ikkje kompensert lønsekst,					250 000			
Tiltak som er lagt inn i budsjettforslag. Rammeauke					-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
BU- OG AKTIVITETSTENESTA:								
4 Nye BPA tiltak					6 871 000	6 871 000	6 871 000	6 871 000
Tiltak drifta av Ecura (kjøp av tenester)					3 358 000	-	-	-
Tiltak 2 drifta av Ecura (kjøp av tenester)					6 720 000	4 803 000	4 803 000	4 803 000
Nym.40 Auka tenester +nytt tiltak					1 268 000	1 268 000	1 268 000	1 268 000
Nym. 40 Nytt tiltak sept. 2020					2 352 000	2 352 000	2 352 000	2 352 000
Ass. Avdelingsleiar Jetmundgarden 50%					419 000	419 000	419 000	419 000
Auka ressurs Molvær Senter					800 000	800 000	800 000	800 000
Tiltak Indre Sula					73 000	73 000	73 000	73 000
Driftsutgifter råstoff/ utstyr Molvær senter					55 000	55 000	55 000	55 000
Utstyr avd. eldre Molvær senter	190 000							
Elektronisk låssystem Nymarkvegen	150 000							
Tiltak som er lagt inn i budsjettforslag. Rammeauke					-11 250 000	-9 750 000	-8 250 000	-6 250 000
SUM HELSE OG SOSIAL	1 190 000	200 000	0	0	15 980 000	12 247 000	13 747 000	15 747 000

ØKONOMIPLAN 2022 - 2025								
TILTAK DRIFT OG INVESTERING								
	INVESTERING				DRIFT			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
TEKNISK								
EIGEDOM								
Mindre investering Bygg (ønske om 3 mill. 2 mill er lagt inn i forslag)	1 000 000							
Rådhuset nødstrøm (ønske om 1,5 mill i 2022, men lagt inn i 2023)	1 500 000							
Enkø tiltak	300 000	300 000	300 000					
Gravemaskin til gravplass på indre	500 000							
KOMMUNALTEKNIK								
Bruer (Mauseidvåg, Eikrem)	1 000 000							
Parkeringsplass Vasset	1 000 000							
Traktor (ønske om 1,5 mill i 2022, men i staden lagt inn i 2023)	1 500 000							
Gravemaskin	400 000							
Veg					6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Stilling, driftspersonell					620 000	620 000	620 000	620 000
PLAN, BYGGSÅK OG OPPMÅLING								
Stilling som jurist/byggesaksbehandler (ønske: 800. Lagt inn 400)					400 000	400 000	400 000	400 000
SUM TEKNISK	7 200 000	300 000	300 000	0	7 020 000	7 020 000	7 020 000	7 020 000

	INVESTERING				DRIFT			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
IKT								
Visma Enterprise - ny løsning i "skya"	170 000				270 000	270 000	270 000	270 000
Acos i Skydrift - merkost ifht dagens					23 000	23 000	23 000	23 000
Etablering ACOS Minside Sett inn Minside-innhold					36 000	9 000	9 000	9 000
Oppgraderinger og integrasjoner					200 000	200 000	200 000	200 000
Felles endepunktskring med eKommune	500 000					200 000	200 000	200 000
Mobil sentralbord					88 000	35 000	35 000	35 000
TBU.Acos bv til DIPS barnevern					10 300	10 300		
TBU. Overgang fra Dips til nytt fagsystem					220 000	20 000	20 000	20 000
TBU. Jobbmobil					20 000			
Oppvekst. IST Dagleg dialog					32 200			
Oppvekst. IST Samtykkeportal					33 519	10 000	10 000	10 000
Oppvekst. IST Home App					26 110	10 000	10 000	10 000
Skulebibliotek					43 000	25 000	25 000	25 000
Kjøp av nytt biblioteksystem	100 000				30 000	30 000	30 000	30 000
Meiropen bibliotekløsing	220 000				15 000	15 000	15 000	15 000
Helse. PostUT i Gerica					100 800	10 800	10 800	10 800
Helse. Matilda matmerking til kjøkkenet					255 000	120 000	120 000	120 000
Helse. Drift velferdsteknologi					1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Tiltak som er lagt inn i budsjettforslag. Rammeauke					-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
SUM IKT	990 000	0	0	0	2 302 929	1 888 100	1 877 800	1 877 800

	INVESTERING				DRIFT			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
SULA SOKN								
Generell auke i løype til auka driftskostnader					180 000	180 000	180 000	180 000
Auka møtegodsstørrelse					100 000	100 000	100 000	100 000
Skifte av golv i Indre Sula kyrkje						500 000		
SUM SULA SOKN	0	0	0	0	280 000	780 000	280 000	280 000

TOTALT	9 830 000	850 000	650 000	0	35 532 929	31 685 100	31 884 800	33 894 800
---------------	------------------	----------------	----------------	----------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandlar:	Frode Elias Synnes	Arkiv:	K1-151
Arkivsaksnr:	21/1325 21/24624		

Budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 - behandling i kommunestyret

Utval:	Møtedato:	Saksnr.:
Kommunestyret	18.11.2021	106/21

Formannskapet si innstilling:

Kommunedirektøren sitt forslag til budsjett 2022 og økonomiplan 2022 - 2025 med følgjande endringar:

A: Eigedomsskattetaksten i 2022 blir sett til 1 promille.

Resultat før eigedomsskatt – kommunedirektøren sitt forslag	14 462 730
Taksering/bistand eigedomsskatt	150 000

Resultat + taksering / bistand eigedomsskatt (meirforbruk) 14 612 730

Eigedomsskatt på eigedomar utanom næringseigedom	- 8 150 000
Behalde botnfrådrag eigedomsskatt	1 800 000
Eigedomsskatt på næringseigedom	- 1 500 000
<u>Auka skatteinngang i tillegg til kommunedirektøren sitt forslag</u>	- 2 000 000

Sum	- 9 850 000
<u>Bruk av overskuddsfond</u>	<u>4 762 730</u>

Økonomiplanen blir justert tilsvarende for åra 2023- 2025 med grunnlag i 1 promille eigedomsskatt i perioden.

Tittel	Dok.ID
Budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025	549692
Økonomiplan 2022 2025. Forslag frå kommunedirektøren	549693
Budsjett 2022. Vedleggshefte	549694
Eigedomer fritatt frå eigedomsskatt for 2022 etter eskl §7a og §7b	549695
Sula Sokn. Økonomiplan 2022-2025	549696
Sula Sokn. Førebels driftsbudsjett 2022	549697
Budsjett 2022, vedleggshefte	549698
Sentraladministrasjonen - budsjettkommentar 2022	549699
Rundskriv Budsjett 2022, økonomiplan 2023 - 2025	549700

Tittel	Dok.ID
Vedlegg 1 Framdriftsplan	549701
Vedlegg 2 Mal tiltak 2022-2025	549702
Vedlegg 3 Oversikt investering 2021-2024 og Driftstiltak 2021	549703
Vedlegg 4 Gruppeliv og yrkesskadeforsikring	549704
14/2786-20 Rundskriv H-2/21 Beregningsforutsetninger for pensjonskostnadene regnskapsåret 2022	549705
142786-20 Rundskriv H-221 Beregningsforutsetninger for pensjonskostnadene regnskapsåret 2022	549706
Spørsmål til budsjett 2022 - svar 211029	549788
Spørsmål til budsjett 2022 - AP - svar 211102	549789
Budsjett 2022 - merknadar og innspel - frå Delta	550114
Budsjett 2022 - merknader og innspel - frå UDF Sula	550115
Kommentar til budsjett 2022 NSF	550116
Budsjett 2022 - økonomiplan 2022-2025 - innspel frå Akademikerförbundet	550117

18.11.2021 Kommunestyret

Innsendte spørsmål frå Høgre v/ Vibeke Bjørkavåg og Sulalista v/ Eln Stamnæss som vart sendt ut etter utsending av sakspapira til møtet, blir lagt inn protokollen i tillegg til at dei blir arkivert på saka.

Leiarane av fagutvala fekk ordet først. Deretter fekk gruppeleiarane ordet, i rekkefølge etter partiet sin gruppstorleik i kommunestyret før det vart opna for resten av kommunestyret.

Sula ungdomsråd ved Liv-Sissel Lumapas Remø tok ordet og snakka om kor viktig det er å førebygge den psykiske helsa til ungdom. Dei viste til eit par tiltak som ikkje låg inne i budsjettforslaget og bad kommunestyret vurdere å ta med desse. Det gjaldt:

- 0,3 årsverk som skulehelesjukepleiar innan tiltakstenester barn og unge (TBU). Kr 225.000 årleg.
- 0,5 årsverk som psykiatrisk sjukepleiar innan tiltakstenester barn og unge (TBU). Kr 375.000 årleg.

Vibeke Bjørkavåg (H):

Investeringar:

Sentrumsplan: avsette 1,9 million kroner i 2022. Flytte 19,2 million – 1,9 million (17,3 million) til år 2023.

Investering bygg kr 5 million blir stroke.

Drift:

Kr 1 million avsett til eit eitt-årig prosjekti teknisk avdeling til eigedom går ut.

Kr 1 million avsett til strategisk pott går ut.

Verbalt forslag:

Styrke veksten i Sula kommune ledet av ordfører i formannskapet.

Forklaring: Sula kommune må arbeide for å bli en ja-kommune når det gjelder utbygging og etablering i kommunen. Vi har skole- og barnehagekapasitet som nabokommunene våre bare kan misunne oss. Dette må vi «markedsføre». Ordfører, som eneste fulltidspolitiker i kommunen, bør sitte langt fremme i førerseite på å trekke til seg ungdom som vil etablere seg på Sula, flytte «hjem». Sula kommune trenger familier, barnefamilier som fyller opp byggene vi har bygd, som bruker alle de fine frivillige aktivitetene som vi har og som betaler skatt til oss. Hvis vi tenker oss økte skatteinntekter så vil dette bidra i «kassen». La oss ønske nye velkommen til kommunen, la oss få gladnyheter på agendaen og ikke bare overskrifter med negativt fortagn. For å bli en vekstcommune som lokker unge mennesker til oss er positivitet, inkudering, mangfold, og tolleranse kjempeviktig. Samtidig så må vi være effektiv i behandling av reguleringssaker, byggesaker etc. Vi har og får høye priser på offentlige tekniske tjenester i fremtiden, men det gjør også nabokommunene våre, så slik svekkes ikke vår posisjon av den grunn. Sula kommune holder et høyt servicenivå på offentlige tjenester. Vi har flotte frivillige organisasjoner som dansekubben, idrettslag, speidern, og alle korpsa våre. Turstiene våre er mye besøkt og godt vedlikeholdt av frivillige hender. Kommunestyret prøver å bidra med litt økonomiske midler til frivilligheten, men kanskje er vi ikke god nok til å følge opp resultatene og gi positiv omtale og pressemeldinger om alt det flotte Sula har å by på. Hvor ellers i region Ålesund har du god mulighet til å kjøpe deg en bolig og kjøpe deg et naust? Her på Sula har vi mange regulerte nausttomter som folk kan kjøpe. Negative overskrifter, langsom saksgang m.m., det svekker vår posisjon. Vår oppfordringer er at formannskapet behandler en plan om positiv vekst i Sula for fremtiden i 2021 og at ordfører leder arbeidet.

Jim-Arve Røssevoll (Ap) - budsjettforslag fra Ap, Krf, Sul, SV og V:

Forslaget viser endringer i forhold til kommunedirektøren (KD) sitt framlegg til budsjett og økonomiplan. Tabell s 98 i papirutgåva:

Budsjett 2022:

<i>Resultat før eigedomskatt (KD sitt framlegg):</i>	<i>14.462.730</i>
<i>Eigedomskatt eigedomar utanom næring:</i>	<i>- 8.150.000</i>
<i>Eigedomskatt næringseigedom:</i>	<i>- 750.000</i>
<i>Taksering og bistand eigedomskatt:</i>	<i>150.000</i>
<i>Auke i forventa skatteinngang ut over KD sitt anslag:</i>	<i>- 2.000.000</i>
<i><u>Bruk av overskotsfond før tiltak:</u></i>	<i><u>3.712.730</u></i>

(*Merknadar: Botnfrådraget blir tatt vekk. Eigedomsskatten blir på 1 promille. Auke i skatteinngang på 2 million gjeld for 2022.*)

Tiltak ut over kommunedirektøren sitt framlegg:

<i>Auka ramme til HS:</i>	<i>1.000.000</i>
<i>Auka ramme til OP:</i>	<i>1.000.000</i>
<i>Kulturkarusell 2022:</i>	<i>255.000</i>
<i><u>Bruk av overskotsfond etter tiltak:</u></i>	<i><u>5.967.730</u></i>

(*Merknadar: Tiltaka ut over kommunedirektøren sitt framlegg vert gjort gjeldande ut økonomiplanperioden (2022 – 2025).*
Kr 255.000 til «kulturkarussel» gjeld eit halvt år, hausten 2022. Denne summen må bli justert

til heilårsverknad frå 2023 og ut økonomiplanperioden.)

I forslaget ligg det ein intensjon om å bruke strategisk pott våren 2022 og tilbakeføre denne tilbake til disposisjonsfondet. Vanskeleg å vite eksakt kor stor denne vil bli, men i regjeringa sitt forslag til tilleggsproposisjon til Solbergregjeringa sitt budsjettframlegg, ligg det an til følgande endringar i forhold til KD sitt framlegg til budsjett:

Fråfall av auke i eigenandel for brukarar med særskilde behov: - 750.000

Auke i frie inntekter - 3.800.000

Forventa auke i midlar til strategisk pott: 4.550.000

Reell meirbruk av fond for 2022: 1.417.730

Jim-Arve Røssevoll (Ap) - budsjettforslag frå Ap, Krf, Sul, SV og V:

Tekstforslag:

Det har vore eit tydeleg signal i frå politikarane at ein forventar at kommunedirektøren legg fram eit budsjett i balanse for 2023 utan auke i eigedomskatten. For at politikarane skal få eigarskap til kva eventuelle kutt i tenestene vil medføre, ber kommunestyret alle hovudutval om å legge fram og synleggjere kva eit kutt på 2 % i ramma vil medføre av tenestereduksjon. Hovudutvala må gi kommunedirektøren tydelege signal på kva kutt ein vil gjere før arbeidet med budsjettet for 2023 tek til, dvs seinast innan utgangen juni 2022.

Jan Magnar Sandvik (SUL):

Viser til ungdomsrådet sitt innspel og foreslår at det blir sett av midlar til:

- 0,3 årsverk som skulehelesjukepleiar innan tiltakstenester barn og unge (TBU). Kr 225.000 årleg.
- 0,5 årsverk som psykiatrisk sjukepleiar innan tiltakstenester barn og unge (TBU). Kr 375.000 årleg.

Finansiering: Kr 600.000 blir dekt ved å redusere avsetning til strategisk fond tilsvarende. Resterande beløp, kr 400.000, forblir i strategisk fond.

Øystein Båtnes (Frp):

Det er foreslått mange investeringar som ikkje er politisk behandla enda, f.eks. sentrumstiltak, fortau Vågnesvegen, sikring Molværsvatnet o.l.

Vi foreslår at det blir lagt fram sak med prioriteringsliste tidleg i 2022, slik at vi kan vurdere på nytt kva tiltak som skal prioriterast. Budsjettet blir justert i forhold til desse prioriteringene i juni 2022.

Michelle Busæt (SV):

100.000 til å lyssette veg opp mot Sundsmyra for å skape tryggheit for dei barna som trener der. Finansiering gjennom bruk av fond.

AVSTEMMING:

Vibeke Bjørkavåg (H):

Investeringar:

Sentrumsplan: avsette 1,9 million kroner i 2022. Flytte 19,2 million – 1,9 million (17,3 million) til år 2023. Forslaget vart samrøystes vedtatt.

Investering bygg kr 5 million blir stroke. Forslaget falt med 16 mot 13 stemmer (H og Frp).

Drift:

Kr 1 million avsett til eit eitt-årig prosjekti teknisk avdeling til eigedom går ut. Forslaget falt med 25 mot 4 stemmer (H).

Kr 1 million avsett til strategisk pott går ut. Forslaget falt med 25 mot 4 stemmer (H).

Jan Magnar Sandvik (SUL):

Viser til ungdomsrådet sitt innspel og foreslår at det blir sett av midlar til:

- 0,3 årsverk som skulehelesjukepleiar innan tiltakstenester barn og unge (TBU). Kr 225.000 årleg.
- 0,5 årsverk som psykiatrisk sjukepleiar innan tiltakstenester barn og unge (TBU). Kr 375.000 årleg.

Finansiering: Kr 600.000 blir dekt ved å redusere avsetning til strategisk fond tilsvarande. Resterande beløp, kr 400.000, foblir i strategisk fond.

Forslaget vart samrøystes vedtatt.

Vibeke Bjørkavåg (H):

Verbalt forslag:

Styrke veksten i Sula kommune ledet av ordfører i formannskapet.

Forslaget vart samrøystes vedtatt.

Jim-Arve Røssevoll (Ap) - budsjettforslag frå Ap, Krf, Sul, SV og V:

Forslaget viser endringer i forhold til kommunedirektøren (KD) sitt framlegg til budsjett og økonomiplan. Tabell s 98 i papirutgåva:

Budsjett 2022:

<i>Resultat før eigedomskatt (KD sitt framlegg):</i>	14.462.730
<i>Eigedomskatt eigedomar utanom næring:</i>	- 8.150.000
<i>Eigedomskatt næringseigedom:</i>	- 750.000
<i>Taksering og bistand eigedomskatt:</i>	150.000
<i>Auke i forventa skatteinngang ut over KD sitt anslag:</i>	- 2.000.000
<u>Bruk av overskotsfond før tiltak:</u>	<u>3.712.730</u>

(*Merknadar: Botnfrådraget blir tatt vekk. Eigedomsskatten blir på 1 promille. Auke i skatteinngang på 2 million gjeld for 2022.*)

Tiltak ut over kommunedirektøren sitt framlegg:

<i>Auka ramme til HS:</i>	1.000.000
<i>Auka ramme til OP:</i>	1.000.000
<i>Kulturkarusell 2022:</i>	255.000
<u>Bruk av overskotsfond etter tiltak:</u>	<u>5.967.730</u>

(*Merknadar: Tiltaka ut over kommunedirektøren sitt framlegg vert gjort gjeldande ut økonomiplanperioden (2022 – 2025).*
Kr 255.000 til «kulturkarussel» gjeld eit halvt år, hausten 2022. Denne summen må bli justert til heilårsverknad frå 2023 og ut økonomiplanperioden.)

I forslaget ligg det ein intensjon om å bruke strategisk pott våren 2022 og tilbakeføre denne tilbake til disposisjonsfondet. Vanskeleg å vite eksakt kor stor denne vil bli, men i regjeringa sitt forslag til tilleggsproposisjon til Solbergregjeringa sitt budsjettframlegg, ligg det an til følgande endringar i forhold til KD sitt framlegg til budsjett:

<i>Fråfall av auke i eigenandel for brukarar med særskilde behov:</i>	- 750.000
<i>Auke i frie inntekter</i>	- 3.800.000
<i>Forventa auke i midlar til strategisk pott:</i>	4.550.000
<i>Reell meirbruk av fond for 2022:</i>	<i>1.417.730</i>

Det vart stemt over dette forslaget samla, og forslaget vart samråystes vedtatt.

Øystein Båtnes (Frp):

Ein skal behalde botnfrådraget i 2022.

Forslaget fall med 16 mot 13 stemmer (Frp og H).

Jim-Arve Røssevoll (Ap) - budsjettforslag frå Ap, Krf, Sul, SV og V:

Tekstforslag:

Det har vore eit tydeleg signal i frå politikarane at ein forventar at kommunedirektøren legg

fram eit budsjett i balanse for 2023 utan auke i eigedomskatten. For at politikarane skal få eigarskap til kva eventuelle kutt i tenestene vil medføre, ber kommunestyret alle hovudutval om å legge fram og synleggjere kva eit kutt på 2 % i ramma vil medføre av tenestereduksjon. Hovudutvala må gi kommunedirektøren tydelege signal på kva kutt ein vil gjere før arbeidet med budsjettet for 2023 tek til, dvs seinast innan utgangen juni 2022.

Forslaget vart samrøystes vedtatt.

Øystein Båtnes (Frp):

Det er foreslått mange investeringar som ikkje er politisk behandla enda, f.eks. sentrumstiltak, fortau Vågnesvegen, sikring Molværsvatnet o.l.

Vi foreslår at det blir lagt fram sak med prioriteringsliste tidleg i 2022, slik at vi kan vurdere på nyt kva tiltak som skal prioriterast. Budsjettet blir justert i forhold til desse prioriteringane i juni 2022.

Forslaget vart samrøystes vedtatt.

Michelle Busæt (SV):

100.000 til å lyssette veg opp mot Sundsmyra for å skape trygghet for dei barna som trener der. Finansiering gjennom bruk av fond.

Forslaget falt med 18 mot 11 stemmer (Sul, SV, og følgjande frå Ap: Karoline Antonie Sløning, Perdy Elsa Klemetsen, Terje Holmedal, Tone Fiskerstrand og Trygve Holm).

K-106/21 Vedtak:

A. Årsbudsjett for 2022

1. Sula kommunestyre vedtek budsjett 2022 i samsvar med bevilningsoversikt drift, bevilningsoversikt investering og økonomisk oversikt drift (jf kapittel 8 obligatoriske tabeller i kommunedirektøren sitt forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025), med følgjande endringar:

Investeringar:

Sentrumsplan: kr 1.900.000 blir avsett i 2022. Kr 17.300.000 blir avsett i år 2023.

Drift:

Endringar i forhold til kommunedirektøren (KD) sitt framlegg til budsjett og økonomiplan i tabell på side 98 i papirutgåva:

Budsjett 2022:

<i>Resultat før eigedomskatt (KD sitt framlegg):</i>	<i>14.462.730</i>
<i>Eigedomskatt eigedomar utanom næring:</i>	<i>- 8.150.000</i>
<i>Eigedomskatt næringseigedom:</i>	<i>- 750.000</i>
<i>Taksering og bistand eigedomskatt:</i>	<i>150.000</i>
<i>Auke i forventa skatteinngang ut over KD sitt anslag:-</i>	<i>2.000.000</i>

(*Merknadar: Botnfrådraget blir tatt vekk. Eigedomsskatten blir på 1 promille. Auke i skatteinngang på 2 million gjeld for 2022.*)

Tiltak ut over kommunedirektøren sitt framlegg:

Auka ramme til HS:	1.000.000
Auka ramme til OP:	1.000.000
Kulturkarusell 2022:	255.000
<u>Bruk av overskotsfond etter tiltak:</u>	<u>5.967.730</u>

(*Merknadar: Tiltaka ut over kommunedirektøren sitt framlegg vert gjort gjeldande ut økonomiplanperioden (2022 – 2025).*

Kr 255.000 til «kulturkarussel» gjeld eit halvt år, hausten 2022. Denne summen må bli justert til heilårsverknad frå 2023 og ut økonomiplanperioden.)

Kr 600.000 blir avsett til

- 0,3 årsverk som skulehelesjukepleiar innan tiltakstenester barn og unge (TBU).
- 0,5 årsverk som psykiatrisk sjukepleiar innan tiltakstenester barn og unge (TBU).

Finansiering: Kr 600.000 blir dekt ved å redusere avsetning til strategisk fond tilsvarende. Resterande beløp, kr 400.000, forblir i strategisk fond.

Styrke veksten i Sula kommune ledet av ordfører i formannskapet.

Forklaring: Sula kommune må arbeide for å bli en ja-kommune når det gjelder utbygging og etablering i kommunen. Vi har skole- og barnehagekapasitet som nabokommunene våre bare kan misunne oss. Dette må vi «markedsføre». Ordfører, som eneste fulltidspolitiker i kommunen, bør sitte langt fremme i førersetene på å trekke til seg ungdom som vil etablere seg på Sula, flytte «hjem». Sula kommune trenger familier, barnefamilier som fyller opp byggene vi har bygd, som bruker alle de fine frivillige aktivitetene som vi har og som betaler skatt til oss. Hvis vi tenker oss økte skatteinntekter så vil dette bidra i «kassen». La oss ønske nye velkommen til kommunen, la oss få gladnyheter på agendaen og ikke bare overskrifter med negativt fortégns. For å bli en vekstcommune som lokker unge mennesker til oss er positivitet, inkudering, mangfold, og tolleranse kjempeviktig. Samtidig så må vi være effektiv i behandling av reguleringssaker, byggesaker etc. Vi har og får høye priser på offentlige tekniske tjenester i fremtiden, men det gjør også nabokommunene våre, så slik svekkes ikke vår posisjon av den grunn. Sula kommune holder et høyt servicenivå på offentlige tjenester. Vi har flotte frivillige organisasjoner som dansekubben, idrettslag, speidern, og alle korpsa våre. Turstiene våre er mye besøkt og godt vedlikeholdt av frivillige hender. Kommunestyret prøver å bidra med litt økonomiske midler til frivilligheten, men kanskje er vi ikke god nok til å følge opp resultatene og gi positiv omtale og pressemeldinger om alt det flotte Sula har å by på. Hvor ellers i region Ålesund har du god mulighet til å kjøpe deg en bolig og kjøpe deg et naust? Her på Sula har vi mange regulerte nausttomter som folk kan kjøpe. Negative overskrifter, langsom saksgang m.m., det svekker vår posisjon. Vår oppfordringer er at formannskapet behandler en plan om positiv vekst i Sula for fremtiden i 2021 og at ordfører leder arbeidet.

Det har vore eit tydeleg signal i frå politikarane at ein forventar at kommunedirektøren legg fram eit budsjett i balanse for 2023 utan auke i eigedomskatten. For at politikarane skal få eigarskap til kva eventuelle kutt i tenestene vil medføre, ber kommunestyret alle hovudutval om å legge fram og synleggjere kva eit kutt på 2 % i ramma vil medføre av tenestereduksjon. Hovudutvala må gi kommunedirektøren tydelege signal på kva kutt ein vil gjere før arbeidet med budsjettet for 2023 tek til, dvs seinast innan utgangen juni 2022.

Det skal bli lagt fram sak med prioriteringsliste over investeringar tidleg i 2022, slik at vi kan vurdere på nytt kva tiltak som skal prioriterast. Budsjettet blir justert i forhold til desse prioriteringane i juni 2022.

Tabellar som spesifiserer endringar i sektor-rammer frå kommunedirektør sitt forslag til vedtatt driftsbudsjett:

Ansvar 1. Sentraladministrasjon	2022
Netto driftsramme i budsjettforslag frå kommunedirektør	76 056 123
Strategisk pott reduserast frå 1.000.000kr til 400.000	-600 000
Budsjettramme etter vedtak i kommunestyre	75 456 123

Ansvar 2. Oppvekst	2022
Netto driftsramme i budsjettforslag frå kommunedirektør	250 935 867
Auka ramme. Vedtatt i kommunestyre	1 000 000
TBU. 30% stilling skulehelsesjukepleier	225 000
TBU. 50% stilling spesiell hjelpepleiar TBU-ungdom	375 000
Budsjettramme etter vedtak i kommunestyre	252 535 867

Ansvar 3. Helse og sosial	2022
Netto driftsramme i budsjettforslag frå kommunedirektør	253 362 177
Auka ramme. Vedtatt i kommunestyre	1 000 000
Budsjettramme etter vedtak i kommunestyre	254 362 177

Ansvar 4. Kultur og folkehelse	2022
Netto driftsramme i budsjettforslag frå kommunedirektør	10 230 666
Kulturkarusell	255 000
Budsjettramme etter vedtak i kommunestyre	10 485 666

Ansvar 5. Tekniske tjenester og eigedom. Ansvar 7 PBO	2022
Netto driftsramme i budsjettforslag frå kommunedirektør	30 191 650
Ingen endring fra budsjettvedtak i kommunestyret	0
Budsjettramme etter vedtak i kommunestyre	30 191 650

Ansvar 6. VAR	2022
Netto driftsramme (eksklusiv budsjettert avsetning til fond) i budsjettforslag frå kommunedirektør	-22 747 710
Ingen endring fra budsjettvedtak i kommunestyret	0
Budsjettramme etter vedtak i kommunestyre	-22 747 710

Dette gir følgjande netto driftsrammer i 2022:

Ansvar 1, Sentraladministrasjonen:

Netto driftsramme kr. 75.456.123 inkludert avsetning til disposisjon.

Av dette er kr. 4.810.000 overføring til Soknerådet.

I driftsramma er kr 400.000kr avsatt til strategiske formål som skal behandlast av kommunestyret juni 2022.

Ansvar 2, Oppvekst:

Netto driftsramme kr. 252.535.867.

Ansvar 3, Helse og sosial:

Netto driftsramme kr. 254.362.177.

Ansvar 4, Kultur og folkehelse:

Netto driftsramme kr. 10.485.666.

Av dette er kr 500.000 avsatt til fordeling til kultur- og idrettsformål.

TEO (Teknisk, eigedom, plan og oppmåling):

Ansvar 5, Tekniske tjenester og eigedom og ansvar 7, Plan, bygg og oppmåling:

Netto driftsramme kr. 30.191.650.

Ansvar 6, VAR

Netto driftsramme kr. -22.747.710 (eksklusiv budsjettet avsetning til fond).

2. Sula kommunestyret vedtek å ta opp lån til investeringari 2022 på inntil kr 174.203.756 (ref. bevilgningsoversikt investering) med maksimal avdragstid etter rekneskapsforskriftene. Kommunedirektøren får fullmakt til å godkjenne rente- og avdragsvilkår.

3. Sula kommunestyre vedtek å ta opp vidareutlån i 2022 (startlån frå husbanken) på inntil kr. 10.000.000. Kommunedirektøren får fullmakt til å godkjenne rente- og avdragsvilkår.

4. Den kommunale skattøyren skal vere høgste lovlege sats for alle grupperingar. Formuesskatten skal reknast etter høgste lovlege sats.

5. For år 2022 vert ordførarombodet 100 % årsverk, godtgjersla vert kr. 1.010.790,- jf. K-sak 129/20 i møte 16.12.20. Varaordførarombodet får 10 % årsverk godtgjersle i samsvar med ordførar si godtgjersle.

6. Møtegodtgjersle til folkevalde vert i samsvar med vedtak i K-sak 129/20 i møte 16.12.20.

7. Kommunedirektøren får fullmakt til å fordele pensjonspremie og sentralt avsette midler til lønns-og prisvekst.

8. Kommunestyret godkjenner ei trekkramme på konsernkontoen på kr. 50.000.000.

9. Sula kommunestyre vedtek at det beløpet som er til langsiktig forvaltning ved årsskiftet skal stå uendra.

10. Eigedomsskatt:

- Sula kommunestyre vedtek å skrive ut eigedomsskatt med heimel i eigedomsskattelova § 2. For 2022 skal det skrivast ut eigedomskatt etter eigedomsskattelova § 3 a: "Faste eigedomar i heile kommunen".
- Eigedomsskattetaksten i 2022 blir satt til 1 promille.
- Sula kommunestyre vedtek å bruke bustadverdi (formuesgrunnlag) fra Skatteetaten som grunnlag for berekning av eigedomsskatt (jf eigedomsskattelova § 8 C-1). Eigedomar utan bustadverdi fra Skatteetaten må takserast.
- Eigedomsskatten skal betalast i minimum to terminar i 2022.
- Sula kommunestyre vedtek at det ikkje skal gis botnfrådrag bustadar og fritidsbustadar i 2022.
- Fritak:
 1. Sula kommunestyre vedtek å frita eigedomane i vedlagte oversikt frå eigedomsskatt i 2022. Dette er eigedomar som blir frittatt etter eskl. § 7a («Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten») og etter eskl. § 7b («Bygning som har historisk verdi»). Eigedome gnr/bnr 109/19, 109/518 og 109/538, Devoldfabrikken, gis eit delvis fritak (50%) for eigedomsskatt i 2022.
 2. Det skal gis fritak for eigedomar iht. eigedomsskattelova § 7c for nye bustader. Fritaket skal gjelde i eit år etter at bustaden er ferdig. Fritak i 2022 gjeld for nye bustader som var ferdig i 2021. Kommunestyret delegerer vedtak i einskildsaker om fritak etter § 7c til formannskapet.

B. Økonomiplan for 2022 - 2025

1. Sula kommunestyre vedtek økonomiplan for 2022-2025 i samsvar med bevilgningsoversikt

drift, bevilgningsoversikt investering og økonomisk oversikt drift (jf kapittel 8 obligatoriske tabeller i kommunedirektøren sitt forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025), med justering som konsekvens av endringar under bokstav A, årsbudsjett.

Tabell som spesifiserer endring fra kommunedirektør sitt forslag til vedtatt driftsbudsjett i økonomiplanperioden:

	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Bruk av overskotsfond i kommunedirektør (KD) sitt budsjettforslag	4 127 730	4 992 656	8 091 609	1 492 922
1 promille egedomskatt på egedomar utanom næringseigedom (i KD sitt forslag var det 2 promille i 2022-2024 og 3 promille i 2025)	8 150 000	8 150 000	8 150 000	16 350 000
1 promille egedomskatt på næringseigedom (i KD sitt forslag var det 2 promille i 2022-2024 og 3 promille i 2025)	750 000	750 000	750 000	1 500 000
Botnfrådrag fjernes (i KD sitt forslag blei botnfrådrag fjerna i 2023)	-3 600 000	0	0	0
Auka skatteinntekt tillegg til kommunedirektøren sitt forslag	-2 000 000	0	0	0
Auka ramme til HS	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Auka ramme til OP	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Kulturkarusell	255 000	510 000	510 000	510 000
TBU.. 30% stilling skulehelsesjukepleier	225 000	225 000	225 000	225 000
TBU.. 50% stilling spesielt risk sjukepleiar TB-U-ungdom	375 000	375 000	375 000	375 000
Strategisk pott reduserast frå 1 000.000kr til 400.000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Endring i rente- og avdragsutgiftar som følge av budsjettendring investering	-35 404	-130 268	73 779	73 819
Bruk av overskotsfond i vedtatt budsjett	5 932 326	16 272 368	19 575 388	21 926 741
Bruk av overskotsfond i økplanperioden				63 706 824

Tabell som spesifiserer endring fra kommunedirektør sitt forslag til vedtatt investeringsbudsjett i økonomiplanperioden:

Endring i Investeringsbudsjett	2022	2023
Sentrumsutvikling Langevåg. Budsjettforslag kommunedirektør	7 200 000	10 000 000
Sentrumsutvikling Langevåg. Vedtak i kommunestyre	1 900 000	17 300 000
Endring	-5 300 000	7 300 000

2. Finansielle måltall:

Sula kommune skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevna vert ivaretake over tid. Kommunen skal innrette den langsiktige økonomiplanlegginga slik at ein styrer mot følgjande finansielle måltal:

- Netto driftsresultat skal over tid utgjere minimum 1,5 % av brutto driftsinntekter.
- Dispositionsfondet skal minimum utgjere 10 % av brutto driftsinntekter.
- Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal ned på dagens nivå (under 130 %) innan 2030 og 100 % innan 2035.

C. Investeringar for 2022 – 2025

Investeringar i samsvar med bevilgningsoversikt investering (vedtak i punkt A1 og B1 ovanfor) gir følgjande rammer for investering for 2022-2025:

INVESTERINGSRAMMEN	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
SENTRALADMINISTRASJONEN	4 600 000	1 600 000	9 600 000	1 600 000
HELSE OG SOSIAL	1 140 000	840 000	840 000	840 000
TEKNISK (eksklusiv VAR)	177 463 695	45 300 000	56 250 000	8 000 000
VAR	37 820 000	46 950 000	90 300 000	90 300 000
SUM	221 023 695	94 690 000	156 990 000	100 740 000
Dritsutgifter (rente, avdrag) frå investeringane *	1 108 744	7 584 980	9 838 457	11 630 994

* *Forklaring:* Driftsutgifter frå investeringane er den resultatmessige effekten i driftsbudsjettet som følge av økt låneopptak til investering. Eksempel: Driftsutgift på 9.838.457kr i 2024 består av renteutgift frå låneopptak til investeringar i 2022 + renteutgift på låneopptak til investeringar i 2023 + renteutgift (halvårseffekt) av låneopptak til investeringar i 2024 + avdrag av låneopptak i 2022 + avdrag av låneopptak i 2023).

Bakgrunn for saka:

Etter [kommunelova § 14-3](#) skal «Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet.»

Viser elles til saka frå formannskapet sitt møte 02.11.21 som ligg ved. Denne var grunnlaget for formannskapet sitt forslag til budsjett og økonomiplan.

Saksopplysningar:

Formannskapet sitt forslag til budsjett og økonomiplan, jf vedtak i F-sak 086/21, ligg ute til offentleg ettersyn i perioden 3. – 17. november (14 dagar), ref krav i § 14-3 i kommunelova.

Administrasjonen si forståing av formannskapet sitt budsjettforslag viser følgjande resultat før eigedomsskatt (underskot) og bruk av overskuddsfond – alt fordelt pr budsjettår for økonomiplanperioden:

Budsjettforslag frå kommunedirektør	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
RESULTAT FØR EIGEDOMSSKATT (underskot)	14 462 730	22 642 656	25 741 609	28 092 922
Eigedomsskatt på eigedomar utanom næringseigedom	-16 300 000	-16 300 000	-16 300 000	-24 500 000
Eigedomsskatt på næringseigdom	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-2 250 000
Botnfrådrag	3 600 000			
Taksering og bistand eigedomsskatt	150 000	150 000	150 000	150 000
BRUK AV OVERSKUFFDSFOND	412 730	4 992 656	8 091 609	1 492 922
BRUK AV OVERSKUFFDSFOND I ØK.PLANPERIODEN				14 989 917

Budsjettforslag etter vedtak i formannskapsmøte 02.11.21:

	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
RESULTAT FØR EIGEDOMSSKATT (underskot)	14 462 730	22 642 656	25 741 609	28 092 922
Auka skatteinntekt i tillegg til kommunedirektøren sitt forslag	-2 000 000	0	0	0
Eigedomsskatt på egedomar utanom næringseigedom	-8 150 000	-8 150 000	-8 150 000	-8 150 000
Eigedomsskatt på næringseigedom	-750 000	-750 000	-750 000	-750 000
Botnfrådrag	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Taksering og bistand egedomsskatt	150 000	150 000	150 000	150 000
BRUK AV OVERSKUFFDSFOND	5 512 730	15 692 656	18 791 609	21 142 922
BRUK AV OVERSKUFFDSFOND I ØK.PLANPERIODEN				61 139 917

Differanse mellom forslag fra kommunedirektør og budsjett etter vedtak i formannskapsmøte 02.11.21:

	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
RESULTAT FØR EIGEDOMSSKATT (underskot)	0	0	0	0
Auka skatteinntekt i tillegg til kommunedirektøren sitt forslag	-2 000 000	0	0	0
Eigedomsskatt på egedomar utanom næringseigedom	8 150 000	8 150 000	8 150 000	16 350 000
Eigedomsskatt på næringseigedom	750 000	750 000	750 000	1 500 000
Botnfrådrag	-1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Taksering og bistand egedomsskatt	0	0	0	0
BRUK AV OVERSKUFFDSFOND	5 100 000	10 700 000	10 700 000	19 650 000
BRUK AV OVERSKUFFDSFOND I ØK.PLANPERIODEN				46 150 000

Fagutvala og andre medverknadsorgan sine behandlingar av forslaget går fram av saka som var oppe i formannskapet 02.11.21.

Råd for likestilling av personar med funksjonsnedsetting behandla kommunedirektøren sitt forslag i møte 03.11.21, jf sak 026/21. Dei har fatta slikt vedtak:

Rådet for likestilling av personar med funksjonsnedsetting ser positivt på budsjettforslaget for 2022-2025.

Forslaget viser at det ligg inne ei styrking av helse- og sosialområdet, med styrking av ramma til bu- og aktivitetstenesta og til helseeininger. Den totale styrkinga for helse og sosial er på 11,8 mill.

Sula kommune har i dag ei helse- og sosialteneste som driv rimeleg og effektivt. Sektoren har i mange år slitt med underfinansiering.

Med den befolkningsframkrivinga som er varsle, vil vi få ein sterk vekst i dei eldste aldersgruppene komande tiår, som vil auke utgiftsbehovet med 20 %. Denne utgiftsauken kan vi redusere ved at vi investerer klokt og organiserar oss godt, slik at vi kan drifta effektivt med tilstrekkeleg kvalitet.

Vi må snarast kome i gong med planlegging, der vi legg fram eigen plan for byggstruktur i helse- og omsorg. Investeringane må legge til rette for innsparingar i drifta.

Planen må vidare legge ei kartlegging av ulike typar brukarbehov til grunn, slik at vi får ei differensiert omsorgstrapp. Ved å ta utgangspunkt i differensierte brukarbehov, kan vi betre bygge klokt, og kanskje legge til rette for at fleire kan bu heime (t.d. gjennom oppretting av miljøterapeutisk team). Brukarbehov kan handle om funksjonsnivå / diagnosar og det kan handle om geografi eller andre ting. Dess betre vi treff behova, dess betre kvalitet og effektiv tenestytting kan vi få.

Planen bør også peike på korleis kommunen kan sikre seg attraktive tomter på Sula, slik at t.d. omsorgsbustader legg til rette for sosial aktivitet og bebuarane vert mest mogleg sjølvhjelpte.

Rådet ønsker at planen skal vere ferdig til handsaming før budsjetthandsaminga 2022.

Merknadar og innspel som er registrert å ha kome inn til kommunen innan dato for utsending av innkalling til kommunestyremøtet, ligg ved. Ev fleire merknadar og innspel vil kunne bli ettersendt, alternativt utlevert i møtet om dei kjem inn seint.

Før formannskapet si behandling av budsjettet fekk partia høve til å sende inn spørsmål til kommunedirektør som vart svart ut før møtet. Desse ligg ved saka. Der har nyleg kome inn nokre spørsmål til. Desse vil bli besvart i eiga sending.